A1 S8
2

ཇེ་གསུང་འབུམ་

དཀར་ཆག་།

བཞུགས་སོ།

1 ༄།། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བཀའ་འབུམ་པའི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

KARMA SONAM RABGYE
Karmae Shri Nalanda Institute
Rumtek Monastery
East Sikkim ; India

ཀ

ཀ། །དཀར་ཆག །གཅིག

༄༅། །སྭསྟི། མཉམ་ཉིད་སྙིང་རྗེས་བསྐྱོད་པས་སྐྱོ་ཡམ་ལས་ཆེས་པའི། །སྤྲང་བཙོད་གཏམ་གྱི་དྲི་བསུང་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཡུད་རིས་ས་མཐོ་གསར་སྒྲོ་ངེ་ལུགས་ཅིས་འཛམ་གླིང་ཁྱབ། །ཀུན་ཁྱབ་འཛམ་མ་མགོན་ཡབ་གྲུབ་ཞིང་འདིའི་དཔལ། །གདུང་ངོ་བཞེད་སྤྲོ་པ་རྗེ་སྨྲའི་གསེར་ཟླ་ཞུ་རྒྱ་ཀླུ། །དགེ་རྗེ་ཙན་སྒྲོག་མོའི་སྐྱོ་བར་ཡུན་འབྱི་ལས་སྐྱིད། །དཀར་ལྷན་སྤྱ་པཙར་དང་ཅན་མ་ཁབ་པོ་ཡིས། འཛིན་མེད་པར་གྱི་ཆོས་སྤྲིན་སྤེལ་བ་ལས། །སྟོན་རབས་མཁས་སྐུ་མས་མེས་རྒྱན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །མ་སྨིན་ཁེངས་ལྷུན་མངོན་རྒྱུད་ཀ་འི་གཉན་བཟུགས། །རྫོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་མཐོང་རྒྱུད་ཀ༔ མ་པའི་ཆོས་ཚན་གྲངས་རིམ་འདི་བསྟར།། ཀ པ་དྲུམ་འབུམ་པ་རེ་སྐྱུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་རབ་གསལ་ལ་ལ་ ༢༦༧ རྒྱ་ཡ་ཆེ་ཆོས་རྫོང་རྡོ་ལ་གསན་པའི་དབུས་རྒྱ་ནག་གི་པདྨ་ཕྱུང་ལ་ ༡༡ མདོ་ཟུར་མ་ལ་ཙུའི་རྩི་རྟ་རྒྱ་ཤུང་བཞིན་མཛད་པ་ལ། ༼ སྒྲོ་བྱ་ཚིག་རབ་ལ་ཙུའི་ཏི་ཀྲ་རེ་ཟིན་ཟེར་ལ། ༣༢ དཀར་ཆག་ལ། ༡ བཅས་སྒྲོམ་རྩ་ཁག་གྲངས་ ༤༠༩ བཞུགས།། ||

3 ༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལ་བཞུགས་སོ། །

ཤ། དྲང་ངེས། གཅིག

༄༅། །ཉྫམ་ཡཱ་ཨརྫ་ན་རཱི་ཏྲྀ་ཆེ་རབ་ཆ་ཀྲྀ་པ་སྐོ་ཤ་པ་ར་པ་ཀས་ཡ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཡུལ་ལ་ཁས་པ་ཤར་ཀུན་གྱི་གཉེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། །སྨྲ
ལྷུམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དུ་ཟབ་མོའི་གཏམས། །ཡང་དག་ཐུལ་ཀྱི་གཏམས་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཀུན་ནས་སྒྲོག་པ་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་ཀླུ་ས་ཧྲ་ཏུ་ཕྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་བས། །སྐུ་གསུམ་པ་དང་དཔའ་ཀླ་ཞབས
པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས། །མཐར་ཕྱིན་དཔལ་ཚུལ་ཧྲ་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་ལམ། །དེ་བཞིན་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ། །སྙིང་ནས་འདུད་དོ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཟུངས། །མགོན་དེ་དེའི་གསུང་ལས་ཕས་ཡོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས
ནས། །ཉིད་ཀྱིས་གཞི་བཀས་གང་འགྲོལ་བ་གསལ་བར་མཛད་པའི། །ལེགས་པར་ལམ་སྟོན་པའི་གཏམ་ལ་ཕྱང་འབྱུང་བས། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་འབབ་ཡངས་པ་ཀླུ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ཅིང་། །འཕགས
པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་མཛད། །བསྐལ་བའི་རིག་འཛིན་གནས་ལུགས་བཀའ་ལེགས་ཕྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྲ་ལ་རྟགས་པས་དབང་ཕྲུག་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས

༄༅། །ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཞུང་། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས། །ཞི་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ཉིད། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་གཞུང་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། །ཕྱོགས་འདིར་ལུགས་དེ་འཆད་འདོད་པ་ལ་མཆོས། །ཆ་ཤད་པའི་དྲི་མས་སྡུགས་པ་བསམ་ལ་སྐྱེ་དང་། །གཞན་
གྱིས་བསླུ་ལ་ཕྱིར་ཡང་སང་དགའ་ཤད་པ་ཡིས། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བྱ། །འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་
པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་མ་དྷྱ་མ་ཀཱ
ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ་ཨོ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ
དེ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་པར་རྩ་ཤེ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས། ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལ་བྱའི། དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་དང་། དབུ་མའི་དོན་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །མཇུ་མ་ཀའི་སྐད་ཀྱི་ཕྱིར་སེལ་ལྷ་བསྡུམས་

ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་མང་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མ་གྲུབ་པར་ཞེས་པ་བསྒྲོན་མ་ར་ཡང་ཆད་ཤད་པས། དབུ་མ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །འོན་ཙ་ཕ་ཤུས་རབ་ལ་བསྟན་བཅོས་
ཚིག་འཇུག་རྩོལ་ཏེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་བཅིག་བསྟན་བཅོས་དེ་ར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་ལ། འདིར་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡོན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་
པའི་རྣམ་གྲངས་ནི། འཇུག་པ་ལས་རྩ་ཕ་ཤེས་རབ་ཤེའི་ཏུ་རྒྱས་པས། ཤེ་ཤད་པ་དོ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ། །ངང་གི་ལུགས་ནི་རྩ་ཕ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཁྲི་ལ་ལྟ།
ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་སྤྲང་སེལ་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཚ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་མཐུན་པར་འཆད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོས་པ་
6 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པར་གསུངས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་རྒྱ་ཤད་དང་། ཚིག་གསལ་ལ

མ། རབ་གསལ། གསུམ།

ཀ

༄༅། །དྲི་མེད་རྒྱལ་པ་འདིར་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དོན་ལེགས་པར་ངེས་པ་ཡི། གཞུང་འདི་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་གོ། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་སློབ་ནས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཅིང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་སམ་ཡ་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི། ཐེག་ཆེན་པའི་གདུལ་བྱ་བློ་མོའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རཏྣ་ཨཱ་ཝ་ལཱི་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་དགོས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་ངོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་བཀང་ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། དེ་སྙིང་དཔ་ལ་སོ་སྐྱེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུའི་ས་དང་། ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཡོ་རིམ་ཕྱིན་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག

མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཞེ་རི་ངོ་ན་ཡོད་ལ་ཕྱེད་པའི་ཚེ། འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་དྲང་ངེས་ཐབས་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ཡིད་ལ་འབྱེད་པར་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩམས་པ་འདི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ཞེ་རི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྙན་ངག་འཇུག་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གི་དོན་གོ་བར་སྐྱལ། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། གཞུང་འདི་དོན་ཞུང་པའི་ཆོས་མཛོད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་བཀའ་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་
པའོ། །བསྟན་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མཆོད་པར་བསྟོད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཞིག་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩོམ་པར་བཞེད་པ་
ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གཞུང་གཞན་ལས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཉན་རང་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་བྱང་ཕྱོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མཆོག་པ་

༄། །ཕྱོ། །སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ར་བསྡམས་པ་སྒྲོལ་མཛད་པས་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་པར་འོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་སོགས་ཚིག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས།
བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཐུབ་པ་ཕྱུང་ངོ་། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་
ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཉེར་མེད་དང་སྒྲ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡང་འཇུག་པ་ལ་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། །དཔེར་ན། སྐྱེ་མ་ལས་
སྐྱེས་པའི་པདམ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཤྲཱ་ཝ་ཀ་ནི་ཐོས་སྒྲོག་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་

ལས་ཐོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལམ་དེ་ཉིད་དུ་གཞིར་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཞེས་ཆེས་བདད་དཀར་ནས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉམ་ཆོས་གྱུར། །ཇི་ལྟར་ཇི་ཆེ་བ་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། །
བྱང་ཆུབ་བ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་དང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེས་ན་བདག་ཅག་ཉམ་ཐམས་ཅད་མི་བཟང་འདུད། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ནི་རྣམས་ལ་ཡི་ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་དོན
དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཀ་དང་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སྔ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཞེད་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེར་འགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ
འགྲོལ་བའི་དགོངས་པའོ། །བྱང་སེམས་ནས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་ནས། གཞན་ཁྲ་ལ་སྒྲོག་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ལམ་དེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་དང་
གཞིས་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། འགྲོ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དགང་ཟླ་གསུམ་མཚར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏཏྭ་བུདྡྷ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་བསྡུ
ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལ་ཕམ་ཏེ། ཏཏྭ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། །བུདྡྷ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བུདྡྷའི་སྒྲའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རང་

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་བུདྡྷ་ཅེས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྱུར་རོ། །སྤྱིར་བུདྡྷའི་སྒྲ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཚམ་མོ། །བུདྡྷའི་སྒྲ་ནི་པདྨ་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་
འཇུག་པ་རབ་ཤད་ཕྱེ་བས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྒྱུར་མི་སྤོགས་སོ། །འགྲེད་གི་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསྣན་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འབྲིང་པོའོ། །ཁ
ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨྲ་བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པར་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ། གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ
ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་བསྒྱུར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་གོམས་པ་བསྒྲིད་མི་ནུས་པ་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཚམ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག

པའི་གཙོ་བོར། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ་ལས། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཡིན་པས། །ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས།
འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཚང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་མཚན་བ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ཐལ་བའོ། །འདི་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སཾ་བྷ་ར་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་སྨ་ཕྱད་པའི་དོན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྒྲོད་
པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཡང་སྲིད་པ་ཐམ་པའི་ཚེ། །སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཤིང་། །དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་དང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ་རང་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། ཐུབ་པའི་སྐད་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མིན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་
ལས་བྱང་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བརྙེས་པ་དང་། །གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཡ་ཀས་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་མངའ་འབར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་དབང་དེ་ནི་རྣམས་ལས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སྐྱེས་པ་བཞི་དེ་དགོས་པས་བསྐྱུན་པའོ།། ཐུབ་དབང་གིས་
12 ཉན་རང་བསྐྱུན་ཚུལ་བརྗོད་པར་ཡིན་ཞེ་ན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་ལ། །ཚུལ་དེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་། །ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང་། །བསམས་པའི་དོན་སྒོམ་

༄༅། །བར་འབྱུང་བ། །དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་རང་འཕགས་བུ་ཡང་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནང་དུ་ཙམ་ནང་གཏི་ས་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་པོས་བསྟན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
མང་པོ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་ དེ་ཉིད་ལ་རབ་དགོ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དུས་གཞིས་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཕྲས་པས་མ་སྒོམ་གསུམ་
རྫུས་པས་རང་གི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། སྒྲོན་མ་དང་། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་བཅིག །སྐྱོན་པས། རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ཉན་པ་བོན་ལས། ཉན་ཀྱེ་བརྟགས་པ་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ཡང་། ཆོས་ཐོས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
དེ་བོན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་འབྲས་མི་འཐོབ་མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱར་བ་པོ་ས། སྐྱེད་ལས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་ལས་སོ་ཐ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ངེས་པར་སྐྱེད་པར་ལྟར། །ཚེ་
འདི་རྒྱུད་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངེས་པར་ཐོབ་མྱང་འདས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཉན་ཟས་མ་བསྒོམ་གསུམ་ཐུས་པས། འདོད་པ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་ཞི་ཚེ་དབང་ལ་བསམས་མཐུས་པ་ཤད་
བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་

མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟླ་དཔེན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཇི་སྙེད་བསོད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕྲོ་ལ་བ་རབ་ལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཙིག་ཙམ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། །གཅིག་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཡོངས་བཞི་པོ་

འཕགས་མ་ཐོབ་པ་བསྒྲུང་བས། རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་པ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུ་རྗེ་གས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་བསྟན་པ་རབ་ཏོན་པ་དང་། གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་དང་ཐེ་ཚོམ་ས་ལུ་ལྗང་པ་ལས་ཐག་ཏུ་འབྲལ་བ་ཏེ་འབྱུང་

རིགས་པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་འགྲུབ་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་རྟོན་པ་རབ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་མཚོན་གསུམ་པའི་ཆ་ཤད་པ་སྟེ། ཐུབ་དབང་གསུང་ཤས་རབ་འབྱོར་བ་སྦྲུན་ཅུ་ཡུལ་ལ་དགོངས་པ་ཆ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་རྩོམ། །དེ་ནས་

པ་ཀ་ཅད་དགོས་པ་མ་ཚང་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གང་ལས་བསྐྱེད་མ་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་ལ་ཡིན་

ནོ། །ག་ལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ།

14 དཔེར་ན་བུ་ཡི་ཕ་ནི་བུ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕས་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྲས་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་

༄༅། །སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད། སྔོན་སློབ་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་སྐབས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་ནོ། །ཡང་ཀློག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། བསྐལ་ཅིག་གི་སྔོན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་མདོ་སྡེ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་ཐབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྦྱར་བས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རིགས་ཀྱི། དེ་ལས་བཟློག་ནས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བརྩད་པ་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ན། དཔས་ལན་གྱི་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་དགོས་པས་བསྟན་པར། བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས

15

འབྱུང་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡང་དང་དུ་དགོངས་པ་སྟོན་མ་སྒྲུབ་ཏས། དགོས་པ་དེ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་པར་རྫ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚོ་ནང་དང་པོའི་སྐབས
སུ་སློབ་ལམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ན། བྱང་སེམས་དེས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་སེམས་དེ་མིན་པར་ཤེས་པས། དེ་ལ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ཀ་ལ་ཡིན། ཡང་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཞིག་སྔུང་ལས་གསར་དུ་བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་སྲས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ལས། སངས་རྒྱས་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པས་རྩོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་འདི་གཉིས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་པར། འགྲེལ་པས་ལན་བཏབ
པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས། དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་འདི་ལ་ཡང་སྐྱོང་པ་མི་དཔའ་བ་ཞིག་བཤད་པ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་ངོ།། བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐུབ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས
པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། བསྔགས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཚོགས་བསྐྲུན་པ་སྐྱེ་ཞིག་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས
བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་བར་ཤེས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསུམ་པ་ནི། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ཕལ་ཆུ་མང་པ་སྐྱེ་རབ་ཞིག་ལོ་མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཅིང་། ཤིང་དག་ལོ་མ་གཞོན་པ་འཇམ་པོའི་

༄༅། །གནས་སྐབས་སུ། ཕྱག་པར་ཡང་བཅོས་སྤྲས་སུ་ཕྲིས་ཏེ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་སྐྱེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་གྱུར་པའི་སྨྲ་གྲུ་ཇུ་སེམས་ལ་ཡིད་དོ་པ་ལ་ཡང་བཅོས་སྤྲས་སུ་ཕྲིས་ཏེ། འདོད་
པ་ཆེན་པོས་བསྐྱང་བར་བྱ་བར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་བསྔགས་པ་བཤད་པའི་ལེའུ་དེ་ར་འཁོར་རྟེ་ཉེ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་
བརྩེགས་པ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བ་ཟླ་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་དད་པ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཉན་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་ལས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་དང་
17 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་འདིར་དོན་ལ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་དང་གནས་སུ། ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གཏུག

པའི་ཕྱི་བའི་རྒྱུ་དོན་པ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་བྱུང་། ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལྟར་བ་ལ་ཆགས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་རྟེན་བཞི། དེ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་ཚོམ་ཟུར་བཀྲུག་ས་ཞ། སྐྱིད་དེ་འཕྲུག་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཏེ་ལ་ཐུག་པ་བཞི་ལོག་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསུམ་པ་ནི། ཀ་པ་ཏི་ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་དང་། ཐུབ་དབང་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ།
ན། བྱང་སེམས་དེ་ཡང་གཞི་གང་ལ་ཡིན་ཞེན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། དོན་པོ་དང་དོན་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་དབྱེར་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཡང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་
སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འདིར་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་མེད་དུ་སྨོན་པ་ལས་བརྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཡང་བསྟན་སྤྱོད་ལ། མདོ་ལས་ནི། རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས
ཤེས་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་སོ། ཡང་འགྲེལ་པ་ར་བདག་
18 གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པ་ནས་བཏང་ནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་ཚིགས་པ་སྟོང་བས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་གཅིག་པའོ།།

ཀ ༄༅། །དེ་ནས་འགྲེལ་པ་བར་སྐབས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡི་འོད་ཟེར་ཁྱེལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཀྱེ་ཉི་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། །འགྲོ
བ་ལོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་དང་བཞིན་དུ་བཀྲར་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་བསམ་པ་བར་བཤད་ནས་པས། ཚིད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་ཕྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་ལ་ཞིང་། མདོ་རྩོ་གས་ཆེན་ཡུམ་གསུམ་པ་དང་འཕགས་འདི་ལ་མི་འདུ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ
པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འདུག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆེན་འདུང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདས། །སྒྲས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཉིད། །དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་དང་རྒྱལ་པོ་ཕྱག་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པའི་སྣོད་ཏེ་དང་། །གཉིས
ཡིས་བརྟེན་པ་ལ་ཞེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གསལ་ལོ། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ངེས་སུ་མ་བརྟན་གྱུར། རྩ་བ་ནི་དང་པོའི་དོན་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ས་བཅུ་པའི་རྒྱུ་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་སེམས
19 ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྐབས་ནས་བཤད་སོ། །ཆོས་བསྡུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོན་པ་འདི་ཉིད་དང་ངེས་རྒྱས་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་ནའི། བྱང་སེམས་གང་ལས་འབྱུང་སོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །བྱང

སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དང་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འོ། །དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་ཀ་དགེ་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་ནས་ལ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱུར་འཇོག་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་ཀ་ཐབ་བྱང་སེམས་སུ་གཞག་པ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་ག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཁྱེད་ཅེས་ནི་བཅོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་པ་དང་། སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་ལྟ་བུ
ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་པ་དང་འགལ་བ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི། ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཟུར་བཀོད་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་པ་འཇུག་པ་ལ་དགོས་ཀྱི། བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ས་མཚམས་བྱང་ཤིང་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཀུན་པ་ཞིང་གི་རྣམ་གྲངས་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
20 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་མོ། །ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བྱང་ཤིང་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ

ཤེ ཉེར་གཅིག ཁ

༄༅། །རྗེ་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་འཇུག་ཐུབ་པའི་སྒྲོན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲུལ་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་ཐུར་ཞིང་དེ་སྐྱུར་ར་དང་འདྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷག་པར་སེམས་བསྐུལ་བ་ལས།
ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དང་བཞིན་སྙི་བསྐྱ། །ཏོག་ཙ་ཉིད་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་སྟོན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཙལ་ནས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྙིང་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པའི་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་མིན་གྱི། འགྲེལ་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་ངེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པའི་
ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་བློ་ཞེས་པས་ཐེག་མཆོག་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་ན། །དེ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོར་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི་ས་བོན་དང་སྤེལ་བ་ལ་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཡེལ་ཆེ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ལ། བར་དུ་གོ་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་རྒྱུད་དང་འདྲ་
ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ། འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། བླ་བའི་ཞབས་པས་གཙོ་བོ་ཉིད་སྔར་དང་ས་དང་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་དེའི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་མཆོག

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བསྟོད་པ་མི་ཉེ་ཀྱི་རྣམ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་པ་ལ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ཉིད་དེ། །ཇི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་སྣང་བས་སུ་ཕྱིའི་ལོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། སོ་སོ་བར་སོང་བ་ཕྲ་ཐུ་མིན་པར། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ལས་བརྩམ་ནས་ཐ་ཡིན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ས་པར་སྦྱར་དུ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཆད་དུ་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པ། དེ་ཡང་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས། བསྒོམས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཅེ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནས་པར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བའི་དམ་བཅའ་བ་དཔའ་བ་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་མི་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་བཞིན་འཇུག་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཤད་ཅིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་བཏང་ཀུན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་ལྡན་པ་ཡིན། །སེམས་ཡོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལ་བསྟོད། ཅེས་སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་

༄༅། །ཀྱིས་བརྟས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་རི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པར་བསྟན་ནས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆེ་བ་ལ་ལྷུང་དང་འདྲ་ཚུལ་བཞི། སྙིང་རྗེ་དེས་པ་ཐོན་
གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གུ་ཐགས་མར་བསྒྱུར་དུ་ཐེན་བྱུང་། དུས་ཁྱེར་སྙིང་རྗེའི་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བརྩུ་ནས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཡང་ལས་པམ་ནས་གསུལ་བ་འདི། དེས་པར་ཉ་ན་དང་གང་ཟག་བྱུང་ན་ལས་འདས།
པ་མ་དོན་དུ་གྲོད་ལ། སྙིང་རྗེའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་"""བརྩམས་ན་དེ་སྐད་མི་འགྱུར་རོ།། ཐམས་ཅད་ལ་ཆེ་བ་ལ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་ཚུལ་བཞི། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ཅིན་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་སྨིན་པ་དང་བྲལ་ན། ཡོན་དབེ་བརྗོད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་པར་མཚུངས་པ་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུའི་ས་ར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིའི་དོན་བཀལ་བས་ན། ཐེག་ཆེན་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ཡིད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱབ་རང་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་ཉིད་ཚང་བ་ཅིག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་སྟོབས་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་ནས་དེ་དག་ལ་སློབ་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས

ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་དཔས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོར་ཏེ་བདག
གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟའི་སྣ་ཚོལ་ཏུ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྙམ་ནས། ངེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ང་ཡིར
འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་སྣང་དུ་མིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འཕྱན་པ་སྟེ་འཁོར
བ་ལྟར། རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཆུ་ནང་གི་ཆུ་ཟླ་དང་འདྲ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ས་སྨྲ
ཅན་དང་ཟླ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་གཉིས་ནི་འདྲ་བ་པོ་དང་འདྲ་ཡུལ་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་འོ། །འདྲ་ཚུལ་ནི་དཔེ་ལ་ཐག་པས་བསྡམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དོན་ལ་འང་དེ་ཡོད་པར་སྦྱར་བས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས། ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི
ཕྱུར་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་ང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྡམས་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་དོགས་ལྟ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐོར་མཁན་དང་འདྲ་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས

༄༅། །ཕར་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཁྲིན་པ་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀ་ནས། མཚན་མེད་པ་ལ་ཐུགས་པ་ཟབ་པར་བར་སྣང་ནས་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐུང་དུ་དེ་ན་འགྲོ་ར་ལབ་རྩེ་ལ་ལམ་གྱི་སྨོན་པ་བར་མགོ་དང་གསེར་འཁྱོ
ཞི་ཁྲོ་ན་རྡུ་བདེ་འགྲོ་རྣ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་དྲང་བས་ཕྱུབའོ། །ལྔ་པ་ནི། ས་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་པ་དང་། འདྲེ་དང་དྲེག་པའི་ལས་དང་། ལྷ་གམ་བདུན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉེ་བ་མ་སྙོགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིའི་མི་བ་མཐའ།
གཅིག་ཏུ་ཟློས་པར་མི་ནུས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཙེས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཟ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོའི་གནས་སྐབས་ཡས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ།
འདི་རིག་དང་པར་གྱི་ཚོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཚོགས་མ་ཐུམ་སྒྲུར་བ་ནི། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་རྒྱུ་ལ་གྱི་གཙོ་མ་ཞིག་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་མ་ནི་ནོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ལྟ་ན། ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་འདོད་པས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན།
ཀྱང་། ཆེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་སྲ་མ་བསྟན་པས། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་དཔང་མེད་བར་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁྲིད་པ་པོ་བདག་གིས་ཕྱོགས་ར་
ཏུ་ཕྱུག་ན། ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཞིང་མཐའ་ཡ་བའི་སེམས་ཀྱི་འདི་ལྟར་ཀླགས་སོ། །གནས་གང་དུ་ཆེ་ལ་རྗེ་ལྟར་འཁོར་ན། སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་འདིར། མི་འགྲོ་བ་བའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་མེད་པར་རོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན

མཚན་པའི་དབང་ཕྱུག་སོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་ལ། དེ་ཡི་དང་པོ་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་འབད་མི་དགོས་
པར་དང་གིས་འཇུག་པ་དགེ་ཁྲིམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དཀའ་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཞིང་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི། སྡུག་སེན་ནི་ཀྱི་
རྡུ་མོས་ཟ་ཞེས་པའི་རྡུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་འགྲོ་བ་ཚེ་གཅིག་གི་ཉོན་མོངས་གསུམ་གདངས་ཞིག་གི་དུས་ཙམ་ཡང་ཚོར་བ་གཞན་དུ་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་གཉིས་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཉིན་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཀྱིས་
གཉེར་མ་ལྟ་བུས་ཡིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཤ་ནར་བ་རྣམས་སོམས་པའོ། །འདི་ཡང་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཁྲུམས་ཚུལ་བཤམས་པ་ན། ཡིད་ལ་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་དུ་ཆེས་མས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག
བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ལས་དང་ངོ་བ་ལ་འོང་མེད་པས། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དེ་ཡང་བསམ་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བརྩེམ་པར་བྱའོ། །འོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཁོར་བ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་ལན་ར་རྒྱལ་བ་སྐྱེ
26 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲེན་ནམ། ཕྱོགས་གཞན་ཅི་གང་ཕོས་སྙམ་ན། འདི་ནི་ངག་བསྟུག་བསྐལ་མ་ཐར་བ་ན་མི་བཟོད་པ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དུ་བཀར་བ་དང་། ཕན་གནོད་གང་ཡང་མཆེས་པ་བསྒྲུབ་བསྐྱལ་བ་མཐོང་བ་ན། ཕལ་ཆེར་ལ་ལ་བ་ང་འདོད་པའི

༄༅། །རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པས་ལྟ་ལ། གཉེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མཐོང་ནས་མི་བཟོད་པ་ནི་ལྟར། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཚད་ཆེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤུགས་དྲག་པ་སྐྱེ་བས། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཡིད་

ལ་ཕངས་པའི་ཡིད་འོང་སྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པས་ནི་གནད་ཆེན་པོའོ། །ཡིད་འོང་ཐབས་གང་གིས་སྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཤིང་རྟ་དག་གི་ལུགས་གཉིས་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། བླ་མའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་བརྒྱུད་པའི་འགྲོ་ལ་ངར་སེམས་ཅན་རྣམས་པ་ཐོག་མ་མེད་

པ་ནས། ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་ཡིན་པ་ཕལ་མ་ཡིན། དེ་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་མཆོད་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ནི་ཆེན་པོ་ཙམ་བྱེད་པ་མེད་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས

གཉིས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་ཅེས་པ་ལྟར། འཁོར་བར་བསམས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པ་དེ་དག་གིས་

ནི། བླ་བས་མཆོད་བརྗོད་ཕྲན་ཚུ་མིང་མི་ཡིན་པ་མཛད་པ་དང་ཡང་པར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཁམས་པ་བར་ཏྲེམ་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་འི་འདྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་འགྲོ་

ཆུ་ལོའི་འཚང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གཉིས་སྨོས་སོ། །འགྲོ་བ་སྐད་ཅིག་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་[illegible]་བ

ཀླར་གཡོ་བ་སྤྲོ་སྡུད་ཅིག་གིས་འཛིན་པ་མ་སྤོང་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྗེས་སྐྱུར་དང་བཟང་ཡོན་པ་དེ་ལ་ཀུན་གྲོ། ཞེས་བར་དང་སྦྱར་བའི་ཚིག་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་འཚལ་བ་བཞི། ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིན་དེ་གི་ཐྲུག་ཟུགས་ཀྱུར། རང་བཞིན་ཨོཾ་ཧྲཱིཿ

སྒྲུབ་པ་རྣ་སྐྱང་ཡང་དེས་སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་ནས། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྗེ་རྒྱུར་པ་ཡལ་དུ་དེ་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བའི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་འཚལ་བའོ། ། འགྲེལ་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བཞག་ནས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུར་གང་དེ་ལ་འདྲ་ཅེས་གསུངས་པ་

ནི། དམིགས་པ་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། འདིར་ཧྲ་ཀྱུ་ཤི་ནི་ཐུ་དུས་པ་སྦྱར་ཤི་ན་ཏུ་དག་པ་མིན་པས། ཀུ་རི་ཆེ་ཤས་བསྐུ་བས་པས་ཀྱུབ་པའི་ནང་དུ་སྙན་གཟུགས་བརྙན། གཟུགས་བརྙན་ལས་སྒྲ་དམིགས་

པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །ཉི་ཟླ་རི་འཛིན་པ་བླ་བ་རང་གི་དོན་པ་མ་དོན་ཞུགས་མ་དུ་མིགས་པ་ཧྲ་བུ་ར་ཤར་བ་ན། དམ་པ་སྣ་སྦྱོ་བརྒྱུ་ལ་དེ་ལ་མ་བས་པ་དག་གསུམ་སྒྲ་དེ་གི་ར་རང་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། གཞན་དུ་སྣང་བའི་སྒྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཞུགས་མས་སྐྱེ་རྗེ་འདི་དང་དང་སྒྲུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ། སེམས་ཅན་འཛིན་ཧྲ་འི་མཚོར་དང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་འབབ་པ་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ནི་པོ་བྲེ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་མཐིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་ཀླུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་

28 ནང་ན་ཕན་ནས་པ། ནམ་མཁའི་བླ་བ་ཧྲ་བུའི་རང་གི་ལས་དག་མ་ཧུམ་པ་གི་རྒྱས་བརྙན་ལྷ་བུ་སྣང་དུ་ཀྱི་གནས་པ་རྣམས། སྣང་ཅིག་ར་རེ་ལ་འཛིན་པའི་ཧྲུ་བྲེ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བན། དེ་

ཁྲི

༄༅། །ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱར་བ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ལྷུམ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་
མ་རིག་པ་འཁོགས་སྤུ་བ་ཤད་པ་བཞི། །འཇིག་ལྟ་འཛིན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་སོ། །འདི་ར་འགྲེལ་པར་སྙིང་རྗེ་གསུམ་རྣམ་པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་འབྱེད་པར་གསུངས་པས། གསུམ་གའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་
ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་དྲུག་སྟེ། སྙིང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་སྙིང་རྗེ་རྒྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་ག་ཡི་བཞེས་གསུངས་པས།
སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས
པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པའོ། །སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་བློ་ངོར་བཀག་པས། བདེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ངེས་པར་རྟོགས་ས། །དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན
ནི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡོད་དུ་ཟད་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྲོ་བས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་བཞི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། །རང་རྒྱུ

TH

ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་པ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བར་གྱི་ཆོས་ལ་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་
པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐུབ་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་
བདེན་མེད་དེ། །བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པར་གྱི་ཆོས་ལ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཡོད་ཀྱི་ཉིས། ཁྱད་མང་པོས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི
སྣང་རྟེ་ཤུ་གིས་འཇོག་པར་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཉེ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམིགས་ཞེར་བཞི། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་མཛེ་གས་པའི་ཕ་ཤད་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན
ཏུ་བབས་ལ་ཞེ་ན་གོམས་ལ། སྣང་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་འོང་ན། སྙིང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་
པར་འཛིན་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྣང་ཙམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་དུ་ངེས་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བཅིག་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཀྱེ

༄༅། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ར་སྙིང་རྗེ་དྲི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བ་ཤད་ལ། སྙིང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་པར། སེམས་ཅན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་ར་བརྫུའི་མིང་ངོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་འདི་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཀོས་པར་འཛིན་པ་ནི། མི་རིགས་པར་སྨྲ་བསྣུ། ཕ་ཁྲམ་མིང་པའི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། སྤྱར་བ་ཤད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ག་དགོས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས། མི་རྟག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་རིས་ཀྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་དུམ་ཞིག་འོང་ལ། དུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛིན་རིས་ཀྱིས་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་འདྲ་བའི

སྙིང་རྗེ་རྣམས་པ་བསྐྱེད་བྱ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།། མཚོན་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། ཐོག་མའི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

པའི་སྙིང་རྗེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིར་ནི་ཉམས་སུ་འགྲེལ་པས་སྙིང་རྗེ་སྔ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ།། འོན་ལམ་དུ་ཐེག་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་གསུམ

གྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། ཡང་དག་པའི་དཔོན་ཉིད་ཞུས་པ་ཆོལ་བ་སྟོན་དུ་བཅུད་སྟེ། དོན་དམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན

ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའོ།། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི། སྔོན་དུ་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཚོལ་བ་ལ་སློབས

པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའོ། །དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ།། དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས།། ལྟ་ངན་ཐིབ་པས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ།། སྙིང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ།། འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་འགྱུར་པ།། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་རྒྱས་མཁས་པ་

ནི།། བློ་དང་སྙིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་ཡི།། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྱོད།། ཡང་དག་དད་པས་རྗེས་འབྲང་བ།། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་ནས་ཆུད་ཅན་ཏེ།། དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་བར་བྱེད།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན

༄༅། །བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གསྟོན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། །སྟོན་དུ་དེ་བོད་ཀྱི་ཀྱི་ལྷ་དང་རྗེ་ཀུ་སྟོན་དབ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་། དེ་བོན་ཨཱ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལ་སློབ་པ་ལ་གསང་བ་མེད་པ་ཚོམ་དུས་ནས་རྩོལ་དེ་ངེས་པར་བུ་བྱོལ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དངོས་སུ་མ་མཛད་དཀྲུང་སྐྲུན་མོ་དང་། དགེ་མཚོ་བདེ་ཤེགས་པ་དགྲ་ཅུ་པ་བཞི་ནི་ནུ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས། མཆོད་བརྗོད་དང་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་བ་ཞེས་པའི་འཕྲེན་ཡིག
ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དཔུམ་ལ་འཇུག་བརྩོམ་པར་འདོད་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཤུགས་ལ་ནི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་དོ། །གཞུང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་བརྗོད་དགོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་རི་དགོས་པ་ནི་ཕ་ཤད་ཟེར་ནོ། །ཉིད་དགོས་ལ་གནས་སྣ་ཚས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བཏོན་བརྒྱུད་སྐྱེ་ལམ་པའི་བགྲོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སའོ། །ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཕྲོས་
པ་བརྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་རིས་དང་། འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུགས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐུ་འི་སར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བ་ཤད་པ་དང་། ཕྱུང་སེམས།
འབྲས་བུའི་རིས་འཛིན་གཞན་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཐུང་མོང་གི་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྫོགས་སུ་ཕྱུང་ནས་ཏ་གཅན་ལ་འབེབས་ན། རི་ཞིག་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ར་བགྲོད་པའི་ལམ་

ཀྱི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་པ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཀྱིས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཚངས་པ་བཞི། རང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་ནས། ལམ་ཏྲ་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱིས
བགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཆེ་དང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནི་ཆེས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཀྱི་ཞུང་ལ་ཙིའི་ཙམ་སྙུང་ངེས་ཀྱང་། རང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཅེ་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱོགས་བཅས་མ་བཞི། ཕྱོགས་བཅས་མཁྱེན་དེ་ཚུལ་གཟུང་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
ཕྲུག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དཔལ་བར་ཞུས་ཀྱང་སྙིང་པོ་ལྷག་པ་ངེ་མི་ཡོད་པས་ན། ལམ་བསྒྲོད་པའི་རིམ་དང་ནི་ཉམས་ལེན་པ་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཀླུ་ཡི་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤ་བཟུང་ནས་རེ་ཞིག་སྤྱི་ལམ་དང་ལྷན་གྱིས་པ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱས་བཅུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ལུས
སྔོན་ལ་བུའི་ཤན་ཞུང་གསུམ་ལས། ཞི་ནི་ཆེ་ཞིང་བ་ལས་གསུང་ཚུལ་ལ་ལ། དཔེར་ན་བཟང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་བྱ་བ། སྙིང་རྗེ་སྒྲོན་མ་ཏྲུ་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྣ་ཚུལ་བཞི་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དཔེར་ཡི། །ཡོན་ཏན་
མེད་པར་བསྟན་བྱས་ནི། །སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་སོགས། །སྤྱིན་པ་དང་དོན་ཡོད་པ་བཅུ་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཕན་བྱ་བ། །བཟོད་པ་ཁྲོ་བས་ཉེས་བསྲུང་། །དགའ་བ་ཆེད་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ
གཏན་སྟེ་ཅིག་ཆེས་མེད་ལ། །ཤེས་རབ་དང་དེན་དོན་གཏན་ལ་འབབས། །སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །སྤྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མཛེས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཞི

༄༅། །ཧྲཱི་ཡི་གེ་གྲོལ། །སྙིང་པོ་བཅུ་པས་ནི་དོན་ཀུན་རྫོགས། །བཅུད་པོ་འདི་ཡོངས་ལུས་པར། །ཆོས་ཅན་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྐུལ། །འདི་ཡི་ཆེན་མགོན་པོ་ནི་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་འཛིན་དང་། །བཅུ
ཡོན་དང་སྙིང་རྗེ་ནི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་སོ་ཏེ། །སྦྱོང་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དང་། །སྦྱོང་པ་ངེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བཅུ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས
བསྐྱེད་པ་དང་། །ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལམ་མཐའ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བཅུ་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོམ་མཛད་པ་དེ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཅུ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན། །ངལ་འབྱོར་དང་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་དཀའ་བ
དང་། །དགེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། །སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། །བྱང་སེམས་ལ་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ལས་སྤྱིབ་དང་། །དེ་ལ་བཅུ་པ་བཞི་སེམས་དང་།
བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། །དམ་ཆོས་སྤྱོད་བསོགས་སྤྲོད་པ་ལྡང་དཀའ་བ་བསོགས་ཀྱི་ཕན་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་གཉིས་ལ་རྟོགས་ཉན་ལས་ལོ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འདི་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།
སྤྱོད་བསླབ་བསྡུས་གཉིས་ཀ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མདོ་བཅུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་བསླབ་བཅུས་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་མདོ་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ་ཏེ། །ཐོགས་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་མཛད་ནས། །ཚེ་འདིའི་སྙིང་པོ་ལེན་པར་ཡིན་པས་མི་སེམས་པ

པ་དང་། དེ་ནས་དང་པོ་གྱི་དཔྱད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་ངང་ནས་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་དེ། རྣོན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིག་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་གཏང་བ་དང་། བསྲུང་བ་དང་།
དག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཤ་དང་པ་རྒྱན།། བཞི་པ་རྒྱ་བ་ར་ཡང་དག་པ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུངས་ལ་ལ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ
ལས་བཏུས་ཏེ་གསུངས་པར་ལུས་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་བས། འཕགས་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་ཐིག་ལ་འདྲེན།། འདི་རྣམས་ལ་རྩམ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེར་བའི་ཐབས་ལས་དང་པོ་པས་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཞི་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལུགས་
གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། ཞིན་ཏུ་གསལ་བ་ར་ཡི་ཚེ་ལ་བསྟན་པ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདི་རུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་།
དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཀ་ཏུ་ལ་ར་བ་བ་བསྟན། བྱང་སེམས་ལ་གཞན་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རིག་འདིར་བསྟན་དགོས་པ་ཡས། དེ་ར་མི་སྟོན་པ་ར་འཕགས་པ་ར་སེ་ཉིད་ནས་རང་དང་པ་རྗེ་སྒྲ་ར་ཞིབ་སྔམ
ན། འདི་ཡི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་ཞང་པས། སྐབས་འདིར་མ་བཤད་དོ།། དེའི་ཕྱོགས་པ་ནི་ཐག་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རིག་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པས། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ར་འདོད་པས་དགོས་པ་གསུམ་ཐོག་མ་ར་ཉམས།

༄༅། །སྨྱུང་བྲང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྲེང་བ། །དེ་ནས་སུ་མ་ནི་སྐྱོན་དང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་། བྱང་སེམས་སུ་སྐྱེ་བར་ནས་ཀུན་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་ལ། གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པ་རི་ལི་ཤེས་ནི་སྐྱོང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། །དེ་ས་མཚན་
ནས་སྨྲེ་ནི་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ག་ཞན་ལ་སློབ་པ་ཡང་དགོས་སོ།། །དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཐབ་མོ་ལ་སྦྱོར་བས་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་ད་ང་འཕེལ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཀྱི། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བས་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྲིད་པ་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་རྫོགས་ཅིག་པ
ཅི་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ།། དགོངས་ཀྱི་ལ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ལ་དགོས་ཀྱི་འགོག་པའི་སེམས་མཆིམས་མ་ཟིན་པར་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཐོང་སྟེ། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐོད་བརྒྱབ་ཏེ་རིན་དུ་འཕྲུལ་བས། །སྣང་རྣམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ལ
སྐྱེལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཞིག་གི་ཚེ་སྐུ་ལས་མེད་རྩིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་བྱ་འི་ ... ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལའང་། ཉན་རང་གཉིས་ཐབ་དང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས
བྱང་སེམས་ལས་འབྱུང་སྟེ་ཡུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་པ་ཏོག་པའི་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་གསུམ་འགོམ་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཐུབ་པའི་ལུགས་མིན་པར་གཞན་དོན་དུ་སྣང་བ་པའོ།། ཞེས་པས་རང་དོན

ནམ་ཡང་མཁའ་མཉམ་སྤྲུལ་སྐུར་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་བཞག་ཅེ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་ཆེན་པོ་ཚོགས་མཐུན་དགའ་བ་ཡིས་ལ་འཁོར་ཏ་ར་ཞེ་ད་བ་ཏུ་མཐུ་ཀ་ཡང་དུ་བབ་ཞིག་ཅུ་འགྱུར་པས། ...... ཀ་རྟོག་པའི་མཚོ་ང་
བརྗོད་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཞེས་པ་རབ་གྲོ། ། སྤྱི་ནི་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཡང་ཞུགས་པའི་ཤེས་རིག་སྣ་བས་སྐབ་ཞེད་པ་རྣམས་ཡང་ང་མི་སྐྱེ་འི་མི་ནས་འཕང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་འི་སྤྱོད་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བྱེད་
ནས། དེ་ལྟ་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་འཕང་པར་བྱའོ། ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་འི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག ། ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག ། ས་བཅུ་འི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་ཡོད་པའི། རི་བོ་ཆེན་
འཕྲོ་བ་ཡས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་དེ་བཅུ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ། ། ཞེས་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཟ་སྒྲ་གསུམ་གསུམ་ལ་གཞི་མཛད་ཅིང་། ས་བཅུ་པའི་
མདོ་ལ་ཡང་རབ་རྣམ་བྱེད་མཛད་དེ། དེ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ར་ཤ་ཏ་བ། བོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་སོ། ། ཏན་དོན་ནས་བསྐྱེད་དུ་བཞག་པའི་ས་བཅུ་ཐོ་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔོ་ཏྲི་ཡིན་ལ་སོགས་པས་ནི་ཐེ་ཉིད་ཆ་ཅན་དུམ་པར་ཕྱེ་བ་ན། ས་ཞེས་ཐུབ་པའི་མིང་འཐོབ་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིད་ཆོས་ཐང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ། ས་དེའི་ངོས་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པ། སྔ་འི

ཤེར་ ཊཱིཀ་ ཀྲི

༄༅། །དོན་ཚན་དང་པོ་བཞིས་བསྟན་ནོ།། །ཟག་བཅས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པའི། ལུགས་འདིའི་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པས་རྟོག་ལ་སོ་སོར་སྣང་བས། རང་གི་ཤུགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཚིག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་
དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་སྔོན་ཕྱི་ནི་ཚད་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཉོན་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི
རིག་པ་ཟད་པས། དེས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་ཚན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུད་ལས་ཆ་དང་དུ་ཕྱེ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི
མཐར་ཕྱིན་གཉིས་སྣང་ལས་འདས་མ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་དུ་བྱ་བ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་དང་པོ་ནས། ཞེས་དུམ་ཞིག་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་རིག་པའི་ཁྲུལ་སྤྱོད་དུ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཟད

39

བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པ་སྒོམ་བྲལ་བའི་ངོ་ལྷུག་པར་སྐྱོང་བའོ། །ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་བཞི་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱང་ཟང་ཐལ་བར་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་རང་གྲོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཉིད་ཆེན་ཕྱེད་བ
ལས་རྒྱ་དང་སྦྱོར་དེ་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་པ། །དགོས་མཐོང་བ་རང་རྒྱུད་ཞིག་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ཡུལ་བརྗོད། །ཅེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་བཅིངས་འདུ་བཞིན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དམ་དོན་དུ་སུམ་ཀུན་ཕྱེད་པའི་ལུང་དུ། །ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱིས་ཚོང་ན་ཉིད་དམ་ངོ་ན་ཡུལ་སྟོང་ཐོབ་པར
གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དག་པའི་ཕྱིར། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མ་དྲི་མ་ཅན། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ། །དྲི་མ་འཚོལ་འགྱུར་ཡོངས་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་། །འོད་གསལ་བ་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་ཅན། །
ཡེ་ཤེས་མི་ཡིས་དྲི་མ་སྦྱངས། །དེ་ལྟ་ན་འོད་གསལ་ལ་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་ཡི་ཡོས་ཀྱིས་དྲི་མ་ཅན་མ་རྣམ་རྟོག་བཏགས་པ། །ལུས་དྲི་མ་ཅན་ཡང་གསལ་མི་འཆི་བ་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པ་ན། །དྲི་མ་སྲེག་པ་ཡིན་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་བཞིན་མ་སྤང་
བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། །ཐུན་སྣ
འཕགས་པའི་ཞེན་འཛིན་མི་འདོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྐྱེ་དེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཀུན་མ་ཐུབ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཕྲག་སྟོང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྫོགས་ཆེན་ཡང་དག་པ་ལྟར་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག

༄༅། །མེ་དག་ཉིས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རིགས་པའི་ནུ་མ་གྲགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོན་ནས། ཟབ་དོན་ལ་བློ་རྒྱས་པ་དང་མཐུས་པ་ལ་ཕན་པ་པོ་ཉིད་མ་དོན་སྣ་མ་དུ་རྟོགས་མཐོང་བས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཆར་ཕྱི་ཕན་ཞེས་པའི་ཆ་ཙམ་ཟབ་མོ་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ཕྱིག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་སྒྲུ་ཕྱིའི་ཚུལ་མས་སོ་སོར་འགྱུར་བསྟོ། སཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས། སང་འདྲ་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར། །དགེ་གསུམ་ནི་དོན་མ་པའི་ས་བརྟག་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ནོ།། དམ་ཆོས་ཀྱི་ང་རབ་དགའ་འསོགས་སོ་སོར་འཇུག་རྒྱུ་ལའོ། བཞི་འི་སྒྲ་ནས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ངང་པོའོ། ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཉིས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ།། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི་མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་རོ།། དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་ཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མེད་ཀྱིད། ང་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བ་འདི་ནང་དུས་ང་ཟིན་པས། སསོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འཕྲུལ།།གསུམ་པ་ནི། སད་པོ་ར་སྐྱེན་པའོ་བར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་རོ།། ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། སད་པོ་ར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བ་དང་། གཉིས་པ་ར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། དེས་ན་ས་སོ་སོར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས

ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ལ་སོ་ཕྱེས་པའི་ཟླ་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཤད་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་ག་ལ། ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་བསྡུ་སྤྲོས་པས། མཉམ་པ་བཞག་པ་ཡོན་ལ་མི་སྦྱོར།། ས་སོ་སོར་འབྱེད་
ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱའོ། ཐེ་ཚོམ་འབུར་བ་ལ་ཟབ་མོ་ངེས་པོ་ཆེ་བའི་ཚོགས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་གླིང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཕྱུགས་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་ཁར་བྱ་ཡི་རྗེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས།། བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་སུ་ཡང་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ།། དེ་ལྟར་
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཀུན་ཡང་།། བརྗོད་མི་ནུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་ནུས།། ཞེས་བར་སྣང་གི་ཉམ་མཁའ་ཁ་འདི་ལ་ངས་བགྲོད་ཀྱང་། བྱ་ཡི་རྗེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་གིས་བརྗོད་པ་བཏང་། སྤྲོས་མཐའ་བྲལ་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཟབ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པ་འདི་ལ་ཉམས་
ཀྱིས།། ཞེས་ཁ་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒྲོད་བྱེད། དེའི་བགྲོད་ཚུལ་འཕགས་པ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོ་འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ཟིགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་མཉན་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ།། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ། རབ་དགའ་སོགས་ས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་བཤད་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ས་བཞི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་ལྔ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་
འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་ས་འདིའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། ས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་

༄༅། །པོ་ཏ་ར་ཁ་ཤ་དང་བའི་རྣོ་ལ་གྱིས། །འགྲོ་བ་དང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཡི་སེམས་མ་བཟང་འགྲོ་བ་རྣམས། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲང་
དུ་ཕྱུར་ཙམ། བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ་བཀྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྡུས་པ། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་བར་མཚམས་མེད་པ་ལ། རབ་ཏུ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ། སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བསྡུས་དང་བོ་བས་འདེབས་པའི།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ་དུ་འདུས་པས། སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཡོད་དེ། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་བྱང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཞེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །བསྡོ་བ་བྲན་
པ་ར་བསྡུ་བ་བཅུས་པས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་ལམ་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ས་དང་པོ་རང་མཐོང་ཏུ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་པས་ སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་
བསྐྱེད་པའི་སའོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་ཡང་མིང་བཏགས་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོངས་པར་ལུགས་འདི་ལྟར་བཞེད་པའི། སྣ་ར་ཁ་ཤ་ནི་ཡ། བསྒྲུབ་བཅུས་པས

ཧཱུྃ། སེམས་སྐྱེ་བོལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་མཐོང་མ་ཡོས་བསྒྲུབས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གྲགས་པའང་འདོད་པའི་ཡོག་པར་འཚང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ལམ་སྐྱེད་གཅིག་བཞིན་བརྡུང་སྟེ། འབྲས་བུ་ངང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་བརྒྱན་མས་
རྒྱུ་ནུ་ཞུགས་ཞུགས་པར་མཚོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པས །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པོ་སྤྲུམ་ནད། རྒྱུ་ནུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་ལམ་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པ་རང་མཚོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྟེ་མ་ལྷུར་ཡང་བཤད་པས། ལྷག་ས་མི
མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཀ་དེ་མཚོན་པ་མཛོད་ལྟར་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དང་པའི་རྣམ་ཀྱང་བྱང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི། བསྐལ་པ་བགྲང་ཡས་གསུམ་སྨྱོན་དུ། ཉིམ་དེ་བཞིན་ལྔའི་
རྣམ་པར་བཅུ་བ་དང་། ལྔ་འི་བོས་ཕྱེ་བ་བས། གཞན་ཞིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ལ། ཉིན་ཞག་ཟུན་གཅིག་ཕྱིན་ཙམ་ལྟོས་བཅས་བསོད་ནམས་ཚེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་འབྱང་སྙམ་ལྟ་བུའི་གྲངས་ལ། སྟ་མ་ལྟར་སྨྲིན་པ་
ཕྱིན་པ་བས། བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་ཕྱིན་ན། སྟོམ་བས་བསོད་ནམས་ཚེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུ་མཚོན་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་རྣལ་གྱིས་གཏོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

༄༅། །ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། སྐལ་ས་ཐུ་སྒྲུབ་པ་སོ་ཞེས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། སྒོ་ལྔ་མ་གཉེན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་དོན་དམ་
པའི་སེམས་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱེ་ནི་ས་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ན་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དུ་བྱུང་བ་ལས། སྐྱོ་ར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ཁྱད་པར་བ་འདི་མི་དགོས
བསྡུང་བར་འདུས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏེ་འཕགས་པས་རྟོགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དགོངས་སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་
བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཉན་རང་གིས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་བཞིན་

ན་ཞེགས་བརྩམས་ཀྱིས་རིགས་སྤུངས་དང་རྒྱས་པ་བསྟེ། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་གི་ལམ་དུ་ཤེས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། སངས་པོ་འདི་ཉི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཡི་
ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཆུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་པར་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲུར་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཕྱི་ལྷན་སྐྱེས་
མིན་ནོ།། འོན་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གཞན་ཡང་སྤངས་པ་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་སྨོས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་འདི་སྐད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་དང་པོ་མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་།།
ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དོགས་ཅེག །ཐར་བར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ནོ།། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཅོད་པོ་གསུམ་སྟེ། འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པར་བགྲོད་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་གཅོད་པོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྲག་པས་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ནོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གསུམ་བསྟན་ནོ།།
46 ཀུན་ཆུ་བསམ་པ་དམན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་སྔར་རྣམ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པས། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་སྒང་ཕྱིའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་ཕུན་མོང་ཡིན་པའི་ལོག་བསྐྱེས་པས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་དེ་

༄། །དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ལྷུར་པ་འཆང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ངང་ཉིད། །འདི་གཏེར་གྱི་བར་ས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ན་ནས་ཀ་ཡ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་
བའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལ་དྷ་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ས་བོན་མར་བཅུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་པོ་འདི་ཆེ་བྱང་སེམས་ལ་འདི་ཡི་དང་དབྱེར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་ལམ་ཐར་འདྲ་དག་དགའ་བ་སྐྱེ་ཟང་
བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་མི་སྲིད་པས་ཡིན་ནམ། ངན་འགྲོ་ཞི་ལམ་ཟད་པས་འདི་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་ཆེ་དགོས་སྣ་མན། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི། དེར་འཕྲིད་པའི་ལོངས་
གཉེན་པས་བཅོམ་པ་མིན་གྱི། རྒྱུ་མཚན་ལས་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བཙུན་ལས་བྱུང་ངན་འགྲོའི་ལུ་ཐམས་ལོག་སོམ་ཐོང་སྤྲང་དུ་བ་ཤད་དོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ལ་འདི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་འི་སོ་
སོ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་འབྱུས་གནས་བཞི་དང་ཐུབ་ཏུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞི་རིམ་པ་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྲང་ལ་ན། གྲངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ། འཕགས་པའི་ཆོས་
ཐོབ་པ་ལས་རང་དབང་དུ་ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྲངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་འདི་ཡང་ངེས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་སྒྲིབ་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་ར་བ་ལ་ཅན་བརྟན་མོ། །གཅིག་པ་ལ་གསུམ་

ལ་འདི་ནི་ཉམས་ལེན་དབུ་མ་པས་རིགས་ཚིག་ཀྱི་སྨྲ་བ་ནི་ཞེ་ལ་ཕྱིས་བརྗོད་པ་ཡོད། སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་རང་ངོ་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་ཞེ་ལ་ཕྱིས་གཙོ་བ་དང་། དོན་རྟགས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷག་གཉིས་ལ་རྒྱས་སུ་བྱེད་།
སེམས་ལ་དཔེར་ན་བཅུ་དྲུག་འབབ་པ་ཕྱག་རྒྱ་པས་བཟུང་། ཐབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་ལས་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ངང་ལ་རྒྱུས་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ནི་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་བ་སྤང་བ་ལས་པར་རྒྱུས་པ་སྟེ་ཞི་ལ་ཕྱིས་མ་ཐུན།
ནས། དཔྱད་ཐབས་ཐོབ་ཉམས་སུ་མ་ཡར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏོ། སྔར་བ་ཤར་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ཤར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་གཞན་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་རྒྱུ་མས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་
ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་ཚོགས་རྣམས་པ་གཙོ་བོར་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་འདི་དང་བས་ཞེ་ལ་ཕྱིས་བཀོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་
པོར་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་འོད་དཔག་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམས་ཞེ་ལ་ཕྱིས་བཀོད་ཅེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། པ་རིན་དྲ་
 མ་བ་འཁྱིལ་གི་ཤིང་ལོ་ཆེ་དང་པོ་འཁྲུངས་ནས་ཀྱང་ལས་ལས་རི་པོ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་པའི་ཡུལ་དག་དང་། མི་ཡི་ཡུལ་སུ་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་ཆེ་ལོ་མ་འདབ་ཕྱུང་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་

༄༅། །དུ་བྲང་རྒྱ་བསེ་མས་དཔར་བྲང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོའི་ཕྱུག་གུ་ཕྱམས་ཅན་མ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཕ་ཤོག་པའི་སྐྱ་ངས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་རྫས་པ་རྒྱུ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོར་
པ་བསྟན་ནས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྟན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚད་མེད་བཞིང་ ། ལས་དང་པོ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསྒོམས་ནས་ཡིན་ལ་སྦྱོར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ནི་དང་པོ་སོ་སོ་པ་ཚམས་གཉེར་པ་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ནས་བཤད་པ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཤད་ལ་ཐར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་བསད་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་རིགས་ཀྱི་ཉེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད། ། ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་པར་མི་འདོད་དེ་སྐྱེད་པ་ན། དེ་ནི
ས་ཡིན་ནོ་ཅི་མཐོང་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟློག་གོ། རིགས་

ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཆག་ཆག་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཟློག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མདོ་འདིར་བསྟན་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་དབུལ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ལས་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་དང་དུ་བས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ཐོབ་པ་ལ་ཉམས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་དབུལ་བ་ཞི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་རིགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་བདེ་ཉིད་བཞི་དང་དུ་བོད་པར་ནི་ན་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིས་གནོན་པར་མཛད། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟླ་བ་སྦྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལས། ཇི་སྐད་ལྟ་བུ་དཔའ་བོ་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་བཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ།
རང་གི་བློ་གྲོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་དར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློ་གྲོས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། བློན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཉན་ཐོས་པའི་རིགས་ལས་འདི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔའ་འདི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པ་རིན་ཆེན་ལ་གནས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལས། འདི
སྐྱབས་ཡིན་པས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཕྱིར་ནས་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་བློའི་སྟོབས་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྡུས་ལས་ཤེས་སོ། །སྔ་རིའི་སྟོབས་འཆད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་
པས། ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །དོན་འདི་ལ་བཅོམ་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མེད་ལ།
བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པས། བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དྲུག་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ཏུ་འཇུག་ནུས་པས་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱོགས་པ་རེས་
བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས། བློའི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལུགས་འདི་ལ་ནི། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་རྣམས་ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། དེ་སྤང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་

52 ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ། དེ་དག་གིས་བོན་ཟ་དད་གོས་ཤིང་། སྐབས་འདི་ཡང་འགྲོ་མཚམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བོན་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་མི་ནུས། སྤྱི་བོན་དེ་ལས་གཞན་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོག་པ་
ཉེ། ས་བཅུ་དང་པམ་ཕྲན་བར་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་བཅུ་དང་ཕྲ་ཆེན་པོ་དགུར་ཕྱེ་ནས། ས་གཉིས་པ་ནས་སོགས་སྒོམ་ལམ་དགུས་སྦྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་བར་མི་ལེན
ཏེ། དང་པོ་ཚད་བར་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཐོད་ནི་ཞེས་པ་ལྟར་ནི། བདེ་སྟེ་བ་ལས་ལྷ་ལ་ཞི་ཞེས་ཀུང་འབྱུང་བས། རིམ་པ་འཆེ་ལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདི་དང་དེའི་སྒོ་ནས་ཧྲང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དགྲ་བཅོམ་ཚད་ལ་མོད་ཅི་བདུན་པ་ནས་ཡོད་པ་ལ་
ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དགུ་བམ་ན་ཚ་དང་པོ་དུ་བ་ལ་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་གནོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ། དང་པོ་རྟོགས་པ་མ་ཚོད་པས་རྟོག་པ་ཉི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ཞ་ཤད་ལ
ས་འདྲེན་པར་ཁོང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཐུན་རྩོམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་རྩེ་ལ་བ་དང་བཅས་ལ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་ཆ་དང་ཉིན་དང་རྣམ་པ་ལ་མཚན་ལ་ནང་ངེ་མེད
པས། བློས་ཐེ་ལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ལ་དེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྟེ་དུས་ཁྱད་པར་གཞན་གསོས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་ཡང་ཡ་དག་པའི་མཐའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྷུང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནི་སྐལ་བས་སུ་འཆད་པ་ལྟར

༄༅། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཅིག་པ་རང་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐར་ལ་འཇུག་ལྡང་དེ་དཔས་འདྲེས་སྐུ་ལ། སྒོམ་མཁར་མི་ནུས་པ་རབ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཀ་གེ་ནམ་ཕམ་པ་གསུང་བ་ཀྲ་ར་ལེགས་ཏེ། །མོས་སྦྱོར་དང་ནི་ལམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་གཉིས་སོ་ཞི་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་སྒོམ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་ངུ་འཇུག་སྣང་བྱེད་པ་མི་དགའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་བོན་ཉིད་གཉིས་ཚུལ་བཅུ་གཟུགས་པ་བཞིན་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྣ་ཚོགས་སུ། འཇུག་སྐད་སེ་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འཆད་པ་འདི་སྐབས་ལམ་བབ་པོ་སྙམ་ན། སྐབས་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤ་སྟག་པའི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ལ་ཤེས་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ས་བདུན་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་རྟགས་པ་བསྟུ་བ་བཀལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གཞུང་འདི་རང་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྐབས་ལ་བབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་བསྟན། ས་བཅུ་པའི་མདོར་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁུངས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕྲོ་ལ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་

པ་དང༌། དེ་ཉིད་སྤྲོད་འཇུག་གི་ལུགས་སུ་ངར་བསྟན་པའོ།། །ཕྱི་དོན་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ནས། ཨ་ནར་ཙྪ་མ་ས་བྲི་ལ་ཕྱིས་པ་གཙོད་མི་ནུས་པར་ཀ་སུ་ལ་པའི་ལུང་འདི་ལ་ས་ཅི། ཨ་ནར་ཧྲ་མ་ས་ལ་ཡང་ཚོགས་ས་དང་བཞིན
མེད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་དོ།། །ཞེས་ཟས་ལ་བར་དོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འབེལ་ཞེས་རབ་དམེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱིས་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་པ་ཞིག་ན་ད། ཨ་ནར་དགྲ་བཅོམ་པ་
དེ་ཕྱག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང༌། རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་བྲི་ལ་ཕྱིས་གཙོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། །ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཨ་ཀ་དང་ངེས་པར་ལམ་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཐུང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ།། །དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས། བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་གཞི། ཕུང་
པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། །འདིས་ནི་བཏགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་ན། །བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས། །གང་ཟག

༄༅། །སྔོན་མེད་དུ་མངོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་དེ་གཞི་དེ་ཉི་ཤུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། །ལུགས་འདི་ནི་བསླུར་ནི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས
ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་ཤེས་སྣང་བས། །འདི་རིམ་ཐར་བཅད་པ་ལ་དཀའ་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡང་། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་ན། །གཞི་ཡི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་སྟོང་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཆ་མེད་པ་དང་། །དེ་ལས་ཐ་དད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བདག
མེད་དང་། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་བཞི་ངེས་པར་འོང་ལ། །དེ་སྦྱོར་བཏགས་པ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གོམས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ཉམས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་འོང་བ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྣང་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་སྤོང་བ་འགྲུབ་བོ། །དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྗེས་གོམས་
པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡང་འགྲུབ་པས། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། །ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འགྲུབ་པས་ན་ཉིད་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕུང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་ནུས
ཏེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ལམ་ཁྱེར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཐུང་ཟད་པར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་བ་འདི

ཁམས་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་སྣང་སྲུང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ

དང་། མཐོང་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འདང་ཞེས་པ་ཡང་བརྩི་གི་མི་སྨྲའོ།། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དགུ་བའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ངེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མི་ཉེ་བས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་མི་འོང་

ངོ་།། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་བཞག་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཉེར་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པར

བཤད་པའོ། ཐར་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སེམས་རྩེ་མ་ཕྱས་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་། དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་ཏུ

གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་རུང་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་དུ་ནི་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པ་དགུམ་པས་ཕྱེད་དེན་དུ་འགྲོ་ལ་བ་བཞིན་ནོ།། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡིན

56 ཀྱང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ངོ་། །ཉན་པ་བསྒོམ་ཕྱག་མ་ཟླ་མས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི

༄༅། །ཐབས་ཤུགས་སུ་ཤུགས་སུ་ངེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྒོམ་ཅིང་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་བསླབ་མ་ངོར་ནི་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་མ་རང་མ་ཐུབ་ཏུ་བར་ཀུན་སྤྱོད་པས་སོ། །སྡོང་ཅིང་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཅེ་མ་ཕལ་ལུ་ལུགས་ནས། ཀྱི་ཚིག་ར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་དེ། བོ་ཧང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་སྤྱོད་མི་ནུས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འཕགས་གཉིས་ཏེ། གྲོལ་བ་དང་ཐུབ་མེད་པའི་ཞི་ལྷག་སུ་ཀྱིས་ནུ་མ་བཅན་ནི་གྲོས། ཅི་ཡང་མེད་པ་མཁན་ཚད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ན། སྤྱར་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤོང་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདིས་བཏགས་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁྱིམ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་པ་ལས་བཤད་རྒྱུ་ལ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་བར་མི་ནུས་སོ། །མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་རྩེའི་ས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོང་ནུས་སོ། །དགག་གཞི་ནི་འགྲེལ་པར་རེ་བ་ཞི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས། ཞི་རགས་ཀྱི

58

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་ལ་བརྟགས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཚེ་ནུབ་པོའི་བལྟ་ཡང་བཞེད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ཡས། །བདེན་པ་མཐོང་བས་

གྲོལ་འགྱུར་གྱི།། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ཞེས་པ་བདེན་པ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་མི་དགོས་སོ།། ཞེས་པའི

ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི།། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས།། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །གསུངས་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་

ཆེན་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། བཏུས་པ་བསྒྱུར་ཡིན་གྱི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པ་

ལ་ཕྱེད་པ་དེ་ནི་མི་ནུས་སོ།། དེས་ན་བསྟན་ནས་རྩ་སྒོ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞིས་སེམས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ།། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། དེ་མ་ཐག

ཕྱིར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་དུ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྒོམས་

༄༅། །ཡས། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནི་གྲོལ་བ་འཐོབ་ན་ཞེས་པ་ལ་དཀྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདི་རེ་མི་རྟག་སོགས་རྩ་དྲུག་གི་ལམ་མཚམས་སྦྱོར། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་འཐོབ་པ་མི་འཐོབ་ལ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དགུ། བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་མཚམས་སྦྱོར་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་རྒྱུ་བ་བས་བླངས་ནས། དེས་སྤྱི་བསྡུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མི་ཉོན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འདི་དེའི་དོན་གཏན་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྔོ་བ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་པ་རྣམས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས། མ་རིག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བར་མི་རུང་བར། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བས་སོ། །ཞེས་པས་ཤེས་སོ། །གཞུང་འདི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བ་གཏད་སོགས་ཀྱི། འགྲེལ་པ་བ་རྣམས་བཞེད་དང་མཐུན་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཀྱི་ས་ལ་ཀྱི་ཕུང་དང་། འཕགས་པ་སོར་ཕུང་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མཐོང་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ཀྱི། འདི་ནི་ཆོས་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཤུལ་པ་མིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས

ཡང་སྲིད་ཕྲེང་བ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་བ་མི་ལྡན་པས་གྲོལ་བ་ཐབ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲལ་བའི་སེམས།། འགགས་པ་བསྒྱུར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན།། ཞེས་གསུངས་སོ་ཏེ་དེའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན། ལམ་གཞན་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ལོག་པ་མིན་པས་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་ཆད་ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་སེམས་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་རྩོད་པར་བརྟན་པ་ནི། སྤང་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་པ་ཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ནོ།། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་
སྤྱོད་པའི།། མེད་ཚེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན།། ཞེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ལ་ངེས་ནུས་པར་འགྱུར་བས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྲེང་བ་མི་ལེན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་པའི་མཇུག་དུ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྙེ་མེད།།
ཚོར་བ་རྒྱུ་ལ་བོས་ཀུན་ཏོ་ངོས་མི་ཤེས་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཅིག་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པ་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཅིག་དང་མིན་པ་ཅིག་གཉིས་ཀྱང་ཚེ་འཇུག་ཕྱིར་མི་འདོད།
ཚེས་གསུངས་སོ།། དེ་ནི་སྲིད་པ་གཉིས་པར་ངེས་པ་ཆེན་པ་ལ་ཐུབ་མོ་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ།། དེས་ན་གཞན་གྱི་རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་

ཤེ། རབ་ཀྱིས། ཀ

༄༅། །པའི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས་ཕྲལ་བའི་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་པར་ཞིག་སྐྱེས་ཙམ་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཏེ་བཅིང་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དྲུངས་པའི་སྲིད་རྩེ་སྐྱེ་མེད་ཚིམ་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཤ་དབང་གི་མངོན་སུམ་གྲུབ་ཚུལ་པ་ལ

ནི། ཐ་ཤད་མ་ཐག་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་པ་ཡང་མི་རྟོགས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་ལུགས་ལྟར་རི་གཉིས་ཀ་འདི་ནི་ནམ་ངེས་མངོན་སུམ་བསྟན་ངེས་ན། གཉིས་ཀ་རིས་བཞམ་སྤྱངས་པ་སྟོན་འདུག། མངོན་སུམ་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་མ་སྤྱད་ན། སྤྱད་པ་ལ་ཁྱད

པར་འགྱུར་བ་དོན་མེད་དོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ནི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་བཞིན་སྤངས་པ་ལ། །སྤྱོད་པ་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྣང་ངོ། །དཔེར་ན་ཉི་ཏེ་གས་པའི་ལྷ་བ

དང་བྲལ་ན། ཚོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་རིག་པ་བཅུད་ནས་འཁྲུལ་མི་སྲིད་ལ། དེ་སྟེ་ན་ཚོར་བ་བདེ་བསྐྱེས་པ་ནི་འགྲུབ་པར་སྲིད་པ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་འགྲུབ་འདོད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཐུ་རྒྱུ་ཚད་ཞིང་འཁྲུལ་རྒྱུན་མེད་པའི

རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་བཟློག་ལུགས་ནི། གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། །ངོ་ཆ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱོད་དུ་འཇུག

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་པོ་དང་ཚོར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ན། སྲེད་པ་ཟློག་པར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་མ་མཐོང་ན་སྲེད་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་ཀྱི་ཕྱིར་ཟློག་ཅེས་པར་ཡང་སྨྲ་བ་ནོ།། འདི་ནི་རིགས་པ

དགུ་ཅུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཚེ་རབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ལེན་
པ་མི་ནུས་ཞེས་ཆ་བ་དང་། རྟགས་དང་བཅང་ཕྱུགས་སེང་གོ་སྐྱོད་འཛུགས་འགོག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་བོད་ན་ཁྲིམ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལུགས་འདི་ལ་གསལ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་པོའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ལ་
མཐའ་ཆེ་དཔྱད་པར་མ་སྤྲངས་པས། རིགས་པ་བཀྲི་དོན་པོའི་དོན་ཞིབ་ཆུ་མཐུན་པར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀྱི་ཚོམ་དུ་སྐྲུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐོར་བཅད་པོར། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་བསྒྲུབ་བའི་འགག་འཛིགས་སྣང་བ་ཡང་། ཕྱོགས་སྔ་མ་ཞིབ་
ཆུ་ཡམ་སོ་བར་སྐྱོན་ཏུ་རྣ་རང་བརྗོད་པས། རང་གི་ཏེ་ཉིད་རྗེན་པ་མ་ཐས་པས་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས། །བཀྲམ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བ་ཤིང་ཡས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་སྤོང་ནུས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་
སྤོང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བ་ལ་ནི། །ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འདྲ་ལ། ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཟླ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་མ་ཤེས་འགྲུབ་བོ། །ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པའི། དཔེར་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པས

ཨ

༄༅། །སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པ་ལྟར། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གཞག་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གཞག
དགོས་པས། དེས་ན་ཉན་རང་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་ལྟའི་ལུགས་ལ་འདང་འདང་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག
ཆེན་གྱི་མདོ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་ཀྲོ་ལ་མོ
བྱུང་བའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཛེམས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་མངོན་ནས་སོ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བྱང་མེད་དེ་ཉིད
ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་རེ་ཞིག་ཏུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཅོམ
ལྡན་འདས་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ནི་མི་དེའི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ

ལྟ་ལ་བ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ལ་ང་ཕྱིད་ལ་བརྩེ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།། དེ་ནི་མི་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མཐར་སྦྱིན་པ་ལ་ཡིད་མི་ནི་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ་དང་། ...ལས་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་འཕགས་པ་ལ་བར་གསུངས་སོ།། སྔ་མ་འི་བུ་ལ་སྤྱོད་ལ་བུད་མེད་དང་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས། དེ་ལ་མི
རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟགས་པ་སྤྱོད་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ། འདི་ན་བའི་སྤྱོད་པོ་དམིགས་པ་རྒྱལ་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི
ཞེན་ཕྱུག་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས། ཚིག་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་བདེ་ན་འདོན་གྱི་ཡུལ་ལ་བསྟུན་ཀྱང་བའི་ལྟ་བ་མཛད་པ་འཇུག་ལ། འདི་ན་བརྟེན་གང་ཞེས་ཀྱང་ཕྱིན་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་ཞེས་ཀྱང་
ཕྱིན་པ་དང་མ་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་བལྟ་བ་འི་ཚོད་ནས་གྲུབ་པ་དམ་ཞིག་འདུག་ལ། སྔོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྣང་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ།། ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཛུད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ
64 ཕྲས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པ་འི་བདེ་ན་ཉེ་བར་མས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར

༄༅། །སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ཀྱང་ཡང་ཅི་ཡང་དགེ་སློང་མ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཆུ་སྐྱེ་ལྟར་ཐུབ་གསོལ། ཇི་སྲིད་སྙིང་རྗེ་བས་བདེ་བ་བཞི་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ན་གྲོལ་ཞེས་ཞུ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་སྙིང་ཞེས་པས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་ལ། སྐྱེ་དགུ་དག་ལས་འགྲོ་བ་
པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་ཡིན། བདག་གིས་སྐྱབས་སྒྲོལ་ཞིང་ངེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤྲོད་ལས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་སོ་སྙམ་ནས་བདག་
ནི་ལྷ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཀྱང་། རོ་ཞི་གསུང་ལ་བཞུ། ཐབས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པར་སྒྲོལ་བའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་
ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་བའི་ཉེས་པས། སྐྱོན་བཅས་པར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་སྐྱེ་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ངན་སོང་ལ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཆེམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་བདེ་བ་དོན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་
བགྱི་ཞུས་པས། སྐྱེ་ཡི་བར་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡི་དོན་དུ། འཇམ་དཔལ་ལ་གཟིགས་པ་འདི་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་དག་

ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལམ་དེས་ཡོན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་ལམ་འཕར་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་སྐད་ནི་པ་ཏྲ་ ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས། །ཡོད་པ་ལས་གྲོལ་བར་
བྱེད་ལ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ལ་བར་གསུངས་པས། བདེན་པ་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་སྤོང་བ་ལ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཞུགས་པར་མ་ཕྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལས་མེད་པར་བཞེད་ནས། ཉན་ཐོས་ཡུལ་ལ་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བས་འཕགས་པ་
དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཐོབ་ཆེ་དང་། །ཞེས་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་སྡིག་ཆེན་པོ་སོགས་ལ། དེ་ཕྱིར་སློབ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་ཞི་ལྟུང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བསླབ་བཏུས་ལས། །སློབ་པའི་ཞིབ་པ་ཉམས་ཆགས་ལ་སོགས་ལ། །སྲིད་པར་རབ་འབྱུང་
བ་མི་ཤེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དགའ་གཏོང་འཛིན་འཇུག་དང་། །ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེ་རྟེ་ཚིག་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་བར་གསུངས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་རྣམས་མ་བུ་མས། །རྒྱ་ན་དུ་ཞུགས་ན་བ་དེ། །མདོ་དཀར་

ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་
དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐོབ་མཁན་ནུ་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས།
བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་གཉིས་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་ངང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་ནི་དཔེ་

ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན། །འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ལྟ་བ་དེ་སྔོན་པར་གསལ་ལ་ཕར་བསྟན་ཏ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི། མཁས་པ་བསྟུ་ཡང་ངམ་སྔོན་ཆོད་མི་འབྱེད་པས། ཉན་རང་ལ་
ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།། གཞན་ཡང་ཡུམ་མཆོག་ལོ་སོགས་ལ་ལུང་མང་མོད་ཀྱང་། ཚིག་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་
སྲིད་དེ་ལ་ ངར་འཛིན་ཉིད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཡང་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན།། ལམ་གསུམ་ཐོག་མ་ཐ་དབུས་མེད་པ ། འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།། དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི།། རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འཁྱམས།། དེ་ནི་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།། དུས་གསུམ་ནས་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཕྱིར།། ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར།། དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉེར་ལེན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལས་ངར་འཛིན་
པ་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་བར་བསྟན་པས། འཇིག་ལྟ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟོང་ནམ
ལྟར་བར་དུ། འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟོང་མི་ཤེས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་སྟོན་ནས་ཚོད་ཟུག་ལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མིན་པར་ཞེ་ན་སོ།།

༄༅། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱུ་ལ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཞེ་ནས་ང་ལྟར་བརྡ་བ་བཟུང་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མི་ལྟ་ཁྱད་པར་སྤྱོ་བས་ན། །འདི་ནི་ཤུགས་ལ་ལེགས་
པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉེན་ཀྱི་ལྟ་བ་དབྱེ་བ་བཀལ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་འགྲེལ་པ་ལས་བསྟུད་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ལས་
སོགས་པ་དང་། དགེ་བས་ངེས་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། །སྤྱིར་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཙམ་ལ་མིན་ནོ། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ས་དང་པོ་ནས་ལས་
དགེ་སྦྱོར་ཀྱི་ཉེས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གི་སྙིང་པོ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་དང་ཐལ་ལྡན། །འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་ཕྱེ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པས། །མ་རྟོགས་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཚོམ་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤྱོད་པ་མ་དཔད་པར་བསྟན་ཏོ།།
དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མཐོང་དབྱེ་ཞིང་། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་མཛད་ནས། །འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་འཛིན་མཐོང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སོར་བཞག་ཏུ
མཛད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ། མཐའ་ཡས་མཚོ་དཔའ་ཞིང་ར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། །དེ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་ཡི་བསྔལ་བ་བཀའ་ལ་སྐྱིད། །དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་ར་ལྟར་བའི་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་

ཞིང་། ཉེ་བ་མོ་ངལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་མོད་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་དམ་མེད་སྐལ་པ་ཚམ་ཡང་མི་སྲིད་བའི་འདི་རྟེན་ས་འབྲལ་རྣམ་ས་ནི། ལུགས་འདི་ལ་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ།། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་
རྩད་གཅོད་པར་བྱའོ།། ལམ་གསུམ་མི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་མོ།། དེ་གསུམ་ལ་ལྡོག་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །ཉོན་མོང
སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕར་སྐྱེ་ཚུར་སྐྱེ་བྱེད་པས། ས་ཕྱི་ཡི་རིམ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་རྟུ། ཕན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་ཚན་གྱི་དོན་ནོ།། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་ག་ར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཆགས་པ་སྐྱེ་མེད་
པ་མཐོང་བའམ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཟད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལྡོག་གོ། དེའི་ཕྱོགས་ཆ་སྣང་བ་ཐམས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་
ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །ཟས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ།། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་བྱང་སེམས་ཤེན་འདི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་
70 པ་དེ་ཉིད་རང་གི་དོན་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདའ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་།། མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར།།

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོའི་རི་ཆེན་ནི། །འབྲི་དེབ་རི་གཞུང་རྣམས་ནི་སྔ་འགྱུར་གྱི་ཡིག་ཆ་ལ་བྱས་པར་འདུག་གོ། །ཇི་ནས་སྒོམ་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་། །ཇི་ནས་ཕྲོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས
པའི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་རབ་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་འདི་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་
ལུས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་འདྲ་བར་ཆོས་བྱེད་པར་ཕྱེ་བའོ། །རེ་ཤིག་དེ་ཁོ་ན
ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་ར་རུ། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར
རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཁ་ཡེ་ཉིད་རྒྱས་པར་མཛད་པས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག
ཆེན་དེ་མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པས། འདུས་བྱས་ཟད་པར་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ

ལ་མི་སྨྲ་ཞེད་པ་ར་མཐུན་ཆེས་བསྟུངས་སོ།། འདི་གཉིས་དོན་རྣམ་ཅིག་ལུགས་ལ་བ་ཅི་ཞིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་དོན་མ་དོ་ལ་བཟང་པ་ཁས་ལེན་ན། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་གྱི་སྒྲིབ་པས། དེ་ཁས་ལེན་ན་རུ་དགོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
པས་དེ་གཉིས་དོན་ཅིག་པ་ཅིག་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡི། ཞི་རྒྱུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འཆེས་པ་དགས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་ན་དེ་ཡོད་པས་ཀྱང་བྲུ་ལ་སོགས་ལ་བཏམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཏུ་ཆད་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་འཕེལ་བའི་གྲོལ་བར་སྒྲུ་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ཅི་ལ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཕུང་པོར་འཕགས་འཛིན་མེད་དོ།། ཞེས་པ་ཡང་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཕྱེད་པའོ།། དེ་ཕྱིར་བ་དག་དུ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ཟུག་བསྐལ་འདི་ལ་ལྟུང་བར་སྣང་བ་ལ། ངེས་པར་སྣང་བ་ལ། ཐང་བར་སྒྲུབ་པ། ནང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འཕགས་པ། སྐྱེ་བ་ཟད་པ། རྒྱ་བ། སྡུག་བསྔལ་བ་ཞིག་ཀྱི་མཚམས་མ་སྦྱོར་བ་ཞེད། མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་
བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲོལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་བ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་ལ་ཕྱི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག
72 ཀྱིས་བསྟུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལས་ཕྱུང་བ་ཁམས་ཞིན་འདི་བ་དང་དུ་མཛད་ནས། མཐུན་པར་སྒྲུབ་སྐལ་བ་ནས་སྐྱུབ་པ་འདི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྲས་བུ་གྱི་དངོས་ཅན་དུ་མཛད་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞེན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། མ

ཀ

༄༅། །ཉོན་ལས་ཟད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །རྟོག་བརྟགས་ལས་ཕྱུང་པོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་དུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་སྦྱི་ཕྱི་དུས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་སྒྲིབ་སྒྲ་ནི་སྒྲིབ་འི་དོན་ནི་ལྷ་

བ་ཤད་དུ་མི་རུང་ན། ཕྱི་བརྒྱ་ལ་བཤད་པོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྲིབ་སྟ་འདི་རྗེ་དེས་ན་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་རྟགས་ན་དོས་པོ་སྐྱ་བརྟམས་ལྟར་ན། རྒྱུ་སྣམ་ལས་ཉེ་ནམ་མོངས་པ་དང་ནས་ཟད་ཕྱི་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱུང་པོ་

གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ཐུལ་བར་སྤྲངས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན། དེའི་ཚེ་མདོ་ནང་དུ་རྒྱུ་འབྱུང་འདས་ཡོད་པ་ནམ་དོན་དུ་ཕྱེ་དམ་ཁམ་མེད་པ་དང་། ཕྱེ་དམ་ཁན

ཡོད་པ་ཁུ་ཁང་པོ་མ་ཟད་པས་མཚོན་ད་ཕྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་འདས་མེད་པར་འགྱུར་བས། མདོ་འདི་བཤད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོ་བཙོམ་ལྡན་ན། འདི་ནི་ཟད་པ་ནི། ཟད་པ་གཉིས་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གདོད་ནས་ཟད་པས་ཟད་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པས་མདོ་འདི་དོན་ལ་གསལ་པར་བཤད་པར་ནུས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འདི་འབྱུང་ཟད་པ་བསྟན་ནས། རྣམ་བརྟུལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་བསྒྲུ་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་

73 བསྟན་པ་གཉིས་དོན་པ་ཅིག་ཏུ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་འདི་མཁྱེན་པར་ནུས་པས་ཞེས་ཏུ་བཤད་དོ། །ཚིག་ལས་ཀྱང་། བཙོམ་ལྡན་དེས་དང་དོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏྱཱ་ཡན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་

དགག་པ་མཛད།། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀག་པ་གསུངས་པར་སྟོན་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་སྣང་ངོ།། དེ་དག་ཀྱང་མཚན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཊཱི་ཀ་ཆེ་ན་ཕྲེ་དབང་འདི་རྣམ་གྲངས་པ་བརྟུལ་ཞིག་ཏུ།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ནས། བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལས་ཀྱང་འདྲ་ཞིག་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་པ་སྨྲ་བར་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་པ་སྤྲ་དགའ་བ།། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེ་རི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ན་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ།། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟ་
ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་ནི།
ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཕ་[illegible] །མེད་པ་ཙམ་འཕའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སྙིང་

ཀ

༄༅། །རྫོགས་ཆེན་པོ་ཀློང་གསལ་དང་། ཚིག་ལ་གཉིས་སྣ་ཚོགས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྨ་དང་ རྡུང་བ་སོ་སྐོར་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་སྐྱོང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལྟ་
ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་མ་ལ་འགྱུར་པ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་བསྒྲུབས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས
ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་ཡ་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲུབ་ཏུ་ཤུལ་པས། ཐེག་ཆེན་པ་ཞེན་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། ཇི་ད་ལ་རྣ་ཐེག་ཆེན་ལས
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པས་མི་ཆོག་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ལ། དམ་གསུང་ལ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་གསུང་སོ་ཞེས་པའི། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟ་ར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་བཅོམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ཏུ་མནས་ ཤེས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
བསྟོད་པ་ལས། །མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་མི་དགོས་བཞིན་ནི་དམ་རྟགས

པར་རྟེན་མོ་ངོ་ངང་ཡང་ཡོད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཁྲོད་ཀྱི་ཉེས་སོགས་ཀྱི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས་མཆོག་ན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚང་བར་ཧྲི་རྫོགས་པར་བསྟན། །ཞེས་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཞེས

སོ། །ལུང་དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། །མཚན་མ་ངམ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་ན། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཚུལ་ལ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ

ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤད་དགོས་སོ།། །དེ་གསལ་ཉིད་ནི་སྐྱོན་འཕྲིན་པའི་ཐལ་བ་བདར། །རིས་བརྗོད་པ་བཞིར་བསལ་བ་གཉིས་ལ་སྤྱི་བ་ཆུང་ལས་བཟུང་མ་རེས་པ་འདིའི་སྐྱོན་འཕྲིན་ཅར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པའི། །རིགས་པ་བདད་འགོག་པ་བའི།། ལུང་དང་འགལ་བ་

ཉིད་རང་མོང་དུ་བ་ཤད་ནེ་ཏོ།། དོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྣམ་པ་རྟ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་དང་། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་མི་སྒོམ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་དང་འདྲེས་པ་ཤད་པའི་རྣམ་པ་གཉེན་ཡིན་སྙམ་ན། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ

ལ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ། །ཉན་རང་ལ་ནི་ཡོད་པར་སྒྲ་ཉན་པ་གསུམ་བཅོམ་པ་ངེས་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པའི། །གསུམ་མིན་དེ་གཞི་གྲུབ་པ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད

རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཅིག་ལ་ངན། །དེ་ནས་ནི་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཤུགས་ན། །གོགས་པ་སྒོམ་ལ་བ་ཆེན་བ་ཆེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཀླུམ་པ་ཉིད་ནས་ཅིག་གིས་ཆེས་པ་བདེ་ན་སྒྲུབ་ཚེགས་པའི་ཤུགས་སུ་ཐེབ་ནས།

༄༅། ། ཕྱེ་ན་སྐྱོང་པའི་ཞེན་ལུགས་ཆུ་འཛིན་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་གི་སེམས་ཅན་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྔར་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སྣང་མཐའ། བདེན་ཚད་ལེགས་པོ་མ་ཞེན་པར་དཀྲུགས་པ་ཅིག་ལས་མ་ཐེགས་པར་འཁྱོག་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དོན་
པོ་བདེན་པ་བཀག་པ་རྣམ་ཀྱང་། ཚད་མས་ཁེགས་པར་མི་སྣང་དགོ་དོན་པོ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་གཉིས་མ་དེས་པ་མེད་དོ།། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ཉི་རྩེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་།
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབ་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལའང་རིགས་པ་མཐར་ཕྱུས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། སྣ་མ་ལྷུར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་
མེད་པས་རྒྱས་བཤད་དང་། བདག་མེད་རྣམ་པ་བརྟགས་ནས་མ་བརྟགས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པས་ཆོག་
པོ། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་སྐུར་ཡོད་པས། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་མཚོན་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། གཞན་དོན་ཉིད་རྟོགས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། །འཇིག་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི།།
རྟེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྔ་མ་ཉིད་ལས།། ཡང་དག་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོང་རྒྱུ་ཡང་། འདོད་པ་ལ་བདེ་ན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་ལམ་གསུ

ཕྱི། །འཕགས་ཕྱི་སྤྲོས་གྲོལ་མ་བཀོད་དུ་དང་། །རྒྱལ་བ་སྲས་ལྡན་མཁས་ཀྱི་སྤྱད་པ་བཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདེ་ན་ཞེན་ཞེས་སྤྲོ་བ་ཏུ་བསླབ་པ་དེ་ལྟར་དང་ཞེན། དེ་ལ་གསུངས་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྤྲོང་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་བ་དེ་ཉིད་གྲུབ
ཞེ་བས་པས་ཁེགས་པ་དང་བུམ་བ་སྣང་བ་ཏུ་ལ་ཞེན་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་དོན་ཞེན་སྤོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་རིག་སྨྲས་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འདོན་པ་སྤྲོད་པ་གང་རུང་གཅིག
ལས་མི་འདའ་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ང་བར་འཛིན་པ་སྤུབ་པ་ལ། བདེ་ ཡོད་དོ་ཁེ་ནུ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་བཀག་བཅིག་ཡིན་ཕྱིའི། དེ་ནས་འདོན་པ་ལ་བདེན་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞུགས་པ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་མའི
མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ནམ་དུ་ཀྱང་ལས་ལྡན་ཏེ། འགགས་པ་ལྟས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་དོན་དམ་སྤྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ།
སོགས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུགས་ཡིན་པས། དེའི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ། གཟུང་བ་ལས་རྣམ་ཐར་དང་པ་མེད་པར་གནས། སྣང་བ་པོ་རྟུལ་ཡང་འགྲུབ་པས། འཛིན་པ་ལ་བདེ་ན་ཞེན་མི
སྤོང་བའི། ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡི་ན་ཐུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱི་ཤེས་ཁེགས་ཤིང་ཕྱི་དོན་ནི་ཕར་འཛིན་པ་གཏན་མེད་པས། འཛིན་པ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་རིང་རྒྱ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་

༄༅། །སྣང་བ་འདི་ལྟ་མ་རིག་པ་གཉིས་སྤྲུལ་མཐའ་ཡ་མཚུངས་ལ་ཞེས་པའི། གསལ་ལྷུན་ཕྱེ་བའི་བཤད་པ་དང་པོ།། འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འཕྲེད་དུ་སྟོན་པ་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་མ་ལྟོག་པ་དང་། ཐོས་ཆེན་བསམ་ལ་མཐུན་པའི་གྱི་རང་བྱུང་བོའི།། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ས་དང་ཐབ་གསུམ། དང་པོ་སྟོན་འབྲིང་ལམ་ཆ་ཡིན་ནས། བསྒོམ་དང་ལ་ལྟོས་ཏེ་དང་པོའི་རིམ་པ་བཞག་པ
སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤྱོད་པ་དབང་རྫོགས་རིམ་ལ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྟ་བ་འབྲིང་ལེམ་ས་མཚམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་གིས་པ་ཐོས་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་བཞུགས་ཡིན་པ་སྟེ་ཡང་། དེ་མ་ངེས་སོ།། དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ
ལྟ་ར་ཅན་དང་། དགོན་ཉི་ལྟ་རང་བཞིན་དངོས་པོ་སོ་སོར་སོགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་ནས་དང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་དགའ་ལོ།། འཛིན་པ་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་མི་ནུས་པ་དང་མཐུན་དུ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་བདག་མེད
ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེ་མདོན་རྒྱ་ནང་། འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ།། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འདང་དུ་སེམས་བཟུང་འགྲེལ་ཆེ་ལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཚིག་མང་ལ་ཞུ
དོགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ། ། ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན།། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟེན

པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཀྱི་ཁྱིམ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེ་ནི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆ་གཉིས་པ་མེད་པ་ནི་དུ་རྟོག་པ་ར་ཕྱུག་གོ། །ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །དེ་ལ་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པར་ཞེན་པའི་
ཆ་གས་པས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དོ། །དེ་ར
ལ་གནས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །དེ་ཡིན་ན་དུ། །ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་ཉན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ན། འདི་ར་ཇི་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཐལ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་
ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པ་ན། འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བས་ཐེག་པ
གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཐ་དད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བརྟེན་པའི་ཆོས་དམིགས་པ་ཐེ་དབྱེ་བས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ན་ནི་འདི་ར་དམིགས་པ་པ་དང་། །བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་ཡིན་ན། །དམིགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ང་གི་ཐེག་པ

༄༅། །གཉིས་སྣང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་བློ་ངོར་འགྲུབ་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་བློ་ངོར་མ་བཅད་པར། །བདེན་སྟོང་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་བློ་ངོར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག
གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཞེས་པ་ལ
བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་རྟོགས་རྒྱུད་དུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་རྟོགས་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ
ལ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཏུ་འཇོག་མི་འཇོག་གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མི་རྟོག་ཀྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་སྙམ་ན་འདི་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ཇི་སྙེད་དུ་འཇམ་དཔལ
གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱོད་དང་སྐྱོད་མ་ཡིན་པར་གཤེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི
81 སྐྱོད་དང་སྐྱོད་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འདི་འདྲ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བ་ལ་རྩོད་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། རིགས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཇུས་ན་སྐྱོད་དང་སྐྱོད་མ་ཡིན་པར་རྩོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་དགེ

བཟང་པོ་ཡང་དག་འཕགས་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་དེ་མཐུན་པ་པར་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་དག་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་མ་ངེས་པས་འཇིགས་ནས་པ་ཞིག་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་
ཟ་ཉེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་ །ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་བཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མ་ཕྲ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་ཀྱི
མཚོན་མ་ངེས་པ་ཕལ་ཆེར་དེའི་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཐུགས་མ་རངས་ཚུལ་ལ་མ་ཁྲིད་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མི་རྟེ་དཔའ་བསྒྲུང་བ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ལའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་།
བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ལ། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་
དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སླད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཉིད་
82 དེ་ཁོ་ན་ར་ཕྱེ་བ་པའི་ངོ་ན་ཐལ་ལས་འདུས་མ་བྱས་མངོན་དུ་བྱས་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ནི་མདོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་ཀ་དགག་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་འགྲེལ་ལས་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱང་། ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༄༅། །སྦྱིན་པ་མཆོག་སོ། །བསྡུས་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ་བཞིན། ཆོས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་འདི་ཡང་
ཕྱིན་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་དམིགས་པ་བསྔོ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ཡང་ཁྱིམ་ཐོབ་མཐུ་རྣམས་ལས་ཁྲིམས་རྣམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ
ལེན་པ་ལ་མཐུ་ཡུལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་ཚོད་ཅེ་མཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ས་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་ཟད་མེད་འབྱུང་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ནུས་ཏེ། ས་གཞན་པར་ཆེ་ལ་མཐོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་ཁྲིམས་ལ་གཉེན་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་ནུས་པའོ།། ཡང་ནས་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྟགས་པ་སྦྱིན་པས་དགེ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བ་ལ་
ཁུངས་པར་མ་བཟད། །སྣང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཚེས་གསུམ་པ་རྟགས་པ་ཡིན། ཡང་ན་བ་གཞན་ཡུལ་ཚེ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཏེ་བཀྲན་ཆེ་བར་གསུང་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དང་པོ

84

པ་བཞི་ཞེས་སོ།། །འདིས་ནི་ཕྱུམ་སྤྲོ་ག་དང་ལོ་མ་སྙིང་པོ་ཅན་བཅལ་ཀུན་འདོན་གྱི་རྣམ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པར་རྒྱུད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་འབྱུང་བར་བརྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀའ་སྩལ་པ་ལ་སྦྱིན། སྦྱིན་པ་ལ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་བ

དང་། སྦྱིན་ནི་དམ་སྤྲོད་འདུས་ཀྱི་རང་བ་འཕེལ་བར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ཀུན་ནི། །བཀྲེས་སྣམ་དང་ཞར་དང་ཚ་གྲང་ཟོན་ཡུལ་མེད་ཀྱིས་ཕྱུག་བསྒྲལ་ཕྱིར་བཅོམ་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཅིང་། མི་རྣམ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་

དེ་འདྲ་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཟའ་བ་གུང་དང་། ནད་གསོ་བའི་ཆོས་དང་གསོས་དང་སྨན་ཀུན་ལ་ཁ་ལོ་ཟོགས་ལ། སྒྲུབ་པ་མེད་བར་སྐྱེ་བ་མི་ནུས། ཡོངས་སྤྱོད་དང་རྣམས་ཐང་ནི་ཐོ་ན་སྦྱིན་པ་བསྐྱེད་བའི་དམ་རྣམས་ཀྱང་གཏོང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བས། ཚིམ་དང་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདྲ། །ཐབས་དང་བཅས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ། གཏོང་བའི་རྩེ་ལ་དང་

མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། དེ་ནི་ཡོངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱིར། རང་དཔལ་བཞིན་ཏུ་ན་ཚེས་ཀྱང་དབང་བྱ་བ་ལས། འཁོར་བ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཡོ་ཆས་ཡང་དག་པར་འདོད་དམ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡི་སྐྱོང་ལ་བཅས་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚེ་བའི་རྩེ་བས། སྦྱིན་པ་ཕྱིར་

བ་ལ་ཕྱུག་ཀྱི། ཁྲང་སོ་སོར་རྣམས་སྦྱང་སྙིང་རྗེ་འི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དཔེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེན་ཆགས། སྦྱིན་པ་རང་འདོད་པའི་སྨོན་འཚོ་ཐམ་བེན་བར་ཡོད་ལ་ཐར་པ་ཡི་ཕྱིར་བ་ལ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་འདྲེན་དགའ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་དོན་མེད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་

༄༅། །སེམས་ཕྱིན་ཕྱུ་སྨུ་བ་བའི་སེམས་ཡས་དང་ལྷ་ཉུབ། རང་གི་ངོ་མ་མཐོང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྩམ་ལུས་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འཁྱམས་བསྐྱེ། གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེས་གི་སྐྱེ་ལ་ཡང་། ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་བར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ
ཉམས་སྨྲེ་ལ་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚོམ་འཛིན་པས་གཡེར་བག་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས། བགེགས་སྔོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བ
རང་གི་ལུག་བཟླལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཚོམ་ལ་ལྷོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ཡང་། སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་བོའི་ཕྱད་དུ་དམ་པ་དཀའ་གིས་བསྒྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་གཅིག
འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་བྲལ་པ་སྐྱུར་དུ་འཐོབ་པོ། །དེ་ནས་དམ་པ་དེས་ཚོས་བསྟན་པ་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་རིག་པ་སྤང་ངེ་ནས། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐོག་མད་ནས་སྐྱེ་འཆི
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་ཕུ་ཕྲུང་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཉན་ཐོས་སམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བ་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།
ཇི་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པ་འབྲས་གཙམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་བ་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་ཡིན་པ་རྣམ་ཞིག་སྦྱིན་པས

སྟོང་བ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐུབ་པ་བདད། །ཇི་ལྟར་ན་མ་བརྟེན་པོ་ཡི་སྨྲ་བ། ཐོགས་མ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བདེ་བ་ལ་ཡང་མཐར་པར་ལོངས་སྤྱོད་ས་མི་ཉེ་དོ། །ཅེས་ན་དེ་ལྟ་བས་ན་སྦྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཆད་ཀྱང་དམི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་བྱེད་ན།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐབ་པ་བདད། འཕྲུལ་དུ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་བ་དམ་པ་ཆམས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས། སྦྱིན་པས་དེ་བོ་མི་ཐོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཆེ་ཞ་བ་ར་དུས་པ་མཐོང་བའི་མཇུག་ཐོག་སྙོ་སྙེད་དུ། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་བཅས་ཆ
ཕྱག་དུ་བ་འཕེལ་ཞིང་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་ཕྱིར་སྐྱ་ར་རྫི་སྐད་ར་ཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཕྱིར་བསྔོ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་བརྗོད།
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོ་དང་རིམ་པ་བཞིན་འབྲུག་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པས་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པའི་གནས་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ལ་བཀོད། ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྙིང་པོ་མེད་མཐོང་ནས། །དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་བཀུར་དང་དབུལ་ཞེས
རྣམས་ལ། །སྦྱིན་བརྩོན་པ་ཞིན་སྐུ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ། །སྦྱིན་པས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་གུས་པ་ཅང་འགྱུར་བ། །སྔོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚིམ་པར
བྱས་པའི། བྱང་སེམས་ལ་བཀའ་བབ་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་མ་སྐྱོ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྲེལ་ཅན། དེ་ལྟ་སྐྱོང་བ་པོ་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་ཞ་ར་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡིན། འདི་ལ་ནི་བདག་ལ་སྔོན་བཞིན་གོམས་པས་ཡིན། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡོད་པ་བདེ་བ་ཕར་ནས་ཡང་དུ་ར་འབྱུང

༄༅། །བདེ་ལྡན་ནི། །ཐུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྒྲུབ་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས། །བདེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ནས་སྙིང་པོ་ཅི་མ་པར་རྟོགས་པས། །ཞི་བདེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བསྐྱེད་པ་
ལྷ་ཅི་ཞིག་སྨོན་དགོས་རྟ་མི་དགོས་སོ། །ཞི་བདེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བདག་གཞན་དོན་ལ་གཡེལ་བར་འགྱུར་ལ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བསྐྱེད་བ་ཞིད་པ་དེས་སེམས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བརྩོན་པར་འགྱུར་བས་མི་
འགྱུར། །བཞི་པ་ནི། །ཡང་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་བཀག་ལས་བདེ་བ་ཕུལ་བྱུང་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་བྱང་སེམས་ལ། །ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། །བསགས་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ནི། །སེམས་
མེད་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་དེ། །འཕགས་པ་རྣམ་པར་མཛད་ཀྱི་རྟེན་ང་འཛིན་ལས། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཤིང་སྡུ་ལ་ཆེན་པོའི་རྩ་ལ་ཞིག་ཡོད་ལ། །དེ་ར་འགའ་ཞིག་འདས་ནས་སྡུ་ལ་བ་རྩིག་ལ་འཆད་པ་ན། །དེ་རང་ཤིང་སྡུ་ལ་
ལྷག་མ་ཉེ་རྣམས་འདི་སྐམ་དུ་འདོད་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་གཞི་མ་བཅད་པའི་སྐམ་དུ་སེམས་ཤིང་། །དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ང་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་
ན། བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཡི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག །དེ་ཉིད་

ཀྲི་ས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་རེས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲེན་ནི་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་རྐྱེན་དང་གེ་ལུས
ལ་བབས་པས། །ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་གཏོང་མི་ནུས་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། །འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས
ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟད་པར་ལྟུང་བ། བར་མཚམས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དྲག་པོ་ས་ལུས་འཛེམས་པ། རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྙིང་འབྱུང་ལས་ཀུན་ཆེས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་ལ་བསྲུན་དུ་མེད་པར་ཕྱིན་པ་བཀག་ལ་བལྟུས
པན། སྐྱོང་བའི་ཡང་དག་ལུས་བཅས་ལྡན་རྣམས་སྦྱོར་བའི་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྲིས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཕྲིས་མེད་པར་དུ་ཤེས་ནས། རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཀྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག
བསྔལ་ལ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེས་ལྷུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ།། འདི་ཉིད་ནགས་ཚིའི་འབྱུང་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་ཕྱིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེས། །སྐྱོལ་བ་བ་ལ་སེམས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དག་ལ། །བཅུ་མ་ནས་ས་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་ལས། །གཅོད་པའི་དོན་དུ
 དེ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པའོ།། དེ་ལྟ་བའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཡོད་ན་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ ། ཆོས་པ་དེ་ཡང་ས་མ་ཐོབ་པ་ལ་འང་བ་མི་འགལ་བས། ས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ལུས་གཏོང་བ་བསྔགས་སོ།།

༄༅། །བཞི་པ། །གཏོང་བའི་སེམས་པ་འཁོར་སྦྱིན་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོ་ཡང་དག་པར་མི་དམིགས་པས་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །མི་དམིགས་པས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བཞག་ལ། མི་དམིགས་པ་དེས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་། །དོགས་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ས་ལ་བརྒྱུད་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་བཞིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །འདིར་འགྲོ་ལ་པ་ཚོགས་གྲིམ་ཡོད་ན་མི་མཐོང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ངེས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མི་མཐུན་པར་མ་བྱས་པ་ལས་བཟུགས་སུ་སྤྱར་བ་འམ། །སྦྱོར་དང་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟེན་ཧེ་ཡ་ཨན་ཏྲ་འདི་སྐྱུར་འཚང་དེ། །རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཕ་རོལ་ལ་པཱ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཚིག་གཉིས་སྦྱར་བའི་རྗེས་བཞིན་ལུས་སུ་ལྷུང་བ་ལ་ཟླ་མ་བརྗོད་གཉིས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཆོས་ཅན་ཨ་སྤྱོད། ཨི་ཏ་ཞེས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྔོན་ཚིག་སུ་བྱིན་ཏོ། །པཱ་ར་མི་ཏ་པ་རོ་མི་ཏ་ཞེས་ཆོས་བསྡུ་བར་བྱས་ན། ཨཱ་མ་དང་སྡུ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནའང་། འདི་ར་ཚིག་གྲིམ་ཡོད་ན་མི་མཐོང་

པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་སྔ་རོལ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚིག་གི་བསྡུ་མི་མངོན་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཨཱ་ནུ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འདི་འདོད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཚིག་ཀྱི་ཨ་མོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡན་ནོ
པའི་སྒྲིག་པ་དང་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །སྤྲིན་དང་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་པྲ་སྐ་ཞེས་པའི་ཚིག་མའི་མཐའ་ཙམ་ན་ཏེ། ཏྲ་རམ་ཞེས་པ་རྗོད་པ་ཡིན་ཆས་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་དང་། ཨཱ་ནུ་ཀྱི་ཨ་ཕྲིས་སྨྲ་བཞག་པ་ལ་ཨི་ཏྲིན་པ་སྤྲ་གི་ཏྲ་ར་སོང་ཞེས་པའོ། །
དཔེར་ན་ཚིག་སྔ་མ་དག་པ་འདུ་བས་ནི་ཡིན་ནམ་དྲཱུ་ཏ་དེ། །བོད་པ་ཅིག་གཡོར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་སྐད་པ་ཧྲ་ཧཾ་ཨ་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་དེའི་ཀླ་ད་གོ་དབྲལ་ལ་དུ་བཞག་ཕས་པྲ་སྒྲ་ཨི་ཏ་ར་འགྱུར་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚོ་ཨོ་ཡིག་གི་གི་གསུམ་ལ་བྱེད། །ཨ་ཏྲིས།
པས་མི་ཏྲ་ར་སོང་ཟླ་རབ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲུལ་ཕྱིར་ཤད་པས་མ་དང་སྐྱེ་བཞུང་ ། པ་ཏྲི་ཏྲ་ར་བ་ཤད་པ་སྨྲ་རྒྱ་ང་པ་འདི་ལ་གསལ་སོ། །ཕྱིན་པ་སྐྱེ་བ་བྱེ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་གསུམ་མི་མཐུན་པ་རྗོད་པ་འདི་ཤིས་རབ་བཟུང་ནས། དེས་ན་
པའི་སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཕྱེ་བ་ཏུ་ཤ་དཔ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་མ་ཞེ་ན་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་མཐའི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་འདྲ་བས་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཅང་ལྷ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྔོས་པས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ

ཏུ་འགྲོ་བར་ཏེས་བ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པར་བར་ཕྱིན་གྱི་མིང་བརྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་ཕ་རོལ་དང་ནི་ཕྱིན་གཉིས་ལས་ལས་བསྒྱུར་ན། བཅས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ

༄༅། །སྨྲ་རྣ། སློབ་ལམ་ནི་ཡང་པར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །སྨིན་པ་ལྟ་བ་ཤད་པ་དེས་ཆོས་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསྔོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་སོ་སོ་བ་བདག་ཉིས་ཀ་རིག་པར་བྱའོ། །སྨིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ནི།
ལྷག་ལས་བསྒྲེ་བ་དེ་ན་འདི་སྐྱེས་པ་རྒྱུར་པས་བཅིངས་འདི། སྨིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བ་ཤད་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་རྣམས་སུ་ལྷན་ཅིག་ལའི། ལུས་གཞན་ལ་སྒྲེ་བ་དང་། དགའ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྲིད་པར
ཅན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ཡུལ་དུ་ཐོས་ན་བསྒྲུང་ལ། ཟད་ཟེད་གི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་ཡན་ཆད་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལྡན་དུ་སོགས་པ་ཕུ། དེའི་ཚེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་དུ་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕངས་མ་པས་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། མ་བཏང་ཡང་དེ་རྣམས་འཛིན་པས་འདུ་རོགས་ལ། གཏོང་ཚེད་འདྲ་ལ་སྨོན་དུ་ཞང་གི་བསམ་པས་གཏོང་བ་མཆོག་ཡིན་པ་རྣམས་པས་མ་སྤྱི།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། །བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ། །ཐོང
91 གཏོང་བར་ཆས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་སྙིང་པ་བརྗོད་པའི་ཤེས་རབ་དགའ་ཞེས་པ་ཟབ་མོ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་བསྟུན་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས།

བརྟེན་ནུ་པའི། །སར་བརྒྱུད་བཀའ་བབ་པ་འདི་ནི་ནཱ་རོ་པཎ་ཆེན་ཤེལ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་བསྒྲགས་སོ།། འདི་ལ་ཟླ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་ནི། སྔར་ར་ཞ་ཤད་པ་དེ་ཀྲཱ་ཡུ་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ས
དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མཐོན་པོར་གནས་པས་ཟླ་བ་མཁའི་གནས་མཐོན་པོར་གནས་པ་དང་འདྲའོ།། སྣང་བ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་ལ་མིག་གནས
པ་བཞིན་ནོ།། སྣང་བ་འདི་ནི་དམ་པའི་སེམས་དེ་རང་དགའ་ལ་གནས་པའི་དམ་པ་སྐྱེ་མཆོག་གི་སྙིང་ན་དེའི་ཡིད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པ་གསལ་བས་མཛེས་པར་བྱེད་པར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་རང་གི་སྙིང་ན་གྱི་ནམ་མཁའ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་
འདྲའོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་མུན་པ་སྟུག་པོ་འཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གནས་པ་དང་འདྲའོ།། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ
གསལ་བ་ལས། དེ་ནི་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།གཉིས་པ་ལ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན
92 པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་མཇུག་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར

༄༅། །བསྟན་པ་དེ་ལ་སྦྱར་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། །མདོར་བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཕན་པ་དེ་ནི། ཚུལ
ཁྲིམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །བདེ་བ་ལ་བཀོད་ནས་མཐུ་ཡང་དག་པ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་བརྟེན་པ་མཐོ་བའོ།། འདི་ནི་མ་ཡིན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བཅས་མ
ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཞེན་གྱི། བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྤངས་པའོ།། དེ་ལ་འཆལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའི
ཕྱིར་ན། བཅས་ནས་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་འགྱོད་པ་ཞི་མོ་ཞེས་བས་བསོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེའི་སྐྱོན་དང་། ཉེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་ཡིན་པ་དང་། ལ་ཏེ་ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བརྟེན་ན་ཅི
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་པོས། དེ་ནི་དོན་པོ་ཞེས་དང་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆལ་བ་ཀུན་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལུང་གི་མཆོག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ། མཆོག་ཏུ་བཟང་པོ་ཡོངས་མི་ལྡང་། གཞན་ལམ་གྱི་ཉེར་མཁོ་དང་།
ལོ་ཀ་སྟེ་དབུ་མ་ཕྱིན་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ནི། སྲིད་པ་དང་ལྡན་ནས་སྒྲོལ་བ་ཉིད་བས་ན་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་གིས་གྲོལ་ལ། དགའ་བ་ནི་ལམ་ལམ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ལམ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་བརྒྱུད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། ཡང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ

94

ཁྲིམས་རྡོ་རྗེ་ལྷུན་པོ་ཤུགས་མཛེས་པས་པས། ཡོན་ཏན་བཟང་སྐལ་ལེགས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས། ཁྱེས་ང་དགོན་དུ་ཡི་དགེ་སྒྲུབ་སྐུ་ཀུན་སྒྲོན་ག་རྩུམ། ཞེས་པ་དང་རྩོ་ཐམ་གྱི་སྔ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱད་པ་ཕྱི་མོར་ཤར་དགེ་བ་བརྒྱད་ཕྱེས། དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མཆོག་གི་ལས་ལས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག
མེད་པར་སོགས་པར་བྱེད་དེ། ཕལ་པ་ནི་ལས་ལམ་དང་པོ་བྲིས་པ་ཆེ་སྔོ་དེ་པ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱིས་དང་། པར་གྱི་བཞི་ནི་དཔེ་ཕྱིས་དང་། ཐམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་དགེ་བ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་མཆོག་མས་ལམ་ལྡོག་པར་
མཐུན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཉམས་པས་དགེ་སློང་སྤྱད་སྡོམ་པ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆུ་རྩ་ཚིགས་རབ་ཏུ་བསྒྲིབ་པ་མེད་ཚུལ་ཞེས།། དེས་ཀྱང་སོགས་སོ་ཀྱི་དེ་ཉན་བྱེད་པ།
པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩུ་ཆ་ར་ཡང་། སམ་གཉིས་པ་བདེ་བ་བསྲུགས་པ་སྟེ་ཤེས་ཏུ་ཕྱིས་ཏུ་སྤྱད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ད་ལྟ་ཞུས་དང་པོ་ཡི་སྨིན་ཡིན་ནོ།། འདི་ལས་དང་པོ་སྟེ་ཉིད་ལྟ་བུ་བཀག་ཤུང་ལས་ཀྱི་ཡིད་རྟགས་ཀྱི་ལྟར་ནུ་ཡོད་པས། སྐྱེད་བ་ལས་གཞན་པའི་
པ་རབ་བྱིན་ལྟ་བ་མ་ཚོགས་ཉེར་བཞེས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཉམས་པ་ཡོན་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་བཀོད་པ་ཤོགས་ལ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བ་རང་གསུང་ལས་ཀྱི། པ་རབ་བྱིན་ལྟ་བ་ཉམས་མེད་པ་ཅི་ཡིན་ནམ།། ཕོ་ཉ་སྲུང་བ་བརྒྱད་ལས་བརྩམས།
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྩམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྩམས་ལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་བཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟ་བ་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ནི་དེ་ཉི། སྟོབས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆུད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་རབ་འདི་ཚོད་སྒྲིམ་ལམ་མར་ནི་ཉེས་བཅུ་ཉིས་ཡོད་པ

95

༄། །ཧཱུྃ། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་གནས་པ་དེ། དབང་པོ་རབ་སྡོམ་བསྡམས་པ་ཞི་ཞིང་བཏང་། ཡ་མཚར་བཀའ་ལ་བབ་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟང་པ་དེ་ལ་ཡིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ།། བཞི་པ་ནི། ཕད་གི་ཁྲིམས་ར་སོ་སྨོད། ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་ལྷུ
བརྩམས་པ་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐོས་བསྒྲུབས་པར་དཀའ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ན་རེས་དགེ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་སྤྱད་དོ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར
བཅོས་པ་བཞི། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ལ་གནས། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ
བ། ཡང་དག་པར་བླང་སྟེ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར
བཅོས་པ་དང་པོའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི། འོད་སྲུངས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།། བདག་ཅག་ཉམས་པ་ཡི་དམིགས་པར་ལྟ་བའོ།། དེ་སྐད་དུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མ་བཏང་བས་པས་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡི་དོན་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་རེའི་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མི་སྤྱོད་དེ། ངང་དང་ཡིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས

སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མི་ཤེས་པ་ཟ་ཁ་དག་བུ་ཐག་པ་ལ་སྙེག་ཅུ་མི་རུང་བས། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་དག་པས། །མཚོན་ན་དེས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན། །ཞེས་ནག་ཆོས་དེས་དེ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཕགས་སོ། །དམིགས་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་སྤོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེ་བ་དེའི་ཕྱིར། །མ་གཉིས་པ་པ་དེ་ནི། ཕྱག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤོང་གཉེན་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། གང་གིས་སྤོང་བ་གསུམ་ཚང་ར་ལ་འདར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལ་མི་དམིགས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རླུང་བའི་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་ཉི་སྦྱོ་བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ། སྦྱིན་འབྲས་བ་དང་འགྲོར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྤྱོ་བ་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་རག་ལས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བསྟན་པ། སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། །ཡང་དམ་པ་དང་དེས་ལེགས་པ་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ནས། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྟེན་
པ་ནི། སྦྱིན་པ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས། ལྷ་མི་ཞིང་དུ་ཕྱིན་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་འབྱུང་རྒྱུ་དེ། འགྲོ་བ་ངན་པ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཉེ་ཚེ་བའི་རྐྱེན་ལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་

ཀ

ཀྱ། སྐབས་གཞུང་། ༡༠༧

97

༄༅། །ཞང་ཞུང་སྐད་དུ། གུ་ཡ་སོ་ག་ན་པ་དྲ་ཡི་ དྲུ་ས་ཧྲུ། འཕྲུལ་ཆེ་ནི་པོ་ལ་སོགས་ལ་པར་སྐྱེས་བ་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བཟླ་ཚོགས་ལས་པ་འབྱུང་བའི། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་བཅས་བ་བསྟེན་ཅིང་ལ་ལ་ས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་དེ་གསྙིན་པ་བཀྲང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས། །བདེ་འགྲོ་རིན་ཆེན་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་ལྡན་འགྲོ་རིན་ཆེན་ལ་སྙིན་པ་རང་བཀྲུར་བ་རང་བཏུད་པས། །སྐྱེ་ན་འཕགས་པ་དང་འགྲོ་རིན་ཆེན་ལ་སྨིན་པ་ཡི་ཡོ་གོས་པས་དེ་འོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་བདག་པ་རེ་སྒྲིབ་
པ་གཏོང་བ་པོས་ཀྱང་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་རྟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྨྲི་ན་འབྲས་ཉེ་འགྲོ་རིན་ཆེན་ལ་སྨིན་པ་དང་། །རྟེན་དེ་ལ་སྤྲུར་གྱི་སྐྱེད་པ་རི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཡིན་གྱི། ལྔ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་གསར་དུ་སྐྱེན་ས་གཞན་སྤྱད་པ་མེད་པའི་
སྤྲིད་ན། །སྐྱེ་དང་དང་བཙམ་པའི་ཆོས་པ་འདུན་སྐུ་རྒྱ་བའི་ལྷ་དང་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡ། །སྨྲ་བ་སྤྱིན་འབྲས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གསྨི་ལས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཉན་གྱི་ཁང་དུ་ཡོ་ཟད་བཅས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་དཔེ་སྨན་གའི་བོན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ་ལས། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་རྟེན་པ་ལེ་མི་རང་སྐྱེས་ཡང་དག་སྤྲུལ་བ་ངེ་ཆོས་ཉིད། །དེ་བས་གསུང་ཆེ་བ་མང་བའི་ཉེས་ན་ལེགས་འདི་ཉེས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྫོ་ཆོས་ལ་ཆེ་བ་པོ་འཕེལ་བས་མཆོད་པ་ཡོད་ཀྱི། །གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཚེ་མ་ཡང་མི་འཕེལ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དེ། །འབྲས་བུ་མཚན་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ
བསོད་པ་ཀྱང་འཕྲུལ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྟ་དང་བཅས། །ལས་ཡོད་སྐྱོང་རྒྱུ་ནི་པ་རང་ཞིང་ལ་བསྐྱེད་པ་རབ་བཀབ་བཞིན་ཆུ་མ་ནི་ཀྱི། དག་སྐྱེ་དང་ཁས་ལ་ལེན་མ་བཀྲ་ན་ཡང་ལེ་ན་ཆེ་བ་ར་དེ། །ཞེས་སྟོན་པའི། །གང་ཞིག་ཚེ་པ་ལ་བོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

ནན་ནུས་པ། ངའི་ཚེ་བ་ལས་གྲོལ་བ་སྒྱུར། གཞན་ལ་དམིགས་པ་ལས་པ་དྲང་དགེ་བ་འོད་དཔག་མེད་དུ་འདུག་གོ། མཐུན་པར་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བའི་ཡུན་པ་ན། ས་ལ་རྟག་དུས། འདི་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་བ་ཡས་རྗེན་པ་རམ་སྤྱོད་ན། པ་འཕོ་བ་ཅི་དགོ
ནས་རི་སུ་བཅེན་པོ་ར་བསྒྲུབ་བར་སྒྱུར། དེ་ལ་སྒྲུབ་འཁོར་གཞན་པ་རང་བྱུང་བས་ར་ང་ལ་བདག་འཛིན་པ་ར་གཞུག་ཏུ་དགའ་བཞིན་པ་འདུག་པའི་ཚེ། དེ་འགྱུར་མི་དང་བདེ་ལས་སྤྲུལ་ཆེན་ཏེ་པར་མཁར་གོ་གསེར་ལྡིང་བར་སྐྱེ་དང་དེ་ལྷ་ར་ཉེ་བ་མེད་དེ།། དེ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་བ་ཞི་བའི་ར་སྒྲུབ
པ་ཤེ་ཏུ་ཕན་པ། སྡིག་པ་བཟོད་པ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པས་ན། དེ་ལ་སྐྱོ་ལེན་ར་བརྒྱུད་དགའ་བ་སོ།། ཀུན་དེ་ཀྱི་ཞིང་མདོ་སྡོ་ཡས་མཐུན། བརྒྱུ་ལ་བཀའ་ཏུ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་དང་ལྷན་ཀྱིས་ན་ཡང་། རྣམ་པ་རྣམ་བཞིན་པ་གཏི་ས་སྒྲུབ་སྒོ། ཞེས་ལྷ་ར་སྒྲུབ་དགའ་ར་བར་བཞུགས། །
དེ་ནས་དགུན་སྐབས་སྐབས་ནང་ལྷ་དེ་ཡི་ཞབས་འབྲིང་མི་ཕྲིན་བར་བསྐུར་བ་གོ་ས་ལ། དེ་ཡང་ཚེ་ལ་ཁྲིམས་ལ་ཤེད་པ་སྤྱོད་པ་མི་ཉིད་དང་ཤེས་པ་ར་བརྩེ་ས་ཤིག །བཞིན་པ་ཉི་མ་དང་གི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་ར་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱི་སྙིང་ར་མི་ཡིན་ཀ་ན་སུ་སྤྲུལ་བ་དེའི
ཕྱིར། སྡིག་པ་བསམ་པ་དག་བཞི་པ་ར་མཛད་པ་འགྱུར་བས། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མི་ཟད་པ་སྒྲུབ་འདི་ཀྱི་སྤྱིན་བའི་ཡང་ཏན་མཛད་ནས། དེ་ཡི་མཐུ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱིན་པ་ཆེ་སྙིང་རྗེ་འགྲོ་བ་རྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི
98 རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཆུར་པའི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་ངོ།། ཞིང་དང་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལ། རྒྱུ་སྤྱིན་སོགས་དང་ལྡན་བ་ཐུང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ར་པོ་ཡན་ཉིད་བ་རྒྱུད་པའི་འགྲུབ་པ་གོ་འཕེལ་བ་དང་ཚུལ

ཤ། ཚད་མ། ༡༠༠

༄༅། །བར་ཆད་པ་མེད་པ་འདི་བློ་ལྡན། །འབྲས་བུའི་ཚོགས་ལ་འཕེལ་བ་ཞི་ང་ལས་རྟེ་དེ་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་འབྲས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་
བ་བོན་འདི་རྩིས་སུ་མི་གཏང་བར། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་བདག་ཕྱེས་སྤྱོད་པའི་ལུས་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་བདུམ་ཞར་འཕྲང་བའི་རྩེ་ས་འཕྲུང་བ་ཀྱང་མཆོག་ལ། དེ་ཡི་ཐ་དད་ཀུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ཞིག་ཏུ་བ་ཡ་མཆོད་པར་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་སྤྱར་བ་བཀོད་པ་ལྷར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྲེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཏེ་བྱང་དགོས་མ་དགོང་། གཞན་སྐྱ་བས་ལུ་བ་རེ་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱིན་འཕྲུས་
སྨིན་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བརྟུམ་ར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ་རྣམས་འདུས་སོ། །དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་དེ་ལ་སྦྱིན་འབྲས་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོད་
པ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དེས་ལེགས་འཐབ་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཆེ་མཐོ་རི་རྐྱེན་དང་། ཐུབ་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་ཡི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་ངེས་བརྒྱམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ཡི་དོན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་གཞན་གཅོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དུ་མ།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི། དེ་དོར་ན་གཏན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུར་ཕྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་འཁྱིད་པ་དང་། མཐར་གལ་ཏེ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་དགུའི་རེ་རེས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་གཉིས་གཉིས་སྨིན་པ་དང་། དགེ་བཅུ་ས་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་གོང་མ་ལས་དགེ་བཅུ་འདི་ཉིད་རང་གཅིག་པུའི་ཞི་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་པའི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ན་ཉན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྦྱངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་གོང་མ་ལས་རྒྱུད་པ་ཐམས་པའི་ཚིག་གཞན་གྱི་རྐྱེན་མི་འཛེམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་ཞེན་ཉིད་ཡིད་དུ་རྒྱུད་པས་སྦྱངས་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་གོང་མ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྡུས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་རྣམས་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པས་སྦྱངས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས

༄༅། །ཐོག་མར་སྒྲུང་ཐབ་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་སྒོ་བའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤྲཱ་བ་ཀར་ཕྱིར་གསུང་ནས་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་སྙིང་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་། ཁྲིད་ཀྱི་མཚོལ་ཁྲིམས་ས་མ་ཆུམ་ས་རྗོད་མི་དམའ། །མ་འདི་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དགའ་བསྟུན་

པར་མཛོད། །ཁྲིམས་ནི་རྩ་དང་མི་རྩུ་རིས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལ་ཡང་ཀས་པར་གསུངས། །ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲ་བ་རྣམ་གཉིས་པའི་རྣམ་དག་གསུང་ངས་ཀྱང་། ཁྲིད་ཡ་བྱུང་སེམས་ལས་དང་པོ་

ཡས་ཀྱང་བྱུང་བས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཀུན་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་སྡོམ་སེམས་རབ་བཏང་ན་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེ་ན། ཧ་བ་ཤ་ཅན་པར། །སྤྱིར་པས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན

ལ་ཡང་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱང་རས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་སྟོང་དགོས་ལ། །དཔེར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་ཆེན་མ་གཟུགས་པ་ལ་ཡང་བར་ཡང་མི་ཕྱེད་པས། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་དེ་ཡང་ལམ་སེམས་དཀར་

པོ། །རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གོམས་པ་ན་ལྡང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་འདང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ན། ཞེས་ཀྱང་ཡུལ་རིང་བ་རང་ལྟར་ལུས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལྟར་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཡང་། སྤྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངེས་འབྱུང་དང་བྲལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར

ཤེས་རབ་ཅན་མཁའ་ལ་ཡང་བརྟགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། གང་ཞིག་ཐོས་པ་སྦྱར་ནས་འདི་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཁྱད་དང་། །གང་ཡང་ཐུབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱང་ལྷུན་རིས་སྐྱང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་བར་མི་སྤྱིད་པའོ། །སྤྱོད་པ་དང་པོ་ཕྱིན་པ་གོམས་པ་ལ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགོད་ཅིང་

འཁྲུར། །དེ་སྐད་ཡོངས་རྫོགས་དབང་གི་ཡོངས་སོ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཧ་ཀྲོ་ཏ་སྒྲོལ་བ་ཆང་དག་ར་ཞལ་ཕྱག་ས།། ཞེས་སོ།། གསུམ་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཧེ་ཡ་གྲཱི་བ་ཀྲོ་ཏ་ཀེ་ཀེ་ན་ཀྲ་ཤཱི་ཀྲཱ་ཨ་དྷི་ཏིཥྛ་ན་ཧཱུྃ་ཞེས་པའི་སྐུ་ཕྱུར། །རྗེ་གད་ཡིད་རྩ་རླུང་ནས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཕྱུང་ཞིང་ཡང་པས། །ཧོ་དང་ལྷ་ཙི་ཤྭ་ཏུ་མི་
ཀྲོ་ཁ་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕུན་ཚོགས་དང་། །ཇི་ལྟར་བསམ་སྐྱོབ་ཀུ་མི་ཤིས་པ་གཉིས་ལྷ་ན་ཙི་ཏྲ་ཀུ་མི་འཁོར་བ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཀྱུ། །རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དུ་ལྡན་པའི་བསླབ་གྱི་ཚེ་རུ་ཁྱབ་གཉིས་པ་བདེ། །རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ལ་འཆལ་བ་དང་ལྷུ་
ཙི་ཕ་ཀྲུ་གཙུག་པར་ཤིའི་ཏོ་དེ།། བཞི་བསྡུ་བའི་འཁྲུལ་པ་ལ། །བཀྲ་ཤིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐབས་པའི་རྒྱུ་མེ་དང་ཆུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདི་ར་དེ་ལྟར་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། །དེ་ནི་ཡོད་དེ་དང་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་དགོངས་
ལ། འདི་ནི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་པ་བཀའ་ཤིས་བའི་མེད་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་རོ།། ལྔ་པ་ནི། །བདེ་བ་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། །སྒྲུབ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ལྡོང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་བཅད་པ་དང་དམིགས་པ་བསྡུས་པར་བཅུ་ལྡོག་མི་ཆུས་པ་ཡོད་ན།
དེ་ང་དྲུག་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱིན་པའི་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ལྡང་བ་བརྡ་བ་འདི་ཁོར་གསུམ་དུ་བཏགས་ནས་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་ཟིན་པའི་ཆགས་པར་ལྟོང་དུ་སྐྱེ་མི་དམིགས་པ་བ་དང་རྟོགས་པའི་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན། འདི་ག་རྟེན་
ལ་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེ་བ་ཡོད་དོ།། ལྔ་པ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དུས་ཀྱི་བློ་བོ་རྣམ་པ་བཞི་བས། །སྒྲོ་ཁོ་ནི་གདུང་བ་སེལ་བ་ཏེ་ཞི་བ་ཉིད། །རྒྱལ་བ་ནི་སྐྱོ་ས་གཉིས་པ་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་སུ་ཡང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་

༄༅། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མས་ཀྱི་ངོ་ནས་བཤད་པས། ས་གཉིས་པ་དབྱིབས་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཡང་། འཆལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་
གཉིས་པ་བཅའ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཁོར་བའི་ཁོར་ས་སུ་མི་གཏོང་བས་བྱེད་པ་འཁོར་བ་མིན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ཡི་དཔལ་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞེ་ལ་བསྟན་བའི་འཁོར་བ་རུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་ཞུགས་པ་གོང་ལ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ།། ||
གསུམ་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞི། །ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ནི་ངེས་ཚིག ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། བསྟེན་དང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། ལ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་སེམས་ཀྱིས
ས་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནི། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཅིའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་བཀག །མཉམ་གཞག
ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་འོད་ཀ་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ ། ས་ནས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་པོ་དེ་ལ་ས་གསུམ་པ་དའི་ཚེ། ཉི་མ་འཆར་ཁ་ཡི་ནི་དུས་སུ། །ཟངས་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱུང་སྟེ།

འདི་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ། །འདི་ཉིད་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་པོ་རྒྱུ་ཅིང་དང་མར་པོ་འཐམ་དམར་ཞལ་གྱིས་ཀ་གྲུ་ཆུ་བྲན་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནི་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་ཟེར་དེ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་བའི་ཡིད་དུ་འབྱུང་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་གཏན་ནམ་དོན་
ཤེས་རྒྱུ་ས་པ་ཕུད། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡེ་ཤེས་ཟད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ཁ་ཟིར་དང་བཅོམ་འགྱུར་ལྟག་ལ་བར་སྦྱོང་། །ལྷ་ཡི་དབང་ཆེ་ནམ་ཁས་པ་སྦྱོ། །འཁོར་དང་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ང་བ་ནི། ས་ན་དེ་རེ་བཟོད་
པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་ཡི་རྩོལ། བཟོད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་ནི་དེ་འབྱུང་བའི་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོན་པ། བཟོད་པའི་ཡང་ཕྱིན་ལྷག་པར་དགའ་ན
པའི་ཕྱིར། ག་ཡིད་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །ཐར་ལམ་ཕོ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ཉི་འདི་ལ་ཡང་ཧྲེ་ཞེད་ཡོད་པས། འདི་ནི་ཡང་ཕྱིན་ལྷག་མ་བརྒྱ་སྟེ་ཉིད་ངན་བཟོད་པ་ལྷག་པའོ། །ལྷག་ལྷག་ས་ནི་བཟོད་མའི་ཡང་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱུང་
བ་ཅིས། ལྷག་མ་བདུན་པ་འདི་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་རི་བུ་ལི་དེ་ཤེས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྷ་བུ་རི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྒྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་དགའ་གི་ཀུན་ནས་ཟང་ངེ་སེམས་ཀྱི་ཡི་བ། །འདི་ནི
104 རབ་དགའ་བ་བགག་གཉིས་ལ་གཞོན་པ་སྦྱར་བྱས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། །མཐོང་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་རྒྱས་པར་མི་འདོད་པའི་ཚོགས་བཅན་དུ་ཡུར་བ། དེ་ལྷ་བུ་ནི་སྒོམ་གསུམ་གྱི་འདུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །ལོ་བྲག་ཙ་རི་གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་དང་པར་དུ་བྱས་སོ། །

༄། །དེ་ལྟར་ཡི་ཀྱུ་ཅུང་བ་ལ་ཏྟེ་དེ་སྟུབ་པ་ལ་ཕོད་པ་ཐུགས་པ་ལ་ས་པ་ཡིས་ཐུགས་སེམས་ཀྱི་ངོ་ཡུལ་ཡང་ལ་ཉི་ཀྱང་མི་འཐེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཅམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་མི་བཅོད་པར་སྐྱེ་རྣེ་ཞེས། རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡི་གཙོད་པར་སྟོང་ཏེ་སྟོང་ཏེ
ཏུས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཡོར་བ་ཞེན་པ་མི་སྤྲོ་ངས་པར། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གཙོ་བས་སྒྲུབ་ཀྱང་། གཙོ་བ་བོད་ལ་སེམས་ལ་ཁྲུལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཚེ་མ་དྲུམ་ཟ་ཀྱི། སྡིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ན་འགྲེས་སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་བསྟོལ། དགོས་མ་ཐུབ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེད་
པར་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་པ་ལ། གཙོ་སྐྱེད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཚེས། ཀླ་ཀ་བ་ར་རྗོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། འདི་ནི་བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས། རབ་ལ་གཞན་སོགས་ཀུན་གཉིས་སྒྲུབ་ལུས་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། བཟོད་པ་ལྷག་པར
སྒྲུབ་པ་མི་དགའ་བར་གསལ་བས། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ་འཛད་ལ་ཉེས་པ་རྒྱུད་སྐྱེ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པ་ལ་དམིགས་ནས། བཟོད་པ་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཞོམ་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཡི་ལུས་ལ། གང་གིས་གཙེ་བ་དང་། གང་ཞིག་བཙོད་པར་བྱ་བ་དང་། དུས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཙོད་པའི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་ཆ་མ་ཕྱེ་ནས། མ་ལུས་པ་བདེ་ཡིས་བརྟགས་པ་ཆ་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ན་ཧྲིལ་ཤུལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བར་སྐུན
བརྟགས་ཀྱི་རང་རྟེན་པ་དང་བྲལ་བ་ངེས་བྱུང་། བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ།། འཕེལ་བ་བཟང་གི་སྒྲ་དོན་ལ་བཟོད་པའི་རྒྱུ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་མི་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་སྙོམས་པར་མར་རྣ། ཕ་འདམ་ཐབ་པ་དེས་འཕྲུང་བརྩོན་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཕྱིར

ལང་ཞེས་བསྒྱུར་བས་པས། མཐོང་བ་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕོངས་བྲལ་བྲ་བར་མི་རིགས་པ་བཤད། བཞེད་པ་བསྟན་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཕོང་བྲལ་བྲ་བར་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་ཀྱི་སྣང་བ་བརྙས་ལ་
མི་འདོད་པ་དྲག་པོ་ལྟུང་བ་བཞི་ཞིག་རབ་ལ་བར་བསྟན་པ། སྔར་ལྟར་རྣམ་དེ་བས་གསུམ་པའི་དགེ་བ་འཛིན་ལ་པས། ཕོ་བྲ་བར་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བས་མང་ཆུང་ཕོ་བྲ་རིགས་ཀྱང་བྱ། ། དང་པོ་ནི། བཅོམ་པ་རང་རྒྱས་ཚོང་ཆེ་བ་རྣམ་ལས་གསུང་ནས་པ་བརྫུན་མ་ལས་ཀྱི
སྤྱུགས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འདའ་ཞིག་ཆུམ་རྣ་ཏེ། བར་གནས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ངག་མི་འཛིན་པར་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། མི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཁྲོ་བ་ལས་སྤྱོད་རིགས་པར་འཆད་པ་ནི། གཞན་དག་ཞེས་པ་ནས་ཀྱང་
བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་པ་བྱས་པ་ལས། དེ་ར་ཏེ་གནོད་བྱེད་ལ་བགོས་བསྟེ་དྲོན། དེའི་ཚེ་གནོད་པ་བྱས་ཞེས་པ་སྣང་བ་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཀོན་པ་སྤྱི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་ཁྲོས་པ་བསྐྱེད་པས། གནོད་བྱས་ཞེས་པ་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཆེ་ན་མི་རིགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཀོན་པ་དང་རེ་ལེ་ངེས་པར་འཚམ་མོ།། ཞེ་འགྲམ་པ་མེ་ལ་བསྟུབ་པའི་སེམས་ཀ་ར་ཕར་བསྟེ་བྲ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་ཡམ་ཟད་འཛིན་ཅན་པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ཞི་ཐབ་ལ་བར་ཁྱུར་ཏེ། ཕོང་བྲ་བརྣ་བས་ཕྱིན་པས་ནི
བའི་ཏེ་ཕ་ཆུམ་སྐྱེད་ཡོད་དམ་གྱི་ཏེ་བ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་རང་བཞིན་སྤོང་ཉེ་སྐྱེད་ཁྲམ་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡོད་ས་སྐྱེད་བཞིན་དུ། དེ་ལ་གཏི་མུག་པས་གཞན་གྱིས་བསྒྲལ་བ། དང་བྲས་པོ་སྨྲ་རྒྱ་ཕྱོགས་བ་དང་ལ་ཞི། གཞོན་

107

༄། །ཕྱེད་ལ་ཕྲ་བསྒྲེལ། །གནོད་ལ་ཆུ་བཀའ་བསྒྱུར་ཏེ་ཡི་གཞོན་པའི་སྐུལ་བཀའ་ལ་མི་འབྱུང་བར་བཅོད་པ་དེ་ལ་དམ་སྒྲུབ་པ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ཤར་བཞི། །རང་གི་ལུས་ལ་གཏོར་བའི་སྐུལ་བསྐུལ་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དགོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཚལ་པ་དེའོ། །སྟོན་ཅན་པ་ཡི་གེ་གནས་ཇི་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲུལ་བུ། དེ་ནི་དགའ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དྲག་པོ་ཅན་ཉིད། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཁྲུལ་བུ་ལྷ་ཡི་དབུ་མི་བཅད་པ་ལ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱག་པའི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་བའི་ལམ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་གང་ནས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་བས་སྒྲུབ་བཟློག་པ་འདི་སྨོན་པ་ལས་ཆོས་ལྷག་པའི་སྐྱབ་བཟློག །ཕྱིར་ཆོས་སྤྱང་ཡང་རྒྱུ་བ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པའོ། །ཀྱི་ཉིད་དུ། །ཕྱི་ནང་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དམ་ཚིག་ཤེས་པས། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གསོལ་བར་བཟླས་ཤ་སྒྲུབ་པ་བཟློག་པ་ལ་བརྟེན་པོས་གཏོར་དུ་བའི་ཕྱག་བཟླས་ལ་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ལུས། །ཕྱག་སེར་ཀྱི་སྤྱིར་བ་སྐུལ་བསྐུལ་མཐའ་ཡས་པ་ལྷག་པའི་དོན་དུ། །འཕྲུལ་ཀྱི་རྣམ་བསྐུལ་བརྒྱུད་དུ་ཆེས་ཞིག་དུ་ཆོག་བཅོད་པ་ར་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། །དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་བྱུང་གི་དོན་དགུ་ཡང་བཤད་པ། །དང་པོ། །མི་བཟོད་པ་ཉིད་ནམ་སྐྱེས་ཡོད་དུ་མི་དོན་བ་ཡང་ས་བ་བཟུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འཕང་ཞིག་ཆུ་མཚན་ཀྱི། །ལུང་དེ་དུ་རྣམ་གྲགས་པའི་སྟོད་དམ་ཀྱི་ཚེ་གཞན་དང་འདི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲོན་བཞི། །གདགས་ཕྱི་ཀྱི་སྤྱིར་བཀྲ་ཤིས་བ་གཞི་ཆེན་པོ་དེས། །ལུ་བ་བཟུང་སེམས་ཡིན་པ་བ་མ་འདེབས་བཀས་མ། །ཡང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེས་ཡང་ཆེ་ན་མང་ས་གཞི་ཆེ་ཆེས་པ་ཤེས

ཆེས་པས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་བརྡུམས་པ་ལ། ཞེ་ན་བདག་མི་ཞེ་སྡང་བའི་ཉེས་པ་ལྟ་བ་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་ཞེ་བསྙད་ཅི་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་སྐྱེ་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་རུ་བསགས་པ་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས།
སྐར་བ་ཤིག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་འཇོམས་པར་འགྱུར་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཕུ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རི་ཆེ་དྲུང་གི་གྲངས་ཀྱི་རེས་མི
བྱས་པ་སྐྱར། བྱང་སེམས་ལ་སྨྲས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཚམས་རེས་པ་རམི་ནུས་སོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་དེ་ཀྱང་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་དུ་གི་འོད་བ་འཕེན་པ་དང་། མི་ཐབ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་པ་ནི། མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་གཞན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས
ཡིན་ནོ།། བཟོད་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི། ཀུན་དུ་འཚེན་པོར་སྒོ་བཀབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། དགོས་ཆེ་འཇོམས་པར་བྱ་བ་སྡུག་བ་དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ
བ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའོ།། མདོ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་བྱང་སེམས་ཡིན་མིན་མི་གསལ་ལ་ཡང་། འགྲེལ་བར་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་ཀྱི
 དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའོ། རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་དྲངས་པའི་ཡོད་ཉིད་དུ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཙམ་པ་བསོད་ཀྱི་སྐྱུའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གདལ་བ་ཞིག་གིས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ

༄༅། །མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲས་བ་དང་། བརྒྱུར་བ་དང་ལྦྱུག་པ་དང་། །ཕྱུ་རྒྱུ་ཕྱེས་བརྟགས་བདེ་ཚེ་མ་ཕྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐམས་དཔའ་ལ་རྒྱུ་ཁྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་བཅིག་ལ། ཐན་གཞིད་སེམས་དང་། ཐབ་དང་ཞི་སྣང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚེ་མ་ཕྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐམས་དཔའ་ལ་རྒྱུ་ཁྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཚིག་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཡང་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མ
ཐར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་གོམས་ལ་གཉིས་སེམས་དང་། ཐབ་དང་སྣང་བའི་སེམས་ཇི་སྲིད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཚ་གཞོད་ཡང་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས
ལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པར་མཛོད་ནོ། །དེ་ན་སློབ་དཔོན་ཞབ་པ་པོ་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམ
པར་བྱེད། ཆེས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་དགེ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡི་སྐུལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིན་ཏུ་ཐུག་གི་ལེ་ལ་བཅིག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་མ་བསགས་པའི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་ཁྲོང་བས་འཇོམས......
ཞེས་ཏེ་རི་མོང་ཁྱང་ཡིད་ཆེས་པར་དགོ། །སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་མ་མཛད་ཀྱང་། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བསགས་པའི་དགེ་ཚ་འཇོམས་པ་ལི་ཁྲོ་བ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཡང་ནི། བྱང་སེམས་ཕོས་སོ། །ཁྲོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུར་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཅིག་དགོས། དེ་ལ་བློ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ངེས་ལ། ཡུལ་ལ་ཞིང་སྟོབས་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། དེ་ལྟ་ན་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཀྱང་བ
ལ་དང་། རྒྱང་བས་ཆེ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་དང་རྟེན་སྟོབས་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པ་ལ་བྲེས་པ་བཤགས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་བྲེས་ན་ནི་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་མདོན་ནོ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ
དང་། གཉིས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཙ་འཇོམས་པ་ཡང་ལྟུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞིང་པ་ནས་སྨྲས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བར་གྱིས་སོ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བྲེས
ནས། དགེ་བཤེས་ཀ་པ་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་བརྡེག་པ་བསྙད་པ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་མ་ཕྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྨྲས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པས། དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་གཞི་ནས་གསོ་བ་གོ་བ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས
གཅིག་ལ་ཡང་ལུས་དགུ་རྒྱུ་མཐོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྡང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་ནི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐལ་པ་བར་གཞིས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། རྟེན་ནི་ལུང
110 བསྟན་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཛད་དོ། སྔོན་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་བྲེས་ཅི་ཙམ་སྐྱེད་པ་ཙམ་ཁྲིད་ན། །ཁྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིང་ཞེ་སྡང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པ་བར་དུ་ཞིང་ནས་གོ་ཆ་བགོ

༄༅། །དགེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིའམ་པོ་ཆེ་བ་ཀོ་ཏ་ཀོ་ཤ་བཞི། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མཚན་པོ་ནས། སྐུར་པོས་སྤྱོད་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་ཅིག་གིས། ལྷུང་བཟེད་ཐོབ་པ་ལ་བྲིས་ན། །ཞི
སེམས་ཀྱི་བྲག་ལ་དེ་སྣང་གི་བསྐལ་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་མི་རུང་བར། །གཞིའམ་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་ཕྱིན། །འདི་ལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལས། གཞན་ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཕྲ་སྲོག་ཆགས་ལ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ། །དེ་ན
སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པ་མ་ཟད། །ཐུགས་བསྟར་གྲགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐོས་པས་གསུངས། །འཁོར་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྲག་ལ་ཇི་སྙེད་པར་སྐྱེ་ཡི་བསྐལ་པར་ཐུབ་པར་གནས་པར་གསུངས་ལ། བསྐལ
པ་མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་ཞེས་ཟིགས་གསུང་ཡོད་ལ། ཡུད་ཙམ་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་པས་ཁྲིམས་ནི་བསྐལ་པར་གནས་པ་ཞེས་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེ་སྐད་ཀྱི་བསྐལ་པར་གཞིའམ་གོ་ཆ་བགོ་བ་དགོས་པ་དང་སྤྱི
ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་འཕགས་པ་བསྟུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱུང་བས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱེད་པར་དུ་ཉིན་གཅིག་རྩེ་རུས་བསྒྲུབ་དུ་ཞེས་པ་བ་ཞིག་གསུང་ཉམས་སྨིན་དགག་ཡོད། འབྲེལ་པ་འཚོབ་པ་ལ་ཐུས་ནད་བསྐལ་པ་བཅུ་ཕྲོགས་པར་གསུངས་སོ
པ་རྟེན། །སྙིང་རྗེ་ཅན་ནས་ཁ་ཤགས་བསྡམས་གྲུབ་ན། ལམ་བུལ་དུ་སོང་བ་སོར་མ་ཆུད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་སྤྱོད་པ་འདུག་ཀ་འཁྱུར་ཁས་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་རྟེན་བཅོས་ཀ་བྱང་སེམས་མི་འགྱུར། །ཡིད་བློ་སྐྱེས་ན

།སློ་རྒྱ་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ཕྱོད་སྨྲའི་གཞུང་བསྟན་བཅུས་སུ་གྲུབ་པ་ལས། དགེ་སློང་དགའ་བ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིས་པ་དེ་ལྟ་སྟ་བུ་ཉེ་ཤེ་མོ་ཞི་མ་ཚོ་རྟེ་ན་ལ་ཡན་ལག་གཞི་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ལྟེ། ལོ་ཟླ་དང་བརྩེ་ད་པ་ལ་ཕྱིས། བརྩུན་པ་དེ་ཧྭ་ཤང་ལོ། །ཀ་སློང་ཀ་དགེ་སློང་
འདི་དུས་རྗེ་ཆེན་ཞིག་ཆོས་པའི་རིག་སྔགས་ཚང་བརྒྱད་བྲིས་བའི་རྟེན་གསལ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་པའི་བསྔོ། ཙམ་རྡེ་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱོ་དུ། དཔོན་སྐྱེ་དའི་དོགས་ལ་བར་ལོ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་སྲི་རྩེ་འཕྲུལ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕྱུ་བཞིན། དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་པ་ཉེ་བར
འཁོར་གྱིས། བསྔོ་བ་ལ་བདེ་ལོག་སུ་ཐབ་ལ་མོ་རྒྱས་བ་བཅུ་དེ། བཞེས་ལ་བདེ་སྔགས་ཚེ་བ་གསོལ་ལ་ཏྲི། །ཚོགས་ཀྱི་པ་དགེ་སློང་གི་དགའ་བའི་རྩ། བདེ་ལྷ་སུ་ཚེ་བར་གསུངས་ནི། བཙུན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ག་དར་རྒྱུས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཕྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྲན་དུ་བར་འགྱུར།
ཏེ་བར་ལོ་བར་རྗེ་ཕྱག་ཚལ་ལ་པམ་རྒྱུས་པར་བསྐྱེད་དང་ལ་ཐ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱག་པ་དྲུག་པ་དེ་སྐྱ་བུ་ཡི་དག་མ་མཐོང་ངོ་། ཉེ་བར་གཞོན་དགོས་དགའ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ལོ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྲན་དུ་བར་འགྱུར
ཞེ་ཅིག་འདུག་ལ་བ་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱིས་གཞོན་པར་མི་ཐུབ། ནམ་བར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ལ་རྟ་སྐྱེས་བརྒྱུད་ཅེ་ལོས་ཞེས་གསུངས་པར་རོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆེས་བསྐྱུར་བརྒྱུད་དུ་གསང་པ་ཡང་། ཀླུ་ཡི་དབང་
1 112 པ་གུ་དང་བཅུ་དང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་བུ་ཐོང་མ་བཅོམ་པ་བཞད་བརྒྱུད་དུ་རོ། །ཕྱུ་བཞི་ན་པ་སྤྱོད་པོ། །གཏུགས་པའི་ནང་པ་ཆེ་ན་པར་མ་དེ་ཉེ་སོ། །ཉེ་བསྒྲུབ་ཤེ་མི་ཏེ་མེད་བརྟུས་སུ་ཕུལ་བ་ལ་སྤྱད་། བཙུན་ནས་གཞོན་པའི་སོ་མ་སུ་གཏེད་པ། །དེ་ཤེ་ལ

༄༅། །ཁྲིམས་ཁྲམ་པས་སྐྱོབ་མི་བྱེད། །ཕས་མ་པ་བཀྲུན་དང་ནི་སློབ་དཔོན་གཉན་མི་སྐྱོབ་བསྐྱོ། །སྤྱི་ན་དང་ས་ས་ཀྲུས་མཆོད་པ་དང་སྐྱོབ་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ་ཕྱེ་བ་རྣམ་ཚན་ནི་གྲོགས་ཚོས་པ་མཚུངས་ནར་སྐྱོད་པའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་
སོ་པ་ས་རྣམ་གཏེས་མི་སྤྱོབ་པ་ནི། །སོ་ཐར་ཁྲིམས་དགེ་སྟེ་འཇོམས་པ་འགོག་མི་ནུས་པའོ། །གཞོམ་བྱའི་དགྲ་ནི་སྲིད་རྩེ་མོ་ཡང་ལས་གསལ་བར་མ་པ་ཤད་ལ་སྤྱོད་ཀྱོང་ཕྱོགས་སྤྱིན་ནང་བ་ཆེ་ས་མཚན་པ་ནི་གསར། འཇུག་པར་སྤྱིན་པ་དང་ཀྱུ་ལ་ཁྲིམས་
ལས་བྱུང་བ་ལ་བ་ཤད་དེ། འགྲེལ་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་བྱུང་ངོ། །དེ་ན་སྣ་གྲོས་མི་བཟང་ཕས་རྐྱང་བའི་ལུང་མདོ་བཅུ་བསྡུ་དྲངས་པ་ལས། ཀྱེ་
མཆོ་ཆེ་ན་པོ་རྒྱ་ཁྱིམ་ལྡང་བ་ནི། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ས་པོར་མཛད་ན་ས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་དགེ་རྩ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྙིང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་རྒྱུ་དེ་ཤིང་ས་གསེར་དང་
སྤུད་བཞིན་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས། །ཕྱགས་ཡུན་སྟོང་གསེར་དུ་འགྱུར་ཡང་། །ཐུགས་རྗེས་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མི་ཤེས་པ་དབང་མཛད་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་རྒྱུའི་ཐམས་ཅད། །ལས་དང་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནང་
པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས། སེམས་བསྐྱེད་དང་རང་ནི་ཉིད་པའི་དགེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ཟད་ནས། ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་མི་ནུས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་རྩ་ཟད་ནས་འཇོམས་པར་གསུངས

འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་མའི་དོན་ནི། འཕགས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།། ཕྱོགས་ཚུལ་གྱི་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ། གཉིས་པའི་དོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་རྫོགས་ནས། ལས་ཉོན་གཉན་རྣམ་རྒྱུས་པ་ལྷ་ཅང་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྐུ་མི་ཐུལ་བའི།། རྒྱལ་རྩ་བཅོམ་པའི་
དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོང་ཀྱི་སོ་སོ་བདག་མས་ཀྱི་འཕགས་ཡུལ་བྱུང་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་བཅོམ་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་བསྒྲིགས་སོ། །ཞེས་ལ་བ་སྟང་ལྷ་བུ་དེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་རྒྱུན་དང་ཕྱག་ན་སྐྱེད་ན་རང་གི་འཕགས་ཡུལ་མི་འབྱེད་པ་མེད་དོ།
འདིས་རྟེན་བའི་ལམ་གང་ཞིག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ཞུགས་ན། ཇི་སྙེད་ཙམ་ལ་ས་བོན་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་མ་རིགས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་པོ་དོན་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་བ་ཡང་ས་བོན་སྤང་ས།
པ་མིན་ཀྱང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་ཕྱག་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འཕྲེང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་མཐོང་ལ་འདུ་བྱེད་བཅོས་པའི་ཚོ་ལོག་ལྟ་ར། དེ་འཕགས་སྐྱེ་རྒྱུན་བྱང་བའི་མི་སྲོ་ཞིང་བའི་ས་ནོན་མ་སྤངས་ཀྱང་། ཚེན་དང་ཕྱག་ན་འཕགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་དག་འགོག་སྐྱེ་བ་མི
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལས་ཀྱིས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །ཉེ་བ་སྐྱང་དང་གཞན་པ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཡང་ཡིན་དེ་ལས་ལས། །སྒྲིམ་སྟེ་མཉམ་སྨིན་འགྱུར། ཞེས་མཛོད་ལས་ཉེ་བ་དམ་དུ་སྐལ་བ་ཐར། ཀོ་མི་ཤེས་པའི་ལས་གང་སྤྱོད
ལ་སྨིན་པ་ངེས། རང་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞིང་སྨིན་པའི་སོ་སྐྱེ་གང་། དེ་ཙམ་ཕྱིན་དགེ་བ་ཅན་མི་དགེ་བ་འཛོམས་བར་ཞེས་མི་རུང་། ཞེམ་གསུངས་པ་རིགས་ཕྱིར་རོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སོ་བའི་ལམ་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་འཛོམས

༄༅། །ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་འབྲུ་སོ། །དེ་ནས་འདི་ལ་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱུང་བས་པ་ཡང་། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཚེ་བ་སྐྱེ་འཕེལ། སངས་རྒྱས་ཉམས་པ་བཞི་ཤུ་དང་བྱང་སྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་རྟེན་
ད་ཀའ་དང་ཆུན་པ་དང་ཕྱིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བཤད་ལ་སོ། །དགེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་དེ་དང་ཁྲོ་སྡེ་སེམས་ཐག་རྒྱུ་དང་ལ་སྣ། བསོད་པ་རང་འབྲས་མི་ནུས་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཕྱིན་པའི་ཞུས་པ་ལ་གནོད་པ་རྩེ་དང་སོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་རྒྱུད་འགྲེལ་ཚེ་གསུམ་
ར་ཀྱང་བའི་བདག་སྐྱེ་པ་ཁྲུས་ཚེ་དང་ལྷ་ར་སྨྲིན་མི་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱུལ་ལ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བཞི་ལྟུས་པ་མཚམས་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་བ་ཏུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུས་པ་གཉིས་སོ། །ཁྲོ་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་
ར་བརྟག་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་ཉམས་སྟོབས་པ་འཇིགས་པ་མི་མཐོང་བ་མདོ་འདུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཁྲོ་སེམས་ལྟུང་ངམ་མ་ངེས་དང་། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་མི་བཟོད་པ་གཉིས་འདུ་ཡང་གསུངས་པས། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཚངས་
པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྲོ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་ལ་བ་ལུས་པ་ཅི་ཡོད་སྐྱེད་འབད་པ་བརྩོན། །ཉམ་རྗེ་མི་བ་དོན་ཅ་ཆེ་ཆ་མས་ཀྱིས་སྦྱིན་རྗེས་བའི་དགེ་ཙ་འཛེམས་པ་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་
སྐྱབ་པ་ཞེས་པ་རིམ་ལ་སྦྱང་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལས་རྗེས་སྐྱོང་བའི་དགེ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅེད། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གྱི་འཕྲུང་བར་གསུངས་པས། དགེ་རྩ་འཇོམས་པའི་རྐྱེན་དེ

116 ཤེས་རབ་རྒྱས་ནས། ཕྱག་པ་ཡང་ཡང་སྦྱོང་དགོས་སོ།། འདི་ནི་མདོ་ཙམ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་དང་སྦྱར་བསྡུས་ངེས་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་ཟད་ཟུང་འཇུག་པ་མེད་པའི། རང་ཉིད་གཉེན་འཛིན་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེད་མེད་པས་ནི་དང་
བཞུགས་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་འདི། སྤྱིར་བཏང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཐུབ་ཅིང་། དམ་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་དང་། འདི་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཉེ་བར་ལྟ་བའི་ཉམས་སྐྱོང་ལྷུག་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་བརྗོད་པ་ཡོད
བྱ་ཡིས། ཤེས་རིག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་དང་ནི་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། ཅི་ནས་རྒྱུ་བཟོད་བྱེད་ལ་སྙིང་ཆེ་བ་སྐྱེ་བ་ཉམས་བཟླས་པ་ལྷག་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དོན
འབྲས་དེ་བཟོད་པ་འདུན་བར་གསལ་བ་ལ། དང་པོ་ནི། གཞན་ཉེས་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དང་ཀ་ཡོད་ན། དེ་དག་ལ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཉིད། བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་ནི་སྡང་བ་ཞིག་དེ་ན་བདེ་བ་དང་ཕྱི་འགྱུར་རྒྱུན་དང་། ཀྱང་ལ་བའི་ཡོན་ཏན
རྣམས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དམ་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ཉིད་གཅེས་པ་དང་། ཕྱུགས་ཏུ་བསམས་པ་དང་ཕྱུགས་མེད་པ་ནི་གང་ལ་ལ་ཞེས་པ་ལས་མཐར་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བ་དེ་ཡི་ལས།
ཀྱི་ནི་ལྷ་དང་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཉེས་པ་བཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བསམས་ལ་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཆས་བསྐྱེད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཞེ་སྡང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཉེས་བསམས་ཏེ། རྒྱུད་

༄༅། །སྐུས་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ལམ་ཡོན་ཏན་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ། མི་ཐེད་པ་སྦྱངས་ནས། འཕགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིས་བརྡ་གསལ་པ་དེ་བཞིན་པ་ཏི་ཀ་ཏུ་སྨྲ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྡུས་པ་ནི། བཤད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འདུས་པ་གཉིས་སུ་འཇིག་པའི། ཇི་ལྟར་ནས་མཐུན་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཅིང་ཕ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། སྔར་ཅི་འདྲ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་དེ་རྣམ་སྐྱུལ་ལུས་ངེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ཕྱེན་དགའ་བ་དེ

བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་དང་། སོ་སོ་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་པའི་སྒོམ་པས་འདུག་བཞིན་དུ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ

བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་འདི་དག

ལ་འདུག་ཀྱང་དེ་ཡིས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དང་ཚོད་དུ་བསམས་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །འདོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕེལ

མེད་ཀྱང་། ས་འདིར་ལྷག་པའི་རྟེན་དེ་འདོད་ཀྱི་བསླབ་པ་སྡོམ་ནས་ལས་ཚེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པས། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བས་སྨོན་ནོ། །ས་འདི་ལ་རྟོག་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་བཅད་པར་འགྱུར་བ་འཐོབ་པོ། །དགེ་སྒྲ

ཀྱེ་ཀུར་ཡི་དེ་ན་ཆམ་སྨིན་པ་གཅིག་ལྷག་ནད་པ་ཡང་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པའི་དོན་ནི་གཞན་ནད་པ་མིན་ཏེ། མདོར་ན་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མ་སྐྱེ་བའི་འཚོང་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི
118 ཀུར་བ་ནི་དགོངས་པ་བསྐྱར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་མི་གཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་བ་ཤད་པའི་མདོ་ཀྱུར་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་བསྒྲུབས་པ
ཞེས་གསུངས་པར་མངོན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཤད་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ནི་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ནི་ཟླ་ནས་སྤྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་ཏུ་བ་ཐམས་གསུམ་མཐོང་ལམ་དུ་
སྤྲངས་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། །ལྷ་བ་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་ས་དང་པོར་སྤངས་པ་ལ་འདུས། །ཀྱང་གཞན་ལས་ནི་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྦྱོང་པའི་ས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་ཤད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མདོ་ལས། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་འཁྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ། ས་འདི་ར་སྦྱོང་བ་ར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་སྤྲོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། །དེ་ཡང
སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཚེ་འཕྲིད་ཀྱང་བཤིག་པ་ནས། འདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ས་འདིར་སྤྲང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །འཕེལ་བ་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ནས་དང་པོར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ས་གཉིས་པ་ནས་སྤྲང

119 ཨ། ཕ་ཐུབ་པ། ཀ

ཞིང་གསུམ་སྣང་ངས་པ་རི་ཞི
ཉིན་མོང་ས་ནུབ་མེད་ཀྱི་ལཙ
ཟང་བཟང་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྒོ
པའི་འོད་ཚགས་འཛམས
ཞེས་འབྱུང་བསྒྱུར་བདེ་ར།

འདྲ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་ངས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག ཚིག་སེམས་བསྐྱེད་ • བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླ་ལ་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ
ཧེ་རུ་ཀ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་གཡོན་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་མས་པ་དཀུར་བརྟེན་པ། དར་དང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་བརྒྱན་པ། ཞབས
ཨྃ སེམས་སྐྱིལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་པང་དུ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་དཀར་མོ་གྲི་ཐོད་ཅན་གྱིས་འཁྱུད་པ། གཉིས་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་དང་ཐུགས་ཀར
ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་ཧཱུྃ་གི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་དཀར་པོའི་བསྐོར་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཐིམ། ཛཿ
ཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿ གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སླར་ཡང་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཀྱིས་དབང་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབང་བསྐུར་བ་དང་བདུད་རྩིའི་སྐུ་གང་། ཆུ་ལྷག་སྤྱི་བོར་འཁྱིལ་བས་མི་སྐྱོད
༣ ཞལ་བ་ཅིག་ཕྱག་གི་གཉིས

15

ངཀ་ཆ

ཕས་དབྱིངས་རྒྱན་པར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུགས་
ཀའི་སྔགས་འཁོར་ལས་བདུད་རྩི་བབ། རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གང་། སྤྱི་མཚམས་ནས་ལུང་དེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པ་པས་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནམ་སྨྲིན་གྱི
ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ལུས་འོད་གསལ་བར་གྱུར། ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་སཱ་མ་ཡ་སོགས། རེ་ནུས་བཟླས། ༔ མགོན་པོ་བདག་ནི་ འགྲོ་བའི་
གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཞེས་གསོལ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་མཐར་རྡོར་སེམས 16
འོད་དུ་ཞུ་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ༔ །ཨོཾ་དུ་ཧཱུཾ་གྱི་ནམ་མཁར་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་དང་བསྐྱེད་པར་བཅས་པ་གསལ་

ཅེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་དཔལ་པོ་གནྡ་ཀ་ལག་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའོ།།

༄༅། །ཐ་གཞལ་བ་བརྟམ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱོང་། ས་བརྒྱུད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོན་ཟད་པ་ཕྱོགས། །དེ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཟང་ཟིང་དུ་འཛིན་སྟངས་མི་འཛད་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཞིག་ཆེན་འཕྲང་བ་ལས་རྒྱུད་བཞག་པས། སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་གསོལ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གསལ་ལ་ལོ། །དེའི་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ།
ཉོན་མོངས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བཞིན། བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་བདེན་སྤོང་གསོལ་བས་ན་བདེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་རེ་ཡང་གསུང་ནས་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ
ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ས་ལ་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ས་བསྟན་པ་དང་ལ་གནས་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་ལྟའི་དབང་པོ་རྣོ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀྱ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འཕྱོད་པ་ལ་ཆགས
པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པ་ལམ་ཐབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཙོ་བོར་ཕྱིར་དམ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ཐམས་བས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཀྱི་སྔར་ཉིད་གཙོའི་འཕྱུར་ལས། འཁོར་བའི་འདོད་ཆགས་ཀུན་དུ་གཅུ་སྟོང་ཞེས
ཉེས་འབྱུང་བ་སྐྱར་བའོ། །གསུམ་པའི། དགེ་བར་ཕྱིན་ཏུ་པོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ཐད་འགྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི། ཐུང་སེམས་ཁྲིམས་པ་དང་རབ་འབྱུང་གཉིས་སྤྲིན་སོར།

ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྔགས་དཀའ་སླ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། །བྱང་སེམས་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་སླ་བས། བདེ་བར་ག་ཞིག་ལ་བསམ་པ་མདོ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བརྟགས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཉང་ནས་བསོད་

ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དགེ་ཉི་དང་། །ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུད་སྐྱེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྣམ་ཆེན་འཕྲེད་བ་ལ་སྐྱང་། དེ་ནི་སྦྱིན་དང་རྩོལ་ཁྲིམས་དང་། །བཟོད་པའི་ཚོས་ལ་ཉི་ཁྲུད་པར་དུ།།

ཁྲིམས་པ་ལ་བ་ལའང་སྨིང་རྡོ་ཡེ། །སྐྱིད་པོ་ཅན་དེ་བདུན་གསུམ་མཛོད། །ཅེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཁྲིམས་པ་ལ་ཚོས་གསུམ་བསྒྲུབ་སླ་བའི་སྨིན་པ་ནི། ནང་ཉིད་དུ་ཡི་འཛིགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམས་པའི་སྤྱོགས་ཀྱི་དང་། བཟོད་པའི་ཚོས་ལ་ངེས་

ཞེས་པ་གཙོ་ཚོའོ། །བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་སླ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་མ་གཞན་ལས་པ་ཉིད་མིན་ནོ། །ཡི་ཞེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་ར་

ཚོས་སྐུའི་རྒྱུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ཡི་རྒྱུ་འོ། །བཞི་པ་ནི། ས་འོད་ཟེར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཡི་བའི་ཕྲུས་པ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། ཡང་གི་རྒྱུད་དུ་གཅོགས་པའི་མི་ཞེས་པའི་ཤུན་པ། ཏོག་དམ་པའི་ས་འདི་འཇུར་བའི་ཐོགས་སུ་ཕྱུར

པ་རྣམས། སའི་དང་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་གསལ་བ་སྒྲུབ་ནས། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི། ས་གསུམ་པའི་ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པར་འདོད།

ཁ

ཞ། རབ་གསལ། ༦༡

༄༅། །བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ས་གསུམ་པ་འཛིར་ཉེས་པ་པའི་ལྷུང་བ་ཡོན་ཏན་འཇོམས་པར་ཕྱེད་པ་བཅོམ་པས། ཉིམ་ལྟར་ཞི་ནི་ཆུ་རྣ་བར་སྒྲུར་བཀང་སྒྲོན་ལྷན་གྱི་སྒྲ་བ་ལ་ཁྲེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཉི་དེ་ནི་རྒྱུད་སྡམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། ཏོ་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ། །བཞི་པ་ལ་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་

གསུམ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ས་འདིའི་ངེས་པའི་ཚིག་བཤད་པ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་འདིར་པ་ཕྱིན་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་ཅིང་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ

ལམ་སྐྱོབ་པ་ལའི་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས། ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །སྔར་བཤད་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཉིས་པའམ། སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བརྟན་པ་ལ་ནི། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་།

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་། དེ་ལྟ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བར་འཚང་བར་བྱུང་པ་དེ་ནི། ས་བཞི

པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པར་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པས་དང་པོ་གཉིས་ལས། ཆེས་ཁྱད་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཞེ་ཆུ་སྦྱངས་པ། ཡེ་ལ་གཏན་ནི་ཁོལ་ལ་རང་རྟེན་བ་ཁྲིད་བར་ཅན་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར

ན། ཕྱོགས་འཕྲུལ་པ་ཀྱི་ཡབ་རྗེ་ཉིད་ལྷག་པའོ། །བཅོས་པ་ནི། ཡང་ཅི་ནི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ས་གཞི་པ་དེ་ནི་སྔ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལམ་པོ་ལ། རྫོགས་པ་ཡི་ཏུ་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོམས་སོ་བཏུན། སྔར་ལས་ལྷག་པར་བསྒོམས་ཤས་པ

ལས་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ། ས་གསུམ་པར་བ་ཤད་པའི་ནང་ནས་ཀྱི་འོད་དང་འབྲུ་བ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིས་འོད་ལྷག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས

འདི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་མདོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་ལྷུན་པ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡན། །རབ་འཕྲ་བཀྲ་ལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་སྤང་བ་རབ་འབྱུང་བ། །ཁྲུ་

ཉས་འདོམ་ཁྲ་དམ་ཁམས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་ཡང་འགོད་པའོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་སྡེ་ཆེན་བདུན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་

གཞག་གོ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བརྟན་ནས་སྤེལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་

122 དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སོ། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་

ཞ

༄༅། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡང་དག་མཐའ་ཅན་སྤྱོམ་ཕྲུག་གི་མཐར་ཡང་སྦྱོར་རོ།། འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མཉམ་ཅད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། ཡང་
དག་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་ཅན་བསྒོམ་པ་བཅུ་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱོར་རོ།། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་བསྟན་པའི་རྟེན་དང་། བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་པར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། བཞི་པ་
ནས་ཐུག་པའི་བར་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་འདོགས་པ་ལ། ས་འདི་རྣམ་གྲོལ་ཕྱོགས་སོ་བཟུང་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཆེས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོབས་བྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀྲ།
ཏུ་རྟེ་བ་དང་འཕྲེལ་བ་སྤྱིར་རྫོབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱུ་བའི་རྟེན་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རུ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བསྒྲགས་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་
ལ་སོགས་ནུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།། ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མིན་ནོ།། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ།། ཐུམ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ

ཚེ་རབ་ཤད་པ་སྐོང་ས་པ་རང་ཆུ་བཞིས་ལ་བ་ལུས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བ་ཤད་པའོ།། ༄།།ཐབས་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་དཀའ་བབ་ཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་ཞེ་ཅིག་ཤད་པ། དང་པོ་གཉན་ཐབས་ཅིག་བཏོན་པ་ལ་
མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕས་ཀྱི་ངེ་ཚེ་ན་པོས་ལྷ་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུ་ཡི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་འཇམ་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདུད་
ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་པ་བྲན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདིའི་མིང་སྒྲུབ་དཀའ་བཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བ་བསགས་ཀྱང་། ལུས་ནི་ཞི་ཏུ་བསྒྲུབ་དཀའ་བརྟན། །ཀུན་གྱིས་ཞི་ཏུ་ཐུབ་དཀའ་ཡི་ཕྱིར། །འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་སྤྲོ་བ་ཡི་
དོན། །ཞེས་ལ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །དཀའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ལྟ་ངན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་ཟློག་ནུས་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་ལྔ་པ་འདི་ལ་ཕྱིན་
བཅུ་དེ་ལྟ་བས་ཐབས་ལ་གཏན་གྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཉིད་ཚོལ་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པ་ན་ཕྱིན་པ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་པའི་ལྷག་པར་འགྱུར་བ། སྨོན་ཉིད་ནས་ཕོར་ཟིན་པར་ཤེས་པས། ཁྲག་ཀླག་ཡིད་ཀྱིས་ཞེས་ཞེས་པར
124 འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐབས་ལ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གཏན་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལྡན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་སོགས་ལ་འདིར་མེད་པའོ།། ཐབས་ལ་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྩེ་བ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་

ཞ

༄༅། །སྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ཞིབ་མོས་སོ་རྡུལ་རྒྱུད་དགོས་པ་བཞུ་མི་རྟེན་ལས་པ་ལ་འང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་བརྗོད་པས། །འདི་ནི་ཐོན་པ་གསལ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཁས་པའི་ལྷག་པའི་ཞེས་རང་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལས་མ་ཉམས་པ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར། །འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་། །དེ་ཡང་འདུས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གསུངས་པས། །བདེན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡི་བདེན་བཞི་ག་མ་ཡོད། །ཚོས་པ་དེ་ལ་ནན་ཏུ། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་མི་འབྱུང་། །སྣང་བྱས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀོན་འཇུག་རྒྱུ་དང་། །ཐུགས་བརྩེ
ཆུས་བཙུས། །ཐར་བྱེད་མ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ལམ་ཡང་དག་སྐྱེད་། །འགོག་བདེན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདེན་བཞི་ལ་ཤྲ་པར། །དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་ཀུན་དང་ལམ་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། །འགོག་བདེན་དོན་དམ་ལ་བདེན་པར་འཇོག་པ
ལས་ཏེ་འདྲ། །གཞིས་པ་སྐྱབས་ལྡན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། །རྒྱུ་བཅས་ཏོན་ཀུན་བདེན་པ་དང་། །དེ་ཡི་གཞན་བཅུ་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཞི་ལྡན་སྐྱེ་དང་ནི་འགོག་པ་དང་ཞི་བོ། །གཞན་པ་ལ་ཡིགས་བརྒྱུད་ཀུ་པའི་འགྲེལ་པ་ར་འགོག་པ་བདེན་མདོན་སུམ
125 དུ་ཞེས་བསྟན་པས་ཞལ་ལྟ་ཀྱིས་བཞེས་པ། །དགོས་པ་ར་སྦྱར་མངོན་སུམ་ཚོགས་དགོས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བ་དང་། །རང་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་ཡ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི

ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ངེས་བསྒྲུབ་ར་བ་པས། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞུ་བ་ཡིན་ན་དེ་མ་གཞན་དེ་དག་གཏན་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་ཐུགས་པའི་ཚེ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བཀོལ་བ་རང་བབ་པ་དུ་ཡུས་པ་སྐྱུ་ལས་ཞལས་ན། འགོག་
པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ཛ་ཧྲི་ན་ཞེན་པར་སྨྲ་བའོ། མཐའ་མཚོན་པའོ། །གཞི་ལག་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་དུ་ངག་གྲུ་རེ་ཚ་བ་བཙ་བ་ལ་དེ་ དམ་ཡ་ཤེས་པར་བྱེད་བྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་གྲུ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོང་
པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱང་ངན་
འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་ན། མྱང་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མྱང་འདས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་དུ་སོང་
བའི་མྱང་ན། ངེས་པ་འདས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ན་དེ་རིགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྭ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་པ་དགག་པའི་ལུ་[illegible]མེད་
 ཀྱི་ཁང་པ་ལྷ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཡ་བ་བཞིན་ནོ། །དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེས་ན་ནི། རང་གཞི་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་བཅས་དགག་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རིམ་གྱིས་དྲིས་ན་ངེས་ཡིན་

༄། །ཁྱེ་མོད་བབ་ན་དེའི་ཚེ་ན་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མས་རྡེ་དག་ཕྱུ་བྲོ་བས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་པ་ཞིག་ཆེས་ཉེ་ཀུང་དགག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཙམ་ཕྱིས་མི་ཆོག་གི། རང་སང་ས་ལྷ་ཡས་ཀྱི་སྒྲི་ཀྱུར་གྱི་དྲིམས་ཀྱང་དག་པར་སྒོམ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བའི་ནི་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ས་རིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེའུ་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་མིང་འགོགས་མདངས་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་མིན་ནོ། །དེའུམ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེ་རབ་བཤད་པ་ཕྱོགས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། རྟོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་འི་དམ་ཚིག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བརྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྒོམས་པ། ཐ་བཤད་རྟེན་འབྱུང་བཟུང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། ས་འི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོན་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ལྔ་པར་དམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་ཅས། མཉམ་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་བསྐྱེ་གྱུར་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཁུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་ལ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་བསམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཐུགས་པ་ལ་གཡེངས་པས་ཞི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་བྱུང་བ་ལ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་སྟེ་འོ་ལས་ལྡང་བ་སོགས་སྒྲུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མིན་ནོ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དུ་གྱུར་བའི་ལྷག་པ་མ་དེ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་གྱུར་ཙམ་གྱིས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཕ་ལྷག་པའི་སྐོན་ནས་བསྟུ

བརྟན་ངེས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྔ་པ་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་སྡེས་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པའི་དོན་ཉེ་རྒྱུན་ལ་བར་ཆད་པས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ས་ལྔ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཐམས་སྐྱོང་བསན། དེར་བདེན་བཞི་རིགས་པ་དང་ཐབ་ལ་མཁས་པ་འཐོབ་པས། ས་དྲུག་པར་བདེན་པ་ནི་ཞབ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྫོགས་པར་རྟེན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས། བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། ཞི་གནས་རྩེ་ཅིག་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་དེ་ཙམ་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེ་ན་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བདུན་རྒྱུས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་བ་ཡིས། །འགོག་པ་ཐོབ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས། །སྟག་པའི་རྒྱལ

ཕ 129

༄༅། །ཚན་ཉི་ཏེ། ཚིག་གསུངས་མ་ཏེ་རབ་འབྱོར་ལ་ནི་འབྲུལ་ཀཱ་ར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས་གཞན་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་རྣམས། འབྲས་བུ་ནི་མར་བསྒྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ཀུན་ད
ག་དེ་ལྟ་རྟེ་རབ་ནི་ན་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས། ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ཏེ་མཐའ་དག །འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་གྲོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱང་། རྟོག་དཔྱད་ལྟ་བ་བུའི་མིག
ཉམས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྲངས་པ་སྟོ་ཡོངས་སུ་བསྡུད་སྟེ། རྒྱལ་བ་འབྲས་བུའི་ཀྲོ་གོ་འཕང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ཕྱེ་ཅིང་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་བསྡུད་པ་ལས
ཀྱང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲི་གཉིས་ཀ། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད
པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་ཤར
ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྷ། ཐབ་མོ་རི་རྡོ་རྗེ་ཞ་ཞལ་དབང་པར་རྩལ་ཆེན་པ། ཐབ་མོ་རི་རྡོ་རྗེ་ཞ་ཞལ་དབང་པའི་སྐྱོང་རྩལ་དབང་རྒྱས། དེ་ལ་བཞལ་དབང་ཡོན་ཏན་འཕྲུང་རྒྱལ། སྐྱོད་ཟླ་ཡི་གདང་བཟུང་ཞལ་ཡ་བར་བསྐལ་ལ་བ། ཏྲན་འཕྲུང་གི་དེ་ཉིད་ཧེ་སྐྱར་ལ་ཞལ་དབང་པའི་སྟོལ་ལ་ལོ། །དད་པས་ནི། སྤྱི་དྲས
སྐྱབ་པ་བས་རྟེན་འཕྲུང་མཐོང་ཐབ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བའི་དགོན་ཉིད་མཐོང་བར་ཧི་སྐྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནད་དུ་འགྲོལ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རིག་པའི་ཡིད་རྟོག་འཁྲུག་པས། ཐྭའི་ཞི་གམ་ལྟུང་བདག་ཡོད་པའི་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་
དུ་མི་ལྟོ་ཡི། སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པས་གོད་མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲུར་བས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་བར་བྱ་བ་མིན་གྱི། གདང་ག་སྐྱོད་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་ཐིག་ལྟ་ཆེ་མ་རིག་པའི་ཡིད་རྟོག་འཛོམས་པས་བསྐུས་པའི་སྔགས་སྒྲུབ། མ་རིག་པའི་རྟག
སྒྲས་རིང་གྱི་ཡིད་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ལྷ་བར་བྱའོ། །འདི་སེམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འབྱེན། དེ་ནམས་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་རྟེན་པས། སེག་སྣང་བསྐུས་པས་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡི། མིག་འབྲེལ
པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་བསྐུས་པས། ཀླུའི་མིག་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཡ་ཤེས་ཀྱི་མིག་འབྱེད་པ་མིན་པར་ཤེས་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་པ་ཤེས་མ་དང་བཅས་པའི་སྣང་འཛིན་གྱི་རྟེན་པ་དེ་པས་མི
130 རྟོག་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཞེད་ཅིག་ཅེན། ལུང་གི་དོན་

131

༄༅། །ན་རོ་པ་ཡང་ཤར་བའི་ཕྱིར་པ་གཙུག་ལག་འདྲ་ནས་ཕྱུང་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་ད་དུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མང་སྒྱུར་བའི་
སྟེམ་རྒྱལ་རྒྱས་ཞིང་། དེས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་རྒྱུ་བར་སྟོན་པའི། བསྒྲུབ་པ་བ་དེ་ཡིས་ཚེས་ཞིབ་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་དེ་སྐྱར། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཁྱེན་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མངོན་སྤྱི་ལུང་དང་། དེ་མ་ཐར་ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཀླུ་ཡིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་
ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཀྱང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏ་ལི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་
བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་། །སྟོན་པ

ཞལ་བ་ཞུགས་ས་ཀླུ་ཀྱི་ཡི་ཙེ་ཏྲི་གཞོན་ནུ་ར་ཧེ་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཕག་ཀ་བཞེངས་ཤུབ་དེ་ཨོཾ་རྒྱུ་བབ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཀྱི་ཧུ་ཆེན་ལགས། གཉེན་ནུ་ཧ་རི་དགྲ་དང་ན་ལས་ཁ་ཤེས་ནས་ལྟོབ་ལ་བརྒྱ་ཡོན་པ་ན། ཀླུ་ཉིས་བྲ་ཧ་རི་ཧ་གྲི་ད་དྲུ་ར་ནས་པའི
གདུན་བརྒྱུས་པར་རྒྱས་ཏེ། མཐར་རས་ཏུ་རྒྱ་བའི་འདྲེ་ས་བྲུ་བའི་ཞིང་དུ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ངོ་ཚ་སྲུ་བའི་རྒྱ་ཡབ་པར་ཞུ་རོ། ཞེས་བསྐུལ་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཇི་ལ་ཆེས་དོན་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཆོས་ལོག་པ་དང་ཞེ་བ་ཡོད་བར་གྲགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཀྱི་རྒྱུ
བའི་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་པའི་རྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་ན་དང་འདྲ་ལ། ལོ་དུག་བརྒྱ་འཁུགས་པར་རྫ་ཤ་ནོ། །ཧེ་བ་ཙེ་རི་མདོ་ལས། ཡི་ཙེ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་འདྲེ་བ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཕག་ཀ་བཞིན། །རྟོགས་པ་ཤེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་རྟུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི
ཚེ། རྟོན་པའི་མཚོ་འཆང་བའི་དགོ་སློང་དུ་བྲུ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལྔ་པའི་རིགས་ཀྱུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུ་བར་གཤེགས་སོ། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ཡུལ་རྣམ་དུ་གནས་དགའ་ཆུང་ཞབ་དང་། རྗེ་བཙུན་པ་གཞན་དང་ཡི་ཙེ་ཀྱི་མཐུ
ན་གོ་ལ་བཀྲུ་སྤྲུ་ར་ཏུ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །རྗེ་བ་ཆེ་ལས་དགོ་སློང་ངེས་པར་བཤད་པ་བར་བ་ཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་རྗེ་མཐུ་ལས་འཕགས་པར་སྣང་བ་མི་འཇུག་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་འཕགས་ཞིག་ཡུལ་བ་ཅིག་ལས་རྒྱུ་ཤུགས་སུ་ར་ཤད་པ་དང་།
132 ཡུད་ཀ་ཞན་རྟུ་ས་ཙས་རྒྱུ་ལ་ཤུབ་ཤད་པ་ལྟུབ་གསུང་རབ་ལ་ཧུམ་ཞིག་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བའི་དོན་གྱི་བརྟན་བཅོམ་ཡང་ཏུང་གསལ་བ་བརྒྱུད་ལ། སྟོང་ཉིད་ཏོ་གས་བའི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་བྱེད། གཞན

ཕ

133

༄༅། །ཀ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀ་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བྱ་བའི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞིག་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་དག་པ་ཤེས་པ་བརྡུགས་པའི་ཐབས་མ་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བར། དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅན་པོ་ནང་ལྡན་པ་ཡང་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཅན་པོར་འབྱུང་
ཆུང་བའི། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ངེས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ར་འགྲོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་དོན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་
འདས་ཀྱི་ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ནས། དེ་ནས་ལོག་པ་བཅོམ་པ་ཡོད་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་།།
རིག་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་བཞི་བ་གསལ་བར་འབྱུང་། གཞན་ཡང་ནི་བ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བར། གཟུགས་རྣམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལམ་ལ་གནོད་པ་མ་ཐུབ་པ་སྤངས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོ
འདོགས་པའི་མཐར་མི་ལྟུང་བ་ལ། རྟོག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བོན་ལ་ལས་འབྲས་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཞིག། དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བར་བཤད་པས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ལོག
པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོག་གི་ཕྱིར་བར་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་འཆར་བ་ལ་ཡོད་ཞིང་བསམ་ཀྱང་འགྲུད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་བ་རྒྱ་བ། གཅིག་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འགྲེལ། །ཐམས་ཅད་ཡིན་ནི་

ཉིད་དུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་པས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ནི། སྤྲུལ་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ལས་ངན་འགྲོ་ཐོབ་ཉེར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གཉིས་ཀ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་བཤད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བའོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་བློ་ནི་མ་སྦྱངས་པ་བཞིན་དུ། ཡོ་དང་པར་མངོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱིས། རང་གི་དབང་པོ་ངན་མི་འཚམས་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཤུགས་དྲག་པ་སྐྱེད་པ
ནི། དོན་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་གནས་འདི་དག་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ལྟར་འདི་ལ་སྐྱོན་པ་ཉིད་དམྱལ་བར་འགྱུར་སོ། །གང་ཞིག་འདི་ལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཞེས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་ནུས་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་
ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་པར་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་ན། དགའ་ཕྱིར་ཉམས་ནང་དུ་གཏམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་མཆི་མས་མིག་བརླན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་པས
134 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྟེ། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་མི་གོ་བ་མིན་ན་བག་གཉིས་ཚོགས་ནས་ཀྱང་ཤེ

༄༅། །མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ན། དྲག་ནས་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་མི་གོ་བ་དང་། གོ་ཡང་མཚན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ངེས་མི་རུས་ཀྱང་། ལྟམ་དམ་པའི་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་ནི་ཚིག་ཏུ་ལ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དེ། །བཤད་པ་ནི། སྣང་བ་ཤར་བ་ཉིད་མཉན་པ་པོ་དུ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་།། འབྱུང་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏོང་ཉེད་མ་དང་འབྲས་སེམས་ཤིང་། ལྟ་བ་དེ་སྐྱོབ་བ་གཞན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་ཏེ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་ནི་སྨོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བླངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་། དབུལ་པོར་སྐྱེས་ནས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་སྨན་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ན། དེ་འཚོལ་བ་ལ་ལྷུར་ལེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙན་པ་དང་། དེའི་དོན་སྒོམ་པ་སོགས

136

ཀྱིན་ཚད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། སྣང་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡང་མང་གི་ཞིང་ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྣང་བ་ཤད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཞིབ་ལས་རྒྱས་ཉིད་འབྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་ནུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་ཙ་བསྒྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ
གོམས་པ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་བས་ནི་དཀོན་དུ་གྲོ་བ་དང་པོ་ཀ་འདེམས་པ་ལ། མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་འཐོབ་པ་རྒྱུད་དེ། དེ་རྒྱན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་པ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་ཡང
མ་འཇོམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱ་ནམ་ཆད་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དགེ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་དོན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་སྣོད་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས
པར་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བའི་ཐབ་ཆེན་པ་ལ་ནི། །སྣང་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རྣམ་དག་རྣམས་སྐྱེ་ནས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་ཡས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་རྨད་དུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོ་དམིགས་གཉིས་པ་མི་མིས་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། །མོས་པ

༄༅། ། །ཀླུ་རྒྱུད་ཡོད་རྒྱུད་རིགས་ཚད་ཀྱི་འབྲས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་སོ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་སྤངས་ལ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཅིག་ལ་ཐོང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྔ་བརྗོད་པའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། རི་བོང་གི་རྭ་གཅེར་བུ་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་སོང་ངམ། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་རྨོངས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་
ཏེ། ངེས་དོན་གོ་བ་ལ་མི་རྟག་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འབྱེད་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ལྟར་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛེམ་ས་ལ། །ཁ་ཅིག་འཁྲུལ་དེ་རང་ཞིག་ལ་
སྣང་དོ་བྱེད་ཉེ་རྐྱང་ཡང་། རྟོག་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་གཉིས་སྤྱོད་ཅན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ནའི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྤྱོལ་བཙོག་ཤང་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་སའི་འཁྲུལ་དོན་དང་། འཇིག་པ་བཅད་དང་དེར་འཛིན་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་སྣང་བ་ལ་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ཞི་བ་ཉིད་སྤྱོལ་ཡིན་པས། སྔར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔམ་
137 ཉིད་འཛིན་པ་བོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་དང་ཧྭ་ཤང་པ་སྤྱར་ཀྱི་ཐབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། སྔོན་རིང་པོར་བསམས་དང་བར་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་བའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་སྐྱེ་ཀར། དེས་པར་བསགས

ནུས་ཐེམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ས་རབ་དགའ་འདི་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟླ་བ་མོ་འོ་ལ་མ་འདི་མཆན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་པ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཤཱཀྱ་ལ་བཀུས་པར་འགྱུར་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱབས། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འདས་དུ་བཞིན་པ་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པ་བཟློག་གོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡང་ངེས་ཚེན་པོའི་རྒྱ་ཡོང་སུ་སྤྱང་བར་འདོད་པས། ཡང་བཤད་བརྟེན་པ་དང་སྦྱིན་པར་དགའ་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཀུན་བསྡུ་བ་བརྟེན། དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འདི་འཆད་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་གསོལ་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། །མོས་པ་ཡོད་པའི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གོ་བ་ལ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་
པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །འཆད་པ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཉན་པ་པོ་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་
138 ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུམ་གྱི་དབང་དུ་འདི་གཉེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་མདོ་ལས་བྱུང་བ། ལ་མདོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས

།ཕྱག་ཚལ་ལ་བདུད་བྲལ་བའོ། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་ལ་སྦྱང་བ་ལས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི། །བསོ་ནམས། དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་འཆང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་འབྱུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གང་གཱའི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྒོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གང་གཱའི་ཀླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་བུའམ་བུད་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་བུའམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་ནི་དེས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་

ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་བགྱིས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཀ་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་
སོང་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅུ་བདུན་པའི་ལེའུ་ལས། དགེ་སློང་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ན་ནི། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་
མི་ཕྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གནོད་ན། ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕྲ་མོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་ལྔ་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་ངེས་ན། དེའི་
ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་སེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཞུགས་པར་འདེབས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྙེད་བཀུ
ར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཅིག་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དེའི་དོན་ལེགས་པར་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །སྐྱོན་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་དང་ལྡན་པས་བཤད་ན། བསོད་ནམས་མང་པོའི་བར་ཆད
བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་ལ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན

༄། །ཕོ་ཉ་ལམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །ཟླ་བ་པོ་ལ་ཡང་ཚན་པའི་ཀུ་སྒྲོན་དཀའ་བ་དང་། ཏོག་ལེགས་པ་དྲུང་བཟུང་བ་ཤལ་ཆེ་བས། གཉིས་ཀ་ས་བཟུང་འཚང་རྒྱ་བཞི་ཁྲོ་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་མ
མི་ཐབ་ཏ་དང་དགའ་ལྡན་བར་བྱའོ། །ཐབ་ལ་བསྟུས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ། ལུང་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཁས་སྦྱར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་སྨོས་པ་དང་།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྔ་པ་བདེན་གྲུབ་པ་ལ་འཛུག་པས། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས
ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་ཟ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་བོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་ཀྱང་

མེད་པའི་བར་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་གཉིས་མཉམ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒྱུ་མ་སོགས་པ་དཔེ་ཀུན་ཏུ་ར་མཉམ་པ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། ཐབས་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱུའི་ངོས་འཛིན་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་པ་དང་། ཐུགས

གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་འདི་རྟོགས་པ་ཉིད་འགྲེལ་ལ་རྩོལ་བ་མི་མཐུན་པས་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཚན་མ་མི་འདྲ་བ་སྣང་བ་རྣམས་འཐབས་པའི་མཉམ་པ་བཞག་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་ཆོས་ཀུན་འདུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །གཞན་བརྒྱད་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལོངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནི་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས

པས་སྐྱེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་ལ་མཉམ་པ་བཏགས་པ་འདྲ་བའི་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དོན་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་བྲལ་བས་སྟོང་བའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་དེ་ན་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས

ཏུ་ཕྱུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནི་དག་པའོ། །རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་ནས་སྤྲོས་པ་ལ། བྲ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྤྲོ་བར་མི་ནུས་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའི་སྣང་བ་ཀྱི་འཛིན་པར་སྤྲོས་སོ། །ཕྱོགས

པ་ལ་ཆགས་དང་བྲལ་བར་དུ་ཁྲ་བ་སྦྱོར་རོ། །ཀུན་པ་ནི་སྣང་བ་ཞད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའོ། །རྒྱུ་བ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་བ་མེད་པར་འདུ་བའོ། །རྣ་བའི་ཤེས་པར་ཞུར

༄༅། །བཅོམ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིས་བརྒྱད་པ་ཡི་མི་སྐྱོ་བའི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པ་བཀར་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐབས་སུ་སྐྱབས་ཀྱིས་མི་འཕྲོ་བ་མད་དུ་སྣང་ངོ་། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ཡང་དགུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་སྡུག་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྡུག་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་རྣམ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སོ།། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བརྟན་པ་འཛིན་པ་འདི་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་ངོ་རེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངེས་པར་འཕྱུག་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར།། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།། ཞེས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་བློ་ལ་མ་ཤར་ན། དགག་བྱ་མེད་པ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས། སོ་སོའི་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་གིས་སྟོང་པའི་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་གྲོལ་ཡུལ་དུ་དེ་སྔ་བ་བཞིན་མ་ཤར་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ལོགས་པར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ངོས་མ་ཟིན་པར་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཀྱང་།

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་འཆི་ཡང་མི་གཏོང་བ་བསྒྲགས་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་རང་ངང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དངོས་ཟིན་ནས། དེའི་ཡུལ་སྣང་འཛིན་པ་ལ་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་དང་བརྒྱུད་ནས་འགོག་ཚུལ་ཤེས
དགོས་ཀྱི། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་འཕང་ཞིག་གི་དགག་སྒྲུབ་ནི་ཡང་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་འཛིན་ཤེས་ན་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཆ་དཔེ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཐལ
འགྱུར་བ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ནས་དགག་བྱ
ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས་དེ་སྟོང་བ་ཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་དེ
ལས་ལྷག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུང་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།
དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་བར་བསྐྱུན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྫུན་པ་ཕལ་ཆེར་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས

༄༅། །ཕྱོགས། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་གཞིས་སྟོང་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགོས་པར་བརྗོད་པའི་དཔག་ཉེར་གྱི་བུ་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར

དག་གི་ཀ་ལམ་བའི་དབང་པོས་དམ་པ་བརྟན་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཅན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡོད་པ། །ཕན་ཡོན་ནས་ཀྱང་རྟོགས། །ཆོས་གསུང་བ་ནི། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡང་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་ར་ལ་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ནས་ཕྱིར

དེ་ཡ་བཞི་ཡང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་པའི་ངོ་དེ། །ཀུན་རྫོབ་བཞི་པ་ཕྱེད་པ་རྒྱུ་ཀུན་ཡང་ལོག་པ་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ན་འདི་ན་ནི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ངེས་པ་དེ་ན་ཡང་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་རྟགས་པ་ཡིན་གྱི་དཔེར་ན

མི་ཏོ། །བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་པ་ཀུན་བདེན་པ་བདེ་ང་ཞེས་པ་བཞི་སྣང་བ་ལ་ཡང་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནས་འབྱུང་བའི་བར་ཕྱིན་ནི་པ་དེ་ཉི་འཛིན་ད་རྫུན་རྐྱེན་སུ་སྣོན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྨོས་སོ། །

ཕྱོགས་ཅན་དག་གི་ཀ་ལམ་བཞི་རྟོག་པ་ཡོན་མེད་ཀྱི་རྟོགས་སུ་ཀྱི་ཞེས་བ་ལ་ཡང་ཕྲ་སྐྱ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་རྩོལ་བ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནུས་ཡོད་པའོ། །དེས་ན་རྣམས

145 སྒྱུ་མ་ཀུན་རྫོབ་བཅུ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡོད་པའི་དོན་མཐོང་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་བརྗོད་པར་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བདེན་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །བདེན་པ་དང་རྫུན་དམ་དང་ཡང་དག་པར

ཡོད་པ་དང་། དེ་ར་འཛིན་པའི་བཙན་བརྫིན་ལྡན་སྐྱེས་སོ།། དེ་ན་སྣང་བ་ནས། དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་བཤད་བར་བྱ་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ
དང་། སྐྱེ་བ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་བ་ཧི་སྐད་ཡིན་ཞེན། བདེན་རྟེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་བསྟན་ཏོ། ཕྱིས་པས་མ་སྨོས་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་ཤི
བསྟན་དམ་ཏུ་ཁྲམ་ནས། དེས་ན་སྣ་རབ་ཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཀྱང་། སྒྲིར་དཔང་གིས་བཅུག་པ་མཚན་པར་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པའི་དོན་དམ་དང་། དའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པ། ཕྱི་མའི་དོན
དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །སྔོན་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སྔ་མའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྔ་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ།། འདི་མ་ཤེས
པར་ངག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིན་རིགས་པས་བཀག་པའི་དང་། ཕྱོགས་སྔ་མ་གྱི་སྣོད་པ་ལ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཞིའི་སྒྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀུ་འགོག་པའི་ཚེ་རབ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་ངོ།། དེ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་གི
ཕུག་ཤས་པར་དཔ། དེའང་མདོ་དུ་མ་དང་ཁྲེར་བ་དང་། ཡང་ཚིགས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀ་ཞེས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་པའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པའི། སྒྲིར་དཔང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི

༄༅། །ཡོད་པ་ཞི་སྣང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། སྒྲུ་མ་ཉེ་ར་རི་སྐྱོང་ཆར་ཞེས་པར་སྐྱེ་པ་རྣམས་པས་དེ་བ་ཞེན། སྒྲ་མ་ཐབ་ཉིད་ཀྱི་རྫ་ཞི་ཅོ་གས་ཀ་དག་ངང་དུ་སྤྲུལ་པ་ན། སྒྲུམ་མ་ཐབ་དང་མིག་བསྒྲང་པའི་རྣམ་དགོས་པ་དང་། མིག་
མ་བསྒྲད་པ་བསྒུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བ་ཚམ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ། དེ་སྣང་དང་རང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། ཀ་དག་གི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ཡི་ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བ་ན། དེ་ཡི་ཞིག་པ་ལ
སྤྲུལ་རྟུ་འཁྲུལ་པ་ཡི་ཚེ་ ཞེས་པ་དེ་དེ་རང་ཤར་བ་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ནས་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འཁྲུལ་ངོ་ཚམ་དུ་ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཞི་ཀ་དག་ངང་དུ་མི་སྣང་ཞེས་བྱུར་མི་རུང་ངོ། །ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྤྲུར
བ་སྤྲུལ་གཞི་ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བ་བར་ལམ་བྱུང་སྐོར་ས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པ་གཞི་ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བར་འདོགས་ཞུས་པ་དེ། །སྒྲུམ་མ་ཁན་ལྷུ་རིན་པོ་འཁྲུལ་པ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས
འཛོག་གི །དེ་ལྟ་མིན་པ་སྤྲུལ་གཞི་ངང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངང་གིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །ལྟ་ནས་པ་ཡིན་ཀ་དག་ངང་དུ་སྣང་བ་ངེས་པ་དི། སྐྱེ་རི་བང་གིས་བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་ཀ་དང་སྣང་བ་རང་ཀ་དག་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་གོས
147 མཐའ་ནས་སྣང་བ་ར་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡི་ལོ་རི་སྟོང་ནས་སྒྲོ་སྐུར་གིས་བསྐྱེས་པ་དང་མ་བཞག་པ་རང་འཛིན་པའི་རྩལ་ལ་ཏེ། གཞི་དེ་རང་སྣང་བ་དང་ཞར་བ་ཉིད་སྣང་བ་ལྷུན་གྱི་སྟོང་ལུགས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལུགས་པར་གོ་སྟེ་ཚང

མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ལ། ཚད་མ་ཡང་བློ་ཡིན་པས། དེས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ཡང་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཕྱོགས་པོ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱང་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ལོག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཕྱོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་པ་ཕྱེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཇོག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་སྔ་མ་གཉིས་གནད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བཞིན་དུ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་དཔྱད་པ་ལྟར་ན་དང་རིགས་ལ་མངོན་སུམ་
དང་། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་གསལ་བ་བསྐྱེད་ཏུ་རུང་བའི་གཞི་འཛིན་པའི་དབང་ངེས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་དཔྱད་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མིག་མ་བསླད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན་དེ་སྣང་ཕྱ་དེས་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་པ་གྲུབ་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་མ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས། དེ་དང་གཟུགས་སྣང་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པ་གྲུབ་པའི་བློ་ཉིད་རིགས་ཤེས་
ཕྲ་རགས་གང་དུ་ཡང་མི་འོང་ངོ་། །ཐ་སྙད་པའི་བློ་རང་དགའ་བའི་ཕང་དུ་ཤར་བའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེས་སྟོང་ངམ་མི་འོང་ལ། ངེས་སྟོང་བྱུང་ཞིང་དེ་སྣང་མི་འོང་བས། །དགག་གཉིས་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་བློ་རང་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྟན་པ་
148 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་མིག་བསླད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྣང་བ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཞིག་ཡོད་པར

༄༅། །འདོན་པའི། ཚིག་རྣམ་མེད་པ་ནས་ལྡུགས་ཀ་པའི་ཕྱག་སྐྱེ་ན་ཀྱི་བ་དེ་མ་ཊཱིཀ་བཀོ། །རང་རྒྱུད་པས་དེ་སྐད་བཞག་པའི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕ་མ་བྱ་འདོན་པའི་སྒོ་ལ་རྟོག་ས་ན་ཤེའི་ཏུ་སྨྲས་པས། ཕྲ་བའི་བ་ནེ་ཀཾ་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་ཤི
ཤིང་ངོ། །ནམ་ཞིག་ན་ནེ་འདོན་པས་བསྒྲུང་འདི་པ་ཉེ་རྒྱལ་རིགས་པས། ཤེས་པས་བསྒྲུབ་མཁན་པའི་ནང་ཁྲེན་དགེ་ཚིགས་རྣམས་ལ། ཤར་གི་གྲི་ཡི་དཔང་གི་ས་མ་བཞག་པའི་སྒྲུང་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འདོན་པར། སྔོན་ཀྱི་དཔང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ
ཙམ་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་ཤེས་ཚོད་པའི་སྔོན་གྱི་དཔང་གིས་མ་ཞག་པ་ཐམས་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སྔོན་གྱི་དཔང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ས་ལེན་པས་ལས་ལྷག་སྤྱི་བསྒྲོད་དཔང་གིས་བཞག
ཅིང་། སྒྲ་སྤྱང་གི་ཚིགས་ནས་བསྟོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཁོལ་བའི། སྤྱིལ་གཞི་འི་རིག་ཆས་སྐྱེ་ང་ཁུང་བདག་ལྡན་སྒྲོ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གྲུབ། ཚེས་ཀྱི་གྲུང་རང་གང་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོའི་དངང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་པས།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་རྣམ་སྐྱང་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སོ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡང་དངོས་མེད་པར་གཞལ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད། སྒྲུབ་པ་ཆེས་གཞན་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་གཏན
ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དངོས་མིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཉམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། །དེའི་ངོ་རང་ཉིད་སྣང་ཐམས

ཅང་ཉེ་བ་བཞི་པ་ཞི་མི་གནས་བསྒྱུར་པ་ལ་བསྒྱུ་མ་ཡི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲ་བོ། །ངོ་གནས་རང་རྒྱུད་པས་སེམས་པས་འགོག་ཚུལ་བྲན་མེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་སྨོན་པས། འདི་རྣ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་མཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེན་དུ་འཆར་
རྒྱུ་ལ་མ་དེར་བསྟུ་བ་ཕྱོགས་སྨྱ་བར་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་བཅོན་ཆོད་པའི་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བཞག་ན། དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བཅོན་ཆོད་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཞི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཅིག་ཀ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེའི་
ཚེ་ན་ལ་ཡོད་དེ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན། ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་དཔས། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་པར་བརྟེན་ལ་དབབ། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
པའི་བརྫུན་པའི་སྣང་ལུགས་ལ་ཟབ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་། གཞི་དེ་སྣ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཕྱིན་ཆད་བཙན་མི་སྲིད་ཅེས། སྟོན་བ་ཤར་པའི་རྗེ་བརྒྱུད་ལ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་
སྒྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་པ་སྟོང་ས་ཏེ་ཡ་ན་ས་སོགས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་སྨྲ་བའི་བློ་དེ་མ་འབྲེལ་པར་འགྲོ་དགོས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་ན་ཡི་དེ་ཉིད་ཕར་མེད་པ་ཉམས་པ་ངེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་ལ།

༄༅། །ཀྱེ་ཞབས་ལ་ཕོ་གནུ་ཏེ། ལུས་ལ་ཕུགས་ཀྱི་ཉམ་ཁའ་ལ་ཡང་ནུ་རྒྱུད་ཚུལ་ཅན་གསར་ཞིག་ལ་ཕྱེ་བ་ལས་ནས་བླང་དགོས་སོ། དེ་ལ་ཡང་ཕར་ལ་ཕྱིན་པའི་ཆ་དང་ཕྱོགས་པ་གཞན་ལ་ཕྱིན་པའི་ཆ་ལས་བླང་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ

ཆོས་ཉིད་དཔལ་ཡང་ཕྱིན་པའི་རྡུལ་མེད་དང་། །བློ་སྟུ་ཕྱིབ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་ཚིག་དག་བརྟུལ་ཡོད་ན། །འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཆ་དུམ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་དག་མི་འདྲ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་བརྟེན་པ་ལ་ནུ་ཏེ་གི་བདེན་གྲུབ

ལ་མི་རུང་བས། སྣང་བཞིན་ཀ་ཀ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཞི་བར་ཚོ་ལ་བ་གྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཁོན་ལ་ཐེ་བའི་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུ་བའི་སྐྱེ་བོ། །གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ

ལ་གྲགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་ལུགས་པ་དང་དེ་པའི་ལྟ་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས་བློས་བཏགས་ཀྱང་དངོས་གྲགས་པ་སྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་ལ་བློས་བཏགས་ཙམ་མི་འདུག །དེ་ལྟར་ན་བློ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོས་བཞག་པ་མིན་པའི

ཆོད་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། དེ་དངོས་གཞིས་པ་བཞག་པའི་སྙིང་ཡུལ་མེད་ཏུ་བཏགས་པ་ཚམ་མིན་པ་ཅིག ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འཐད་པས། ཐུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤགས་ཐུལ་བློའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་དེ། །དེ་ལྟར་ཀྱི་གནད་ཞིག་ལ་ལུགས

151 འདི་རི་བ་ནི་པ་དང་པ་ནི་འཛིན་སྒྲུབ་ངེས་འཛིན་དང་། །དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐར་བསྒྲུབ་ལ་ལོགས་པ་མཐོ་ནས། དེ་རིམ་ཀྱི་ཐབ་འཕྲུལ་པའི་ལུགས་བརྟན་ན་ཉྩ་བ་ཤེགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་མཐོང་ནས་འདི་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྟོག་ཚུལ་ལ་ཞེ་ན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེ་བ་འཛིན་བདེ་སྡུག་ཏུ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་
བཟློག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེ་བ་འཛིན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཉེར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་འཕྲོག་རབ་མཛེས་པ་བཀྲ་ཞིང་།། གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བར་ཡིད་འོང་ཡང་།། ཆེན་ནི་ལྷག་འདྲ་ཆུད་པ་ལ་རབ་མཐོང་ངོ་།། དེ་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
པ་ཡིན།། རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་རྟེན་རྣམ་པ་བརྟགས་ན་ནི། ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་སོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་མདོ་དེ།། རིགས་པ་
དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུ་ཅན་དུ།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ།། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི།། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འཁྲུལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ།། སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན།། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས།། བློ་ལྡན་སུ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་
པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྒྲིགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའོ།།

༥༡ དབུ་འཇུག

༄༅། །རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལ་བསྒོམས་ནས་སྐྱེ་བའོ། །འགྲེལ་པ་དེར་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་
བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཆད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་སྣང་བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་
རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྦྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའི་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་
འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྣམ་པར་འགོག་ནས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་ཕུང་པོའི་ཚང་དང་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ངའོ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་
དང་ང་དང་བདག་གོ། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་བཀག་གོ། །ཚིག་ཐ་མས་ཁམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག

153

154 ཏུ་འདོགས་པ་བཀག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་མིན་ནོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་མིན་པས། འགྲེལ་པ་མཛད་པས་བཀྲལ་བ་སྣང་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་
ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཇི་
འདྲ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་
རེ་རེ་ལ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དོན་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་མེད་པ་མི་སྲིད་
པས། ཁམས་རེ་རེ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་དེ་དེའི་གཞིར་འཛིན་གཅིག་མི་རུང་ལ།
དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་དེའི་གཞི་མི་སྲིད་པའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཙམ་ཞིག །ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བརྟགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་དང་ཐག་པའི་སྦྲུལ་གཉིས་ཡོད་མེད་

ཀ ༢

༄༅། །ངལ་བ་ཕྱེད་པ་ཚུལ་མ་ནུས་སོགས་བཞི་གཏན་མི་འདུག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པ་རྣམ་དག་སོ་སོ་དགོས་དང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་ལ་དང་དང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་བཞི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིན་ངེས། ཤེས་རྒྱལ་བསྒྱུར་ལ་དང་ཞི་བ་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱིས་འཐབ་སྒྲས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་དཀའ་ས་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དབུས་ན་ཉིན་ཆེན་འཕྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ཚེ་མ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མེད་ཚེ་མེད། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མི་དང་ཚེ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །དངོས་པོ་ཀུན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མ་གྱི་བསམ་མ་ཕྱིན་སྟོ། །དེ་ཕྱིར་བ་མཐས་དུག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་གདགས་པ་ལ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་མི་དང་ཚེ་མ་ཡང་མེད་པར་ལ། ཐ་སྙད་དུ་མི་ངོ་བོ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཁ་ལ་ཡེ་ཚེ་ཅན་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ལོགས་པར་ཞེས་ཆེས་ཐམས་ཅད་...... བརྟེན་ནས་གཞན་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་པའི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡོད་པ་དང་འཇིག་བཞིན་དང་ཀ་ཡ་མ་ངེས་མ་བཙལ་བར་འཇོག་པ་རྣམས་ལ

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དགག་བྱ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཚད་དོ། །དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས
བདེན་པ་སོགས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་རྣམས། དེ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས
པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་དཔྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ
ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། མིག་སྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ
པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི

157

༄༅། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་རང་ལུགས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཕྱེ་བར་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱིས་འབྱེད་པར་བཞེད་དོ། །བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཞི་རྩ་བར་ཕྱུང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བ་ག་གཅིག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། དེའི་སྐབས་པ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བའི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་བྱུར། །རྣམ་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས། འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་རང་བཞིན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ངར་དང་ངའི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མིན་ནོ། །ང་དང་ངའི་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ཞེས་པས་ནི་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བ་ཙམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའོ། །བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོར་

དམིགས་པར་མི་བཟུང་ངོ་། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །འོན་དཔྱད་གི་འདི་ཞེས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་རྟག་གི་འ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས
བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སོ་དམིགས་པ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དང་། མིག་རྣ་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྔར་ཇི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་
སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་ཆོས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །མ་རིག་པ་དེ་ཟློག་

ཐ

༄༅། །ཁ་ལ་ཅིས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་བས་སྟོང་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་བར། །ལོག་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་
ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག ། ཅེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བརྟགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ཡ་གྲལ་གྱི་གཏི་མུག་དངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་མཛད་པས་ཀྱང་།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱོན་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱོན་མ་ཕྱུང་བར་དེར་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཕར་འགྲོ་བཅེར་བསྒོམས་པ་ཙམ

གྱུར་ཀྱང་། དེས་ན་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཅིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་
འཛིན་པ་ཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ།། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་དུ་ངེས་པ་བཟུང་ནས། རང་གང་ཟག་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་དགག་བྱ་བཀག་ན། རྐུན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་
ཐང་ལ་རྩད་གཅོད་པ་དང་འདྲ་བས་གནད་དུ་མི་འགྲོའོ།། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལ་གནས་པར་ངེས་ཟིན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ཉིད་ལ་
སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟློག་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་དག་ལས་བརྩམས་པའི་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་

161

༄༅། །ཚིག་དོན་པ་སྤྱང་བ། ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་སྤྱད་པ་ཐུབ་པའི་འཕྲུལ་དུ་དེ་སོ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་
རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐར་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བོན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་
མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་པར་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་དོ། །ནམ་ཡང་དང་གཞན་ཡང་ཞེ་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ། འགར་ཡང་གི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྟོན་པ་རྟེན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི། ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བཤད་དོ། །གཞི་དེ་
གསུམ་དུ་གང་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་གང་དག་གིས་སྨྲ་རྟེན་པའི་ཚིག་གི་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས།

རྟག་ཡས་དོན་པོ་གང་ཞིག་ཅེས་བསྟུར་ཡང་འགྲུབ་རང་དེ་ལ་ལགས་སོ། །ཕྱི་ལ་ཕྱི་དང་གིས་ཕྱི་ལ་འགར་ཞིག་ཚུ་བུར་ཀྱུམ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱི་ཀྱི་དང་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལོ་ཏོག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ། ཕྱི་ལ་དུས་གདན་ཡང་ཞེས་པས་འགོག་པ་ལ་ནམ་ཡང་ཞེས་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ། །དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། །དོན་ལ་ལྟ་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་ལ་པ། གྲུབ་མཐའ་གདན་ཡང་ཞེས་བས་འགོག་པས། དངོས་པོར་ལྟ་བའི་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་ལོ། ཡོད་པ་ནི་ཞིམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐག་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རང་པ་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། སྔམ་གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྟར་སོ་སོར་མི་གཅོད་པར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པམ་ཡིན། །ཞེས་སྦྲེལ་བར་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྦྲེལ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་སྐབས་འདི་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་དུ་བས་ཀྱང་དགོས་པས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཚེས་སྨོས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་

162 མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཚིག་ཐམ་འི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་བར་བ་ཡང་བ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། རྟོད་ལྟར་སོ་སོར་གཅོད་པ་གཞུང་དེའི་

163 ཨཱ། རབ་གསལ།

༄༅། །དོན་མི་ཤེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐར་འགར་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བསྲིད་པམ་ཡིན། ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཚོམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
གྱི། ཕྱོགས་བཞི་པ་བ་བླངས་པའི་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་ཡིན་ནོ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་བསམས་ནས་བྲིས་པས། དེ་བས་སྔ་ལས་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མོད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་མིན་ནོ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་དོ་དེ་གཉིས་གཅིག་འཛིན་པར་གསུངས་ལ་སྐྱར་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་གསལ་བ་ལས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཅད་
པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འདྲ་བས། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་གསལ་བ་ལས། འཇིག་
རྟེན་དོན་དེ་སྙིང་དགྲ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ཀྱང་ངོ། །རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་བརྩལ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཇི་སྐད་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ
བར་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མཐར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་མིན
ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད
ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། །ཁོ་བོ་ཅག་འདི་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགག་མེད་པར་བརྟགས་པ་འགོག་གོ །མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ
མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། མེད་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་གཅོད་པ་ལ་གཞན་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་བཀག
164 པ་ཙམ་མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏ

༄༅། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ལ་བཟློག ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་ ལོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །འོ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དགག་པའི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་བ་ན། སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ནས་ དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའམ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཐུང་དུ་ཐུང་མི་ཐུང་དྲིས་པ་ན། ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱུང་བ་ཐམ་པ་ ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་བློས་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དམངས་རིགས་སུ་སྟོན་འདོད་ པ་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལས་གཞན་པ། དེ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་དང་།

སྐབས་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་པ་བཀླུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། དགག་མེད་པ་ཡོད་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཀོ་ག་བུ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཉིད་པར་མི་བྱ་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་གྱིས་
འཕེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་དོན་ལ་ལྡོག་ལ་འཕངས་པ་རང་ལུགས་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉིད་པར་མི་བྱ་བ་རེད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཚེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་འདི་ཡིན་
འབྱམ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་པ་ཤ་ངྷེ་རཀྵ་ཏ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་རང་ཚིག་མི་
སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་བཀག་གཞན་……ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་ཚིགས་ནི་མེད་དགག་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་ཅན་མི་འབྱུང་བ་ཀོ་ག་བུ་བཅད་ཙམ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
སྨྲ་མཁན་གྱུར་ཡིན་པས་སྨྲ་མི་ནུས་པ་སྨྲ་ཕྱིར་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གཞི་དང་ཚིགས་ནི་ཆོས་གཞན་འཕངས་མ་སོང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་དག་ཡིན་མི་འཐད་དེ་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་
ཆོས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་འདི་རིགས་ཀྱི་པ་ནི། འགྲུབ་བུ་དེ་ཉིད་དེ་རིང་དོན་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་དེ་མེད་པ་དང་། །རང་གཞན།

ཐ

༄༅། །གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་བ་ལ་ཡོད་དོ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་ནི་སྐྱེ་བ་བཀག་དང་སྟུང་ངེས་ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་
གཉིས་སུ་བཅད་ཆོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་རང་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཅད་ཆོད་པས་དམ་བཅའ་བཞིས་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་བཀག་པ། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་
བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་
བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་ཐེ་སྙེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཤེ་ན་ ...... ཞེ་ན། སྐྱེ་
བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཞུམ་སུ་དོན་ནི། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་ཀ་ཏོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྲག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྔར་མྱུ་གུ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

167

ཏོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཁ་ལ་འདྲེས་སྤྱི་ཐུབ་མེད་པ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྟེན་ལ་སུ་འཁྲོ་བ་མ་དང་མི་རུང་བས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་
ཡང་། རྗེ་ན་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བུའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཐར་ཡིན་ཀྱུར་ཡིན་དུ་འདོད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བྲུག་པ་ཕན་ཚུན་ཐད་
པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་མྱུ་གུ་མྱུ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། མྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བའོ། །རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། མྱུ་གུ་མི་གསལ་བ་བརྒྱུད་ལས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་སྐྱེའི་འདོད་
ཚུལ་ལོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་རང་འགགས་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྨྲ་བར་རྒྱུ་ལས་སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འོང་མོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱེའོ། །འདི་སྤྱི་གནས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་ན། མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་མྱུ་གུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་དུས་ནས་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོར་
མ་ཟད། མྱུ་གུ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་དང་བྱུང་བའི་ཚོག་ཏུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་བསྐྱར་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཚོག་ཏུ་ཐལ་བས་ནས། སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ལས།

༄༅། །སྣང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་འགྱུར་བ་ར་མ་ཟད་པའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་ནུས་འཕྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱུ་ནུས་ཡོད་ན་ནི་ཕྱིས་སྣང་བས་དང་འབྲེལ་ལ། མེད་ན་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་
བ་དང་དེ་ནི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་དང་ སྐྱོད་ལ་ཐུག་གོ། །བདག་སྐྱེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཉེས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྟོན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ནི་ཞིབ་པར་བྱས་ན་བདག་སྣང་བ་ཡང་ལྟ་བས་ནས་སྐྱེ་བར་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་
བ་ནི་འདོད་ན་ནི། རྒྱ་མཚོ་ན་བག་ཆགས་ས་བོན་ལྟ་བས་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། ཕྱི་ཕྱི་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་སྣང་ཡང་ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་ལ་བཀགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། ཕྱི་གྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོང་ལུགས་ཕྱི་ནས་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་གཉེན་
འཛིན་གཉན་རྟེན་ནམ་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་ཡང་ནས་བོན་དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་པར་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་ར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་དང་ ཕྱིར
རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ས་བོན་ལ་བར་འགོག་པའི་རྐྱེན་ཆུ་དང་། ཕྱི་ཕྱི་དུས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ས་བོན་སྔ་ནང་ངེ་ལྟུ་དང་བྱུང་
169 བར་འགྱུར་བས་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱི་སྐྱེ་དང་པར་ཕྱིན་ལ། ཕྱུ་གུ་ཡང་རང་སྐྱེད་པ་པོས་བོན་ནང་སྣང་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་འགག་པ་ཕྱི་ཅིང་འབྱུང་བས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་འདི་སྐྱོན་གཉིས་སྤྲས་པའི་ཉེས་པའི་ཕྱིར་བས་མེད་ལ།

ས་མྱུ་ཀ་ཁྱུང་རང་བཞིན་ཉམས་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་རང་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་
རྣམ་པ་རང་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་འགྱུར་རྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་མྱུ་གུ་འཇིག་པ་དང་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དུ་བསམས་སོ། །འདི་འདྲ་བའི་གནོད་པ་མཐོང་ཡང་མི་ལྡོག་པ་ནི། ཇི་སྲིད་ས་བོན་འཇིག་པ་ཞིན་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་དུས་ཡིན་པས། རང་གིས་
རང་འཇིག་པ་དང་གཞན་སྟོན་མ་ཚང་དུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པས་ཡིན་ལ་ ངོ་བོ་མ་དང་བཞིན་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་སོང་ན་ནི་འགྱུར་སོ་སོར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་བཀག་པ་སྐྱེད་མི་རུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་
སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་རྟགས་ཀྱི། དེའི་ལན་སྤོང་གི་ལན་དགག། གཉིས་སྨྲ་བ་ཁ་གཅིག་ཀྱི་དེ་རང་གཉིས་ཀ་འཇིག་མི་འཇིག་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་དུ་དབྱིབས་ཁ་དོག་གི་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་སོགས་ཀྱི་གྱིས་ཏ། ཐོ་ནང་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང༌། མངར་རྩུབ་སོགས་ཀྱི་རོ་དང་རྣམ་མཐུན་ད། སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡོད་ལ་མི་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ས་མྱུག་གཉིས་ཀྱི་
170 ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལ་ལན་ཐམི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་ནས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོག་པ་འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །བསྡོག་པ

༄། །འཕེན་པ་དང་བསྒྲིགས་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཞིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་གཞུང་འཕྲུལ་གྱི་སྣང་བ་ཡུལ་དང་དེ་བཙན་གྱིས་ནང་དེ་སེལ་བ་དང་། ཅི་སྣང་སོགས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་བཙན་གྱིས་ནམ་མཁའ

ལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཚེ་ན་མི་འདྲ་བ་ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་སྟེ། དཔེར་ན་འོ་མ་ཟ་བ་སོགས་ལས་སྐྱུ་རུ་ར་དང་། ཡི་དྭགས་སོགས་ལ་ཉམས་དང་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས

བར་ཏེ་ནས་རྒྱུ་གཞིའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། ས་སྨྲ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྔར་ཕྱིས་བོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བར་ལ་བསྟན། །

གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་གཞན་རྒྱུ་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་ནི་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་ལྗང་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་སྨྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེའི་དངོས་པོ་ཉི

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུར། རྫས་ཐ་མི་དད།

པས་མི་འཁྲུལ་ལ་ཡོ་ལྡན་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་ས་མྱུ་གུ་གི་རྫས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨྲ་ན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བོན་དང་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་འདེགས་ཉེན་འདིར།

ངོ་བོ་གཞན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་སྐད་རྒྱུ་གཞུའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་གཞག་དང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་བུ་ཡང་གཞག་དང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འམ་ཞེས་པ་ཡང་ནས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་གཞུའི་གཞི་
སྐབས་སུ། རྒྱུ་བུ་འདི་གཞག་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་དུ་ཡང་དཔང་པོའི་ཤེས་པས་གཞག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། མཚོན་པ་དེ་རིང་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། ས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་པོ་ལ་གཞན་མེད་པ་འདི་ནི་གསལ་
སྣང་པ་རང་མི་གྱུར། །ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་ས་ནཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་ནཚན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དོན་ལྟར་དོ་བོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགོ་བའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་
དུ་བརྟགས་པའི་བདག་སྣ་བཀག་ནས། ཐུབ་མཐའི་ལུགས་གཞན་དུ་སྡོམ་སྤྲུངས་པའི་འཁོར་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བོན་ཞིག་ནང་ལ་ཡོད་དེ་ཡི་འབྲས་
172 བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ར། ས་ཕྱུག་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་སྤྱོད་པ་མི་ལ་བཞེད། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་

ཀྱ

༄༅། །འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་བའོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་བཀག་སྐྱེ་འགོག་པ
མ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བཀག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མ་བཀག་གོ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བཀག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་བཅད་པའི་ངོ་བོ་ཞེས
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ ··· དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྨོས་ཏེ་དེ་ཞེས་བཀག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །འབྲས་བུ་བཀག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་
ལས་དང་། གང་གིས་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་མི་ནུས་སོ། །རྟོན་བཅས་ལ་འདི་དང་ཚེ་ཕྱི་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པོ་ཉིད་ཏུ་ཤཱོ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ་རྟེ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཅིག་ཉིད་པ་དང་བུ་སྐས་གས་མ། མིག་དང་དེའི་རྣམ་
ཤེས་ཀ་གཞན་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ནི་ཤཱོ་ལས། གཞན་ཏུ་ཤེ་དེ་མི་ཡིན་ན། །ཁྱད་པ་པ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཀ་ཀ་བ་ན་ཕ་དང་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་བ་པ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཀ་ཤྩ

ཐལ་བ་རྗེས་སྐད་འདོད་ལ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་ཆ་ཐལ་བ་རྗེ་ལྟ་མ་ཁྱབ་པ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། སྔར་ར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བ་དང་དུ་མ་འགྱུར་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སྐད་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུན་གྱིས
འཇིགས་པས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས། བདག་སྐྱེ་བས་ལྟད་པ་རམི་བུ་འོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ལུ་གཅོད་པ་ཅིག་ཤེས་རྣམ་པར་བཅད་བཞེད་ནམ་མེད་པའི་དོན་ལས
ཡིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དོན་པ་པ་བས་སྨྲས་གོ་སོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་འགོག་པའོ།། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་མོད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས
ཀྱིང་། མྱུ་གུ་ས་བོན་ཤིས་ཀྱི་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ།། རྒྱུ་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཧ་ཅང་བས་སྐྱོན་བཟར་ཡང་རིགས་ན། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་རྐྱེན་བཞི
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཕྱིན་ནས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་གང་དག་འཇོག་པ་ལ། སྨྲ་བ་བ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་ཡི་རྐྱེན་ཉིད་བརྗོད་ལ། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྔ་ཡིན
ཞེས་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྔ་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི། དམིགས་པ་བཅས་ནི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ།། ཞེས་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས།།

༄༅། །ཐམ་མཁྱེན་མཐུ་རྩལ་དོ་མ་ཕྲག། ཞེས་སྨྲ་བ་མོ་དགུ་ཕྱུག་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་སེམས་ཕྱུང་སྐྱོད་རྩ་སྐྱེ་ལྔ་མས་དང་། ཡས་མཁོ་བའི་རྒྱུ་ནི། ཞེ་དང་རྒྱུ་ཞེན་ཕྱུང་བས་པོར་བ་སྐད།། ཚེས་རྒྱུད་རྒྱལ་པ་ཤད་པ་སྤྱར་འདོད་

ལ། རྒྱུ་གྲུབ་ནི་མཐོང་ལམ། ཕྱི་རྒྱུ་ལྷག་ཅིག་འབྱུང་བ་རང་།། སྒྲ་ལ་མཉམ་མཐོང་བ་ཡང་ཞེན་པ་དང་། །ཀུན་རྒྱུ་འཁོར་དང་ཉམས་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ཉི་རྣམ་པ་སྤྱག་རྐྱེན་དོན། །ཚེ་སོ། །སྡེ་པ་བཅོམ་ཕ་ནི། །སྐྱབས་པ་རྒྱུ་བ་ཉི་རྒྱུ་ལེགས་ཞེས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ

ལགས། །གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་རྒྱ་ཤི་དོ་པོ་བཤད་པ་དགེ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་ནོ། །གཞན་པ་ཕྱང་བ་སྐྲུ་ངས་ཞན་ལས་ལས་སྤྱད་བྱ་བཞིན་པ་རྣམས་རྟེན་བཟང་བདང་འདུ་བའི་དགོངས་པ་གང་ལས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་དོ་དི་ཀྱི་ཡུལ་པའི་རྒྱུ་ནོ། །རྒྱུ་ཞིག

མ་ཐག་པ་ནི་ཕྲས་འདུ་སྐྱེ་བ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་དེ་ཉིད་འགགས་མ་ཐག་པ་ཕྱག་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་འགྲོ་ལ་ལས་ལ་དོན་འགགས་མ་ཐག་པ་ཕྱག་གི་མཚུངས་པ་དང་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དེ། །

ཞེས་གསུངས་ལ་ཞིང་ཚིག་གསལ་ལས་བྱུང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགགས་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཀག་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་བྱུང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དངས་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན

འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཡང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས་སྣང་རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྲེས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་རིག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་ལས་བྱུང་དང་པོ་

གཏོགས་པ་ར་བཞིན་དུ་གསུངས་པའོ། །ལས་ངན་སྒྲིབ་མ་ཡིན། སྤྱིར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་ན་འདུ་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དོན་གཅིག །ལ་ལ་འགྱུར་པ་དེ་སྔར་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ལ་ར་ཤད་
པས་གནས་པ་བརྟན་པ་དེ་སྟོ་བས་བསྐྱེད་ བརྟགས་པ་ཆེ་བྱུང་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་རྐྱེན་ནོ། །ཡོད་པའི་རྐྱེན་ནི་བྱུང་བ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །མེད་པའི་རྐྱེན་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་བ་ཤད་དོ། །
དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་མཚུངས་པ་རྣམས་ནི་མཚོན་བྱེད་ལ་བརྟགས་ན་བཞི་པ་འདི་ར་རུ་ལ། གསར་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་ནམ་ཡིན་པས་རྐྱེན་ནམ་ཡང་པའི་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེས་པར་ཉེ་བར་མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་ཟད། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་རིམ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་།
ནོམ་ཚོམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཞན་སྡེ་བཀག་པ་དགོད། ཀ་ཀ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྨྲ་བ། དེ་ལྟར་ཀ་ཀ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགག་པ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་གཏན་
176 ལ་གཉིས་ཀ་ཆར་ཕྱོགས་ལ་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སྡེ་སྒྲིབ་དགོད་པ། གཞན་སྡེ་ལྟུང་བར་ངེས་པ། ལྟས་ནས་ལ་མུ་རབ་ཞིར་ཕྱུང་ནས་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཅང་

༄༅། །ཐལ་བཟློག་ལྟ་བ། །སྐྱོན་སྤོང་གི་ཡན་ལག་གི་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་འདི་ནི་གཞུང་ལས་ཞུས་པས་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཏ་ཡུང་ང་ འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་གྱིས་ལྷ་སྦྱིན་མང་པོ་བདག་འབྱུང་བ་བཀག་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་གནད་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་རང་གིས་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འོན་སོལ་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཡིན་པས་ལུས་པ་ལ་འདྲ་ཆུ་ཕྲགས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་གནད་ཚིགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་གཉིས་བ་ཤད་ན་དེ་ཕྱིར་ཁས་ལུ་སྣང་བའི་ས་བོན་རང་འབྲས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་གཞན་ཉིད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་ཚུལ་ལོ། །གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་མཚུངས་པར་བསྟན།

ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤ་སོ་ལ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལྟར་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ། ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཕྱུར་སྣུམ་སོགས་བྱུང་ས་ལུའི་ས་
བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པའོ།། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཡང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཡང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།། ཞེས་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་གསུངས་པའི་
སྐབས་པའོ།། ཐལ་བ་བཞི་པ། ཡ་མ་བརྫུན་པ་འཕེན་པ་འགྲེལ་པ་བཤད་པ་ལ་དང་པོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པ་བཀག་ལན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའོ།། དང་པོ་ནི། འདིར་གཞན་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཧ་
ཅང་ཐལ་བ་འདི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། བོད་པ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཞུ་ཡི་ངས་ཁྱབ་བཅད། གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་སོང་བའི་གཞན་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་ཞིག་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
དོ་ལ་ཁས་བླངས་མེད་དེ་ཞེས་པས་བསྟན་ནས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་བོད་མང་པོས་རྟོག་གེ་པས་དུ་བཀྲུད་པ་རབ་ཡོད་པ་ལ་མི་ཡོད་ཅེས་ཁྲིད་པ་དང་། ཐལ་བ་ལ་མི་རྟག་ཁས་ཀྱང་བསྐྱུབ་པའི། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་འགྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ནི་ཆེ་དམན་དང་ཕྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཆེ་བ་ཕ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཁྱབ་པ་དེ་ཡུལ་ཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ

༄༅། །མི་འགྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་འཆད་པ་ལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་གཞུང་གི་དོན་མ་རེས་ཤི་རྟོགས་པའི་འཇུག་པ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་གནད་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཕྱད་པ་ར་བ་རྡུལ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། སྐྱེ་མེད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབས་པས། མེ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་མཁོ་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་མི་ཐོག་བསྒྲིད་ན་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ལ་གས་པར་གཅོད་རྒྱུ་ལ། ཆོས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་རིགས་ཀྱང་གཞན་ཙམ་ཡིན་པ་ཁྱབ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་གསལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་ན་འདི་ནི་དཔྱད་འབྱུང་ཞེས་པའི་མི་ངེས་ཉེར་ཀྱིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལུགས་ཕྱིན་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུ་ཉིད་འདི་བཙམ་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ནས་ཉིད་ཡིན་ཏོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ནའང་། རང་བཞིན་དང་བཅས

ཕ་ར་སྣ་ནོར་པ་ར་གསུང་ལ་པས། གཞན་སྟོང་ཕྱས་ལྷ་ས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་ཚ་མ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་གནས་ལུགས་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྟོང་གི་གཞན
གྱི་གཞན་སྟོང་མ་ཞིག་མིན་གྱི། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ལ་འཇོག་པ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་བ་འདོད་ཀྱི། གཞན་སྟོང་མཁས་ལྷ་ལས་པ་ལ་འདོད་པ་ཀ་ཧཱ་མིན་ནོ། །ལོག་ན་ས་ཀུ་ཧ་ཅིག་རྣ་ཐེ་ཐ་ཏ་ཀ་བཱུ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། གཞན་ངག་རང་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་ཀ་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་སེམས་མ་ཡིན། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མི་རིགས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདི་གཉིས་རིགས་པ་འདྲ་། །དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས
གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་བཀག་པའི་འཕྲུལ་བ་ལོག་རྟུལ། །འཕྲུལ་མ་དེ་དག་ཞན་དུ་སོང་བ་འབྲས་བུ་གཅིག་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ། །རྒྱུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་འབྲས
བུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའི། སྐར་བ་ཤར་བ་ལྟར་གྱི་འདི་འདྲ་ཅིག་དགོས་པ་འདི་ཁྱབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འདི་ཙམ་ཞིག་ཞེས་ལེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི
180 སྣམ་གཞག་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པར་མ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། ཀཱ་ཤ་ཀུ་ཏྲ་ཀོ་མ་པའི་སྒྲ་བས་སུ་ཀཱ་ཤ་ཏི་ཀེ་ད་ཀྱི་ཞིག་ན་ཤར་པ་བྱས་པར་བྱའོ། །གཞིས་པ་ནི། གཞན་དེ་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཞིབ་པ་བགྲེས་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ། །ཚིག

༄༅། །གསལ་བ་ལས། ཐལ་བ་ར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་ནི་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་པོ་ཡིན་གྱི། ཕ་རོལ་ཅིག་ཤོས་ཡིན་ནོ། རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྒྲུབས་པ་ན། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ཕ་རོལ་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲང་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཁོན་ཡིན་པས། དབུ་མ་པས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་ཀུན་ལ་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཐལ་ཆོས་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་ལ། ཐལ་ཆོས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་ཀྱི། རང་ལ་དེའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནོ།། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡང་གི་ཐུག་མེད་ཅེས་ཤིང་། ཚིག་གསལ་བ་ལས་བྱུང་ཡང་ནི་སྐྱེ་སྐྱེས་ལ། འདིར་ཡང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི། ཞེས་བཤད་པས་ཡོད་པ་དང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ཡི་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་འགལ

ཀྱི། ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་གྲངས་ཅན་པ་སྔར་བ་ཤར་བའི་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་འཕངས་པ་ན། རང་ལ་ཐལ་བཟློག་དོན་དུ་ལེན་པ
ཁས་ལེན་འདོད་མེད་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མེད་པར་བྱུང་བས་ཡང་མིན་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་ནུས་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་ཀྱི་རྡུ་རྫུ་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་གོ་བས་པ་མེད་པ་མིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་མི་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་བསྒྲུབས་པས། གྲངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནུས་པར་འཆད་པ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་
དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚིག་ཐལ་བ་བཟློག་ལ་ནི་ཐལ་བའི་བཟློག་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ
གཉིས། སྔོན་སྦྱོར་གྱི་ལན། ལན་དངོས་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྨྲས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་
182 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡི་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བརྒྱུད་པ་ནས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ

༄། །རྗེས་དཔག་རྫུན་པ་དེ་ནི་རྟགས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་བཟློག་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇོག་གི །གཞན་ཞིག་དེའི་ཕྱི་གཞན་ཚད་མ་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཇོག་གོ །གཞན་ཡང་ས་ལུ་ཞིག་གི་སྨྱུག་མ་ཞིག་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཅུ་གཉིས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་ཀྱི། རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱིས་ས་བོན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་ར། །རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་སྔ་དྲོ་ཕྱེད་མིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་མི་སྐྱེད་པས། རྒྱུད་གཅིག་པར་སྔ་མས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཡིན་ཕྱིར། ས་ལུ་ཞིག་སྨྱུ་གུ་ཞིག་ནས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས། གཉིས་པ་ནི། ས་ལུ་ཞིག་སྨྱུ་གུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །སྣམ་པ་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་དེ་ལྟར་བཏགས་ལ་ཞིང་བརྟགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བ་འདི་ནི་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པ་མཐོང་བ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པས་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་མིན་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་ས་ཁྲུན་ལ་སྨྱུག་མ་དང་ཕྱེད་པར་དུ་ཡོད་ས་གསུམ་བཅད་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ངེས

བ་ཤད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་ཟླ་བུ་འབྲུ་གུ་སྨར་དང་ཀེ་ཏ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ལུ་འི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་། ས་ལུ་འི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་།
རྒྱུ་ཕ་ཅིག་ཏུ་ཀོ་ཏྲ་ས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །ས་ལུ་འི་ས་བོན་ཡང་དེ་ས་ལུ་འི་སྨྱུ་གུ་དང་ལ་སྐོས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་འབྲེལ་
མེད་དེ་ཉི་ག་ཟུང་ལ་ཁྱད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་མཚུངས་པར་མི་ནུས་པའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཀག་
པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཞིག་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་བརྗོད་ནས་སུན་འབྱིན་བྱས་སོ། །ད་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་དངོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ། འདི
ན་ཐུབ་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་ཡོད་བཞིན་པ་སྨག་ཁྲོམ་པ་ཚང་ཅུན་སྐྲོས་ནས། འདི་ནི་འདི་ལས་ཞེས་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ནུབ་པར་མ་འགྱུར་བར་སྨྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ལ
184 སྨྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པས། དེས་ན་ས་བོན་སྨྱུ་གུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་རྟག་ལ་འགྱུར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེས་ན་སྨྱུ་གུ་གྲུབ་ཟིན་ལས་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས།

༄༅། །དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་འདི་སྤང་བར་བྱོས་ཤིག། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་
པས། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་འང་མྱུ་གུ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་ཚམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་
འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བར་བཀག་པ་ཞེས་དགོངས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་དེ་དུས་མཉམ་ཡོད་པར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་རིགས་པར་ཡིན་ཏོ། ཇི་ལྟར་ཚེ་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་མཐོ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དམའ་བ་དག
དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མྱུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འདི་ཡང་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར
རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྲང་གི་དཔེས་བསྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ན་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྲང་གི་དཔེར་མཐོ་དམའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐོང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་
གཅིག་ཆེ་སྟེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་དཔེ་ལ་མཚོན་པ་དེ་དོན་དངོས་འདི་ནི་བསྒྲུབ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས

པ་ཡིན་པས། ཀླུ་བུའི་དོ་ཤལ་མ་ཚོར་བ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་གྱུར་ཅིག་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཅེ།། གང་གི་ཚེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ལོན་པ་དེར་ན

དང་། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་གི་མཐོ་དམན་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲང་གི་མགོ་མཇུག་གཉིས་ནི་དཔེར་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་

དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། སྐྱེ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་གིས་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྐྱུག་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་པ་ཞེ་ན། དེའི་དཔེར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གཉིས་བཀོད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། བྱ་བ་

གཉིས་ལ་ལྟོས་བརྟག་པ་བགྲིད་ན་དུས་དེར་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་ངེས་པར་དུས་མཉམ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་ཆོས་ས་སྨྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་ཐལ་བ་དེ་གཞི་

ཆེས་ལས་གྱུར་དོན་གཞན་རྐྱེན་ལས་མ་ཐུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྔོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ

186 མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། དུས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེར་ངེས་མེད་ན་ཡང་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཉིད་ཕས་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག

༢

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། སྲང་མ་དེའི་མཐོ་དམན་གྱི་རྒྱུ་བ་དུ་ཅིག་ཀ་པ་པོ་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རོ། །ཞེས་སྒྲུང་གི་སྐབས་དེར་བཤད་པས་ཡིན་ནམ། ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ནས་པ་དེའི་
ཕྱིར་ས་སྒྲུབ་གཉིས་སྲང་མ་དེའི་མཐོ་དམན་དང་འདྲ་བ་ར་བརྗོད་པ་འགོག་པ་ར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བཀོད་པ་དེ་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། ས་ལུ་ལྗང་པ་ལས། ས་བོན་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་ཞེས་
ཚིག་སྐྱེ་བ་ཀ་ག་པ་ཞིང་དགེ་དེ་ཡོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་ག་གི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་བསྟན་མིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས་ས་སྒྲུབ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་སྲང་མ་དེའི་མཐོ་དམན་གྱི་རྒྱུ་བ་དུ་མི་སྟོན་ན། དཔེ་དེ་ཉེར་ཀ་ཉམས་པ་ཅིག་འདྲ་
ཞིག་ལ་སྐྱོང་ས་ཞེན། འགྲོ་བ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པ་ར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུངས་པ་ར་བཤད་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། ཁྲུ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཀྲ་
ལོས་ཏེ། མདོ་ར་སྲང་མ་དེའི་མཐོ་དམན་དཔེས་རྒྱས་མཉམ་པ་གཅིག་སྟོན་པ་ས་པ། ས་སྒྲུབ་གཉིས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྲུ་བ་གཉིས་
ཡིན་གྱི། ཁྲུ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །དེས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཀྱིས་ཆད་རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་ལ།

མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་། ངོ་མཚར་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡས་ལོན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྣམ་ལ་ཞིག་རྒྱུ་ཕྲས་ཀྱི་སྐྱེ་བ། །གཞི་གྲུབ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་མཉམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚུལ་པོ་མྱུ་གུ་ནི་ཀ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་ཟུར་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པས། དུས་མཉམ་གྱི་ཚེ་ཡང་འགྲུབ་རྟེན་དགོས་
པས་མྱུ་གུ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དུ་མྱུ་གུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་ལོགས་ཀྱིས་པ་ཞིང་པས་མི་འཐད་དོ། །བསྟན་པའི་སྐབས་ལ་ལ་ཅིག་རྟེན་བརྟེན་པ་རང་ངེ་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ
འགྲོ་བ་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མྱུ་གུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མ་འགགས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའོ། །དཔེར་
ན་ཁྲི་འཕྱེ་ལ་ཡུལ་བཞུགས་ན་འཕྱེལ་བ་ཇོག་པ་དང་། ལ་ཐོན་འཇིག་ཡུལ་དང་མྱུ་གུ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། མྱུ་གུ་ནི་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་ལྡོག་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་པས་ཡང་ཡང་དཔྱད་པ་དང་། ཀ་ག
པའི་རིགས་པ་རང་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་བབས་པར་ཞེས་ནས་དུས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲོན་མ་དང་རིག་ཞེས་ན་ཐེམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པའི་ཆོས་ལྟ་རེ་ཞུང་བཞི་བའི་ཞེན། སྐྱབས་ནས། དེ་ཉིད་ཐུ་རབ་བཟླག་པའི་ཆོ་ག་སྟོན་འདིས་པ་ལ་རེ་ན། །ལེ་ཚན་ཀ་སྒྲོན་བ་དང་

ཕ

༄། །ལྷན་ཅིག་དུ་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྣང་བ་བསྒྲུབ་ཚུལ་མཚམས་པ་བཤད་པས། དོན་གཞི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས། ལྷན་ཅིག་ཚུལ་མཚམས་
ང་ཡོད་པ་དེ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དོ། །ས་བོན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུར་རོ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅིག་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་ནོ་སྐྱེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་
དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྟོག་ན། དེའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྔར་ཡང་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱུ་ནི་དགོས་མེད་པས་སྐྱེ་
བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤང་བར་འདོད་ནས་རྒྱུ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་མ་སྐྱེས་ན། དེའི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་བ་འདི་ལ་དོན་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་འདི་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་
189 ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཞིང་། རིགས་པ་སྔ་མས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏོ། །དེས་ན

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡི་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་སོ་སོར་ངེས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་བབར་ཞིག་ཧྲག་ཐལ་བར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ར་ཕྱེ་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་ལས་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་འམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་སྙམ་བརྟག་གོ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན
སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་ལའང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་རྐྱེན་རྣམས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྐྱེན་རྣམས་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ། འཇིག
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། ཁས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕལ་ཆེར་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པ་པ་དང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད
190 ཀྱི་ཤེས་ཀྱང་སྐྲ་ནོ་ཚང་གྱིས་དཀན་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ཀྱི་མཐས་མ་ལུས་པར་བསྒྲུབས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ལགས་རང་གི་མ་སྨྲོ་ར་བའི་རིགས་པའི་ལུང་ཤེད་བསྐྱུལ་བ་བ་དེས་ཆོག་གི་དེ་བསྐྱུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །འོན་རིགས་པས་བརྟན་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོད

༄། །པའི་དོན་ནི་འགྲུབ་པམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཕལ་ཆད་
པ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐོད་རྒྱང་དགེ་ཀླུ་བ་བོན་ལ་གནས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་འཐད་པ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་པ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ལས་གཉིས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཐད་པ་འགོད་པམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ནི། ངོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པ་གཞན་མེད་པ་ཡང་། ཆོས་པ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཉེ་བ་གཞན་
རྣམ་པར་ཆོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་། འགྲོ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྨིན་
པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པའི་མཛེ་འབོད་དང་བྲལ་བས། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་དོགས་

192 ཐབས་ཏེ་ལྟ་བ་རྗེ་ལ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་རྩོལ་ལ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བ་རྗེ་ལ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་དེའི་གཉེན་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཡུལ་འདི་འདྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་དོ་ཞེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ།། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དགོས་པ་ལ་ལྔ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག། སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། གཞག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱེ་བ་བཤད་པ། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱེ་ན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཁྱེན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོའོ།། འདིས་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཕྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་གཏན་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས

༄༅། །མི་སྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་བྲལ་མི་འདུག་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་བས་ན་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་འཐད་ལ་ཡོ། །དེ་ལ་སྐྱོ་གླུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ

ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར

ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་བྱས་པ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་ནི། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་རྙེད་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན། དེས་གྲུབ་རྒྱུ་ཞིག་གྲུབ་ན

པར་འགྱུར་བ་ཞེས་འཛིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་པ་གཞལ་ལ་ན། ཕྱེ་ན་གྲུབ་ཅིང་འགྱུར་བས་དེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པའི

འདི་ནི་ལྟ་ཀས་ལ་སླ་བའོ། །ལུགས་འདི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་པ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་ལེ་མ་ཏོགས་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ལུགས་ཉམས་ལ་ལེ་འདུག་པའོ། །དེ་ནི་ལས་གཞན་གཞན་ནི་རྣ་བ་པའི་དོན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན

པའི་རང་རིག་པ་ཀྱི་ལེའུ་གཞན་ལས་སྟོང་འདི་མི་ཤེས་པ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་སྒོམ་ལམ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཉམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་དགེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་འཛིན

ཤེར་ཕྱིན་ཀ

193

ཕྱུང་ངང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་སྲིད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱེ་ལྡན་འཕགས་པར་གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་
རྫོབ་རྟེན་པ་ལ་སྣང་མཁན་སོ་སྐྱ་དང་དག་པ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་མཚན་གཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངོས་བཟུང་ནས་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་འཐད་པའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་རྣམས་མི་རྟེན་
པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་བཞི། རྫོགས་ཐ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས
ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ར་གྲུབ་པ་བརྟེན་པར་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། བརྟེན་པར་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ལ་གཞི་དེ་ཡུལ་སྒྲོན་དུ་བཏེན་ནས་གྲུབ་ཚད་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་དང་དགའ་བ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གིས་བརྟེན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་དང་སྨྲ་མི་ལྡན་མོ་བས་སྤྱི་མེ་ཏོག་སྒྲ་མི་ཐོབ་བར་བརྟེན་པ་དང་མཐོང་ཡང་། སྟོང་པ་དེ་བརྟེན་པར་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་པར་དོན་གྱི་ཕྱིར
194 བརྟེན་པ་མཐོང་ནས་རྟོགས་པའི་རིམ་ནི། ཤེས་བྱ་བརྟེན་པ་སྤུ་བའི་རིམ་འདུལ་བའི་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚེ་དམུས་རྟོགས་པའོ། །སྨྲ་བ་ཤད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་དེ་བོ་ནི་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་སྟེ། ཞ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི

༄༅། །ཨུ་ཡ་གྲ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལ་ལས་པར་བྱེའོ།། ལོས་བྱ་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཟླ་སྣང་བའི་ཚེ་དམས་ཉིད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྟོན་པས་
གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བརྗོད་པའི་གཞི་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་མིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་བྱས་ཏེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་བའི་
མདོ་བསྡུས་པ་བཅུ་སུམ་དུ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་
གཟིགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྟུ་བྲལ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང་། འདིར་ཟད་དོ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བདེན་པ་
གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་ཉིད། ལེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བློ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ།། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སྤྱི་པའི་ངོ་བོའོ།། ཕྱེ་བའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་

ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་
ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་བྱས་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་
ནི། སྔར་ཚིག་དམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་མཐུན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། དོན་དམ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
196 པའི་ངོས་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །རྐང་པ་ཐ་མས་དོན་དམ་བློའི་ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་རྐང་པ་ཕྱི་མས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འདི་ནི་ཡ

ཤ

༄། །སྐབས་འདིར་ལེ་བ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གཞག་པ་ཞེས་པས་གཞིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པས། ཞེས་པ་ཆུ་ཟླ་བ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རང་བྱ་བ་ཡིན་པ། མ་བརྟགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་སྣང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །ཇོ་བོ་ཞབས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དྲངས་པའི་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རྟོག་གེ་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་སྐད་མི་འཇིག་པར་གླེང་བ་གི་ཡང་ཡུལ་མིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་པ་སྤྲུལ་གྱི་ཞེ་རྣམ་པ་བཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཀྱང་སྣང་བར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འཇོག་པར་རང་ལུགས་ཐ་དད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་མེད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་འཆོན་ནི་ཆོས་ཅན་པ་དེར་འཛིན་པའི་དོན་མིན་གྱི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་འཇལ་བའི་སྐྱོང་པར་རྟ་སྐྱེད་ཡུལ་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བློའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་གཞི་རྣམ་དག་པའི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་དག་པར་ཉིད་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར། གཞན་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ནོ་མི་ནུས་སོ།། །དང་པོ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད། །རང་འགྲེལ།

ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་གཞན་གང་ཟག་རང་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་མཚོ་སྐྱེས་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཆོན་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་རྒྱུ་བ་ལས་བདེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་
ཤིང་། དེར་བ་ཤད་པའི་ཕྱི་སྣང་བཅོམ་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོང་པོ་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤར་བའི་ཕྱིར་ན། སློབ་དཔོན་འཇིགས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ། །སྤྱིར་བཞི་གཞི་གང་ཞིག་འཇུག་པ་སྦྱར་རེ་རྟེན་དུ་ཡོད་
ཀྱང་དོན། མི་སླུ་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སླུ་མི་སླུ་ནི་བདེན་རྫུན་གྱི་རྣམ་སྣང་ཙམ་གནས་པའི་དོན་ལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་ངེས་གཉིས་དང་གཉིས་ལ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱུང་གསུམ་ལ་པ་ཡིན་
ཏེ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། བདེན་རྫུན་སྣང་བ་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དགག་ནི། ཅིག་ཤོས་བཀག་པ་གཞན་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་ཆུ་རིག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག
ཡང་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཏུ་དགག་ན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ཡོན་ནམ་མེད་པ་དེ་གཉིས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་རྫུན་པ་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་གོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན
ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཕུང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བ་བྱེད་པ་མི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལུགས་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི་དགག་ལ་གཞན

༄༅། །ཐམས་ཅད་དཔ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིར་གསུམ་སེལ་བའི་ཚོགས་བཞག་ལ་ཅིག་སྔོན་རྒྱུ་མ་དང་བཞི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་རུང་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སྤྲོས་པ་ཅན་དུ་བརྟག་པའི་བརྟགས་པ་དེ་ནས་འགོག་ས་མེད་ལ། ཡོད་ན་ཆོས་འགལ་གཅིག་འགོག་པའི་ཚེ་ཞེ་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་དགག་ལ་མང་དེ་རབ་བཞི། དགག་གཞི་གཞག་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཚང་བ་རོ། །དངོས་དགག་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤེས་ཡོད་ལས་སུ་བཅོད་པ་དང་། གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་ཤེས་སྒྲུབ་སོགས་པ་ལས་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་འཛིན་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་རྣམ་བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དང་པོ་གསལ་བ་སྣང་འཁྲུལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་དུ་འཁྲུལ་གྱི་ཡུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་གསལ་བར་རྒྱུར་བ་སྐྱེ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་། སྨྲ་མཁན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལུགས་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་

ལ་སྐྱེད་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུ་འཁྲུའི་གནོད་པ་མེད་པར་དབང་པོ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དེ་ཡོན་
ལས་ཚན་པ་སྐྱོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་དེ་དག་པ་དོན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། འཕགས་པ་གཉིས་པ་དང་དཔྱད་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་ཚིར་དོན་འགྱུར།། ཀླུ་གམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག
དང་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་བཏགས་པ་འཇིག་པ་ཡི།། ཁ་སྐྱད་པའི་ཚིག་མཆིད་ཀྱིས་ཚ་གདོ་སོགས་ཞེས་ལ་མི་སྟོང་པར
རྟོན་པའོ།། དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དང་དབུར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབྱུར་ཟེ་ཐང་ཕྲ་མ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཟོས་ན་རྣམས་ཅད་གསེར་དུ་སྣང་བའོ།། སོགས་པ་པས་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པ
བསྡུའོ།། དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། ཉིན་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྕུ་ཕྱེ་མ་སྐྱའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་མེད་ཀྱང་། ཡིད
200 པ་བཞིན་དུ་མཚམས་ཉན་ནང་ཀྱང་ཀ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ།། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གནོད་པ་ནི་སྔགས་

ཕ

༄༅། །དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་དང་། གཏན་ཆེ་བས་ལྟར་སྣང་དང་་གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིད་ནི་རང་པོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བསྡུས་པས། རྨི་ལམ་དུ་དགའ་ང་ཞེས་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ཅེས་པ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་གནོད་པ་ནི་འདིར་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་གཟུང་ངོ་། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཁྲུལ་ཀྱི་རྐྱེན་པོ་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དབང་པོ་དྲུག་གིས་གཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་དོ། །འོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འཁྲུལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པས། རྨི་ལམ་དུ་མིར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མི་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། སད་དུས་སུ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གླང་དུ་

སྐྱེ་ཕྲུག་རྒྱུ་རྐྱེན་སྦྱང་བར་ལྕུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ཆེ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ར། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ངང་དགའ་རབས་ཀྱང་རྟོག་ལ་མེད་ཙུད། ཡིད་ལ་བྲོ་བ་མཐར་དང་ན་བར་གཙོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་ཉམས། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ངང་དགའ་བས་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་ལོག་པར་ཇི་ལྟ་བཞིན་གཅིན། འདི་རིག་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་གཙོ་བ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནོད་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བརྟགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བློ་བསྒྱུར་བ་བཏགས་ལོག་པར་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོར་གཏོགས་ཡིན་ལ། དངོས་ཕྱི་ནང་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ངོ་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཙོ་བོ་མེད་པའི་ངང་དོས་བཟུང་གཞན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་པ་རང་དགར་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་ལྟ་བ་འབད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་འདི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་དབྱིན་པའི་ཡི་དྭགས་གནོད་པས་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་

༄༅། །དོན་ཅིག ། མཚན་གཞི་ཕྱི་ནང་ལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞ་ཤད་པ། མི་ཤེས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཤེས་ཡོད་སྨྲ་བ་བརྗོད་པའི་ལྟ་རྟོགས་ཅན་ཡིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་བློ་ཅན་དག་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྔོན་མ་ཐག་པར་གསུངས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དང་། ཕྱོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱོ་བ་དག །འདི་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བཟློག་ནས། །འདི་གཉིས་པ་རྣམས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས། དམ་པ་ནི་ཤིང་ལ་འཇོག་པས་ཡལ་ག་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བརྡུང་བར་སྨྲ་བ་བཏང་བ་སྐྱེས། ལྷུང་བ་ཚན་པོས་ཀྱང་ཤ་ཏན་པའི་རི་ལྟར་ཏུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བཙན་གཉིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བས་འགྲུབ་བྱ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བཏགས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྟགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལུགས་འདིས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ཅིག་གི་དེ་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་རིགས་པ་ལ་འཕགས་པར་བཀག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་མ་དང་སྨྲ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་སྣང་དང་། རྒྱུད་དང་བཞིན་སོགས་སུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བཞི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་སྣང་ཡུལ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་དགོད་ཞེས

ལ་སྣང་བ་ནི། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་ཆ་སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཞེས་རྣམས་ལ། བྲམས་ས་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཕྱེ་རྒྱ་ཡར་མེད་ཅིང་། སྔོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
གཟུགས་བརྙན་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྒྱ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་སྔོ་སོགས་ཡོད་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཡང་བསྡུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ནས་གཟུགས་བརྙན་ཕྱིས་དེ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡང་གསུངས་སོ།། ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་རྟགས་སྣང་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་དང་སྒྲ་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། ལུགས་དམ་པ་འདི་ཡི་རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པའི་ཞེས་པས་མི་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་མི་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལས་བལྟས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་
གྱི་ཚེ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་སྐད་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཞེས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས། རབ་རིབ་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སོགས་མི་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མིན་པ་
ཇི་སྐད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དྲི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚེས་པ་སྐྱེ་ཏེ་ཏན་ཏྲུས་པའི་སོ་སྐྱེ་རི་བློ་མ་རིག་པས་བསྒྱུར་པས། མ་རིག་པས་མ་བསྒྱུར་བའི་དྲི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགག་

༄། །ཕལ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་གཞན་སྟོང་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་བཤད་པ་དག་དུ་བྱུང་བར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡང་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བཅོམ་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་འགྱུར་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལེགས་སུ་ཅན་རྣམས་ངེས་པ་པོ་ཧི་ལྟ་བུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏི་མུག་སྟེ།
མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ
བཅས་པ་གོང་འཇིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་བསྒྲུ་ངོས་འཛིན་པ་མི་ཤེས། །ངོས་འཛིན་དང་ཡང་ལྷན་དྲུག་ཤེགས་པ་ལས། དངོས་རྣམས་སྒྲོ་བ་ཀུན་རྫོབ་བཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིས་སྣང་ དེ་ནི་སྒྲིབ་ཤེར་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །དེས་གང་ལ་སྒྲིབ་ན་

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་བསྒྲིབ་པ་བྱེད་དུ་འདོད་ཚུལ་པ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་སྟོན་པ་མི་ཙམ་མོ།། རྐང་པ་དང་པོས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཤད། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གང་དུ་བཟུང་ལ་ཞེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
འཛིན་དེའི་མཐུན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེར་སྣང་བར་བཅོས་པའི་བཅོས་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི། སྔ་རབ་ཤར་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་
པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་མདོ་དེ་ར་གསུངས་པའོ།། གང་ཞག་གསུམ་པོ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་བཅོས་པས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པ་པའི་ངོར་མི་བདེན་
པས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ།། རྟེན་འབྱུང་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཅ་སོགས་ལྟར་རྫུན་ཅན་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཆེ་ར་ཕྲ་སོགས་རྫུན་ཅན་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་ངོ།། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
206 ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡང་བརྫུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན་རྫུན་ཅིག

༄། །ཞེས་པའི། ནག་ཚོ་འབྱུང་བས་ཞུས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བ་དང་པོ།། གཟུགས་བརྙན་སོགས་བརྗོད་ཡང་སྣང་བའི་བརྗོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་བདེན་སྟོང་ནི་ཁྱད་པར་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་སྟོང་གི་དོན་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་ཁྱད་པར་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་གཟུགས་བརྙན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བདག་ལ་ལྟོས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་ཡང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའོ། ཁྱད་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བརྟེན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མཐོང་བ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་དེས་ན་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འཇོག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཅ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་གྲུབ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མོ།། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས

དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་བརྫུན་དང་། དབུ་མ་པས་འཇོག་པའི་བདེན་བརྫུན་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་གནད་འདི་ལྟར་ཏེ། །རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་འཕ

གས་པ་ཡོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞིན་པས་ན། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན་ལ

མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་དོན་དེ་ལ་བདེན་པ་སྣང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྡུས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་བཞེད་དོ། །མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཇོག་ཚུལ་ནི། བདེན

པ་ཀུན་རྫོབ་པ་བཞག་གི། དེ་ནི་འཇོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་སྣང་ཚོགས་བདེན་འཛིན་དེས་འཇོག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པའི་ངོར་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས

208 ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་པའི་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་པ་ཐོག་མ་དེ་དེར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་མིང་མཚུངས་པས། དོན་ཡང་དགོས་གཙོ་གཞུག་པ་མ་དགུ་རྫུབ་སྣང་བས་ལེགས་པར་ཕྱེ

209

ཁ དབུ་མ་ རྩ་འགྲེལ ཅེ ཆེ

༄༅། །པ་རྗོད།། ཇོ་བྲང་སྟོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལས་ལམ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་དང་པོ་བཞི་བཞག་པ་ཡི་རྣམ་བཞག །གཞན་ཟ་ཁ་བཞི་ཞིག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་ལ་མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་དམ་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅང་འཇོག་པའི་

གཟུགས་ལ་སྒྲ་སོགས་དེ་ཡང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམ་མ་ལུས་ཆེན་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞི་བཤད། གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ནི་གསུང་ངོ་། །ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བསམ་གཏན་གོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་མི་ཐོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་

འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་མི་བདེན་པ་ལ་བལྟ་ན་བ་མཐོང་བ་དང་། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་དང་ཡོད་པས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་མཁེན་

པ་སྤྲངས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། བ་བར་སེམས་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་བདེན་པའོ། །གང་ཞིག་གི་བདེན་པའི་དོན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི།

ཅི་ནི་ཉེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་འཛིན་ཀྱི་རིག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་ལ་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་མེད་

པར་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས། བར་བདེན་པ་མེད་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ར་འདོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཡང་དག་གི་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་ལས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་དབུ་མ་པའོ།། དེ
ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་བཞག་རྣམ་དེ་གསུམ་ལ་མི་ཞེན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མེད་པ་གང་ལས་གཞན་བཟང་ཅག་ནི་མས་རྣམ་དུ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གང་ཟག་དེ་གསུམ་མེད་པའི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་ཐར་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན
རྫོབ་བཞག་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡང་བདེན་པ་རང་གྲུབ་པ་ར་སྒྲུབ་ཀྱི་ནུས་སོ།། རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཉིད་མེད་པར་དེ་ཤེས་པ་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་ནི། ཤེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་དུ་འཕྲུལ་ཏེ། ཀློང་དེ་དང་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན
པར་ལྟ་བ་ལ་གཞི་དང་བརྟེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་འཇིག་ཞེན་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་འཕོད་པ་ནི་ཞབས་པ་ཀྱི་གནས་སོ།། ཀློང་དེ་དང་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་གཞི་དང་བརྟེན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐམས་ཅད་ལ
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་འཛིན་པ་ནི་སྙིང་དང་དོན་གཉིས་ལས། དོན་ལ་བདེན་པ་མི་འཛིན་པ་མ་ཐ་སྙད་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བདེན་ནས་གཞན་སྐྱོང་པར་མཐོང་བའོ། ཁྱད་པར་དེ་མི་སྒྲུབ་ནས་བདེན་པ་མི་འགྲུབ
ཅིང་རྟེན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་སྐོར་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཉེན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་འཛིན་མདོན་པ་སོང་ངེས་ནས་ར་ཤད་པ་དང་མི་འཐུན་བསྒྲུབ་མང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནས་པ་གསལ་ཚེ་བར་སྣང་བས་དེ

༄། །ཁ་ཅིག་ན། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བཤད་ཅེ་ན་སྟེ།། སྟོན་འཛིན་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
གཉིས་ཀ་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞག་དང་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཞེན་རང་བྱུང་བཅོམ་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཏུ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མི་སྲུ་བ་འདི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་ཐེག་པ་ཆེའི་སྒྲུ་ནམ་ཀ་ཉིས་སྤངས་བར་བཤད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི
མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་ཡང་རིག་པ་སྔོན་དུ་བའི་ཐོབ་ཅེས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་སྤྲོད་ཀྱི། ལས་བ་རྣམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀང་ནག་ཏུ་ཆོས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི།། དེ་
རྟོར་འཇུལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཇོག་པ་ཏང་། དང་དང་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འདིག་སྣང་འཇོག་པ་རྣམས་མ་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ།། མ་རིག་པ་བའི་ལུགས
ཀྱིས་ནི་མ་རིག་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་སྒྲུབ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟ་བར་འཛིན་པ་ཏུ། བདག་གི་བ་རྣམས་གང་རྫས་ཡོད་དེ་འི་ཐབ་བརྒྱུ་ཕྱིར་འཛིན་པའོ། འཇིག་ལྟ་བཏགས
211 གི་ར་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་མི་མཐུན་ནོ།། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མ་ཐུན་ལྡན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མ་དཔོད། ཆོས་ཀྱི། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར

མཐུས་སྨོན་ལམ་བསྒྱུར་བ་ལ་མ་ལྟོས་སོ།། དེ་ལྟར་དོན་མཐུན་འཛིན་པ་རང་ལྟ་བ་ཡང་བཀག་གོ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་དང་ཡེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། པ་ཀླུ་ངར་འཛིན་

212 གཉིས་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཆེ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་བསྒོམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་ལྟུམ་པའི་བརྟན་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་འཛིན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ།། དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་ཡང་འཛིན་དང་དེ་ཡོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས། མ་རིག་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་པ་དུ་འཇིག་ལྟ་ཡང་མི་འཇོད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ག་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་ཡུལ་སྔར་འཇུག་རྒྱུ་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆགས་པའི་རང་གི་ཡོངས་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་གོ། ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་གཏི་མུག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཕྱུག་བདག་ནི་ཕྱུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་། གཏི་མུག་ལ་ལ་ཡ་རྟེན

༄། །བར་ཡང་འབྱུང་སྟེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། འཇུག་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དུ་སྟོན་ནོ། །ཆགས་སོགས་གཞན་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། བར་འཇུག་པའི། །གཏི་མུག་དང་མཚུངས་

ལྡན་དུ་འཇུག་པ་གི་དེ་དང་བྲལ་བ་མི་འཇུག་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆགས་སོགས་ནས་འཇུག་པ་རྣམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་

སྡང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་སོགས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཏི་མུག་གིས

བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ངང་ནས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མི་གནས་པ་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཏི་མུག་དང་མཚུངས

ལྡན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་བརྒྱབ་ཀྱིས་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཆགས་པ་དང་སྡང་བར་འགྱུར་བས། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི

རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་འཁོར་མི་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུང་ཞིག །འཁོར་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དུ་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི། རང་གི་མཚན་ཉིད

213

214 ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ར་འདོད་ན་བའི་གཏི་མུག་སྒོམ་དུ་བསྒོམ་པས་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའི་དོན་ནོ།། ལུས་ལ་ལུས་དབང་བ་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་ལུས་དབང་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་ནོ།། དེས་ན་གཏི་མུག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་འགྱུར་བས། འདིར་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཏམ་ཉིད་ལ་བསྙེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། གཉེན་པོ་ཕྲ་ན་འཇོམས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་དུ་རུང་བའི་གནས་རྙེད་ན།། ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གཟུགས་ཅན་གྱིས།། ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས།། གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར།། ཞེས་པ་དང་། འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཞིག་རྙེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྲུལ་གྱིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ། གཉིས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ།། ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅི་སྟེ་འབྱུང་།། ཞེས་གསུངས་སོ།། བསམ་དོན་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པའོ།། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་འབྱུང་མས་ངེས་པར་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་

༄༅། །ངོ་ །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ག་ལ་ཏེ་རྫོང་པོ་དེ་ཡི་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བཟློག་པར་དགའོ། །ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་ཕྲོ་བར་ཚིག་པ་བཟབ་བཟློག་པར་དགོའོ། །ཞེས་
བསྟན་ལ་ཞེད། ཡུལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མིན་པ་ཕྱིས་ཀྱི་ནའང་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བསྲུང་ངོ་། ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཅིག་རྒྱུན་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ན། ཡང་ན་འདོད་ཆགས། ཡང་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་དོ་གཉིས
མིན་ན་འང་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་འཇུག་པར་བཞེད་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །གནས་ཤིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པས་བསྐྲུར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི
སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱོགས་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གསུམ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འདིའི་གནད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཚོམ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ
བར་བཤད་པ་ནི་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱང་ཞེས་པར་རྟོགས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ
དང་མཐར་ལྟ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ ཞེས་པ་རྣམ་སྟོན་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་དགུར་ཕྱེ་ནས། གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ

སྔོ་དང་སྨྲོ་རབ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐར་དང་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཆེ་འབྲིང་སློབ་དཔོན་ནས། སློབ་མ་ལམ་ས་གྲུབ་པར་སྨྲ་དགོས་ཉེན་དང་སྦྱོར་བ་བབ་ཤད་པ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆགས་མེད་བྲ་རབས་གཉིས་ཀ་རྗེ་གས་པ་རྟོགས་མི་རྟུལ་པའི་
གཏུང་ལ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ངར་སྣང་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཤད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ནི། གཅོས་
མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས་བསླད་པའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་གི། འཕགས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བ་མིན་ནོ།། དོན་ལུགས་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་
གང་ལ་བྱ་ཅེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་
 པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་

༄༅། །བསྒྲུབ་བྱ་སྔ་མ་ཚད་ཐབ་དང་། གཞན་ལ་སྣང་ས་མོ། ཞེས་ནི་སྐབས་འདིའི་ལུགས་དགག་གི་གནས་ངན་ལེན་རྟེན་བཅས་ཀཀ་ཀྱང་མ་ལོག་པ་སྙམ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆབ་ཤ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཕྲ་གཙོད་པའི་གེགས་སུ་ཡང་
བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་འདི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས
ལས་ཞེས་སྒྲིབ་ཕྲ་བ་འདོགས་པ་ནི་ཁྱིམ་སྐྱེ། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་སྐྱོད་པའོ། །སངས་མ་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག
པ་མ་སྤངས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་འཛིན་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཅིག་མ་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པར
རྟེམ་ལུས་པས། །བྱང་ཆུབ་བསྒོ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལོག་པས། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་རེས་འཇོག་པ་མེད་དོ། །གཏན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་འཕགས་པ
གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པ་ནི་རེས་འཕར་བར་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་ནོ། །མཉམ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་རེས

འཇོག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།
དེ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྔ་མའི་དོན་ནི། སོ་སྐྱེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་བའི་བུམ་སོགས་དེ་ཉིད། །སྣང་བ་ཤར་བའི་འཕགས་པ་
གསུམ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་ཅིང་། སོ་སྐྱེས་བུམ་སོགས་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན
ཡུལ་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟོན་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཅིག་ཉིད། སོ་སྐྱེ་ལ
218 སྣང་ཚུལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ནས་དོན་དམ་སོ། །ཞེས་གཞུང་ལས་ཕྱི་མ་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་གྲངས་སྦྱར་བ་ནི། བློ་གང་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས

༄༅། །སྨྲ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྨྲ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲ་ནི་ངེས་གཟུང་ཡིན་ལ། དེས་གང་གཅོད་པ་ནི་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མེད་ཀྱི་ངང་བཞིན་ནང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་རེས་འཇོག་མིན་པར། རྒྱུ་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོན་སྨྲ་བ་མེད་པར་གཞལ་བ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཉན་འདོད་པ་རྣམས་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སྐྱེ་རང་གིས་མྱོང་བའི་དཔེ་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ཞེས་གསུངས་
219 པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ནགས་ཚེའི་འཁྲུར་ལས་མཚོན་ནུས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཞེས་འཇུག་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྲ་ཤད་ལ་

ངོ་ནས་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཅི་སོགས་པ་མཐོང་བས་ན། །རང་རིག་མེད་པས་སྔར་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་རིག་མེད་པ་ཧཱུྃ་པ་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་པར་བའི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཇི་སྐད་པ་ཉུ་བ་རྡེའི་རང་ཀྱལ་པ་པ་བཞི་ནི་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ཞེས་རབ་སེ་ཅན་ལ་རབ་
རིག་མ་དང་པས་སྒྲ་ཤད་མ་དང་དེ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། རང་རིག་མ་དང་པས་མཐོང་བ་འདྲ་བའི་སྒྲ་ཤད་མ་དང་པ་མི་རྟོགས་པར་བསྟུངས་པས། ཉན་པ་པོས་དེ་སྐད་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་མ་དང་པ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དང་པོར་ཀྱུས་ནས་དེ་ཡོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་
རིག་པའི་རང་རིང་གི་བསྐྱང་བ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ཅིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ཡོན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ན། དོན་དམ་པ་དོན་པ་ཞི་ཐབས་མེའི་དོན་ཅན་གྱི་ངེས་དོན་ཀྱི་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགེ་ལེགས་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང་། ཕྱིའི་
རྟེན་སུ་འབྱུང་བའི་སློབ་ཀྱང་རྟོགས་མི་ནུས་པ་མིན་ནོ། །དེ་བོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་གི་ཕས་སྐྲ་ལ་སོགས་
པའི་འབབ་པ་ཆུ་གི་སྣ་ཀྱི་སྣང་། སྒྲ་ཤད་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་ན། །སྒྲ་ཤད་དང་སྦྲང་མ་སོགས་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ནུམ་པར་བརྟགས་པས་ན། དེ་སྐབས་བར་འདིར་ནུས་སྐྱོད་དེ་ལ་ཡང་དག་ཡང་དུ་བསྒྲུ་རྒྱོག་ཕྱུང་བའི་
220 ཚུལ་ཐོབ་པ་དེ་གོ་སྟེ། །མིག་ནད་པའི་རབ་རིབ་མ་དང་པས་དེའི་གནད་དུ་ཕྱིན་ནས། སྒྲ་ཤད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་ཉིད་གཞི་གར་དུ་མཐོང་བ་དེ་ར་མིག་གང་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་ཤིང་། སྒྲ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅི་ཆོས་གང་

221 ཨ དབུ་མ ཉི ཆི

ཨོཾ། ། ཡང་དག་པ་དམིགས་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་ངག་གི་ཚིམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཆགས་པ་ལ་བར་འདོད་པས་དེའི་ངོར་བྱས་ནས། འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་། སྨྲ་བ་པོ་འདི་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ཞེ་ན། རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་ནོ། །དེ་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་པའི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་དམིགས་པ་དེ་དག་ཉིད། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལྟར་དུ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དུ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་ཀྱང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ལྟར་བའི་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་ནའང་། དེ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་སོགས་ཀུན

རྟེན་པ་རྣམས་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་མི་རིགས་པས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་ཚུལ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་གཉིས་
ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཤུགས་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངོར་བ་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པ་ལ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་སོགས་ཏེ། སྣང་བ་དེ་མེད་པར་མི་རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་ན་ཇི་སྙེད་པ
མཁྱེན་པས་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བ་དེ་མེད་མི་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་དེ་མི་འདྲའོ། །གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ནི
222 སྣང་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་གྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་འཇལ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས། མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་ཏུ་འཇལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས

༄༅། །བཞི། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མ་རིག་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏུལ་མི་ ཆད་པས། དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་ལ་མི་འཇལ་ལ་གྱི་རེས་འཇོག་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན། མཁྱེན་པའི་སྣ་ཚོགས་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་མཁྱེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་གཅིག་པུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་དུ་ཟླ་ནས། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གཏུལ་ཕྱིའི་རྒྱུད་ ཀྱིས་བསྡུས་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་སྣང་ངོ་། །འདི་ནི་སྒྲིབ་མ་དག་འཛིན་ཞིག་འཁྲུལ་ཞུའི་ སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་ཟུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དག་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་ཤེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྣང་ ནུབ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཟིགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། །ཇི་ལྟ་བུར་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་རྩོད་པའི་ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང

223

སྐྱམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་གཟིགས་ངོ་ནོར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་མ་གཟིགས་པའི་རྩོལ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟིགས་ས་སོར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅན
ལམ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དེས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ་ངེས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ལམ་རིག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུང
ངོ། །བྱང་སེམས་མ་གཟིགས་པའི་རྩོལ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། མཐོང་བ་མེད་པའི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བར་མི་བཞེད་ཀྱི། །སྣ་རབ་ཤད་པ་ལྟ་ར་སྤྲོས་པམ
མཐོང་བའི་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་འདོག་པས། མཐོང་མ་མཐོང་གཞི་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་ཁ་ཀུན་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ
པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང
224 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་ལྟ་ར་དང་། མཐོང་བ་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་ཏེ། ཤུས་རྟེན་འཕྲུལ་མཐོང་བ་དངས་ཆོས་མཐོང་དོན་ཞེས

༄། ། །གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པ་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་དམ་རྟོགས་པའི་དམིགས་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་
མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཡིན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་གོ། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་
ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། །ཇི་སྐྲག་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པས་མ་འགགས་པ། སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་མའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་
དམ་བདེན་པ་དེ། སྐྱེ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མཁྱེན་པར། སྐྱེ་སོགས་ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་སྤྲོས་པ་དང་
225 མ་བྲལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །མདོ་གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། དོན་དམ

འེ་ཉ་པ་ཐུགས་མེད་བཞི་ཕྱག་པ་རྨི་ལྟ་བ་མ་དཔོ་མོ་ད་པའོ། །ཀ་ཞེན་གསུམ་ཤྲཱི་ཁ་སྨྲ་བོ། །ཀ་ཞིག་ལ་པོ་དེ་རླ་བའི་ཕྲ་རྡེང་དང་བྲལ་བ་ཞི་སྐོར། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ལུགས་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉམས་ཤེས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་མ་བཞེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱ་ར་འཇིག
ཐུབ་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མི་འགྱུར་བས་ན། ཁྱབ་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བླ་བ་ཞིའི་ངོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཤེས་རྫོགས་དཔག་ཡུལ་ཅན་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ཡུལ་དུ་འཇིགས་རྟེན་ཀུན་རྫོབ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན
གྱི་ཕྲ་ཆེད་གཉིས་རིགས་ངོ་ར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་གྱི་ཁུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཕར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་ནི་བརྗོད
པ་ལྟར་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་ཆུ་སྒྲ་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཏེ་ར་བར་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཚུལ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མ་ཡིན
ནའི་ལ་ར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཇི་སྐད་འདི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞུགས་ དེའི་རྟོགས་འབྱུང་གི་རྟོག་བ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པ་ར་སྣང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ར་ལ་དེ་ཙ རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ
226 ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་བ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ངོར་མི་ཚོས་པའོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ལུགས་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡང་ནོགས་ཀུན་རྫོབ

༄༅། །པ་མི་བསླུ་བའི་ཁུངས་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིབ་པས་ཡིན་ནོ། །སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་མ་
ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ཁམས་པ་ལ་དོན་སྤྱན་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བཞིན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། གཞན་སྣང་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་དང་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
གྱིས་གནོད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་གཞན་སྣང་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
ལ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་རང་གང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྔ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཡལ་བར་བཟློག་མ་མེད་པས་ཡིན་པས། མ་རིག་པ་སྐྱེད་བ་པར་ཐལ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བསྒོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་ཚོལ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སྒོས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པའི་བླུན་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པར་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་ཞེས་པས

ལུགས་འདིས་ཚད་མ་གཞན་མི་འདོད་པར་སྟོན་པས། ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲས་པས། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤྱིར་ཚད་མ་མི་འཐད་པར་གོ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། རྟེན་
འཇོག་པ་ནི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འཇོག་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་སོགས་རྟེས་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བའི། འོན་ཏེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲགས་པ་ཤེད་ཐུབ་པའི་དོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀ་ལ་ཏེ་སོ་ལན། གང་ཟག་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་རྫས་བྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་ཅིག་གིས་དེ་ལ་དྲིས་པ་བརྫུས་ཏེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བརྫུས་པའི་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གཞན་ངེས་བརྫུས་
པའི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྫུན་འཕྲིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་དམ་ལ་མ་སྔ་
228 བཙད་མ་ཐུབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བཀག་པ་དང་ལྷག་ཅིག་ཕྱིན་ནི་འབྲོག་མཐའ་མ་ཡིན།

༄༅། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ངའི་ཞིང་སྐྱེད་དུ་སྨྲེས་སོ་ཁྱམ་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཞེས་དྲི་བ་ལ་སྨྲ་གོའི་ཚེས་ཀྱམ་པར། རྒྱུ་གཞི་སྨྲེ་བ་མེད་དེ་གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཀློ་ལ་མཁྱི་གཏམ་དང་མྱུ་ཤུ་བཞིན་ཚེས་སྨྲ་བར་ལྟར་དགུ
མའི་རིགས་པ་ཅན་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་དོར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤྲངས་ཏེ། དགེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ
མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕྱིའི་དཔང་པོ་ཙམ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པར། བུ་འདི་བདག
གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ས་འདེབས་པོའི་དཔང་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལས་བཏོན་ནས། བུ་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། བུ་དེའི་ལུས་ཀྱིས་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་མ་དེའི་མངལ་དུ
བཏབ་པ་སྐྱེ་ལྷགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕ་འདི་བུ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷུག་ནས་རང་གི་བུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་བུ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་མི་གཙང་བ་དང་བུ་གཉིས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་ན་ནི། གང་ཟག་གཞན

ཧཱ་ར་བུ་ཏེ་བསྟན་ནས་འདི་ངེས་བསྒྲུབ་དོ་ཞེས་སྨོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་པོའི་ས་བོན་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དེ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོས་པ་ཡིན། ཤེས་སྒྲིབ་འདི་ངེས་འཇོམས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་དཀའ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སོགས་སྣ་མ་
པའི་ཞིན་ཏུ་སྤྲོ་རོ། །བརྟགས་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་འབུམ་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་གཉིས་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་པ་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་གིས་བསྐྱེད་ཙམ་འཇོག་ནུས་ཏེ། ན་བ་དང་སེམས་པའི་ལག་པ་ཕང་ཟག་རེ་མ་ཡིན་
ཀྱང་། ལག་པ་ཆ་བ་དང་སེམས་པས་གང་ཟག་དེ་ན་བ་དང་སེམས་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་''འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་འགོག་ནུས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པ་འགོག་པ་བཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པའང་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་
ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་རམ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་ས་སྨྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་
པ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ། དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡང་ཞེ་

ཁ

ཀྱེ་ཊཱི་ཀ

༄། །རིགས་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་ལ་ ཀྱེ་སྟོན་པ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་ལ་སྐབས་མི་སྲིད་དོ།། ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དུ་ཡང་ངག་ཞེས་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་ལ་བཅད། ཚིག་གསལ་ལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྣམ་ དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་རིག་རབ་ཏུ་ཕྱེ་རྒྱུད་པ་བསྒོམས་ལ་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་པོ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཕྱོགས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ལུགས་འདི་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ ཏུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དཔྱོད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ མི་ལྟུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་ལྟ་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡོང་ནམ་ཞི། མ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་འབྲས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་ཆོམ་མེད་པར་སྒྲ་སྒྲུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་བརྟེན་ནས་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།

232

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་ངམ། སྨྲས་པ། ཡོད་ཀྱང་ན་དོན་གྱི་རིག་པ་བརྒྱུད་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བམ་པོ་ཡོད་པས་བ་ལང་ཞེ་ནས་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཀག་པ་བརྒྱུན་བཅད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་དཀར་པོའི་ཕྱིར་སྦྲུལ་གྱིས་བོན་པས་བར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ཡོད་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་སྔ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པས་ཆད་པ་སྣང་ངམ། །མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་འགགས་པ་ལ་ཡང་མ་ཐུག་ཅ་འདུས་པས། ས་བོན་ཞིག་པའི་དོན་འགྲོལ་བས་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་རྣ་ཤད་ཅིང་། ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པར་གསུངས་པས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་པ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པ་ལ་བཞེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་མྱུ་གུ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འཕོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཚེ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བས་རྟག་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤད་པ་ཞི་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་གྱུར་ནས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མྱུ་གུ་ཡོད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བ་ནས་བོན་ལས་གཞན

༄༅། །ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་བ་མི་རུང་བས། ས་མྱུག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་སྙམ་ན། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་རྣམ་འགྱུར་བ་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུར་འཕོས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་ལས
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅར་ཡང་བཀག་པ་ནི་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་ཏེ། །འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྐང་པ་དང་པོས་ནི་འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཆོས་ཅན་དང་། གཉིས་པས་ནི་འདུ་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གསུམ་པས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་བསྟན་ལ། བཞི་པས་ནི་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། གཡོ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་
ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །མདོ་དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མི
གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེའི་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཁེགས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པ་

ག་ཞག་དོར་མ་ཅི་ལེ་འཛིན་ཀྱི་ཕྱལ་ལ་བས་བཤག ཐབས་ལྡན་བརྡེན་པ་བསམ་པས་ཁྱད་དུ་བཅོ་ལྔ་དུ་ཐ་བ་ལས་བཤག །དོན་དམ་པའི་སྤྲུ་བ་མི་ཤེས་པ་ར་ཆུ་ལ་བས་བཤག་པ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མཚོན་ལ་སྐྱར་ཡང་བསྒོམ་པ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཞེ་ཉན།
མི་ཐ་བ་ལས་སྨྲ་བ་བརྒྱུད་གོ་མ་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་འདི་རིམ་པ་ཕ་ལས་སྣང་གྲོལ་ཞེ་ན་སྨྲ་བ་སེམས་ཅན་གྱི། འདི་ལ་ཡང་ཞེས་ཞེ་ཉག་ཞག་ཕྱུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་བཟློག་ཏུ་སྨྲ་བར་མི་ཐུབ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་བཟླས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། །ཐལ་འགྱུར་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མ་འདོད་སྲུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་པོ་འདི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུ
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་གཞག་གིས་བརྟགས་ས་གསུམ་རྣམས་མ་དམིགས་པ་དཔྱོད་པ་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མེད
པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་ནི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ལྟར་འཇིག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཉིད་རྒྱུ་རབ་ཏུ་དགོས་པས། ཐ་སྙད་བསྟེན་པ་བཟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྒྱུ
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་མཉམ་བཞག་དཔའ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་དེ་ལ་སྐུར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པས། །རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ

༄༅། །དབང་ཞིང་ཐ་ཀྱི་ས་སྐྱོ་བ་པར་ལྷུང་བར་ཀྱི་ཕྱོར། །འཇིག་པ་རྟེན་ལས་འདས་པ་དགེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྒོ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས། དགེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་གྲོལ་བ་ཀ་ཏེ་དེ། བདེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དམིགས་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་བྱུང་། དེ་ཚེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ཅིག ལྷག་པ་དང་རྟག་པ་དང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་ངེས་ཉེས་པ་བསྟོད་ཀྱི་ཐུབ་སོ། །འདི་ལ་འཕྲོ་ལ
པ་ལས། དགོན་པ་རྩེ་མོ་ལ་བསླབ་པ་ལས་འདི་སྐད་ཐོས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་མཐའ་ལ་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི། ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ར་མི་སྣང་དོ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིད། མཚན་མ་དང་དྲི་
མ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་དང་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་བརྗོད་དོ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ཆེས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པར་མི་འོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་བྲལ
བ་མི་འཐད་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་དེ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར། གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་སྟོང་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ལུང་འདི་ལས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན
ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་འདི་ཉིད་ལས་ཡང་། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལས་མི་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབེན་པ་ཉིད་ནི་བྱ་བ་མེད་པས་སྟོང་

236

ཞེས་པ་ཡང་དག་པ་ལ། བརྒྱ་བ་ལྔ་པ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དཔྱད་ན་རྫོབ་དམི་རྟ་ཏེ། །བྱང་འདས་བདག་གི་རྒྱུ་ཅིག་ཅེས། ལོག་རྟོགས་བཅུ་དང་མི་འདྲ་བར། །དེ་བཞིན་ཀ་ཞིག་ཀུན་བཅུ་མས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་དབྱེ་ཞུ་ལྔ་ཡུམ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་ཅན་ད་དགོ། །ཞེས་པར
འབྱིན་པ་སྐྱལ་བས་གསུངས། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ། །དེས་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་དམ་ཉིད་འཆར་དོ། །ཚོགས་ཉམས་ཏེ་དག་གི་དེ་ཙམ་སྟོང་ཞེས་པའི་ཞེས་ས་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐུམ་བཟུང་པས་མི་སྟོང་པ་ཡང་དེ་
བས་སྟོང་པའི། །གཞན་སྟོང་ཡིན་པས་ཐུམ་པ་ཐུམ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་སྟོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཐུམ་པ་ཐུམ་པས་སྟོང་ན་ཐུམ་པ་ལ་ཐུམ་པ་མེད་དགོས་ན། རང་ལ་རང་མེད་ན་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཡང་མེད་པས་ཐུག་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
སེར་ཆེ་ལ་ལེ་ལོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་ནི་བུམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིས་སྟོང་པ་དང་འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་དེ། བཅིག་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་ལ། གཞན་དག་ཅར་སྟོང་
ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱང་འགལ་བར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཅིག་ལ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཕྱི་རོལ་བ་དང་རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་ཞེས་
ཉེ་ཚེ་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོངས་སྤང་། ཐུབ་མཐར་བཞི་པོ་སུ་ཡང་སྣང་བ་དང་ཆད་ལྟ་ཡིན་པར་ཞེས་ནས། དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་འབྱུང་ཞིང་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་ཡི་དེ་ལ་ལུགས་བྱེ་དེ་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། །གཞན་དབང་ལ་ལྷུན་སྟོང་ཅོལ་

༄༅། །ཡང་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདུ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་ཚུལ་ལྔ་མཚོ་དམས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མཉམས་པའི་རིང་ལ། གྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚོད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པས་ཉམས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་བརྟེན་པའམ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྣང་བ་དོན་ལ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རགས་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་མཚོན་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གཏན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་སྨོས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པར་སྣང་བས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་ཁོ་ན་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་འདི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ། གལ་སྲིད་ཀྱང་ཁ་ཅན་པ་དོན་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་

237

འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རང་གི་ངོས་ལ་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པས། མི་སླུ་བའི་བདེན་པ་ཡོན་ནར་འགྱུར་བས་དེ་འདིར་བདེན་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ནི་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདེན་པ་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཡི་ཞེས་དེ་རེ་རེ་ར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ནི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དོན་བསྡུ་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་རུང་བའི་སྐབས་སོ། །གལ་ཏེ་སྔ་ར་ཀྱི་ལུང་གིས་མྱང་འདས་པ་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི། འདུ་བྱེད་གཞན་བརྫུན་པར་གསུངས་པས་འཁྲུལ་ཤེས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེའི་བདེན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་མི་སླུ་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་བརྫུན་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་པ་མི་སླུ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཡུལ་ལོག་པར་སྣང་བས་བྱིས་པ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་དང་ངས་དོན་དམ་པས་ན་དེ་རྫུ

༄༅། །སྒྲ་ཙམ་ལ་མི་སླུ་བས་ཀྱང་འདས་ཚེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་ར་བ་ཤད་པས། བདེན་མི་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྣ་མི་སྣ་འི་དོན་ཡིན་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ངས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ནི ། ཀྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཁྱབ་པར་འདི་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཞེ་ན་དུ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཐལ་བ་ཡིན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཅི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས། ཀྱེ་ཤེལ་ཏ་ཀྱི་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཚ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་མི་ཐུབ་བར། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པས་བཞིན་སྟ་ལྟར་ན་དེ་རྟག་པ་ཕྱི་རོལ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །བཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། །ཐ་སྙད་ལ་ནི

མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། ཐ་སྙད་ཡན་ལག་ཉིད་མ་ཤེས་པར། །དེ་ཉིད་ཁ་ཆད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ལུགས་རིགས་ཚིག་མ་ཞིག་ནས་དོན་པོ་ནི་ལ་འཇུག་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བཞིའི་ཚེ་སྐྱུར་ཁྱད་ན་ཐ་བ་ཤུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། ཐ་སྙད་དག་ཞེས་པ་ལས་མཚོ་མ་ལ་བ་སྒྱུ་མ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་བའི་ཞེན་རྟགས
དོན་ཉི་བཀག་པ་མ་བ་ཞེན་ལས་སྐྱོ་ཞེས་ཚོལ་བཙན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་གོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བ་དཀྱུས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་དང་། ཀྱི་དང་ཞིང་གཞན་ཡོད་ཅེས་སོ་ཡགས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་རྣམས་དང་གཉིས་ཀྱི་མི་འདུ་བ་ཞེས་པར་བྱའོ། །རང་
རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དོ། །སྟོང་བ་ཉིད་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
འཇུག་པར་འགྲོ་སྟེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་མཐའ་རྒྱུས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་སོ་བར་དཔེར་ན་གཞན་ལ་དེ་སྐད་སྨྲས་བྱེ་ན་དོན་ལ་མ་འོངས་པ་ལ། དང་པོ་ཐེ་ཚོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉམས་ལེན་མ་འོངས་
240 ཚར་གྲགས་པ་ན། མ་ཐོངས་པ་ཞེས་པ་ཕྱི་རུ་ལ་ཐུས་ནས། མ་བྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱེད་ཆད་ ·· ལོག་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མ་ལོག་པར་ཉོན་པ་ནི་སྣང་ཚོད་བ་ཀོ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི་ལུགས་ཀྱིས་མ་སྤྱོད

༄༅། །པའི་རྣམ་གཞག་ཚད་མ་གསལ་བ་དུམ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བ་རང་གཞན་དུ་ཕ་ལ་ཀྱང་ཞེན་པས་མཚོན་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་བརྟགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་མཐོང་བར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ན། བྱེད་པ་འཛིན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འགོག་ན་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། རྟེན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་ཞིག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཅིག་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲན། དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ཁྱུ་གམ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཕྱད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བརྟགས་ནས་ཀྱང་། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མི་འཐད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མེད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། མགོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་དུ་རྟེན་འབྱེད་གཞིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བ་ཀྱང་ཅེད། དོན་དམ་བརྟགས་ཆར་ཐ་སྙད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་བཀོད་ལ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་ལ་ནི་གནོད་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི

ཐོན་ལ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་ནི་སྤྱོད་བར་འཐད་ཅུང་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་བཞེད་པ་ཤི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རམ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་སྨྲས་མ་སྨྲས་འདྲ་བར་བཞེད་པའོ། །དེ་སྐྱར་ན་དཔེ་ཁྱ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་མཐའ་ཡས་
པ་ཅིག་མདོ་སྡེ་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་འགོག་པའི་ཚེ་དགག་བྱ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་ཡང་ཆེན་མི་ཟླ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་མི་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འཇོག་པ་བཀག་པ་ཡིན། །དེ་
ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་འཇིག་པ་བཅིག་པ་ཡང་ཞིག་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མཚོན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
ཡིན་པར་ཀྱི་ཉིན་ཅུ་བཀས་ལ་ཏོ།། འདི་རྣམ་སློབ་དཔོན་ངེས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཁ་ག་པ་ནི། བཞུང་འཛིན་རྫས་ཐང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་

༄། །ཁ་ཀ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་བརྩེ་ཆེན་པོ་ཁ་ཀ་པ་མིན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་རྣམ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚིགས་མེད་པར་མི་འཐད་པས། དེ་སྐད་དུ་སླུ་བ་ལ་ནི་ཕམ་པ་ཞིང་ལྟ་ཀ་པ་དུ་བུ་ག་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཤར་དབང་བའི་ཕྱོགས་སྤྱ་སྣ་བ་ནི། སྐྱ་རབས་པ་བཅིག་སློབ་དཔོན་ཞུ་སྣ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་མོ་ཟེར་རང་། དེའི་གཞུང་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཤ་དང་བ་མི་སྣང་ངོ་། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་མ་དུ་བཀོལ་བ་ལ་ཤ་དང་བས་དེ་ལ་སྐྱེ་ན་འགྲོ་གོ། །འོན་ཀྱང་ཟབ་མོ་ཡི་མ་དོ་དེ་དོན་ལ་མ་ཟད་ཀྱང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤ་ཀུ་མ་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ལ་ཞེན། སློབ་དཔོན་ཟླ་ཆེ་གྲགས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསལ་ཁ་བར་མི་སྣང་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་བས། དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མཛད་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱི་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ཉི་ཤི་གྲིད་ལ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཆད་པ་མི་མཛད་དེ་ཅིའི། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ནས་དེ་དེ་ནས་ལ་ཆ་མ་ཚམ་གྱི་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུང་པ་བདུད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འགྲུབ་པས། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཕྱིར། དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་མི་རིགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། བརྟག་པ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་བུམ་པ་བོ་ནི་ཞེས་

གསུང་སོ་ཏེ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དགོངས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། ངེས་རྫས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐམས་པ་ཅིག་སྟོན་པའོ། །གཞུང་གི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་ལ་འདིར་མཚོན་ཅིང་ཁྱེད་ལ་ཕན་བཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་ཏུ་དང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཙ་ར་དུ་ཡང་མེད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་གྲགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཀྱམ་ཡིན་ན
རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་གཞལ་ལ་མཐོང་བ་པའི་ཞེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ནི་གཞུ་ནས་ལ་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བཤད་པ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ནི་བཞུན་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུས་པ་མ
ལོང་དང་འཇུར་བ་ཞིག་དང་དྲག་ཤུལ་དང་། །སྒྲ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟོ་རྟག་ཅན་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་གཏན་ནམ་བྲག་ས་ཡང་མེད་དེ་བྲག་སོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་སྐྱེ་བརྟེན་པ
ཡས། ཤིན་ཏུ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། བརྟེན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས
སྟོང་ན་ཡང་། དེས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་ཀུན་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གཟུགས་བརྙན་ལས་ནི་དོན་རྫུན་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཟུགས་བརྙན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཞིང་ཞེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

༄༅། །ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིག་ལ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་ཀྱིས་དང་སྒྲ་ཡང་དང་རླུང་དང་བཅད་སྒྲུབ་མི་གྲགས་དང་། སྔ་རྟགས་སོ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཤ་པ་དང་ལྕེ་ལ་སྦྱུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་རྡུལ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མདུང་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དབང་པོ་ལ་བསྟུན་པ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཉེ་བ་ནི་མེད་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་རེག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྡུལ་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིས་བསྡུས་པ་དང་བཅས་སོ། །ཁྱད་པར་ཉིད་སོགས་ལ་མི་སྐྱེ་ལྗིད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་སྐྱེ་ལྡང་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་བར་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཛིན་པ་ཡང་དེ་སྣང་བའི
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་པ་དང་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཛིན་པ་ཡང་། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཅིག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་
ཀྱི་བྱང་བ་ཞིག་གིས་སྐྱོན་འཚེ་བ་ཡིས་འཛིན་པའོ། །སྣང་དེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་འཕྲོས་པར་ལ་ཡང་ཤེས་ཏེ། ཁྱུགས་པའི་འཛིན་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་བཏགས་པ་ཡང་ཁྱབ་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ་པས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་པར་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ལྟ་བུ
ཉིད་ཀྱི་ཞེ་མ་བར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཉེ་བ་ཞིག་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཛིན་པ། སྣང་བ་དེ་ཕྱིར་མེ་ཏོ་ཀ་ཡི་ཏེ་ལྟར་བརྒྱུད་ཟིན་ནས། ཤ་ཆེ་འདིར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་གསལ་བ་ཡང་

ལྡོག་པའི་འདི་ཡི་རྣམ་པར་གྲུབ་ནི་དེར་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡམས་བསྙུན་པར་བཞག་པ་ལྗང་ཞིག་བཅིབས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱང་། བྱེད་ལ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་པ། འདི་ནི་མ་ཞིག་པ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་ཞིང་རྒྱུ་ལ། བྱང་བཞིན་གྱི་སྣང་སྣང་བ་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ལས་དབྱེ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཡང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་
བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དང་བཅས་ལ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་། སྔོན་པོའི་སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྣང་ངོ་སྣང་བའི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་གང་སྣང་བ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་སྣང་བ་དེ་ཡོད་པས་སྟོང་
ཡང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་རང་གིས་སྣང་བ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་བ་ཡིན་ནོ། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་སྟོན་ཏེ་ཡོད་བྱུང་གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཅིག་ཅེ་ན་
ན། སྔོན་པོ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྣང་བ་ཡང་གྲུབ་ཅིང་མི་འགྱུར། སྔོན་པོ་ཡོད་པར་ངེས་པར་འདི་གཟུགས་བརྙན་ཅིག་ལ་ངེད། ཞེས་མི་རིགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱིས་ཏེ་ངོས་འདི་བློ་ཡི་འདི་མི་འཐོབ་
246 ཅེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ་ཞིག། དཔེར་ན་སྣང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་མེད་མི་རུང་བར་ངེས་པ་ཅན་སྣང་མི་རྟག་སྟེ། དེས་ན་དཔྱད་པ་ལས་གྱུར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་བཞག་

༄༅། །ཞག་ཀ་པ་མཛད། ཞེས་བཞིན་དུ་སྨྲས་པ་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཐར་དུ་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ལ་བས། །རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཏེ་ས་
པ་བརྗོད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་རྣམ་མིག་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟག་སྐྱེ་བར་ཕྲལ་ནས་འདི་ལྟར་དང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པས། སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ་
སོར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་འོ། །བརྒྱ
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པར་མཛད་ཅེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་རྒྱུ་མཚན་མཛད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས་སྣང་བས། ཡོད་པ་གཉིས་དང་མེད་པ་གཉིས་ཕྱེད་པ

ཤེ་རྟུ་བ་ཡ་ཆེ་བོ། །བརྟགས་པ་བརྟན་གྱི་དཔེ་མཚན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི། ཡང་སྤྲོས་མ་དམིགས་པ་ལས། མཐོང་ཤེ་རྟུ་ཡོང་རྫས་དྲག་ལ། །རྡེ་རྟ་ར་ང་བཞིན་མེ་དཔའ་ཡི། །གཟུགས་པ་བརྟན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྲིན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་པའི་དཔེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཐ་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྲད་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བཅས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། །གང་གཞི་ར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་པ་དང་ཉི་དགེ་ཕྱིར་ | དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཨར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཟུགས་
སོགས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་ཆད་པ་འང་མིན་ཏེ། ཆད་པའི་ལྟ་ཆེ་ས་ཕྱོན་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྐབས་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལྷ་བུའི་ཆད་པ་དང་། རྟག་ཤེ་ལས། སྟོན་བྱུང་དཔྲར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་བསྟན་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པ་འཇམ། ཞེས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྲོ་བ་ཚད་ལྡན་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས
248 སོ་ཁྱད། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་ལྟ་བ་རབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པར་ཐུ་ཤེ་ལས། རྟེན་པས་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་དེ་ལ་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་

༄༅། །དང་འབྲས་བར་གསུམ་དུས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པས། ཆད་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་དཀའ་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཀག་པའི་ཡོན་

ཏན་ནོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁེགས་ན་དེའི་ངོར་མ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་མི་ལྷུང་བར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དྲི་མས་མི་གོས་པས་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་རང་བསྟན་ཅལ་ཆོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ

དང་། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་བརྒྱུད་རིང་དུ་སོང་ནས་པ་འདའ་ཞིག་ཏུ་ལ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་

249 དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་

པའི་ཚིགས་ལ་ཧྲག་ཆར་གྱི་ལྷ་བརྒྱུད་རིང་དུ་འབྱེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་ལ་རོ་ཕྲས་ཡ་ཆས་མ་སྣང་ཀྱང་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀྱི་སྟེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཧྲ་ཁྱད་དུ་འི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་སྐྱེ་ནོ། །ལེགས་པ་རིག་ཤུང་དང་འགྲེལ་རྟོལ་ལ་ཡང་དགེ་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམ་པར་ཙེ་མ་མེ་ཏོག །ཁྲེ་རྡེ་ཐམས་ཅད་བཞག་བསྐོས་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་འཕྱོར་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཞུགས་ནོ་ཅོམ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བཞི་ནི་སྟེ། །རྟ་མ་པ་ར་ཏ་པའི་ཞྭ་མ་བཟང་ཕྱིའི་འཐྲུལ་ཀྱིས་འབྱེ་གཞི་ཡིད་རུང་ངོ་མཚོ་ཡིན་པ་མ་དང་ཡོད་དེ། །དེ་ཡང་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་
བཅོ་པ་སྟ་མས་ཕྱི་དུ་ར། །ཚོགས་བསྒྲུབ་ལས་རྟ་བོ་ཐབ་དང་པའི་ཞུ་རྣ་གཞི་སྟ་མ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་སྐྱེ་སྣང་མ་ཡིན་ནང་། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ར་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡིན་ནི་ཕྱི་ལྷ་བཀྲེས་པ་ལས་མི་ལོ་ཀུ་བ་བརྟུ་མ་དང་། །ཤེས་པ་ལས་ལོ་ཏུ་པ
འབའ་ཞིག་དགྱེལ་ཀྱི་དོན་ཡང་ལས་སྣང་གོས་པ་དང་། །ཉིན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉན་མོ་ངེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གྲུབ་མཐའ་བསྟུན་མ་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཞུ
མོ་ཡོ་ཡིན་བཤོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དང་པོ་ནི་ཕྲ་བས་འདི་ར་བསྡུ་ན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཞིའི་ཚད་པར་བསྒྲུ་ངོ། །རང་བརྒྱུད་ལ་མི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཞི་ཁྲུལ་པ་པ་གཞན་དུ་ཕྱ་ཕྱེ་ནི་ལ་མོ་དང་

འཁྲུལ་ཤིག་དེ་ར་ཡང་འཆད་དོ། །ཕྱི་རོལ་བས་ལོན་པ་འདི་ལ་ཐུབ་པ་ཞི་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཞི་ས་ཚེ་རྒྱལ་ས་སྐྱེ་བས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དང་ལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་ཞེས་བསྟུན་པ་རི་ལོ་རྒྱ་ཞེ་བར་ན་

༄༅། །ཉི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་བཞིན་པ་ལ་བ་ཞེད་པ་སྐྱར་འདི་ཡང་བཞེད་དེ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡང་གཞན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ
མེད་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡི་བཞིན་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་བློ་ལུགས་གཉིས
དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཞེ་མ་ཅ་མཐུན་སྒྲོ་མི་གྲོལ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་ཡང་ནས་སྤོང་པ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལྡན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན
ཞེས་པ་ལྟར་བཀྲ་ན་ལ་ཞེན་པ་ཅི་གནང་། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡི་མཐུན་སྲིད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཀྱང་ཀ་མས
བར་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལ་མངོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤོང་བ་དང་། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས། དེའི་སྒོམ་ལམ་ནས་སྤོང་བ་འདོད་དགོས་པས། རྟོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར
251 འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མི་ཡིན་གཉིས་འདོད་མཐུན། ལྔ་ལ་བཀའ་བཞེད་པ་མི་སྣང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དེས་གཞིས་ཀ་ཉིད་ལ་མངོན་པ་སྒོམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན

མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་ཞིག་སྦྱངས་པ་བཅོང་ཡང་། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་ཐུགས་པའི་གྲོགས་མཆེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ལྟ་འཛིན་ཉེན་མ་ཕོག་གིའི་ཡང་དས་བརྟོན་སྒྲུངས་པ་མི་དོར་ཞེས་བཞེད་དགོངས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་ལྡུར་བའི་ཞིག་ལ་སྤྱང་ས་པ་ཅན་དང་ལ་
གྲི་བྱུང་། ས་བོན་སྤྱངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུ་དགོས་སོ། །ཤྲཱི་ཕུ་ཕོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བསྒྲུ་འཛིན་ཉེན་ཡོངས་ཡིན་པས། དེའི་ས་བོན་སྤྱངས་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་ཁྲོག་ས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆ་ར་
ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནི། གྲོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་སྤྱོང་མི་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །སྤྱར་པ་ཤ་དང་པ་དེ་དག་གི་གོ་བ་ཆགས་ས་ཐུབ་དང་ཤེ་ཉི་རྒྱུ་ཆེ་བར་སྣང་བས་བ་ཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རབ་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཀུན་
གཞི་སོགས་ཚས་མཐའ་ཁྲ་ས་རྒྱུད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་བླང་རུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོ་ཆེ་དང་བའི་དགེ་མི་དགེ་ཡི་ལས་ལས་བྱུང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བ
གང་དག་ཐམས་ཅད་བདེན་དུ། ད་ལྟ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེ་སྔ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ནས་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་པར་མི་ནུས་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་ཞིག་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཉིས
252 པར་ཞིག་ན་ནི། མཚན་མ་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་འདི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར

253

༄༅། །འཕགས་ཟིན་པའི་སྤྱི་ལྡོགས་ཀྱི་ལམ་རགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞུགས་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱི་མ་བཅིག་ཏུ་ན་པ། ཞི་རྣམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། །ཕ་ཅིག་ཏུ་ལོ་ནས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་དེ་ནི་ཡི་གེ་དང་
འདྲ་བའི་ལམ་གཉིས་ལ་མངོན་གཞན་པ། རྒྱུད་མི་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་ན་མིན་དང་དུ་བྱེ་དང་ཀུན་བཅིག་ལོ་དང་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྲབ་བ་ཞེས་པ་དང་གཉིས་ལས་རྟོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྣ་ན་མིན་ཞི་གནས་ཏེ་ག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་ཀྱི
ལག་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་པར་སྐྱེད་ལ། དོར་ཀྱིར་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གྲིས་ཡུན་པོ་རེ་སོ་རུས། ལྷུམ་ཕྲུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འགལ་བ་བར་སྡུད་དེ། །ལམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བཀག་ཆ་ར་རྟོགས་པས་བཀག་ཆ་ར་དེ་ལམ་ཀྱི་ཕྲུལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རིགས
འདྲ་བརྒྱུད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་ཕྱིན་པས་དང་པོའི་ལམ་ཀྱི་ལུས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ལུགས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་
པར་སྣང་ནའང་ཐམས་ཅད་ལ་ལུགས་ཀྱིས་བཞད་དོ། །ཁ་ཅེ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གོ། །གསུམ་པ་ཡང་རྒྱུད་ཏུ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལུགས་ལ། །བམ་བྱུང་ཡང་མངོན་འགྲེལ་ཀྱི་གནས་དགུ་པ་དང་བསྡུ་ན་མ་
མཐུན་པ་དང་། ཁ་ཆེ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ཁ་ཆེ་བས་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐབ་ཀྱི་ཚེ་ས་ལས་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་ལས་མི་འདོད་པ་འདི་ནི་དེ་སྐབས་པའི་འདོད་པ་ཅིག་སྟེ་གང་གི་སྐབས་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ

ཉེ་ཀླུ་བཀག་དགེ་ཀླུ་ལན། ལས་རང་བཞིན་དཔྱད་ཏེ་ཡིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་རྣམ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཀག་ཅས་ཚ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཞིང་བྱུང་བ་ཡི། སྐྱོ་ལ་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས། ཁས་མ་བླང་ལ
ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་བསྐལ་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་མི་བསླུ་བར་འབྱུང
བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། དེ་ལྟ་ན་ཚིགས་འདི་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་འཐད་པ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྨི་ལམ་བཞིན་བཏུན་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བ་ཞི་བ་གསུངས་སོ། །ལས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས
གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཉིད། ལས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་ལྟ་བུའི་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་སྤྱིར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིས་ལུགས་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།
254 གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩ་ཤེར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མི་སྲིད་

༄༅། །པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་པའི་འོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་རྒྱུ་མི་ཟད་པར་རྟོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མི་ཟད་པ་ཐེ་ཚོམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་གཞན་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་
ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་ལས། མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འཆི་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་ཕྱུང་བ་རབ་ཕྱུངས་པ་མེད། །བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་
སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཟད་པ་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ནག་ཚིའི་འགྲེལ་ལས། ལོ་རྣམས་ཕྱུང་
ཡར་ཕྱུངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཚོགས་པ་འདི་ཡང་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་མི་འགག་པ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱོན་ནས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མི་འཐད་ན་རང་གི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ལ་ལར་ལས་ཉམས་མེད་ཞེས་དང་། ཐོགས་
མེད་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་པ་རྟེན་ལས་འབྲས་པའི་ཐོག་ཏུ་ལས་དགག་པས་ཡི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འགགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི

སོག །མཁྱུད་མི་འཛིན། ལམ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སྤྱད་པ་སྟོན་གྱལ་པས། སྨྲར་གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་
དེ་ཀྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ་པས་ལན་རྣམ་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་
མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འགྲུབ་པའི་གནད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་ལ་ནི། ཀྲུ་ཀྲུ་སྣམ་བུའི་དངོས་པོ་ཅིག་ཞིག་པ་ན། ཀྲུ་ཀྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་ལ། ཀྲུ་ཀྲུ་ལས་གཞན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཞིག་པས།
ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མེད་པར་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ར་བའི་དངོས་པོ་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ནོ་སྙམ་པའོ། །ལུགས་ཀྱིས
ལ་ནི། དཔེར་ན་རྗེ་རྣམ་སྨྲས་ཀྱི་ཁྱུང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་གཞིག །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ཅེ་ན། ཉེར་སྟུས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྦྱོར་ལུ
བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་ཚོགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡིན། །དེ་སྐབས་འདི་ལ་ཡང་རིགས་པ་གཉིས་

ཕ ཨ

༄༅། །ཚིགས་གསལ་ཆང་བས། གསུང་ས་རེ་ཞིང་ཡོད་ཉི། སྦྱོར་བ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་གི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བཞི་གང་གི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་བར་ཀུན་པ་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བ་བྱ་བ་གཉིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཤི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བ་མ་རིག་པ་སྐྱེད་
པར་ཡང་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུ་ནི་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱུར་ཡང་
འབྱུང་ནོ། །དེས་ན་མེ་ལ་ཆུ་བ་སྟེ་ཀྱི་ཆ་ཚད་སྐྱེས་པ་དང་། ཞིག་པ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྲིད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པར་འཇོག་མི་འཇོག་དང་། རྒྱུ་སྐྱེད་མི་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་རྩོད་ལན་སོ།། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེ
ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅེས་བྱ་བར་མཐོང་བ་སྟེ། ཞེས་སུ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་།
ཀླུ་མ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཟད་པ་ནི་ཟད་པར་ཡང་སྐྱུ་དང་གྲུབ་པ་ཉིད་པའི་རྒྱུ་རུ་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དགོངས་མི་ཟབ་པར་འདོད་ད་སྐྱུ་རོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཀྲ་ཚད་ནས་རྟོགས་པ་སྒོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན

258

ལམ་དང་ཕྱག་གཞི་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཡིན་དགོས་སྟེ། ཞི་ཁྲོ་རྒྱུད་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་ཙམ་མི་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་པའི་དགོངས་པ་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱི་རོ། །སྙིང་ཐིག་ཕྱི་དང་ལ་ལ་ས་གསང་ཀྲུ་ཤས་པར་ཅུང་ཞིང་རིག་སྙིང་ལམ་ལ་ཞེས་པ་མཆོག །འདི་ཉིད་ལུགས་ལ་རྩེ་ཡི་རྩེ་ཤ་སྐབས་ཏུ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག

རྟོག་འཛུགས་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཆེ་བ་གཅུ་པ་དང་པོའི་ལས་དྲན། བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ན་ཏེ། འཇུག་འཕྲུལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་གཞི་ཡང་དག་སྙིང་བོའི་ལས།

ཆགས་པ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་ཀུན་སྣང་ཡོད། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བབ་ལུགས་ཡང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ཡང་བག་ཆགས་བརྟན་པ་རིག་ཤེས་ནི་མེད་པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་བ་ང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་

ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཤེས་ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་སྣང་མཐུན་དམིགས་པ་རིགས་ནི་རྒྱུ་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱོགས་དང་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུགས། འདིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་

སྐྱེ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །དེ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ངོ་ན་དེ་ནི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྩ་བཟང་སྤྲུལ། སེམས་ཉིད་

ཀྱི་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རྒྱུ་དང་འཚམས་པར་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་སྣ་པའི་གཞིར་གྱུར་རོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩ་ལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བག་ཐེ་ཞིག་གི་མ་རིག་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་ཐོབ་པ་སྐྱེད་ཙམ་ཅི་ཉིད་མ་རིག་པ་ཉིད་ལ། །རྫས་སུ་བསྒྲིབ་པས

JTW

༄། །སྐྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་སོ་ཏེ། །ཉོན་མོངས་པ་འི་སྤྱོད་ཕྱོགས་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་ཕྱོགས་ཅན་ཀྱང་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་དྲུ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས

སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ། །ཕྱི་མ་ར་དང་མ་ཏྲི་ཀ་ལ་སོགས་པ་པས་འདུ་ཤེས་བྱུང་། ཐུབ་པ་དང་ལྡན་མ་ཐུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྱིད་པས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་འི་ཕན་ཚུན་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས

གཞན་ལ་ཡང་བཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཏེ་ཕྱིར་གྲིས་པར་སྨྲར་རོ།། །འོན་མ་ཐོབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་སུ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་བྱུང་མེད་མོད་བྱུང་། སློབ་སྦྱོང་གི་ལག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། ཕྱི་རོ་བོ་རབ་ལ་ཉལ་དགའ་གནས་པ་མི་སྲིད་ལ། རྣམ་པ་ཞིག་ལྡན་པ་རྟེན་དུ་མེད་ཅེ། གཟུགས་ཁམས་ལྡན་ཏུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཀྱེ་ཡིན་དེ་

དེའི་ཚེ་དང་ཅུ་མ་ཞིག་སྣོམ་པ་སྤང་དགེ་བ་ལ་ཉལ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱང་གཙོ་བ་ལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱུར། །ལྷག་པ་འདི་གང་ཟག་གི་འཇིག་རྩ་བ་ལྷུན་མོངས་ཡིན་པ་ཞེས་བཞག་མ་ཐའ་དང་རྒྱུ་ཞེས་མཐར་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད

259 པ་བསྐྱུམ་དང་སྐྱེས་པའི་འདས་པ་ཉིད་རྒྱུད་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱུར་བས། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་དང་། །སྤྱི་རྩི་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་

ཅི་ཡང་མེད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སྲིད་རྩེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཞེས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེའི་ནུས་ནི་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་དང་། སྣང་དན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་
བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་
ནི། ལམ་ལ་ལུགས་དང་སྙོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངང་དུ་མཛད་པའོ། །ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་འདྲ་བས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མི་ནུས། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སོ་ལེ་པ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་... དགག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་གནོད་པར་མངོན་ཏེ། །གྲོགས་ཆེ་ཞིང་
ཞིབ་ལ་རྣོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་ངོ་ལ་འཕགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དོན་དུ་ཉིད་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་རྙེད་པའི་ཡུལ་ཕྱག་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་གཉིད་
260 སད་ཀྱང་སད་པའི་ཚེན་ཡང་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་ལ་དེ་འགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན

༄༅། །ཉོ།། ཞེས་པར་ཞིག་པར་ལམ་འཕྲུལ་བུ་ཚུར་པ་ཕ་སྐྱན་ནོ།། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཧ་ཧུ་སྲི་བ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་འདི་ཧྲི་སྡེ་པ་ཧན་མི་ཕྱིར་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་ཕྱུ་མེ་དབང་མོ་དང་ལྷ་ན་ཅིག་སྟོང་པར་
རྨིས་ལ། དེ་ཉི་བཟང་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་ཕྱུ་མེ་དབང་མོ་དྲན་ནས། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་འདི་ཧི་སྐམ་དུ་སེམས། འོ་ན་བདག་ཉི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྦུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་
མེད་བཟང་མོ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཙམ་ཕྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ན་ཞིང༌། མི་དམིགས་པ་ལགས་ན། དེ་
དང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཡོངས་ཤིང་ངལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ།། ཞེས་དྲངས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ།། དེ་དེ་ན་དང་སྦྱོར་བའི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་
མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་······བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།། ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་
ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ།། ལས་དེ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ཡང་འགགས་ནས། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་ལ་བརྟེན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་

དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའོ།། མཐོང་བ་ར་ཞེན་པ་ནི་བདེན་ཞེན་ནོ།། ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་
ལས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དོ།། ལས་རྣམ་མཐའ་དག་ཆགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དང་། ཕྱག་མས་ནི་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའོ།། དེ་ནས་དུས་གཞན་ཙི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས
དང་ཚོང་ཏེ་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་དེའི་ཚེ་འཕེན་བྱེད་ཟད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉ་ལ་ཉ་ལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་ཞེན་དུ
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ་ཏེ། སྐལ་བ་འདྲ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་རིགས་མཐུན་ཚེ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐམ་ལོག་པའི་ཚེ། ཆགས་ལྡན་སད་མཐག་ཏུ་མི་ལ་མཛེས་མ་ཚོགས་མ་དྲན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་ཞེན་པ་བའི
དུ་འཆི་བའི་ཚེ་ཚེ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཞེན་པར་འགྱུར་གྱི་དྲན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་དེ་ནི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ནང
 དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དེ་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐམ་ལོག་པ་ནི་ཚེ་འདིའི་འོ།། སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།

263

༄༅། །ཆར་སྤྲིད་འཁྲི་བ་རྒྱུ་བོ་མི་ནུ་པ་ས་སྐྱེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་འཆི་ས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ར་ན་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་པར་སྣང་བས། །ཆོས་བོ་སྐྱེ་འཆི་དེ་དག་དུ་ཕྲུལ་བའི་ལས་འབྲས་ལུང་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་གཏན་

ལ་དབབ་པར་བཞེད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མངོན་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་

ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ཐམ་འགགས་པའི་ཚེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམ་ནི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཐམ་སྟོང་ངོ་། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ་། །ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་

མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྔོན་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་བུ་བདེ་སྡུག་ཅི་རིགས་སྨིན་པས། །དེ་སྔོན་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱེས་མཆེད་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྲ་རྟག་སྐྱེ་བ་ཕྲ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ལ། དོན་འདས་མ་པར་མཐོང་བ་དང་སེ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ར་ང་བཞིན་གྱིས་དཔེ་ཞུས་པ་བཞི་ཀ

ཏྲི་ལ་ཕྲད་པར་རྣམས་སྣེ་ཚམ་ཞེས་ཐམས་ཅད་གསལ་ནང་རང་སྣང་ཀློང་དུ་བསྒྱུར་ལ་ལ་གསུང་ལས་བ་བཀྲ་ངས་ཆོས་ངོ། །དེ་ཧ་ཧ་བ་བརྟན་བན་ཡས་འབྲས་ཡོད་བ་མི་ཕྱེ་སྒྱུ་མེ་སྒོ་ནས་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟད་རང་ལྷུན་རྫོགས། །ཁ་སྦྱར་པ་ལས་གཉིས། རྣམ་སྨིན་སྡུག་མེད་དུ་འཕྲེན་པའི་
རྩོད་པ་སྤྲང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པ་ར་བསྒྱུར་བའི་འཕྲུལ་དང་བཅས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་བཀྲུར་ཡང་རྣམ་པར་
སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པ་མེད་པའི་སྨིན་དང་འབྲུ་རྒྱུ་སྣ་མང་། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། མར་མེ་ཅན་གྱི་མེ་ལོ་ཡོད་པ་མེད་པའི་སྣང་ཞུང་འགོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་ངོ། དེ་ལས་ཡ་ཞན་པའི་དངོས་པོའི་
རྣམ་པ་བོང་བུའི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའམ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྨིན་མ་ཟིན་པ་ལས་སྨིན་པ་དང་། སྨིན་ཟིན་པ་ལས་སླར་ཡང་སྨིན་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་རྒྱས།
ཞེ་ན། ཁ་འདི་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཕྲུལ་བུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱི། དགེ་མི་དགེ་ཡི་ལས་ལས་ཡོད་དུ་ཟད་མི་ཟད་ངོ། འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ། རང་རིག་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་ཟོ་བས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུའི་རྭ་
ཤོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་དེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་ཡོད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་སྲིད་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ། །རྣམ་སྨིན་ཡོད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་སྲིད་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མི་དགོ་བ་སྟེ་ཡོད་དུ་མི་འོང་བ་ནི། ཞག་པོའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་སྟེ

༄༅། །ཡིད་དུ་འོང་བ་བཞི་སྒོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། སྐལ་བ་དམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ལས་མི་དགེ་བའི་སྒྲོ་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་པ་མི་མཐོང་བར་རྟོགས་པ་བཞི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ

ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་སློབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞི་བ་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འདེབས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ལྟ་མ་སྟེ། ལས་རྣམས

ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་ང་ཉི་བས་མ་ཚེས་མི་ཁྱབ་བོ། ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་སྐྱེ་ཁྱད་པ་འདང་དགག་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྒོམ་ང་བཞིན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་རྟོགས་དུ་སོགས་ནས་སློ་དུ་མཐོང་ལས་འབྲས

ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཁྱད་དེའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་གྲོགས་ཕྱས་པའི་སྐྱེད་ནས། དེ་ནས་རིན་པ་ཆེའི་སྒྲུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟོང་ལོག་ཅུ་མི་འགྲེ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དགའ

སྟོང་བའི་ཚིག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ཕམ་ངོ་བོ་དང་པ་ཀུན་གཞི་བ་ཤད་མ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། སྐོར་ས་པའི་བང་ཤིས་གསུང་ས་པའི་ངེས་བཏན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འགྱུར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་འཇོག་ཐུབ་ན།

འོན་ཡང་ཀ་རག་ཞིག་པ་པ་ད། ལ་སོགས་པ་ཡས་གསོད་འཕྲལ་དཔ། ཕྲག་བཅོམ་པའི་ཚེས་མཐོང་བའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ། ཆོས་པའི་ཚོས་མཐའ་ངག་པའི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བཅུ་ཐམས་ཅད་པ། རྒྱ་མཚོ

ལས་ནྲྀ་བས་ནྟ་མས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་
དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། རང་གི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསམ་ཡང་ངས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གསུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ།། ཁུར་ཁྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ།། འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར་དེ་མེད་པར་མ་བསྟན་པ་བཀའ་ཕུར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཚིག་ལ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་དོན་གྱི་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
266 གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཙམ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བཏང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་རིང་པོར་ཐུབ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ངེས་སུ་སྦྱོང་ཞིང། གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཀྱིམ་ལ་

༄༅། །མཛོ་རིས་ལྷུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་ཤ་དག་པའོ།། འདི་ལ་ང་མཚོ་རིས་དང་། ཀྱང་གྲོལ་བ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལབ་ཏེ་ཤེས་པར་འཇིག་རྟེན་ཅན་རྣམས་ལ། ཇི་ཙམ་མཐིག་ཕས་བླང་བ་མཇུག་མ་ཡང་ལ། དེའི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལུས་ལམ་ཀ་ཀ་པར་
ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ན་ཕུང་པོ་བདེ་པར་རྟོན་གྱིས་སྟོན་པའོ།། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། འདིར་གང་ཟག་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་དེ་ནི་མ་
ཤེས་ཡོད་ཅེ་ན་ང་ཞག་ཏེ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། ཕུང་པོ་འདི་དག་ཁ་བ་ཞིག་སྟེ་ཙམ་ཏེ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། སྔར་བ་ཤ་དང་དེ་ལྟ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐབ་པའི་དོན་ཞིག་རིག་པ་སྐྱེ་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྡོག་པའི་གསུམ་གྲགས་ཡིན་པ་དེ
ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ།། གང་ཟག་བྱེད་པ་ཡུན་རིང་པོར་ལྟ་སྟེ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་རྒྱུན་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཡི་ཐེ་ཚོམ་འཕྲུང་བ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། །བདག་གི་ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས།། ཀྱི
བདག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྲག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོང་མར་བསྟན་པ་ན་སྐྲག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་དང་འབྱུང་བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཞུགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་
ན་མས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་མ་རུང་བའི་མོ་ཡི་ཐ་ནས་མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཁུངས་གཞི་ཉམས་ཤེས་ཏ། ཕུང་པོ་བདེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསམ་ལ་ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་ནས་བསྟུང

༄། །རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོན་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོང་འཇུག་གི་སྐྱོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ལ་ཕན་འདོགས། །དེ་ཡི་དེ་ལྟར་སྣང་ཕྱིར། །ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དམ་ཚིག་གི། །ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དོན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡི། ཕྱི་རོལ་དགག་སོགས་པས་བརྗོད་འཛིན་རྟགས་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བ། །ཕྱི་རོལ་ཞེས་པ་ལ་སྣང་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐལ་བ་སྤྲོས་པར་འགྱུར། ལས་དག་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇོག་ཞེས་པ་མི་འཐད་པས། ཚེས་བརྟག་པའི་དོན་སྨྲ་བ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རྒྱུད་འབྱུང་བ་སོགས་མང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་བས་སྟོན་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་ཀྱི་ལས་མང་བ་མ་ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་ཁྱད་མཐོང་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བདག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ཧྲི་སྙིང་རྗེ་མཁས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ། དབུ་མ་ཆེན་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཤད་ཡོད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་

268 པར་མ་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་པར་ཕྱོགས་པར་བཤད། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆུང་མ་དེ་དག་ནས་བཀན་ཏམ་ རིགས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་ཡེ་བཞག་བཤད་པར། དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཡོད། ཐེག་བསྡུས་སུ་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས

༄། །ཀྱེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་དེ་ཚིག་ཟིན་དྲང་བའི་ལུང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཁྱབ་པ་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་དགོངས་ཀྱི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ
ས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པས། །སྙིང་པོ་དོན
འདིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཚིགས་དུམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་པ་ཞིབ་གི་ངོར། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །རྩེ་ཕྲེང་རྒྱུ་བ་སེམས་འགྲེལ་དུ།
ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ
སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཤིང་ནི། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན།
269 དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཐིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་པ་གསུངས་པའི། ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྲག་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་མིན་པ

དང་། ནུབ་ཕྱོགས་སྲུང་སྒྲོང་བ་བཙན་མས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྲོད་ཀུ་ལ་ཏྲ་ཁུམ་བ་ཁ་ས་བླ་ཀཱ་ལ་པ་ག་ག་ར་ཏི་ཚོ། སེམས་པ་དེ་ཉིད་པ་མེད་ཉ་འཛམ་ཏེ་ཀ་སྟོབས་ཐོབ་ནས་ཀྱི་དེ་རང་པ་ཏུ།
འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོ་བའི་ཕྱུང་མི་འཕྲུ་དེ་སྐྱམ་པའི་སྟོང་པ་སྟོན་གནས་པའི་ལ་ནུ་དུ། ལུགས་དང་ཞིང་ལས་སེམས་མེད་ཀུ་ང་ཡོད་པ་ཏྲ་ར་ཀ་ཡོ་ཡི་བཞིན་ནོ། ཀུན་གཞི་ལྟ་ན་བར་མི་བྱེད་ཆེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ
དང་བཅས་པ་ར་སྣང་ངོ། ཞེས་སྟོན་པ་ཡི་ན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཚོགས
དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཐལ་འབྱོར་ཀུན་གཞིའི་ཐག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཚམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད
པར་ཁས་བླང་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་པས་ཞེས་བྱ་སྔགས་པ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་མེད་པར་ཞེས་པ་མེད།། དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་ཀ། །གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཅིས་མི་འཛད།། ཅེས་ཀྱིའི་ ཞེས་བྱ་དང་ཤ་ཀ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཐས
ཁྲ་ཅིག་མེད་འབྲེལ། ཞེས་མོད་པར་ཀ་སྒྲུངས་ལ། འདི་ནི་གཞུང་འདིར་དོན་ ཞེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས། བདེན་གཉིས་ཀ་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན

༄༅། །བདར་ཆུང་མེ་དབལ་ལྡན། ཁྲི་རྒྱལ་མེ་དཔའི་ཞུས་པ་ཡོད་པ་སྤྲུལ་པ་རྟོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁྱེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལས་དེ་ཉིད་བྲས་དང་བའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་ཏུ་ཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཅིང་
གསལ་མཚམ་ཀུན་གཞི་ཞི་བ་བཞག་པ་དང་། །ཁྲུང་པ་རྟུ་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་སྐྱེད་ཚམ་ཞིང་བཞིན་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཀ་ག་བདེ་ལ་བཞུ། །སེམས་པ་ཅན་པ་མེད་པ་ལ་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཟང་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པའི་ཀུན་གཞི་ཚིམ་མོ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་མ་སྐྱེད་པོ་ར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྒྲ་རྡོབ་ཞེན་པ་བག་ལ། །སྤྱོད་རྒྱུན་ལ་ཤེལ་སྒྲིང་པོ་ཡང་། ཁྲི་རྒྱལ་བ་འདི་ལས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། །ཁྲི་རྒྱལ་ཀྱི་དེ་འཇུག་པ་རི་སེམས་ཙམ
པ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཞེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྣང་ལ། ཁྲི་རྒྱལ་ཀྱི་རྣམ་གཞི་བཞེད་པའི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སྡེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཞི་བ་འཚོ་དང་མཚམས་སྒྱུར་པའི་ལུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྔ་དྲུ་ཡང་། ཚད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་
ཚུལ་སུ་ལ། །ཉམས་དང་རྩེ་འཁོར་སྒྱུ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོན་ཏན་འདོད། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་བཅུ་ཞེས། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཨ་ཙཱརྱ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །ཐེག་པ་ཆེན
པོའི་གསུང་རབ་ལ་བཞུགས་པ་ཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མི་ཚོམ་ལམ་སྟོབས་པ་ཚོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྟོག་པའི་ཚོགས་སྐྱུག་ལས་དབང་ཕྱུར་བ་མི་བཞེད་པ་ཡོད་སྣང་ཞིང་། ལུགས་དེ་ཡང་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ཡིན་པའི

272 སྒྲོགས་སྒྲ་སྣ་དབབ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་གྲུང་མེད་པས་འདིར་ཧྲིག་སྤྲོས་ཆུས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཕྱ་སྤྲ་ཡང་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་གཞུག་པ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་
པ་བསྟན་པ་འབབ་ཞིག་ཆུམ་ཟབ་ཀྱི། ངོ་ན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རྟེ་སོ་སོར་འཛིན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་དང་བཙམ་པ་དང་བྲལ་བས། དང་དང་པོའི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་སེམས་ཀྱང་། དང་དང་པོའི་ཚེས་བསྟོད་པ་འཛིན་རྟེན་གྱིས་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀྱང་དུ་རྒྱུ་པའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་དང་པོ་ཡི་ཤེས་རྟེ་སྣ་དབབ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ནས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་སྟྭ་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཏེ་དྲང་བཏགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རེ་མ་ཀྱིས་དེ་ལོ་བཞིན་
ཤོད་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུ་ན་ཚེས་བདང་ང་ཡིའོ་ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་ན། དོན་དེའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། རྟོག་མ་མེད་པ་ཚེས་དོན་ཡིན་པ་པ་ཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟ་རྒྱུང་ཡང་
ཚོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྐྱེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ང་ལ་ར་རྩོད་ཀྱི་ང་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་
འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རང་ཡིན་དེ། །སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་ཞེས་མི་ཤེས། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག །སྐྱེ་མཆེ་དང་རང་བཞིན་གཞི་ཡི་པར་ཆེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྒྲོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །མིད

༄༅། །མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། །བསམ་པ་མེད་པས་མི་དམིགས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། །
དངོས་མེད་འགག་པ་ཡང་འདིར་མེད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །སྡིག་པའི་བསྐལ་པ་བསྟན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱི་མས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ།
ཤར་རི་བོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཕྱེས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་དག་ཏུ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ཏེ་རྣམ་རིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེད་དུ་དགག་པ། སེམས་ཙམ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ལོག་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ལག་ཅེས། གཞན་ནའང་བརྗོད་པ་དང་། ། ཡུལ་དེ་དག་པ་པོ།། དེ་བཞི། ཨོཾ་ཞེས་པ་དེ་སུམ་པའི་ཡུལ་ཧཱུྃ་སྐྱེད་དེ་བསྟན་པ་ཡི་བཟླ་ཅིང་། རྒྱུ་ལས་འདི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ཐུགས་མཆོག་གིས། སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ནས་ངོ་ན་འཇོག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ། དགེ

གཞུང་ལས་རྗེས་དང་འདར་བའི་ལུགས་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པ། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕྱག་པ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་བ་ཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར། ། དེ་ནི་སྔགས་ཀྱིས་དེ། ཡིན་ནོ་ཐིག་ལེ་ཆེ་བ་སྟོབས་པ་དང་། གཞུང་

འདི་ནི་རྫོགས་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་མཐའ་དང་པོ་ཞེས་པར་མཐོང་བ་དང་། ། ཡོད་དུ་རྒྱུ་བའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། ཨོཾ་ཞེས་པ་ཚིམ་དུ་ཡིན་ནི་རྡོ་རྗེ་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་སྦྱོར་རོ། ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོ་དང་ཕས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ

ད་རྟོག་པ་ཡང་རྡོ་ན་འབྱུང་ངོ། དངོས་པོ་ཚམ་དུ་རྩ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཞེས་ཚམ་དུ་ཡིན་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཡང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་ངས་མས་ལེགས་ཡོན་ཉིད་དུ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་པར་འགྱུར་ཞེན་། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཚོགས་མས་འདིས་ནང་གི་བདག་ཆགས་སྐྱོན་པ་ལས་གཞུག་ས་སོགས

འབྱུང་བས་འཚང་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་རང་ལས་རྟོགས་གཞན་ནི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་པའི་རིག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྲུལ་པ། ཕམས་གསུམ་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རང་ཉིད་རྟོ་པས་དེ་ནས། གཉིས

སྣང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡུན་རང་པོར་སོམས་པ་བསྐྱེད་པ། སེམས་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་ནི་ཞེས་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་སྐྱེ་གཉིས་སྟོང་གི་རྡོ་ཙམ་ཞིག་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་ན་སྒོམ་པ། བདེ་རིམ་པ་འདི་ལ་དགག་པ་བས་

༄༅། །རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོན་འདི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཙམ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་སྟེ་ཀུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས། སྣང་བ་ཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཡོ་བ་དང་གནས་པ་ལས་རྒྱུ་རི་རླབས་རྣམས་འཕྲོད་པའི་སྐྱོན་ལ་བདག་གི་ལུས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལེ་རྒྱ་ཡར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་ང་རྒྱལ་སོགས་འཁྲུག་པ་བཞིན་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིགས་ཀུན་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ཕས་ནས་མི་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ། ཕྱི་ལ་སྣ་མས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རུ་སྨྲ་བ་རྣམས། བཞི་བ་བྲི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཆུ་ཤེལ་ལྟ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །སྒྲ་ཤ་ཡ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་ སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་ཕྱིར

ཚེ་དཔགས་ག་ཞིག་མ་ངེས་པར་ཤུ་སྟེ་ལས་ཀྱི་ལྷ་བའོ། །མི་ས་པ་རུ་མ་བཞི་གུན་ན་ཞེ་ན་ཤར་བས་ཁྱད་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འགྲེལ་པ་བར་སོ་སོར་ཚ་བ་པའི་འཕྲོད་པ་བརྗོད་པས་ན། ཕྱི་རོལ་མི་ཆེ་བ་པས་དེ་རྟ་བ་སྟོང་ལས་ཞིང་། །རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལས་ན
ད་པར་གྱུར་བའི་གཟུགས་བརྗོད་བྱེད་ཟད་མི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་སོ་གས་ཀྱི་ཡན་བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པ་དེ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྨོས་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་རྟོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ
པར་ཞེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱར་ལྷ་རྣམ་བ་བཞིན་ནོ་མ་གཙོ་མ་ཀྱི་སྣང་བས་སུ་འདོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་སྤྱོད་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་མེད་ཅེ་ན
ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་ཁས་བླངས་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་ན། འགྲེལ་པ་འདིར་ཁྱད་པར་སྦྱར་མ་སྦྱར་གཉིས་ཀ་བཤད་གྱུར། སྐྱེ་བ་ཕོགས་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མེད་དང་སྦྱར་ན། མ་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བ་བཞིན
དུ། འདི་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཐག་བསྡུས་སོ། །ཚིག་ཕྱིར་ལ་ནུ་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞན་སུ
276 གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྟ་ཙ་ཆེ་རྡོ་ལྗིད་པར་རྟེས་སུ་འཇུག་གི་པར་དུ་ཆེས་པ་དང་པོ་གཉིས། །ཙ་ཙ་རླུང་པ་དགག་མཐའ་ཞིག་པར་དེ་སྐྱར་བརྟད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཞིན་མོང་ནི་སྟོ་ཀྱི་འདེབ་ཏུ་ན་སྐྱེ་ས་པོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི

༄༅། །སོ་སོ་རང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་བ་དང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་རབ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་གཞིའི་སྙིང་གི་སྙིང་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱིས་བོན་ཆེ་རབ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་
པ་དང་། བསྒྲུབ་ཁ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་མིང་ཕུང་པོ་སྣ་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་།
དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་ཁམས་གཞན་གཉིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས། ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཕུང་གི་རྟེན་དང་ནས་དེ
ལྟར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གསར་དུས་བཅོས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱ་རུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ཡང་དེ་དག་གྲུབ་མཐར་འདི་ལགས་སོ་
ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ལ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་ཕྱུར་ངག་གི་རྨ་བཞེས་པའི་མིང་དོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་ནང་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ
སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མི་འཆམ་ལ་རྟོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དང་མཐུན་པས་གཟུགས་སོགས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་མེད་ལ་རྩོད་པའི་ཞེས་པ
དང་འདྲ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བ་གཉིས་ཀའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་པ་ར་སྣང་བས། དབུ་མའི་རྩོད་དགག་ལ་བར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་སོགས་བཞག་ན་ཕྱི་རོལ
ཡང་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་དཀའ་མོད་ཀྱང་མང་ལས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞི་སྣང་བ་བཤད་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་རང
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ། །རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གཞིར་འགྱུར
བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྲིད་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ནམ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ
278 བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་གཞི་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྣང

༄༅། །པ་རི་མ་ཧ་ག་ག་ཝེ་ཎ་ད་ཡ་བ་ཤ་ཀྱུ་ཤ་སོ་ཤ་ཏྲ། སྣང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀུན་བྲུད་བ་ག་འཆི་དྲྭ་ལྟེ་སྙིང་ཀ་དེ་ཀྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་སེམས་པ་དག་ཕྱུག་སྒྲུ་ཀྱིས་ཁྲ་དེ་སྣ་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྷ་

ད་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་ནི་དེ། ཞེན་ཡུལ་དེས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ལ་མདུ་འཁྲུལ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མདུ་

མི་ཁྱེད་པར་སྟོང་པ་གཞན་ཅིག་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཕྱོགས་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཕྲ་རགས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བས་དེ་ལ་བ་འཁྲུལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡུལ་བྱང་འཛིན་རྫས་གྲུབ་དང་བརྒྱད་དབ

བཞིན་དུ་ ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མི་སྲིད་ཕྱིར་བརྟགས་བཏགས་མ་མིང་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་ལ་གྲུབ་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་སུ་མཐོང་ལ། སྣང་བ་ནི་དང་སྣོད་པ་བཞག་འདི་རྟོག་མ་ཡེ་ལུས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་འདི་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲུབ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚིར་ཕྱོགས་སྣ་མཛད་པ་ནི་ཕྱི་ནང་དང་དབུ་མ་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཟུང་གཟུང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྣར་ཕྱི་རབ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ།

279 རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། སྐམ་གཉིས་དང་གཏན་མི་འདུ་བར་དབུ་མའི་འགྲེལ་ལྟ་བ་བདུ་ཡོད་དེ་རྣམ་དག་པ་ལས་འཛིན་ཞེས་མ་དྲི་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ནི་ཡི་སོ་སྐྱེ་ས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ར་རྣ་གི་ནས།

ཆགས་ཐོབ་ཡན་ལག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་འདི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཅན་བདུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་མཚན་ཉིད་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་
པའི་ཕྱི་རོལ། །མདོར་ན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་མ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་པོ་ཞིག་ནི་ཞེས
སུ་འདུ་བར་དེ་ཉིད་བྱུང་བར་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་ཡང་བཅང་ཡོད་ཚེས་པ་ནི་ཡོད་ཚོམ་མིན་ཉི་ཡོད་པ་བྱུང་བ་རབ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོབ་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག
མའོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་ས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། །བྱུང་བར་འདི་ངོས་པ་འགྲེལ་ཆུགས་མཆོད། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱི
དགག །བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག །དེ་ལྟར་དགག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་དྲན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན

༄༅། །མ་ཧཱ་མུ་དྲཱ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་ཞེས་བཞིན་འོད་ཟེར་ལ་གཞི་ང་དང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སེམས་མཚོ་མཐའ་ཡས་སྐྱེས་པ། དཔེར་ན་བ་དང་མིག་ལྡན་ཅན་ཅུང་
ད་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེད། བཞི་ཀྱིས་ལོག་པ་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཆེན་ནོ། །ཡང་ཡོད་དུ་རྗེ་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྙི་ལམ་རྗེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལ་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་བ་བཞིན་དང་། ནམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདི་ཉིད་པར་ཡས་སྐྱང་བར་བྱུང་ཞེན། འདི་ཡང་སྐྱེ་པོ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་བ་འདབ། ཕྱིར་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་སྣང་ཡུལ་པར་བྱའོ། །ཡང་སྤྱོད་པར་བྱུང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གཞི་ཆོས་སྐུ་ལ་མཁའ་ཡང་ལ་ལ་ང་སྐྱོན་པའི་ཕྱིའི་དུ་མ་པ
ཅན་གྱི་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཕྱི་ལ་སྣང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་ངའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་
པས། ཕྱི་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདིར་མི་ལམ་སྣང་བའི་སྣང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའི་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།
281 སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཀྱི་རོལ་མེད་པར་རིག །ཞེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་འདི་ནི་མས་རྟོགས་དེ་ལྟར། མཛོད་ན་དེ་ལྟར་སྟོང་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །བློ་ཡང་མེད། ཅེས་

པའི་ཀློང་ལ་བར་ཞེས་བྱ་ཀླུའི་ཞབས་བཅུ་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་གི་པ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེལ་བར་རིག་པ་བཀྲོལ།།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དང་པོ་འགྲོ་ལ་གཉིས་སུ་བ་དེ་བྱ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀ་འགག་པའི་ཚེ། དགའ་བ་བཞི་ལ་རྒྱུད་པར་རྒྱུ་རང་བདུད་མ་ཞིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། སྐར་ཡང་དེ་······ལས་དབང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་སོ།། མཐོང་ཐལ་ལུས་སྨྲེས་པ་རྩ་ཕྱིར་གཟུགས་སོ། ཞེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་པ་རྟེན་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་རབ་གསུངས་པ་རང་གི་འདང་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་ཤེས་མེད་པ
འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་རྟོག་ལྡན་པ་ངོས་པའི་གནས་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མཐའ་མཚུངས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནོག་གཅིག་ཁྲིད་པར་གྱི་སྒྲོ་འཛིན་ཞེས་བར་བྱའོ།། ཅི་སྟེ་རྨི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འཁྲུལ་
པ་མེད་ན། དེའི་སྐད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ཞེས་པ་ལ་མེད་པར་བས་སྨྲས་པའི་རྩོད་པའོ།། དེ་ལྟར་རྩོད་པ་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གཞལ་ཏེ་གཞིད
སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བརྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཚོར་གྱིས་སད
282 པའི་ཚེ་ངས་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ངས་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡུལ་སྒྲོ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡུལ་ལ་ཡང་དྲན་པ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་

༄༅། །ཞེན་མ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བས་བླང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནང་སྣང་བ་པར་འཁྲུལ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཞེ་ན། འདིར་འཁྲུལ་བར་རྨི་ལམ་གྱི་སྣོད་བཅུད་པ་དང་། རྨི་ལམ་
གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བས་སུ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ན། དཔེར་ན་སྒྱུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཟུང་བཞིན་མྱོང་བ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་ལྟོས་པའི་
ཡུལ་མྱོང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་གླང་པོ་ཆེ་མྱོང་བའི་ཡུལ་མྱོང་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཡུལ་མྱོང་ཡོད་པས་ཡུལ་བརྫུན་ཡང་ཡུལ་དེ་མྱོང་བདེན་པའོ། །དམིགས་མྱོང་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་མང་
པོ་ཞིག་ལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དོན་གྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྨྲ་བའི་འགོད་ཚུལ་
གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོས་བས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་ན། དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་
ཀྱང་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་ན་གཉིད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་པ་མི་སྲིད་པས། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ

ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པའི་སྐབས་འདིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྔར་གྱི་དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ཉམས་པའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དུ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ནའང་མི་སྲིད་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་དཔེར་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དོན་ན་མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སད་པའི་ཚེ་གཟུང་
མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་ལྟོས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་དང་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། མི་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་མིག་གི་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་གསུ

ཞ

285

༄༅། །ཕར་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མོ་དེ། །འདིར་སོགས་པའི་སྐབས་ནི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་སྟོང་པ། །ཞེས་པ་སྒྲུབ་ལས་པའི་རྒྱ་བའི་དང་པོ་

ནས་ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་། སྒྲ་ནི་ནམ་རོལ་ཏུ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམ་སྐྱི་དང་། ཇི་བཞི་རྣམ་ཞེས་སོགས་བཞི་ནི་སྦྱར་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བ་ཞར་བ་བཞིན་དུ། ཀྱི་ལམ་ནང་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱར་བས་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་

ནི་ཀྱི་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྦྱར་བས་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལམ་ནང་དང་ཞེས་ཡོད་བསྒྲུབ་དགོས་འདིར་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་གཞག་སྟོབས་པའི། ཚོན་གྲོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞིང་ཕྱི་བྱེད་པས། སྦྱོགས་སྟོ་ནི་ཆོས་ལ་ལྷག་

བ་ལ་དགག་པ་རིགས་ཞར་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རྒྱུ་དེ་ཉིད་དུ་དོན་བ་རྩ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁམས་བར་སྟོན་པ་བཞག་ཞིག་མ། འདི་འདྲ་བའི་སྦྱིན་མཐར་ལམ་ཀྱང་དེའི་དང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཞེས་བཏུབ་ཀྱི་

ལུགས་རིགས་བཅའ་མ་པོ་བར། དེ་རྣམས་བསོད་ནམས་ལ་ཡིན་པ་རྒྱུན་སྤྱན་དུ་གསོལ་བའི་ལོང་དུ་སྒྲུབ་ནས། སེམས་ཅན་དུ་ཞིག་རང་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་སྦྱང་བས་ནས་ཡོད་པར་བརྗོད་ཤིག །འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་བར་

ཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞར་བ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཀག་པ་ལ་སྒྲོན་པ་སོ། ཡང་ལྟར་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕན་མཛད་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡི་བ་སྤྲུལ། ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པས་ཕ་རྟེན་བསྒྲུབ་ཅེས་པ། སྐྱི་ལམ་ནི་ཡོད་པས་སྒྲོན་ཞེས་པ་བཞི་ཕུང་པོ་མེད་པར་དགག་ར་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི

འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་བསམ་ཡེ་ན། །སྤྱི་ཙཾ་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་ཞུགས་ལ་བསམ་པ་བར་ཏུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བ་བསལ་བ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཆོས་སྐུ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བརྟེན་པ་ལམ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཡང་
ཁྱད་པར་དེ་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྱག་ཆེན་ལམ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མི་ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་གྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་
ཡིས་དོན་ཡི་ཤེས་མི་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་གཟུགས་དང་རང་གི་ཀུན་བཟང་དང་དགོངས་པ། །དེ་ནི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་དེ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ཡིས་བཞེས་པར
གསལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་ཙམ་པའི་ལུགས་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་པར་འཛིན་པ་རྣམ་ཤེས་བཅུ་བས། །དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་དོན་བཀོད་པ་ཞེས་མ་དང་། །མི་ལམ་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡས་བྱུང་བ་སྟེ། །དེས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མི
286 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ས་ཀག་པ་བརྒྱུ་བ་ཉེ་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཆོས་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་མི་ལམ་ན་ཡང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་པ་བཅས་ལ་ལྟར

༄༅། །སྒོ། །དོན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་སྐས་ཐབ་ཡབ་སྣང་བ་བཞི་མཐར་ཆེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་འཁྲུལ་གཟུགས་རྩ་རྡང་མཐའ་ཡི་སོ་རྩེ་ཅན། སྒྲོ་ལམ་ན་དང་ཞེས་མེད་པས་རྒྱུ་ལ་སྨར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་གཏོན་
འཕྲང་བས་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་མཆེད་སོགས་ལྔ་བཞིན་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཆེ་མ་ཀྱི་རིག་པ་རྩལ་གསལ་བ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདྲེས་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ལ་སྨར་ན་
བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་དེ་འདྲ་བ་མདོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲོ་ལམ་ན་ཡུལ་ཁང་ནུམ་ཤེས་སུ་སྣང་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་གདེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ལམ་བདེན་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གོ་ནུས་ཆེ་བ་གཞན་
འདི་ན་མེད་དུ་མཐུན་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སད་པ་འི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་དང་བང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སད་
པའི་སྣང་བ་འདི་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
མེད་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲོ་ལམ་ངེས་ཤེས་མ་ཚང་དང་མཐུན་པར་སྣང་།། སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དངོས་ཡང་དག་མིན།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡི་ལམ་དང་འདྲ།། དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།། ཞེས་དང་། སྙིང་པོ་འགྲེལ་བ་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུས། །འདི་

288

ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཀུན་གྱི་སྙིང་དང་ནི། ། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དཔུ་བརྒྱ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡ་ལེ་པ་སྣམ་ཀྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སོ་སོ་མནི། དེ་ཉིད་ལྟ་བུ
ཡང་དག་མིན། །ཞེས་བཀའ་བྱ་བ་ཕྱུང་བར་མཛད་པ་ལྟ་ར་སྒྲུར་རོ། །མདོ་དང་བཀོད་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་ན་ར་མ་གྲུབ་པ་རབ་ཤད་པ་དེ་དབུ་མ་ལ་འགྲིག་གོ། །སེམས་ཚོམ་ལ་མི་འགྲིགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྙིང་པོར་ཧཱུཾ་གཏེར་དེའི་ཧཱུཾ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐར་དཔའི་ཐམ་ལ་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་པ་ལྟ་བ་ཞིག་ལ། རང་གི་ངང་གཉིས་ཀྱི་མི་སྐྱེས་པ་གྲུང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ལ་མ་སྨི་བ་ཞིན་ལས།
དམིགས་པའི་དོར། །གསུམ་མཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཧཱུཾ་སྲིད་དང་གཉིད་དང་མཐའ་ལ་མས་སད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་སྲིད་དུ་ལ་སྣ་དེ་རི་རང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་ན། སྣང་ལ་མ་གྱི་གསུམ་ཆར།
ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཉིད་ལུག་གི་གཉིད་ཟད་པ་སྣ་མ་ཡུལ་པར་སྟུལ་ཕྱུང་མས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེས་མ་དོན་སུ་མངོན་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
ཧཱུཾ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྣང་ལ། ཧཱུཾ་སྣང་བ་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་གསུམ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ངང་གིས་སྣང་བ་རྣམས། དེ

༄༅། །ཡུལ་སྣང་བའི་སྒོ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ས་ལ་སྣང་བ་ཞེས་པ་མཆེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཡི་རྟོན་ཞེན་དེ་ལ་དམིགས་ཚད་དོ། །ཚེ་རི་ཕྱིར་ཞེན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་གེགས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་རྣམས་བར་མཐོང་བས། །ཀ་རྒྱས་དེ་དེ་སྐྲ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་ནས་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྲ་
ཤད་དང་སྣང་བའི་ཡུལ་བཀྲ་ཚར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། དོན་གསལ་ལ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱེ་རང་སྟེང་ནས་ཆོད་པ་ཞི་མི་ཡོང་བ་འདི་མ་འཐད་ནམ་ཡང་དྭོགས་ཆོད་བྱས་ན་སྐྲ་ཤད་དང་འདྲ། དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་འདང་རྫུན་པ་སྐྲ་མ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་
མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བར་ཐོན་མི་ཐུབ་པར་དོན་ཕྱིར་རེས་བཤད་པར་བསྟན་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཏེ་ཡུལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཅན་དུ་ལ་ཉེས་པ་སྐྲ་ཤད་ལ་མེད་པར་སྐྲ་ཤད་དོ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་
ཡོད་ནས་དུས་རིས་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་མིག་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་ཏུ་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལའང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་སྐྱོན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་རིག་ཤུན་ལས་སྐྱེན། །གཞན་ཡི་ཆེ་ཚད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་བ་བཞིན་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་སྟེ། །ཡུལ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཇུག་བསྡུས་པ་ལ། །རང་བཅན་འདི་མཐོང་བ་བསྐྱེད་པ། །རང་རིག་མེད་པ་ལ་དེ་མཐོང་

བ་མི་སྲིད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་རང་རིག་ལ་མི་རྟོག་པར་འཕུལ་རྒྱུ་བ་བས་འབྱུང་བ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མེད་པ་ལ་སྔོ་ཤེས་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་རྟག་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་པ
མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ཉིད་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་དགག་པ། སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་ལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྔོ་ཤེས་དུ་སྣང་བའི་སྔོ་ཤེས་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། རང་རིག་མེད་པ་ལ་ཡང་སྔོ་ཤེས་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་ནུས་སོ། །དེ
ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྟེང་བཞག་པ་དེ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་དེ་ཀ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བག་ཟད་པ་ལ་སྔོན་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ཡོད་པ
དང་ལྡན་པ། སྔོ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་རིག་མེད་པར་ཡུལ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྔོ་ཤེས་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡི་རྒྱུ་བ་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་མེད་པ་དེ་ལ་སྔོ་ཏ་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ
ཡིན་གྱི། ཞེས་སྔོ་ཤེས་དུ་ཡོད་པ་ནི་ངེས་པ་དགའ་བ་བསྐྱོད་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ཕྱག་སུམ། དཔྱད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། མ་དེ་ངེས་པའི་ཞུས་པ་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །འདས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་

༄༅། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་ཞེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་ན་རྡེ་སྨིན་མ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཡང་དཔྱད་ན་ཡང་། རྒྱུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་དེ་མེད་པས། འདི་ནི་འགྲུབ་པས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་འདི་རྟོག་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་དཔྱད་པའི་འཐད་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་སྔ་དཔྱ
ལ་ཞུགས་པ་དོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་དཔྱད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་བཀོད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མཚུངས་སུ་འགྱུར
ལ། དེའི་ཚེ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས་རྒྱུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རང་ལས་གཞན
པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གྲུབ་ཟིན་པ་ན་ཡང་ངས་བཞན་མི་འདིག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་སྐྱེ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་འདས་མ་ཉམ
པའི་ཞུགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་འདས་སུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རྒྱུའི་ཞུམ་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་ལ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར

291

292

ཤེས་པའི་ཚུལ་པ་ཞེས་བྱ་རབ་ན། ལུས་བརྒྱད་པ་དང་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་པར་གྱི་ཚེས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ངོ་བོ་ར་སྟོན་པར་མི་རྟུལ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
དང་འཕྲེན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་བའི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་མ་འོངས་པ་དང་ཉེར་རྣམ་པར་ཤེས་ལུས་མེད་པ་དེའི་ཚེ། ལུས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་འདི་ནི་ལུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི
འགྱུར་རོ།། དུ་ཆུར་ནུ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པར་ངེས་བྱེད་པར་དུ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ན་མོ་ག་ལུས་ཀྱི་ནུ་ལ་འདུ་དེའི་ལུས་པ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་ནང་ཞིག་ལུས་པ་ལས་སྐྱེ
འགྱུར་ན་སྐྱེ་བ་བསམ་ནས། རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་ལུས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་ལུས་པ་འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་དེ་ལྟར་ཅྱད་བར་དུ་བྱས་གཞི་ནི་དོན་པོ་ར་གྱུར་ཏེ། འདིག་རྟེན་འཇུག་ཆེན་ཚོས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་།
སྡུལ་མ་འདི་ལ་རབ་ཡོངས་གྲོང་ཤེས་ཅེས་འཇུག་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ཆེན་པོ། སྐམ་བུལ་བས་མས་ནས་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དང་། མདོར་ལས་ཅུང་། མང་ལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དགའ་སྟེ།། ལོངས་ལོ་སྐྱེ་ར་དང་དང་འབྱུང་གཉིས། ། ཞེས་འཁོར
སྐྱུར་སོགས་སུ་འཇུར་རྒྱུ་ཞིག་མང་ལ་དུ་འཇུག་པ་ལ། དེ་དག་མང་ལ་དུ་འཇུག་པར་ཤ་དང་པ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམ་མས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། རེས

༄༅། །དཀའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དག་གཞིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ལྟ་དཔྱད་ཀྱིས་གདོད་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གཞལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་དུ་རུང་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པས། དེ་སྐྱེ་བའི་ཞུལ་བ་གཏན་མེད་པ་དེའི་ཚེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཞུལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཕྱིམ་པས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མང་པོར། མྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྔར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མྱུ་གུ་ནི་སྔ་ན་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་ཕྱིས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པས། གཞི་མ་གྲུབ་རང་ཁྱད་མདུན་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །སྐབས་པ་འདི་ནི་འབྲས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཞད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤང་ན། འབྲས་ཆེན་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་

293

294

རྣམ་པ་འཛོམ་ལ། རྣམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་རྣམ་པ་ལ་སྤྱོད་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀ་འཛོགན། ཡན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པར་འགྱུར་སོ། དེ་འདྲ་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་མཁྱེན་རབ་མང་འདུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ།། འགྲེལ་པར་རི་བྲང་ཕྱ་བ་རོལ་རྩེ་མོ་ལ་ལྟ་བུའི་ཚེས་འགྱུར་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐར་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་དང་དག་ལ་གྲུབ་པ་སྤྱོང་འགོག་པ་མིན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་
སྣང་ན་ཡི་བོ་ཅམ་ཡི་སྣ་བའི་རྫོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ནུས་པ་མེད་དོ།། གསུམ་པ་ནི། དེ་འདས་པ་ལ་ཡང་ནུས་པ་མེད་དེ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ག་ལ་རྒྱུ་ནུས་འགགས་བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་རྫོགས་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བཞག་པ། རྣམ་ཤེས་པ་ལས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་ལས་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཚེའི་ཕྱི་མ་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་
ཆ་ན་སྔ་ཆིག་མ་སྐྱེ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེས། ཕྱོགས་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་ཡན་ཚུན་དུ་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་རིགས་སོ། དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་གོ་རིམ་ལས་རྗེ་ནི་བརྒྱུད་པ་མཐོང་ཞིང་ཞིབ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉི་ཤེར་བརྒྱུད་པས་ན་རྒྱུན་ནོ།། ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཏུ་སེ་ཀྲེན་དྷ་ཡི་ཚུད་ན་ཆ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལྷེ་ལ་བར་
འཇུག་པ་ལོ། སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་པས་བར་སྟོང་མེད་པར་རྒྱུ་ནི་མཆོད་བར་གནས་པ། ཞུ་ལྷན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལུས་གསུམ་པའི་ཉི་ཤར་འཛིན་པ་ཅན་ལ་བྱའོ།། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གང་གིས་ཞེས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མཆེད་པ་ཚམ་མིན་ནོ།། དེ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་སྨྲ་

295

༄། །ཀྱེ་སྣ་ཚོགས། མཉམ་རྣམས་ལ་ཡོད་དཔག་མཐུ། རྒྱུ་ཡི་ཡིད་ཡང་ཧཱུྃ་ས་ཧྲི་སྣ་ཚོགས་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ན་ཅ་ན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཚང་བ་ཡི་རྒྱུ་ནང་དེ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་དེ་ཉིད་བཟང་ལེན་པ

ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ནང་ཁམས་པ་ཉི་སྟེན་པ་ཡི་མཆོད་ཀྱི་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་སུ་རྒྱུ་དང་ཡན་ཆད་རྣམ་ཞེན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་དང་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ལ་ལྟོས་ཁམས

སྣང་བ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལས་གཞན་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་འདོད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེའི་ཕྱིར་རང་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར

རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་མཁྱེན་པ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་ནང་ཅན་རྟག་བ་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་མ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་དང་དགག་བྱ་ཉིད་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འང་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་དེ་ངོ་ལ་རྒྱུ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་པ་ཁོ་ན

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་རྟེན་ཅིང་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་ལན་དུ་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ། །སྤྲུལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སེམས་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་སྤྲུལ་ན། །སྐྱོན

མེད་དུ་ཚུལ་ཅི་ལྟར་རྒྱུ་ནི་གཅིག་པ་འདི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བརྒྱུད་པས་ཁྱབ་པ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན

ཐུགས་མས་པ་དང་ཉན་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་པའི། གང་ཟག་སོ་སོའི་རིགས་ཞེན་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུ་གཅིག་ཆུ་ཀློང་གཅིག་པ་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། ཐུ་ཀྱི་བཤད་དགའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཆུ་ཀློང་གཅིག་ལ་བརྟེན་
གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་སྤོང་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་ཀུན་གྱི་ས་བུ་ཡོད་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཐམས་ཅད་མི་སྤྲུ་ཞེས་ཟེར་བས། སྤྲུན་སྤྱོད་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཡོད་ཡོས། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་སླ་བ་ལ་བཤགས་པར་བསྟན་པས། གཞན་ཅེས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཉིད་ཆུབ་ས་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དཔེ་འཇུག་སྐོར་ལྟས་བྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཅེས་
གསུངས་པ་བཞག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལམ་སྒྲུ་ལམ་ཁ་ཕལ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཐབ་གནས་མ་ཤུགས་ལེ་པའི་རྟག་བཟློ་ཕྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་
པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ།། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྣང་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་བོ་བརྒྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བྱས་མས་ཤེས་སྨྲས་པ། མིག་གི་ཤེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་གི
296 རྒྱུ་ཡོངས་ཆགས་ས་བོན་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཞིག་པ་ཞེན་པ་ན། དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དེ་ཕྱི་བ་ཕམ་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་མ་དེ་ཡི་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་རྟེ་མིག

ཀ། ཤེར་ཕྱིན། 297

༄། །ཡིད་ཙམ་ཞེས་དེ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲ་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་བཀོད་ཅིག་ཡས་སྐྱེ་ངེ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲ་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་སྣ་སྒྲ་ལུ་ར་བ་དེ་ལ། ཡང་སྤྲུལ་པ་གིས་ཨར་ཧི་གཏེན་ནམ་ས་དཔའ་བོ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་སྒྲ་མ་ཏུ་རྟོགས་སྒྲི། །ནམ་

ཞེས་ཡས་ཐ་དད་པའི་མིག་དང་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་མ་ལ་ཡ་བསྐྱེ་ར་བར་བྱེད། །དེ་ལ་མཚེ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བ་ཆ་ཡས་ནི་དེའི་རྒྱུ་འི་རྐྱེན་ཡོད་ན་ལ། མིག་གི་སྣང་བ་ཞི་མིག་ཞེས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ནོ། །འདི་ར་མིག

དབང་མིག་ཞེས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ར་བསྟན་པ་ནི། མིག་ཞེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་སྣང་བ་ལ་སྒོ་ངས་ཀྱི་མིག་དབང་བ་ཡིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་ཏུ་སྣང་། །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་ནི། །སྐྱེ

སྐྱེ་པོ་དོན་མེད། །ཅེས་རྣམ་གཟུགས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དང་པོ་ལྷ་རྣམ་པའི་ནམ་ཞེས་སྐྱེའི་རིགས་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཞེས་ཡིན་ལ་སྣོད་ཀྱི་སྣང་བ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས།

སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི། ཡས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྣང་བ་མིག་དང་སོགས་སུ་བཞེད་དོ། །རྣམ་ཞེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ནོ།

གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། འདི་གསུམ་ལ་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཡས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་ཞེས་ལ་དེ་ཡི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་སུ

ཕྱུ་སྣང་བ་སྙིང་འབྱུང་བ་རམ་རྟོགས་ལ་ནུས། སྤྲོ་ཐོབ་ས་རྩེ་མས་སྟོང་ས་གོམས་ས་སྣང་བ་ལ་སྤྲོ་རོལ་གྱི་བཟུང་བ་བཏགས་ལ་ཡིན་པ་སྐུ་མ་རྟོགས་པ་མ་ཞེ་ན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐོབ་ཞེན་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ།། ཕ་ཤེད་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཁྱུ། ཀྱི་ལས་མ་དེ་བཟུང་གས

དེ་གཞན་དང་ཀྱུ་རབ་མེད་པར་རང་གི་ཕྱག་ཚགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྨིན་པ་ལས། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་རྗེ་སྐྱ་བ་དང་བཞིན་ནོ། སད་པའི་སྐབས་ལ་འང་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རུ

ཏེ། རྗེ་ལྟར་ཐོག་དབང་མེད་པར་རྨི་ལམ་དུ་སྟོང་སོགས་སྣང་བ་ཡི་དེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དུ། མིག་དབང་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གིས་དོན་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་ལས། སད་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མ་འོང་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས

ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་སྟེ་ཀྱི་ལམ་དང་མཚུངས་པ .... གཉིས་ཀ་ར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ཡང་ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེན། ཀྱི་ལམ་དང་ས་དཔ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས

ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་སད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་སོགས་ཟས་ལ་བར་སྣང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མི། མིག་མེད་པས་ཡིན་གྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བས་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ

བསྨིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྨི་ལམ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་སད་པ་ལ་རྨི་ལམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་རྨི་ལམ་ན་དྲུག་པ་། ཤེད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བསྨིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པ

༄། །ལམ་མེད་པར་ཕྱུར་ན་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་གཟུགས་སོགས་སུ་ཐོགས་ལ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱུན་པ་སྦྱིན་པ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཆ་མི་དམིགས་ཤིང་ཤི་རིགས་ཏེ་རིགས་སོ།། །འདི་ཡང་དཔག
རྒྱལ་བ་རྒྱུགས་པའི་ལུགས་སོ།། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྨྲ་ན། ཕོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་སྨྲས་པས་ཆོག་གོ། །རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྣོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི
ཕྱིར། ནུས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྟེན་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཅེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་ཡིན་ནོ།། །དེའི་ཕྱིར་མིག་མེད་པ་ནས་དཔའི་ཡོད་པ་འདི་ལ
དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་རྒྱུ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲིན་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །གང་གི་ཕྱིར
བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་དོན་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་བརྟན་པ་སྨྲ་བ་པོའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ཏུ་ཡང་སད་པའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དོན་པོ་བརྒྱ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་རྟོགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི
རྗེས་སྟེ་ནི་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པས་རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉམ་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྨི་ལམ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི

299

རྣམ་ཞེས་སོ་དང་པར་ཡང་གསུངས་བ་པའི་ནུ་ངུ། ཀྱེའི་ལམ་ན་མིག་ཞེས་སོགས་ལྷའི་ཡུལ་ངེས་རྣམ་ཞེས་སྨྱུ་མེ་ཏྲེ། སྐྱེ་ལམ་སྐྱེ་པ་ཞིན་པའི་ག་ཙ་ཛྙཱ་ག་གི་རྡོ་རྗེའི་ནུ་ས་ལྟ་མདུ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་ལམ་གྱི་མིག་དང་། སྐྱེ་ལམ་གྱི་མིག་ཞེས་དང་། སྐྱེ་ལམ་གྱི་
གཟུགས་གསུམ་པོ་ཕབ་བླང་པར་སྟོན་གྱི། དགུ་སུམ་མིག་སོགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མའི་ཏྲ་བླང་དང་སྒྲ་མའི་ཤི་ཕབ་ལ་ནྲ་གྱུར་། དེ་དག་ཏྲ་བླང་དང་མི་ར་འདྲ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་དཔེར་
བ་ལ་ལ་ན་ནི་ག་ར་དང་ག་ཏ་ཕབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི། དམ་བཅའ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། རྟོག་དེ་དེ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་སྲོལ་བསྟེ་བློག་པར་བྱ་དོ།། །དེ་ཀ་ཕལ་པ་བརྗོད་ན་ དཔེ་མ་པས་བད་པའི་སྣ་ཚས་ཀྱི་ཡུལ་
དང་རྣམ་ཞེས་གསུམ་རང་བ་ཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ནུ་སེམས་ཙམ་པས་སད་པའི་རྣམ་ཞེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་གྱི་རྣམ་
ཞེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སད་པའི་སྣ་བས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བྱུང་གི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཀུན་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་།
300 རྟུལ་སྤྲལ་གྱི་སྐྱུ་འི་པོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲ་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རི་བཀྲི་དཔེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལས་

༄༅། །ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་པ་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བྱུང་གི་རྟེན་རྫས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་སྒྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཅན་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་པས་མས་ན་ཉི་མ་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་ལས་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། །རྟོག་གེ་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐང་པ་དང་པོས་སྲིད་གསུམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། རྐང་པ་གཉིས་པས་ནི་དེའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཆེད་པའི་རྟོག་གེ་པས་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། བཀག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྒྱུ་རྨ་སྟོན་པ་སྟེ། མེ་སྦྲག་ཀྲུ་ཙེ་སྐྲ་སྟོན་པ་ནི། །ཆུ་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་

ལམ་འདིར་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱུ་ལྡོ། ཟླ་མ་རིམ་ཅེས་པའི་བློ་སྦྱོང་བས་ཀྱིས་སོ།། དངོས་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་དཔར་བསྟན་ཟིན་པས། འདིར་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོ་ར་
མེད་པ་གཞན་ནི་མཐས་ལ་བྱེད།། རི་དང་འདུ་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་དེ་བོན་ཉིད་དབྱེར་ཞུས་པའི་སེམས་མེད་པའོ།། ལུང་དོན་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་རུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཀག་གོ།། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་དགག་གཞི་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཙམ། ཞེས་
ཀུན་བརྟགས་བཟུང་འཛིན་རྫས་གྲུབ་དང་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པས་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པ་པམ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་ཐལ།
ཡིན་ནོ་ཞེས་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ཞེས་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
འགྲེལ་པ་རུ་གསུངས་སོ།། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ནག་ཆོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་སོ།། གཅིག་ལ་གཅིག་ཞེས་མེད་པའི་སྟོང་པ་འདི་དམར་བརྗོད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རྩེ་ལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས
302 དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་འདི་ཉིད་བདེན

༄༅། །པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གསོལ་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་བཀག་ནས་ཁང་འདི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པར་མི་པ་དེ་ནི་ནོར་ཞེས་བརྟན་པས། བ་ལང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནང་བ་ལ་ད་ལྟ་དགེ་ཆེ་ཆེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཡུ
སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཙམ་ནི་མཐས་གང་ལ་མཚོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི། ཕྱི་རང་གི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་ཕྱེད་པ་ལ་ནི་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། དེ་ནི་མས་སྣང་བ་སྟོན་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་མ་དེན་ཞེན་གཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ཡང་འདོད
ཅིང་། ཞེན་རྒྱུ་ལ་ལ་མི་མཐུན་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཕྱི་ནང་དུ་གྲུབ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྣང་བ་གཞན་དབང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། གཟུང་
འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན། པས་དགག་བྱ་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཞེན་རྒྱུ་ནི་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་བློས་བཞག་པ་མིན་པའི་པའི་རང་བཙན་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྣང་བའི་ཆོས
ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ཁོ་ནའི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་གྱིས་ཞེན་བཞག་གཞི་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་མིན་པར། གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེའི་ངོ་བོར
ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ཡང་རྟེན་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྣང་བར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ལྟར་གྱི་སྣང་གཞི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ངོར་དུ་བྱས་ཏེ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་སྣང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་སྟོང་གཞི་རུ་བྱས་ཏེ། །དགག

འགྱུར་ཡིན་པས་སྟོང་པར་མི་སྟོན་པར་ངེས་པོ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི། །དབུ་སེམས་སྨྲ་ནི་ཡང་ལུགས་མིན་ལ། སེམས་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ནི་ནི་ལ་དེ་ཀ་བུ་བའི་ངེས་གསུམ་འཛིན་པའི་སྤྲ་འདུག་མི་འཁྲུག་རྒྱ་ཡ་ན་དུ་ལོག་ལ་རྟོགས་
ཤིག ། རྗེ་ཚལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འདི་ལ་འང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །དེས་ན་ངན་པའི་ལུང་པས་ཁྱབ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཏེ། འདི་ར་དབུ་མ་རྣམས་ལ་ཤེ་རྒྱུ་ཞོག་བའི་རྟོག་ལ་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་ཅན་གྱིས་ཞེས་པ་རྟོགས། །འདི་རི་འགྲེལ་པ་ལ་པ་ལས། ཡབ་སྲས་
མཇལ་བའི་མདོ་ལས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྒྱས་པ་ལས། འདི་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དུ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། རང་གི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀྱི་ཡས་ན་དགའ་འཛུམ་ཉུང་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་ཀ་མཉམ་དུ་བཞག་པའི་ཚེ་ལྟ་ཙམ་སྣང་ངོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་འདྲ་མང་ངས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་ཡིན་མིན
ཕྱུང་བ་ར་མེད་ཆོས་སྨྲ་བའི། ཞིབ་ཏུ་མི་འགྲད་རྗེ་དགའ་རྫོ་ཀྱི་གྲོགས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་ཀུ་མཉེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སད་དུས་སུ་དེ་དག་ཉིད་པ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྨི་ལམ་

305

༄། །ཧཱུྃ་མིག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྭངས་ཤེས་ཡོད་པ་འདིའི་ཡུམ་ཀྱས་སུ་སྨྲ་བ་ཞི་ཁྲོ་བ་ཆེན་པོར་ཞེས་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་སྡེ་མཐའ་བ་ངེས་དོན་མ་ཐར་ཕྱུག་པ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་དཔར་གྲུབ་པའི་མཐར་སྐྱུར་བ་འདིས་ལ
བསྟུན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་མེ་དང་ཆུ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། སྐྱ་མའི་མཁན་པོ་ལས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར
མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ། ཀེང་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཞེས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྐྱ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀེང་རུས་ཀྱིས་ས་གཞི་གང་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་སྤྲུལ
ཁང་ནམ་ཞེས་བསྒྲུབ་མཆར་དང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ངོ། །ཇི་ལྟར་འཛིན་དང་ནི་ལོག་པ་སྟོང་པའི་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ་སྦྱོར་པར་བརྟེན་པ་སྔ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀེང་རུས་སྣང་བའི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ནི་སྣང
བ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དཔེས་ཡི་དྭགས་རྣམས་བོན་ཞི་ཀྱི་ཡུལ་འཚེ་ན་དུ་འཁྲུལ་བར་རོ། །འདི་ནི་བཙོན་མི་ཟླ་བ་དང་ལྟར་ཁམས་གྲུབ་པས་བསྟན་ཏེ། །ཇི་སྟེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ན་ཡི་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཧི་ལྟར་བྱང
ཉམས་གཅིག །འདས་པའི་སྙན་མི་སྤང་གི་སྣམ་བར་ཞེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་བཞིན་དུ་སྟེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྟར་མི་བསྒ་ཁབ་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཏུ། །མི་སྡུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟ་རེ་ཅིག་ཅེས་ཏེ་

རྣལ་འབྱོར་པས་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཐུབ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་ཏུ་བསྐྱེ་ཀྱང་ཐུབ་བསྒོམས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་འདོད་བཟླུམས་ལ་ཡང་ཀྱང་ཐུབ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མཐོང་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་པ་ཞིན་ནོ།། འདིར་འཕྲོ་

པ་དང་ལྡན་ནན། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་དཔའ་བོའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བ།། དེ་ཉམ་མི་ཕྱུགས་ཡིད་ཅན་དེ་བཞིན་དུ། །ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཀྱང་ཅིག་ཞེས་རྣམས་ལ་ཡང་།། སྤྱི་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།། ཞེས་པའི་འགྱུར་ཅིག་ཐུབ་པར་སྟོང་ངོ་།། ཉིད་དེ་འཛིན་འདི་བརྟེན་པར་ཏེ

ཚོགས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་མིན་མཐོ་མཆོངས་མཛད་པ་ཡང་། ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱི་མནའ་དག་སྒོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་འགོག་ཐུལ་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་

ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་པའི་སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་ཕྱི་རྟོལ་ཞེས་པ་བྱ་ལ། ཆུ་འབབ་པའི་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་རྣག་ཁྲག་གི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཆུ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཐུབ་མདོ་ཀྱང་དེ་གསལ་བ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཐོས་

306 ལ། འདི་ཡང་ཞེས་ཡོན་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་དགག་ཡང་མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའོ།། མིག་ཞེས་ལ་སྒྲ་ཞར་དུ

༄༅། །སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་བཞི་ནང་ཤར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་དོ། །ཡེ་སྒྲགས་ལ་རྒྱུ་གྲུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་དེ་ཙི་མི་ཕཾ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་དུ་ཕ་ཝ་ཀ་སོ་སོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་བྱུང་། ཡེ་སྒྲགས་

ཏུ་འགྲོ་མི་ཙཾ་ས་དྭ། ཧཱུཾ་སྒྲ་རྟ་ལ་རྨ་སེ་ཡིག་སྔ། །དོན་གཅིག་ཡིད་བཞིན་དེ་ཕྱིར། །དེ་མ་གྲུབ་པར་འདར་བ་ཡིན། །ཞེས་བསྡུས་པ་ཤེད། །འདི་ལ་ཕྱག་སྐུ་ཕྱི་ནང་ནོར་བུ་ཞི་མ་ག་ཡི་ནེ་ད། །སོ་སོ་མཐོང་རྒྱུ་ལ་གསལ་ལ་བར་མ་བ་བཤད་དོ། །དེའི་བ་ཤད་སྒྲུ་དགོ་བསྐོན་བརྩོན་པས་མཛད་

པས། རྒྱ་སྒྲང་གི་དོན་ལ་སྔར་དང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ཡེ་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུག་ལ་བསྐོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་རུ། དེ་ཉིད་ལ་བདུད་འགྲོ་ཉལ་སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྣོད་ལྕགས་བར་ཕྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་རབ་དག་སྣས་པ

དང་བཀུ་ལ་བའི་རྒྱུར་རྩོ་གཙིང་འཕྲུལ་ཕྱེད་དོ། །འཕྲུང་དེ་དེ་འཇིག་གོ། ནམ་ཁའ་མཐར་ལས་སྐྱོ་མཆོད་ལ་སྐོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་ཁའ་མཐོང་སྣོ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྐྱེ་རོ་ཞེས་བ་ཤད་དོ། །འདི་ལ

འདི་སྐྲམ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་གགོ་གི་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་ནུ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལ་ཞིང་། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞུང

307 དཔེར་ན་ལྷར་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་ན་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན། །དེ་ཡང་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འབྲེན་རྟགས་བློན་གྱི་དྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞག་དེའི་དོན་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ

308

བཞི། དོན་འདི་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཁ་ཞྭ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ་ཕྱིར། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་ལ་རྣམས་བཤད་ཡིན་ཏུ་མི་འཐད་པའོ།། འོན་ཏེ་ལྟར་ཞེན་ཕྱོགས་མ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་ཡང་བསྡུ་རྒྱུ། ལུགས་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་རང་ལ་
བ་ལ་ཡང་གསུང་མི་འཇིག་པའི་རིགས་སྔགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། ལུགས་གོང་དུ་ལྟག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཞེས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་རིགས་བྱེད་འཛིན་བྱུང་། དེ་ལ་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཆ་ཞེན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཅས་ཏུ་མི་སྣང་བའི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས
པ་བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་སྔགས་ཀློས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འདི། ལུགས་གོང་གི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཆ་ཞེན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཅས་ཏུ་སྒྲོ།། དེ་ལྟར་ན་མི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་རིགས་བྱེད་གཉིས་ཀ། ལུགས་གོང་གཅིག་ཏུ་ནི་རིགས་ཀྱི་བཞི
བྱ་སོགས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་ཅིག ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞི་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་པ་ཅན་བླངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག ཤེས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་རྒྱུད་འཕབ་པའི
གཞི་དང་རྒྱུད་དེའི་ཚ་ཤས་ཤིག་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྣོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱུད་གི་ཚ་ཤས་གཞན་ཞིག་མི་ལ་སྣོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མི་སྣང་བའི་བཅུད་བར། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲ་བའི་གཉིས་ཀ
རྒྱུད་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཞི་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ

བ།

༄༅། །བཟློག་ཏྲོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་བཀག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་ལས། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོགས་ཀའི་དྲན་སྲུང་ནི། །ཐབ་དང་ཚ་བ་བསྒྲུན་ཞི་ཉི་མ་དང་གྲང་ཞེ་ས་གསུམ་ལ་ཡང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་

ཀྱི་དཔང་པོས་སོགས་ཀླུ་འདྲ་རིགས་དྲུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱོན་གྱི་ཚེ་ཉི་འདི་ཀྱི་རང་བྱེ་བྲག་བསྒྲུ་ཡང་། ཐྲི་ཉི་འི་འདྲ་ཀྱི་སྡུང་བསྲུས་མི་ལ་ཕྲ་དྲི་ནི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་ལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚ་མ་གཅིག་གིས་ཚ་བར་གཞན་ལ་བའི་རིག་བྱ་ཉིད། ཅིག་

ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྟེན་ལ་བསམ་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ང་རྣམ་ཉི་ག་ཅིག་གི་འདུ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བརྟག་པའི་སྐྱེ། རྡོས་པོ་གཅིག་ཅིས་ཀུང་གསུངས་པས་གཞུང་དོན་ཞིང་ཏུ་མ་དཔྱད་པར་བོ། བསྒྲགས་པ་རེ་ཤར་བཤན་དེས་ཚིམ་པའི་ཐུག་སྟོང་མ་སྐྱེ་ཞེས། གཉིས་པ་

ནི། སྣ་ཚོགས་པར་བ་ཤར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུན་ཤེས་བྱ་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་སྐད་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཤེས་

བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱེད་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྣ་ཚོགས་མེད་ན་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་ན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲས་ནི། སྣང་

309 པོ་ནི་འདི་ཉིད་ལུགས་གསལ་ནི་མི་ཤེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མ་དཔག །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ངོས། །རང་བཞིན་མེད་པར་མགོན་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ཉམ་ཞེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཅེས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཅེས་པར་སྒྱུ་མ་འདི་དོན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་ཕྲ་ཞིག་གིས། ཤེས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དུ་འཛིན་མི་ནུས་སོ། །དེས

ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག ཤེས་ཞེས་པ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ན། ཤེས་པར་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟོས་ནས་འཛིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས

པས། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་གདོད་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག ཤེས་ཡོད་དང་འདི་རྣམ་དགྲོལ་དཔའ་འཕགས་པའི་བཤད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྦྱར

བྱས་པའི་བརྗོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་དོན། ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཁུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཞེད་པ་གཉིས་ཀར་ལས་ཉམས་སྐྱོན་བསྟན་པ། དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས

ཕྱོགས་འདི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྨྲས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ

310 གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས

༄༅། །པའི་གཞན་སྣང་བ་ནི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་དཔྱད་ལ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་བཅས་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན། གཞན་སྣང་འདི་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བ་རྟེན་ཏོ།། དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་བཤད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འགལ་བར་གྲགས་
པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལྟར་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་གར་མཁན་ཡང་རྩལ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྲག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད
མི་སྲེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་མིག་ཉིད་ལ་ལྟ་བས་ཡིན་ནོ།། འདིར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་ཤར་བའི་གཞན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་བཞི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པ་ཤེས་བྱ
ཀྱང་འཛིན་པས་ཡིན་ནོ། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འཕྲུལ་བུའི་གཉིས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཅིག་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ཐམས་བཅུ་དང་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དབུ་མ་པས

311

སྐུལ་བ་བཞི། སེམས་ཙམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱི་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་རིག་ནི་ཡོད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་སེམས་ཙམ་པས་
རང་རིག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡང་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཁུངས་སུ་ཐུང་ནད་ལ་འདྲ། རྩོམ་པ་ཁ་ཅིག་པ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའོ།། ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་
ནས། རང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་མ་གྱུར་པའི།། སེམས་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་།། ཞེས་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།། ཞེས
པ་བཀོད་པས་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་སྔར་ཀྱི་ལྟ་ཡུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞི་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་རེ་ཞིག་ཁོ་རང་རིག་པའི་རང་གི་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་སོ་དང་རང་རིག་བྱེད་རིག་བྱ་གཉིས་བྲལ་བའི་སྣང་བ་མེད་པར
འདོད་དོ།། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་ལོག་པ་ན། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། སེམས
312 ཙམ་པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་པན། ཤེས་པ་ གཞན་དབང་ཞེས་གཉིས་སྣང་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བའི་རང་རིག་གྲུབ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ

༄༅། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བྱུང་གི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཕྱིར་བརྗོད་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་གྲུབ་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྷ་དབང་བློ་ཡིས། སྣང་བ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་ཡང་རྟོགས་པའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་བཀོད་ས
པ་ལ། དཔེར་བསྒྲུབ་ཚེ་ན་ཀ་ག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱུང་བ་དེ་རང་རིག་ཀ་ག་པ་རྣམ་ལ་བརྗོད་པ་སོ་སོར་ང་རང་ལ་རིག་ད་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་ཀ་ག་པ་དང་། འཕགས་རྟེན་པས་ནས་དང་རང་རིག་ཅན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་ཀྱི་རང་རིག་ཀ་ག་ཞེར་བའི་བླུན་པོའི་གཏམ
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ན་ནི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ན་རང་དང་ཉམས་པ་ལ་སོར
བདག་རིག་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གཞལ་བ་བསྐྱེད་པ། ལུས་པའི་ཞེས་བརྗོད་ན་བླ་རང་ཡང་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དོན་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ཞེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་སོ་སོ་རང་ལ་ཤེས་གཉིས
ལ་མི་འཇུག་པར་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་ངོ་མི་འདོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ནན་གྱིས་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་ཅེས་སྐྱེས་ཡུལ
313 དྲན་པ་དང་། སྔར་རང་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡུལ་ཅན་དུ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་དྲན་པའི་སྔར་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། ཇི་སྐད་ཀྱི།

314 མི་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་ངོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ།། འདིས་ནི་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་ཕྱིས་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་ལ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་ནི། གཞན་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་མི་སྣང་བ་དང་ལྟར་མི་སྣང་བའོ།། སྔོ་འཛིན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ནི། དེའི་མྱོང་བ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་མཚོན་བཅད་ནས་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཙམ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ཡོད་པས་ན། མྱོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཀག་ཤོས་ཡིན་ནོ།། སྔོ་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་མྱོང་བར་མི་རི་ཏེ། དེ་མིག་ནས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྟར་ན་མཐའ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་དང་རང་གི་མཐུ་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ན། དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ཡོངས་སུ་མ་མི་ཆོད་ན། མི་ཆོད་ན་ཞེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཡང་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོད་ན་དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཆོད་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་དུ་སོང་ན་ནི་སྔོ་འཛིན་དང་པོ་ལ་མྱོང་བ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད། གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་སུ་མི་འཕྲོ་བར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཕྱི་མས་གཅོད་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ། ཤེས་པ་མི་གཅོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལུགས་ཏེ་རྒྱུ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ། ཤེས་པ་སྔ་མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཕྲ་བ་མཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བསྐྱུར་སྐྱུར་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཕྱིར་མས་ཡང་སུ་ལུ་གཅོད་ན། སྤྱི་མ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་རྟ་ཞིང་སྐོལ་ཆོས་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་པ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་གྱི་ཉེ་བའི་གསུང་
དོན་པོ་ནས། རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྒྲུམ་གཅོད་པའི་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར་མ་རྟོན་པ་གཅོད་པ་རིས་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས། ཕྱུལ་བཞེད་ན་ལ་མི་འཐད་
པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་སྔ་མ་ན། དེ་སྐྱ་རེ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྗེས་ཐོགས་དང་པ་གཉིས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཟབ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྔ་རེ་རེ་བ་འཛིན་གསུང་ལ་པ
དང་འགལ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ར་འགྲེལ་པ་ལ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅུང་པ་ཡི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཚོགས་པ་སྐྱེད། དེས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ་སྤྱི་བུར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཤཱཀྱས། གཞན་ཡང
སྨྲ་ཞིང་པ་ཁྱུགས་པ་ཕན་པ་ཤེས་པ་བ་ཤཱ་ཀྱི་གཙོ་དང་དབྱིག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ཁས་ལེན་ཡུལ་ལྔ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ནི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕྱར་འདུག་གཅིག་བཞིན་ཅིག་ཅར་དུ
315 སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་ཅུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་རྣམས་རིག་ས

མཚུངས་པ་ཉིད་ལས། །རྒྱལ་པོ་ངེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་སྟེ་རྣམ་ ཞེས་རིགས་པ་མཚུངས་ཅིག་ཅར་དུ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཅིག་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་པ་འདི་ཀྱི། རིགས་པ་མི་མཚུངས་པ་ཡི་རྣམ་ ཞེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྲིད་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔོ

ཟ་ཏོག་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཀ་རང་དམ་པར་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་ ཞེས་པ་དེ་མཚམས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཞེས་པ་དེ་ནམ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་པའི་ཚོགས

གསུམ་ལས་བའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ ཞེས་ཤེས་པ་མཐུན་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ ཞེས་ ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་ ཞེས་གཅིག་གིས་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་ཡང་མ་ ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་མིག་ ཞེས་རྒྱུད་མཐོང་བས་པར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་རྣམ་

ཞེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། དེ་རྣམས་འདྲ་བ་བསྒྲུབ་པས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཞེས་སྣང་ཡང་རང་རིག་བློ་བ་མ་ཁེགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་སྒྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ

པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཇོག་པ་ལ་བར་སྣང་དུ་ཞལ་ཆེར་རྒྱུ་ལ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ནམ་ཞིང་འདོན་ཁྲུང་སྤྲོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བྱེད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱག་པ་མཇལ་བའི་དད་ཡུལ

316 གཞན་མི་གཏོང་པའི་སྙིང་སྟོབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀྱི་བར་དང་དེ་ཡོ་བྱད་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་རྟག་པ་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལས། སྔར་སྨོན་པ་མཐའ་དཔའི་ཚེ་ཡུལ་སྐྱེ་བ་ཆ་ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་དཔེར་ཡོད་པར་བྱེད

༄༅། །དེ། །དེ་ལྟར་རང་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་བསྒྲུབ་པས། འདི་ནི་ཡོད་པར་གནང་ཞེས་ཞེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲོ་ན། །
གཉིས་ཀ་ལ་བསྐུམ། གཞན་ལུགས་རྣམ་གཞག་བ་དགོས། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འགོག་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་དྲན་པ
ལས། དྲན་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་རྣམ་རང་རིག་པར་འགྱུར་ན། ཕྱི་རོལ་ཡང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྗོད་པ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། བྲམ་མི་ཏྲ་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལ་མི
ཤེས་བྱུང་བ་ཞིན་ནོ། །ཅིན་ཏེ་འདི་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནོ་ནི། རང་རིག་པའི་ལུགས་བུའི་དྲན་པ་མེད་དོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མི་གྲུབ་ན་དུ་བ་དེའི་ལུགས་བུར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རང་རིག་གྲུབ་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་
བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས། རང་རིག་གི་ལུགས་བུར་རིག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་ག་ལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་
317 ཕྱིར་ཞི། ཆུ་ཚོད་མང་དང་མེ་ཚ་མ་མཐོང་བ་ལས་ཚ་རུ་སྐུ་ཤ་ལ་དང་མེ་ར་ཤ་ལ་བསྲེག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་འབེབས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་སོགས་ལས་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་

318 རང་རིག་མེད་པར་རྫུན་པ་ཇི་སྐད་བརྫུང་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དགག་གཞག་དེ་ཡང་ཚད་ལྡན་པ་ན་རང་རིག་མེད་དུ་བཞིན་ནོ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བརྟགས་པས་པའི་སྒྲུབ་ནས། དྲན་པས་རང་རིག་སོགས་པ་མིན་ཏེ། སྔར་བཤད་བཞིན་ལྟར་དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཁྱུད་པ་ཡོད
པར་དགོངས་ལ། དེ་ལ་རང་དགོས་པ་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་བརྩད་ནས་བཀག་པ་ན། རང་གིས་རང་མྱོང་བ་ལྷ་བུ་བའི་ས་ཉུ་མེད་ཀྱང་། ཤེས་པས་རིག་པ་ལ་མི་སྨྲ་སྟེ་པ་དང་ཟེར་མཚམ་པས་བཤད་པ་ཞིག་པ་དེ་བཅིངས་སོ་སྐྱེས་ཆེ་ན་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡར་མེས་པང་
གིས་རང་གསལ་བར་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བར་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིན་ནོ། ཞེས་པས་ཞུགས་སུ་མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་མྱོང་བ་མི་རུང་ངེ་འཁྲུང་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཚོ་ཀླུ་གཞི་ཤྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སུ་ཡང་ཉེས་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བ་བསྒྲུབ་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར
སྣང་བས་རང་གིས་རང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ན། དེ་རྟོགས་ཤུགས་ཕྱུང་དུ་བུམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། སྣང་བ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཧ་ཤེ་ཡས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན། །གསལ་ཏེ་སྣང་བ་ལྟེད་སྒྲུབ་ན། །མུན་པ་འང་རང་དང་གཞན
གྱི་དོན། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མ་པར་དཔྱོད་པ་ཟད་ཀྱང་དང་། ཞེས་པས་རང་དགོ་འདོད་ཉིད་རིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་རྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་བགག་མེད་ཀྱི་སྟེ་མ་བརྟུ་ཚུ་ག་བརྩད། དྲན་པའི་ཤེས་རྣམ
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཐག་ཏུ། ཤེས་ཀྱི་དྲན་ནི་ཞེས་དང་སྔར་གྱི་ཡུལ་ལ་མྱོང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དོན་དང་ཕྱི་དུས་དྲན་ཟ་ས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིན་རང་རིག་པ་ཡང་ཡུལ

༄༅། །དེ་ནི་བཞི། སྔར་ནི་ལམ་ལས་སུ་མཐོང་བས་ནི་རྣམ་པ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་མ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་བ་རི་རྒྱུད་པ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་དང་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུ་མདུད་གཏོགས་པའི་
རྣམ་པར་ཞེས་པ་དུས་ཀྱིས་འཕྲུལ་སྣང་ཞེས་པ་དང་དེ་སྒོ་ནས་ཐུབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་བ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སུ་རིམ་པོ་གཞན་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ཡོད་པ་ར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ་བར་འཛོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔར་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པས་ལ་བརྟེན་ཞེས་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་བ་བཤད་པའི་ལུགས་ལ། །གཞུང་གཞན་ནས་བ་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལུགས་དེ་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྣང་དུ་ཞེས་
པ་གང་གིས་ཡུལ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནི་ལས་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་འདི་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་ལྟར་ཞིབ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ས་བཞག་སྔ་ཕྱི་ལྟར་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
319 གཞན་དུ་འཛིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ངོར་ཀ་བ་ལ་མིང་ཡང་སྣང་བ་བཤད་ཟིན་པས་སྤྲོས་རྒྱུ་ཡུལ་མཐོང་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ངོ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་འབྲས་

མ་ཟད་སྔར་སྔོ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཁྲིས་དྲན་པ་འདི་ལ་སྔར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱི་མ་སྐྱེད་དྲན་གཉིས་དང་པོའི་རྣམ་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་ན་ར་འཛིན་རྟེན་པ་རང་རིག་པ་ལ་མེད་པར་གསལ་ལ་ཏོ། །དེ་རྟ་མ་ཡིན
འཁྲུང་གཞན་གྱི་སྐྱོང་པ་ལ་ཡང་རང་གི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་པས་ཉྫང་བ་དང་བཅད་པ་དང་། ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་ཞེས་པས་མྱོང་བ་རང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྟར་ཡང་དང་ཡིས་མཐོང་རྣམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འཇུག
ཏོ། དེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆིམ་པར་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བརྟགས་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་རྣམ་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་ཚན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས་རྫས་ས་ང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་དགག་པའི་རིགས་ཏུ། ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། མ་ཚེ་ན་ཐ་སྙད
དུ་ཡང་རང་རིག་ཀ་ཀ་ལ། རང་རིག་པ་མ་ངེས་པར་དྲན་པ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་རིག་མ་ཁས་བླངས་པ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྤྲས་འདི་སྟེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་། །སྔོན་པོ་ལ
སོགས་པ་འདི་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་དྲན་པའོ། །ད་ཡང་སྔར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ངང་དགོས་དྲན་སྙམ་པ་ནི་དྲན་ཚུལ་གཅིག་པར་བ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ལ་དེ་བྱུང་ན་སྔར་ཉམས་པ་སྔ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡོ་རང་གིས་ཀྱང

༄༅། །སྒྲོན་པ་བསྒྲགས་ལ་ཧྲཱི། །དྲན་པ་གཞི་སྒྲོང་བརྡེ་ལྟ་བའི་རྟེ་ས་སུ་ཏྲི་པའི་ཕྱིར་རོ་རྨ་མང་བཀག་ལ་སོ། །ཞང་ལུགས་གྱི་འཛིན་རྟེ་ནི་བསྐང་བའི་དྲན་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དྲན་ཚུལ་དེ་ལྷ་ལ་བོང་བའི་རྫུ་ཁྱི་ཡུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་དེ་

འོད་རང་གིས་ལོ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལྷུན་པ་མེད་ཀྱི། སྣང་ཚེ་སྟོང་བས་བཅད་པ་རྗེ་ཉིད་རྣམ་དག་ཀུན་དགེ་ཅིང་བའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྲམས་པ་འདི་སྣང་ཡང་དག་མཐོང་བ་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེ་འོ། །དེས་ན་དང་རྡང་གིས་མཐོང་བར་རང་གིས་དྲན་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་གི་

ཐབ་སྐད་ཀྱི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་ཡང་འདི་ལ་བརྗོད་ན་ཞེས་པ་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་དྲན་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛོག་པས། །སྒྲོང་

དུན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དང་གཉིས་སུ་ཏྲ་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོས་ཁྱད་དེར་འཛིན་མི་ནུས་པ་ནི་སྐྱུར་མདང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྲམས་པ་འདི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་སྐད་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་དུས་དང་། དེའི་དུས་སུ་གཟུང་རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

བྲམས་པ་སྣང་མཐོང་སྔ་མ་དུ་མི་འཛིན་པར། །བྲམས་པ་བཅོམ་ལ་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་སྔོ་ལ་བལྟས་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཚེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔེ་ལ་བྱིན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག

321 ལས། །ཇི་ལྟར་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ལུགས་སྒྲ་མའི་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལྷ་བ་དང་དང་པོ་ཐེ་ཚོམ་དཔག་བྱས་པ་ལ་གཉིས་

པས། རང་རིག་མི་ཤེས་དྲན་པ་སྐྱེ་རྟེན་པ་དེ་སྐད་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཟུང་དུ་རིང་བ། ཡུ་མ་དུ་སྐུར་བརྟན་པ་སྐྱོང་བའོ། །ཡུལ་སྐྱོང་བའི་ཞེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ག་བྱེད་ཡུལ་
ག་ཞན་སྐྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤ་ཅང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་སྐྱོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བའོ། །ཤེས་པ་སྣང་བ་ནས་དྲན་པ་མི་སྐྱེ། །སྣང་གཟུགས་ལ་ཕྱི་མཐོང་དེ་ཞེས་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་ཞེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དཔྱུན་ཆེ་ཧུར་སྒྲུབ་པས་ལུས་ལ་རྒྱུ་གས་པ་ན། ཕྱི་དུས་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་གས་པ་སྐྱོང་བ་གྲུབ་མི་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་ཉུག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ན་རྒྱུ་གས་པའི་ཚེ་དུས་ཞུགས་
བར་འདུག་སྣམ་ཟུ་དུ་ཞུགས། སྐར་གྱི་ཚེ་དུས་མ་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་གས་པའི་སྒོ་འདོད་ཀྱིས་ཡུལ་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་གས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དམ་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་འབྱུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོང་པ་དང་འདྲའོ། །
དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་བ་ནི། རྒྱུ་གས་པའི་ཚེ་དུས་མ་སྐྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་རྒྱུ་གས་པ་བརྟན་པ་ནི་ཡུལ་སྐྱོང་བ་བརྟན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་སྐྱོང་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དགོས་ཏེ་རང་མ་སྐྱོང་བ་ཡང་དྲན་པའི། །རྒྱུ་གས་པ་དྲན་པ་ཉིད་
322 ཀྱི་ས་ཕྱུག་ཕྱིར་ལྟག་ས་པའི་དུས་སྐྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེ་ན་རང་རིག་མེད་པ་རང་དགའ་བསྐྱུ་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཐོས་པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་བརྩུལ་ཞུགས་ཁ་ཅིག་སྣང་ངོ། །སྤྱིར་འཛུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཐོབ་པ་འདྲེ། །ཁོ་

༄༅། །ཞི་ཁྲོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེ་ཚེ་ཀྱི་དྲན་པ་མི་འཕྲོད་པར་ཤོག། སྣང་གྲི་རྣམ་པ་ཤེས་རིག་རང་གསལ་བར་ངེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་བརྒྱ་བ་ཀྱི་ལ་ན་བརྟུལ་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་འཇུག་གི་འགོ་རྣམ་པ་ཞི་བ་ལྷ་དང་དུ་ར་རིག་འགོག་པ་ལ་མི་འདི

ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་ན་པོ་ར་བཞེད་པ་བ་ཀྱིས་མི་ཞེ་ན། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་མ་ཕྱི་མ་ཚོ་དུ་ས་བཞིན་དང་རྗེས་དཔག་ལ་རྫོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་རྟོད་སྤྲང་ངོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རང་ལྕོགས་ལ་སྣོ་འཛིན་ས་སྐྱེས་ཤེས་པ་ཐམས

ཅད་ཡོད་པར་འདི་རྟོག་ལ་རྟེ་རྟོ་ན། འདི་ཡི་ཕྱིར་གང་ཡིན་ཤེས་པ་ར་འགྱུར། །མ་ཀ་སྒྲ་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བསྒྲུབ་མི་རུང་། །ཞེས་གཞན་ལ་སྤྲོས་བཀྲ་ར་དང་ལ་ཡང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་ན་དང་རང་གིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་རང་རིག་ཁས

བླང་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཤེའི་ཞུ་ཀ་འབའི་གནས་ལུ་འཁྲུལ་པས་བཟླ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་ལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་རྩོལ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཕྱེ་པ་ཤད་ན་རྟོགས་པ་སླ་བོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དྲན་པས། ཡུལ་ལ་ཚུ་ན་དྲན་པ་བཟུང་བ་མི་སྲིད་པས་བཞི་སྲེ་སྔོ་འཛིན་སྔ་བུ་ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་བྱེད་འགྱུར་ཀྱི། སྔོན་པོ་མྱོང་ཚེ་ལ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་འཛིན་བྱེད་འགྱུར་ཚུལ་མི་དགོས་སོ། །དེ

323 ཡང་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ལ་ཡང་འདྲེ་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས། སྔོན་པོ་ཡུལ་ལ་བ་ཉི་ལུགས་གཞན་དུ་ཡང་འགྲོ། །དེ་ཉིད་སྔར་མི་ཉམས་པ་ཉི་སྔོ་འཛིན་དེ་ལྷུན་པ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བསྐྱེད་པའི་རང་རིག་གི་སྒོ་ནས

འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ལྟར་ན་གཞན་དག་འདོད་ལ། དཔེར་ན་རྟགས་མ་སྒྲིབ་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བའི་འཛིན་རྣམ་...ཡིན་པར་བསམ་སྤྱོད་ལས་བཞེད་པས། །དེ་སྐྱོང་བ་འདི་ར་དགེ
གིས་མི་སྒྲུབ་བྱེད། སྔོན་པོ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྣང་འཛིན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དཔེར་ན་ཡུལ་འདྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡིན་ནམ། སྣང་ཡུལ་ལ་ཅན་གོ་རང་རིག་གིས་ཞེན་ལ་གཞན་ནས་འདོད་པ་ལྟར་ཁྱོད་དབང་པོའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དེ་འདྲ་བ་མིན་པ་དང་འགྲོ། །དེ་ལྟར
ལྟ་བོ་ཡིན་པ་ཡང་ཚེ་གཞན་ལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་འདི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཚམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱེད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རང་ངོ་བོ་བཟུང་མ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས
གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གཞལ་བྱ་དེ་རྣམ་པ་ལྟར་བའི་ངང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཇོག་ལ་ཙམ
གྱིས་ཞེས་པ་ནི་སྔ་མ་ས་ཙམ་པ་དང་མངོན་སུམ་འདོད་པ་ལྟར་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ཉིད་སྐྱེད་ལ་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ལ། དེ་ནས་ཚད་མ་གསུམ་ཚུལ་ནི་མི་ལས་བྱ་རྟེན་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་
རྣམ་པ་བཞག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་བཅོ་བརྒྱད། གཞན་ལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཚམ་ཕྱིར་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་ཁ་ཕྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞལ་བྱེ་རང་ལས་མཚོན་ལ་གྲུབ། །གཞན་ལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །ཚུལ་གྱི་ཚད་ལ་གྲུབ་བསྒྲུབ་འདིས། །

༄༅། །ཁ་ཅིག་ལ་མི་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་མ་འཁྲུལ་བ་བསམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་བྲག་བྱུང་བ་བཙམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་པ་ཚོད་དམ་ཅང་ལ་མཆོད་ད་ མ་འཁྲུལ་བ་པ་བཞིན་དང་ཀ་ལྟོད་དུ་ལྷ་ཡུལ་ཞིག་གཞན་ལ་བུ་ལམ་སྟོན་པ་ཚེ་དམ་འབྲེལ་པ་དང་སྒྲུབ་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཅིག་གི་ནས་བྱུང་ཞེ་ལྷ་རྒྱུ་བ་ཙམ་གྱི་མཆོད་བསྒྲུབ་པ་དང་ཕྱག་མཆིས་བརྗོད་པོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཡང་ཡུ་ར་ཏུ་རིམ་གྱིས་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་མདོ་ནས་མཆོད་ནས་ཕྱུག་པ་ལ་བསྔོ་ནཏེ། དེ་ཡང་ཤེལ་གྱི་འཛིན་ཐྲིམ་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་ཉིད་ལ་ཡིད་སྐྱེས་པ་རེ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚེ་ལ་བཀའ་ཡིན་བྲམ་ཆད་ཅན་ར་བོ་གཞན་ལ་བརྒྱ་བར་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་འགྲུབ་བོ། །གཅིག་པ་བ་ནི། དེ་ན་ལྷག་པའི་ཆོས་བཞུགས་སྐྱོ་སྐྱེད་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞ་ཞུ་བ་ལྷུ་བཟུང་བ་དང་བཀྲེའི་སྐྱོ་མཆོད་བྱེ་ཁ་དུ་བ་སྐྱེ་པ་དང་། ཚེ་ཡང་ལ་ལ་ཆེར་བྱ་པ་དང་། བསྙབ་བཅིས་ལ་བསོགས་པ་བཀན་ན་རབ་ཏུ་ཅན་ལ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྨོས་ནས་མདོན་སུམ་དུ་ཐར་ཡོད་པ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐབས་པ་བ་ལ་སྐྱོན་ནས་ནི་མ་དབེན་ཤུ་ཀྱི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྤྱག་པ་བུ་ལ་ཡི་གཞི་སྐྱུང་ལེགས་པ་ཡིན་ཕུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུ་ཐ་ཁོ་ན་ཡིན་དང་། དེ་སྐད་ནི་ཁྲིན་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཀག་ཅེས་བཤད་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲ་བ་སུ་ལྷ་བ་ལ་གཞི་པ་སྐྱེང་སོགས་བཞེད་སྟེ་བ་པ་དབང་པ་ལ་ལྟོས་སྟོ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནོ་ན་བུ་པ་ཡིན་མེ་ཟེ་ཞི་ཚོད་ཡོད་བྱུང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་སྐྱོན་སོགས་ལྟ་ལས་ཞེ་ཕུང་ལ་ཁོང་མ་ཐོང་བ་ཡོད་ན་ལྷ་བ་རྩེ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་དབང་པོ་འདི་ཞེས་པ་འདི་ཡི་རྗེ་ནི་རང་དགའ་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཡི་ལུང་བསྟན་ལ་སྦྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ། རང་གི་ཞིབ་པ་ཐུབ་པ་བརྒྱ་ཡུ་མ་ཅན་འགྲུབ་བོ། །འཕགས་པ་རང་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལ་བཞི་ཡོ་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེན་ལ་ལ་ལ་འབྲུ་ལ་པ་རྟེན་པ་

ཡོད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་ལ་ཡང་རང་གི་ཞིབ་ལྟ་འཛིན་ལ་བ་ལ་ཡུ་ལ་ཅན་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བ་ཤད་པ་སྐྱེ་རྟེ་ལུགས་ལ་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལ་ལར་དོན་མཐུན་པ་ཡིད་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པས། །དེའང་པོ་ག་ཟུག་རྩེ་ལ་བར་ཏོན་ནུ་བསྟན་

པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལ་མ་དཔེས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བཞི་རུ་བཤད་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་ལ་བརྟེན་པས།

ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད། དེས་ན་བསམ་ཅན་མངོན་སུམ་དང་ཞེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་

ལུགས་གཞན་ནས་བཞེད་པ་ཕྱད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་གཞུང་ལ་ཡི་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ཅན་ལ་ཕྱད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཤེས་ལྡན་མ་ནི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས

པ་ཕྱུར་གསུངས་པ་བཞི་ཕྱི་ཚད་པའ། ཐམ་ཅད་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་ཕྱུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བཅོད་པ་ཕྱིད་པ་སྔོ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཕྱུར་བ་བར་ཤེས་

༄༅། །པཉྩ་ཡེ་ཧྲ་ཏ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ། ཤེས་ཀྱང་དོན་དེ་བྲམ་པར་ཞེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འགོགས་སོ། །ཞེས་དང་པོ་ནང་ཞེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དེ་སོ་རྒྱུ་རིག་ལ་ཡོད་
ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་རིག། གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་རྟོན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་བའི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོ་ནབ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཅམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས
དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོ་ནབ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གོ
ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་གཞི་རྣམ་ཀྱམ་ཤེས་ཀྱང་སྣང་བ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བའི་ལས་མང་བ་འདི་ཡང་མ་ཁ་ཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན
སུམ་ཚད་མར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་བ་དང་མི་མཐུན་མོད། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ན་ཚོར་བ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་
ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག །ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་འདིའི་ཚོར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཚོར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཚོར་བ་སྔ་མ་སེམས་བྱུང་ཚོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བ་དང་སྡུག་བསྔལ

ད་བཟ་སྨོས་མ་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་སྐུ་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། །དེའི་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ་བཞི་སྟེ་རབ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བས་བདེ་སྡུག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་གཅོད་ནུས་པར་ངེས
རྟུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་གཏམ། པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱེད་རིག་བྱ་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ནུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་གཏན་ཡིན་ཞིང་། འོན་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བྱུང་བ་རྩེན་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པར་གསུངས
ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་རྒྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འཁྲུགས་སྒོ་བཞི་རང་རིག་ཏུ་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ས་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས
ཚོར་བ་སྒྲུབ་པོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དང་པོ་ང་རྒྱ་གསལ་སྣང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སྣང་བ་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ནི་དེ་རྣམས་གྲུབ་པ་ཐ་དད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འགྲུབ་པ་ཞི་ལྟར་ཕྱེ་སྟེ། །ཡུལ་དེ་རྣམས་ནི
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡང་རུང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས
328 ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པས་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔག་ཏུ་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་སྨྲས་པས་འདི་ལས་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་གཞི་ནི

༄༅། །མཚོན་བྱ་གཉིས་སྣང་དེ་དོན་གཅིག་པས་ལོ་རྟོག་བཅད། །ཚིག་གིས་མཚན་གཞིར་བསྒྱུར། །ཚིག་གིས་མཚོན་བྱར་བསྒྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་ཐུན་མོང་
ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ར་བྱ་བ་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་བཞི་བྱུང་བ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་མིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛུབ་ཐོགས་སུ་གློག་ཙེ་སྦྱར་
བའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། ལྐོག་གྱུར་མིན་པར་རྟོགས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀས་གང་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པ་ལ་འབའ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྟེ་དང་དེ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་
པར་བཞེད་པའོ། །ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདི་ཡིན་ཀྱང་ན་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་
329 གྲུབ་པ་ཚད་མ་ར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ། །དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཕྱི་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གྲུབ་པ་ན་ལྐོག་ཅན་འགྲུབ་པ་ནི་སྣང་བ་ཞེན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཕྱི་སྣང་བ

མངོན་གྱུར་དོ། ཡུལ་ཅན་ནི་དེས་འཇལ་བ་སོགས་སྔར་དང་འདྲའོ།། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དེར་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་གྱུར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། བསྒྲ
སོགས་སྟོན་གཞི་རྟག་སོགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཡི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཐད་འགྱུར་བའོ།། ཡིད་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འཇལ་བ་དེ་རྣམས་རང་གྲུབ་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
ཚད་མར་བྱའོ། མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཅན་དང་པོ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་བྱུང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག
བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་གྱུར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཙམ་མ་མ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པས་ཡོད་ཅིང་ཆེ་ཆེ་མ་གཏོ
ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་མི་འཆར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཡོད་གཏན་དེ་བསྒྲུབས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ།། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ
བྱ་ཆོས་ཉིད་གཞལ་བ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འགག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་བརྗོད་ཟླ་ཡིན་ནམ་ར་བ་འདོད

༄༅། །ཕྱིར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་པར་ནི་འབྲས་བུ་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་བློ་མོ་ནི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་པ་བརྗོད་པ་རྩོ་ལ་བཟློག་པ་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་བློ་མོ་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་ལུགས་དགོངས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་བློ་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལམ་བློ་མོ་ཅན་འདྲེན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡོ་ནི་བྱེར་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་འདི་ཉིས་པ་རྩོམ་ལ་ནི་བརྒྱལ་ས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་བྲོ་བའི་བློ་ཅན་རིགས་པའི་གཞུང་བློ་མོས་སྐྱོང་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ལམ་ལ་མཐོང་བར་ཡིད་ནི་སྙིང་ལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྲིས་མ་ལ་ནས། །བདག་གིས་ལུགས་སྐམ་པ་འདི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇོག་པ་ནི་བློ་གྲོས་འདི་ཡི་སྐྱ་ཚིམ་ཞིག་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་རྣམ་དུ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་དྲན་པར་ཐེ་སྐྱེར་འགྱུར་སྐྱ་མཉ་ན། སྔོ་འཛིན་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་མཐོང་མཁན་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྔོ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ང་ན་སྙན་པ་དེས་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ། སྐབས་བཞི་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ། །སེམས་

ཚིམ་པ་ཀློང་གྱི་ས་ལྷན་དབང་ཞེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བཅད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཞིང་དང་། །ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་བཅིག་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྡོག་པ་
འབབ་བརྗོད་པ་ནི་བཏེན་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཞེས་པའི་དགག་ཉིད་ལ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་དང་གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ངོ་། །མི་སྣང་བ་ལ་ནི་བརྟགས་མེད་དོན་ཞེས་པ་བཀག་ཡང་། སྣ་རྣམ་ཀྱང་དང་ལྟར་གྱི་ཞེས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་
པ་རི་སྒྱུར་ཙམ་ཁ་རང་གི་རིག་པ་དང་། །གོ་ཐད་དུ་ཉིད་ཀྱི་ར་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གཏན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཇོག་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཞན་ཡང་གཅིག་ཅུ་ཅང་
ཐལ་འ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ཞེས་སྨྲིད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྡུལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཞད་དོ། །རྡུལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་ལུལ་གྱི་གོས་བཀོད་པའི་དགོས་ལ།
རང་གི་རྣམ་པ་ཞར་བཤད་སྒོམས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པ་འཆར་རམ་མི་འཆར་ཟེར་མོད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་སྣང་ཡང་མ་དེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་དག་གམ་སྙེ། བདེན་གཉིས་དང་འབྲེལ་
 ལས། གལ་ཏེ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ངེས་པར་མི་འཐད་ན་ལྷ་མེད། །དེས་ན་ཅི་… དེ་ཉུང་ལ་བ་ནི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་ཚེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་འཇིག་བཀར་སོང་ངོ། །ཞེས་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཙམ་དུ་ནར་དོ། །ཞེས་གསུངས་

333

༄། །སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ། །གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ཡིས། །རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་བདག་ཏུ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཉེ་སྦྱོར་བསྟན་ཟིན་ལ། དེ་འཇལ་བ་ནི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་སྔར་བསྟན་པས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དང་རང་
གིས་དངོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་གཞན་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ་སྙམ་ན་དེ་འདྲ་སོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་པ་
བ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་
རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་རུང་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་གཞན་དབང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅིའི་རྒྱུ་སྟེ་གཞི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་གང་ཞིག་
འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པ་པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས། ཀྱེ་མ

ཏེ། ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་སེམས་མ་མཚམས་པའི་སྣང་བ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སེམས་བཅིངས་པ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྟེན་སེམས་ཅན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་ཡི་སྒོ་ནས། གཞན་དབང་གི་དུམ་པ་སོས་མ་བཏང་བས། རྒྱལ་མཆོད་ཕྱི་རྫོང
པ་རྟེན་དང་འདུ་བ་བསླུགས་ནས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདི་གཉེན་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞན་འདི་གཏན་རྟེན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཅིག་ཟེར་ཞེན་སྟོས་ཤིག། ཅེས་པ་བསོགས་ནས་དྲན་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་གནས་ནས་ཕུ
ཕྱིའི་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བསྒྲགས་པ་སྐྱེ་འདེབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མ་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་དབང་ཞིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། མདོན་པར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་པའི་གོ་འཕང་ནི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་སོང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕྲོ་བ་བཅོ། །འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤོབ་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྔ་རྟགས་བའི
དོན་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་སོང་བའི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ཡིན་པའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ
334 ལ་ནི་བསྒྲུབ་འདས་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ

ཨ མདོ་འགྲེལ། ཚེ། 335

༄༅། །གྱི་བདར་དྲུང་བ་ཀླུབ་པ་པོད་པ་མི་ཉན་ནོ། །ཡང་ཅི་ཞིག་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྔགས་དང་པོ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ

དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་སྔར་བཅད་པ་ལྟར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐུབ་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་ཤེས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་སྟེ་མ་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་

ཀྱི་ནི་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱ་སྔ་ཕྱི་ནི་བློ་ལ་ཕྱི་བར་ལྟ་བ་པོ་ཡི་ཟླ་བ་སྤྱང་བར་བྱེད། །ཚུལ་དེ་ཉིད་དམ་དོན་སྦྱར་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་པར་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བརྗོད་སྟེ།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་རབ་གཞན་ལ་མ་གཏོགས་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །ཡང་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཚུ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པས་ཞེས་དངོས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བདེན་གཉིས

བསྟན་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་འདུས་ངེས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས། གང་ཞིག་བདེན་པ་དབྱེ་བ་ཤེས་ནས་ལ་དགྱེ་བ་རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་ཀུན་པ་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་ཞིང་ལྷུན་བ། །རྒྱུ་བཅས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱེད། །འདི་གི་རྟེན་ལས་འབྲེལ་ཀྱི་གསུང་རབ་སྟོན

དེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལ་དང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །ལྷ་མི་ན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་རིགས་དང་ཐག་ཅན་རྟོག་བརྒྱད་

པ་མ་ཧཱུྃ། །ཇི་སྐད་མ་འདི་བཞིན་མཐོང་བའི་ཞིག་གནས་ནུས་དང་། །ཕྱག་སྤོ་རི་ཁྲིམ་དང་དབུ་འཕོའི་ཁྲིམ་སྣ་མ་ཡང་། །བྲན་གྱི་ཆོས་རུ་ས་དང་དེ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡི་ཆོས་ལུ། །ཕྱུང་ཡི་ཚོགས་དང་རྗེས་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །སྐྱོབ་པའི་ཕྱུང་ལ་ང་རྗེ་སྐྱོང་བ་ང་ཡང་དགུང་། །
མཆོད་ནས་མི་ཕྲེང་ཕྱིས་འདེགས་རྟེན་བརྟན་མཛད་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཐས་བསླུབས་ཚད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མ་ཕྲུག་པ་ནི་འདི་གསལ་ཏེ་བཞིས་པས་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་ཅུ་ལ་སྒྲུང་ལ་སོ། །འདི་ལ་བཀག་བ་བའི་འགྲོ་བ་ཁྲི་ས་བ། །སྐྱོབ་པའི་ཆོས་
འཁྲུ་ཏ་བ་ནི་འཕྲུལ་སྒྱུར་ཏེ། །ཕྲིམ་དང་མ་བྲིབ་སྐུ་བ་ང་མི་སྐྱ་ཡང་། །ཁ་སྦྱོང་དང་སྨན་དང་བདེ་དང་རྫུལ་འཕྲུལ་ལ་ལོ། །སྤྲིན་ཕྲེང་ཏེ་ནི་དཔལ་ཆགས་པ་སྐྱོ། །མཐོང་ཕྱུང་ན་དེས་གསུང་འཕྲུག་པར་འགྱུར། །ཁྲང་གཞན་མ་བསྡུན་རྩུལ་འདི་ལ་ཞེས་པ་རྒྱ། །ཤིན་ཏུ་ནམ་པ་ཕྲུ
ཀྲིས་དེ་རྒྱུན་གཏོང་ང་ཡུག་ཕྱུར། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེ་ཐུབ་དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཛུགས་ཅིང་དེ་ལ་ནམ་ནུས་ཡུལ་ནས་ལུས་ཀོར་བ་ངོ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་དབང་བྱས་པས་ལྷག་མ་མི་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་རྒྱུ།
ར་བསྐུ་དགུ་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེ་བདེན་ཞམ་སྣང་བ། །དེ་ལྟ་ཆོས་པའི་བློ་ལྡན་ཞེས་དབྱུ། །ཞེས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བ་འཁྲུལ་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལ་ངས་ཏེ་བདེན་པར་བཟུང་བ་ཉིད་ལུ་སྣ་བ་དེ་དག་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཡུལ་གྱི་ཐི་ཆ་ནང་དུ་ལུས་པ་ཕྱུར་བ་སླུས།
336 པ་མ་རང་སྤྲི་དེ་སྣང་བདེད་པ་ནམ་ཁ་སྤྲུལ་ཆ་བཞའ་ཚོར་བ་ཞག་སྣང་ངས་སོ། །མི་སྤྲུ་གཏུག་དང་སྤྲུ་བསྡུ་བ་དེ་བཀྲ། །བདག་མེད་ང་བཞིན་བདག་ཅུ་སྐྱ་བ་ཀ། །མི་རྟག་ཆོས་ལ་བརྟག་ཅས་སྣ་བཀྲིད་ཅེད། །དེ་རྟ་ར་གད་སྤྱི་མཚན་ཉ་དགང་གཞུན་ཡ།

༄༅། །དད་པ་བདེ་བ་ཞེ་ཤུལ་སྐལ་ལྡན་དེ་ཡིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། །འཇིགས་པ་ཞིང་རྡེ་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤོང་བར་བགྱི། །དེ་དག་བདེ་རིགས་ཤེས་པ་བསྲུང་ན་སྤྱང་ནས་བྱུར་ནས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་མྱོང་། །དེ་དག་རྒྱུ་ལ་
མིན་བདེ་བཅོལ་བཤེར་ཞིང་། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱིས་བས་བསྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལས་གོམས་པ་དང་། དེ་འབྲང་བའི་གྲང་མཐུས་བསྐྱེད་པ་ཅི་རོལ་པ་རྣམས་ནི། །སང་ལ་རྒྱས་ཀྱི་བསྲུང་ཐམས་ན་སྤྱོད་ཞིང་དེའི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན
དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལས་ཟ་རང་པའི་བདེ་བཅོལ་བཞིན་མིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཅོལ་ཡང་། དེ་མི་སྲིད་པར་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་ནོ། །འཇིགས་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པས་ཞིག་གོས། །མ་ལྟོག་སྔ་ཡིས་རྣམ་དང་
རྟོགས་གྱུར་ན། །སྐྱ་ལུ་ཀྱི་མཁས་པ་བསྟེན་ལྷུར་བས་སྤྲུ་ངམ་ཏེ། །སྲིད་པ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་ཧཱུ་རུ་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག །ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་པ་རྗེ་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་མ་ཉིད
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས། རྟོགས་བརྩོལ་བ་དེ་ཉིད་ཞིག་རྣམ་པ་ལ། ཆོས་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་དགའ་བ་ནས། དེ་ཡི་ངོ་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བསྟན་དས

338 ཧེ། །ཐུ་ར་ཀུན་རྫོབ་བ་བསྟན་ལ་འདེབས་དོན་དམ་པ་བསྟན་ནོ། ། ཁམས་ནི་མི་ཡི་ཁམས་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་ཡིན།། སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་པའོ།། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་ལེན་ཤེས་
པས་དབེན་པ་ཉམས་ལ་ཡང་ཐར་པ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ནི་ལམ་གྱི་ཡ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ར་སྔགས་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དང་དེ་རྡོ་རྗེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་ཡོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པ་ལི་ཆོས་ལ་ནི།། ཉན་པ་
གང་དང་སྟོན་པ་ཡང་།། འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཀང་ལས། །ལོན་ཀྱང་ཉན་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དབྱེར་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ནོ།། ཉན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བསྟན་ཏོ་ཞིག་པས་བཏགས་
ནས་ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པའོ།། ཡི་གེ་ནི་སྐད་དོད་ཨ་ཀྵ་ར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ་འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་བའོ།། སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་
ཡང་མ་དག་པ་ཤད་མོ་ཀྱང་། དེ་ཡང་མི་གནས་བྱུང་གི་ཕྱིར་ཉི་སྟེ་རྒྱལ་པས་བཏགས་ནས་འདོགས་པ་ལ་ཡང་བྱའོ།། ཕྱག་རྒྱ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ཕྱེད་དུ་རྒྱུད་ལས་དོན་དམ་པ་བསྒྲུབ་དོན་ལས་འདས་པ་བསྡུབ་
སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས།། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།། མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་སོ།། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྐད་དུ་བོ་ཙམ་ལ་ཡིན་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་པར།

339

༄༅། །སྨྲས། དེ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་ལ་བརྗོད་པ་མི་བྱེད་དེ། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བར་བྱེད་ན། ངོ་ན་ད་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་འགོག་པའི་འཐད་པ་ཐོབ་ནས། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ག་ལ་ཏེ་ཚོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དགའ་བ་བཅུ་ཕྲག་གིས་བསྒྲ་
པའི་ནོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ལ། མཛའ་བོའི་ནོ་ལ་ཕྱིས་སྐྱོ་ཚང་ཀྱི་ཟས་ཕྱིན་ནས་སླར་ཕྲོགས་པས་དགའ་བ་བཞིན་དུ། ཕ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཕྲོགས་པས་ཕན་བཏགས་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་ཕ་བོ་ཅག་ལ་
གནོད་པ་བྱས་པས་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་རངས་པར་འགྱུར་དུ་འགྱུར་ལ་རིགས་སོ། །ཕ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཏེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། སྨྲས་ཆུ་བ་ལས། དེ་ལ་མཐོང་
བ་ར་དེ་མི་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་གིས་ཀ་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀག་གིས་ཟས་མ་ལྷུང་ངོ་སོ། །ཇི་ཙམ་
ཞིག་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་ལས་གྲགས་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེན་གྲུབ་ནས་བདག་གིས་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཕྱུང་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་

ངོར་འཛོག་པ་ལ་རྩེ་ལ་བ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་རང་གི་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་ལེན་གྱི་ཤེས་ངོར་མི་འཇོག་གོ། སྣང་ཚུལ་འགག་རང་གོལ་བའི་ཁྱབ་ངེས་ཕྱེ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད།
340 གྱི་གཞན་ངོར་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བག་ཆ་ཡུལ་བྱ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེར་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་དོ། རང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པ་ནི། འདིའི་ལན་ཕྱེད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ལུང་ནི་རྗེ་མི་ཕམ་ཡུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་།
ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དེ་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་སྣང་ཉིད་འདུན་རྩུ་བ་ལས། །གསུངས
པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་དཔྱད་ཚེ་མ་པ་ཤུད་དོ་སྣང་ནས་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ཉམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ད་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན

༄༅། །ལ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ཕྱག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བདག་གིས་ཀུན་
རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་མིན་ནོ།། ཕྱོགས་མ་ར་འཇིག་རྟེན་པ་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བ་ནུས་པ་མིན་པས་ལ་པར་
འཐམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བས་ཡང་མ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཀྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་
གྱིས་མི་གནོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་སུན་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་ནུས་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་ཤ་བྲལ་བ་སྟོ་གྲོགས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་རྩོད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བརྩད་པའི་ཕྱི་ནས་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་དང་འདོད་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་གྱུར་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་ཕྱི་རོལ་

མེད་པར་ཐུབ་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཆ་མེད་དུ་མེད་པར་བཀག་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནམ། ཞེས་སོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ཚད་མས་མ་ཁེགས་པས་མ་སྨྲས་ཏེ། ཐེག་ཆུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མི་
འགོག་གོ། །འདི་ལ་ནི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ཁེགས་ཀྱང་། ཤེས་པ་མི་ཁེགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་པ་ཁེགས་ན་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ཁེགས། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་
པས་དོན་བཏགས་མི་ནུས་པས་ཕྱི་དོན་ཁེགས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བས་གཞན་ལ་རྒྱུ་བ་དེ་ཡང་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་། གཞན་ལ་རྒྱ་བརྟན་པ་འཇོག་པ་ལ་དེ་འགོགས་ཟུ་སོང་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་
པ་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མི་ན་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་མིན། །ཞེས་དོན་ནི་སེམས་ཡོད་མེད་འཁྱོར་བ་བདེན་གཉིས་གང་ནི་ཡང་རྣམ་གཞག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇུག་པ
ཐུབ་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྔར་ཆ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། སྤྱོར་བ་དང་དང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ཡང་ཀུན་བཞི་ཤེས་པ་ལས། སེམས
ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པར་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

343

༄༅། །ག་ལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་འཕྲང་པ་སྣེ་རིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་དང་འབྲལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གཞན་ངོར་ལ་བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་བླང་ངོ་ཞེ་ན། ལུང་གི་གནོད་པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདི་ལྟར་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ལྡན་ཀྱི་ལ་ལས་ཕྱུང་བའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བགྲེས་པ་སྟར་བཀོལ། ཨ་ནུ་རྟེ་ལ་ཡིན་པ་དམ་པ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འབྲུལ་བ་ཕྱེད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་གཞིག་སྟེ་བར་འདོད་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཏང་བ་བ་ཤལ་ཞིང་བསྐྱེད་གསུམ་ནས་དུམ་བུ་བརྣམས་པ་བརྒྱ་ཚན་བཀོད་པ་ན། དེ་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་འདིར་མདོ་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ངོ་ན་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་

ཕྱུང་བའི་ནུ་མ་ཡུམ་རྣེ་ནུ་ཆིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྨྲ་རྡུ་རྟོག་གོ། དེ་ལྟར་ནུ་སྐྱུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱུང་པོ་ལྟག་བསྔལ་གྱི་རྩོ་ན་བཅྲིད་པ་པོ་དང་། ཚོར་ང་པོ་མི་དཔལ་བའི་ཞིག་པོ་འདི་མི་བྱེད་པར་ལྷུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ།། དེ་བདེ་སྐྱ་མདུད་སེམས་པ་ཏེ། ཅིག་
པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།། གང་ན་ཕྱིང་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་རྒྱུད་མི་དམིགས་སྐྱ་མ་མོ།། དེ་འདི་སྐྱ་མདུད་སེམས་པ་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་
དག་དེ་བཞིན་པ་ཞེ་གཤེས་པ་རྣམ་རྟུ་ཕྱེ་སྟེ་དག་ར་སྒྱུ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དགག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པའི་ལས་ཞིག་པ་འགྱུར་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བཤད་པ
ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། མདོ་འདི་འི་ཙམ་ཀྱི་སྒྲས་དོན་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ལས་ལ་ཁ་ཟན་པའི་ཕྱིར་ཕ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་རྒྱུགས་སྒྲ་མའི་སྟོག་བསྟན་པ་ལས། དེ་ལ་ལྟ་ཟི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕ་པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མ་མོ་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དགག་པ་ལ་ཁྱང་ཐོག་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་ལ་མངོན་ཅེད། ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལུང་དེ་དྲངས་ནས་ཤིང་སེམས
344 ཞེས་པ་མཚོན་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཙམ་སྨོས་པས་དོན་འགོག་པར་བཤད་དེ།། འདིར་ཡང་འགོག་པ་ནི་སྔོན་དུ་ཡོངས་ལྡན་གྱིས་མཛད་པ། དེ་ནས་ཟླ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱེད་པ

ཀ

༄༅། །ཕོ་བྲང་ཞིག་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེ་བ་ཞེས། རྡོ་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་མཚོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་ཞེས་པ། ཚོམ་གྱི་རྣམ་བྱེད་པ་ཕོ་བྲང་ཞིག་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བོན་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཀ་ས་ཀུས་པའི་སྒྲོ་
ལྷན་གྱི་སྒྲོ་ལ་འཇིལ་བ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཀ་ར་བ་ཤེགས་པ་འི་མེད་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ལྷ་བྱུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འི་སྒྲ་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་ཉ་པ་མི་དོ་སྒྲ་མཐོན་པོ་འཇོམས་པ་འི་དགའ་ཀི་རང་བཞིན་གྱི་ཉི་རྡེ་
ཚིག་ཉམས་འབྱུང་བ་འདིའི། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་མ་ཞིག་གསུངས་པ་འི་དགོངས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དང་སྔོན་པས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཁྱུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྟུལ་ཤུགས་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་ནི་ལས། །སེམས་ཅན་
དེ་ནི་རིང་བ་ཞེད་དོ། །ཞེས་ལང་བ་ཤེགས་ལས་གསུངས་སོ་ཏེ། གང་ཟག་རྣམས་དང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིང་པ་པོ་ནི། དེ་རྣམས་མི་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་དམྲ་འོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །མདོ་དེ་ཡི་དོན་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་ལ་ཤད་
པ། ཇི་བཞིན་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་ངང་ངེས་པ་ཉམས་བཅོས་ཀྱི་གླུ་བ་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སྲོག་སོགས་པ་ལས་རྒྱུན་དང་ཁྱུང་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་དང་། དགའ་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་མ་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། །རྩ་བར་ལྷ་སྐྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཕས་མས་བསྡུ། ཚིས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱུན་ལ་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་བཀག་པ་ཡང་ནི། །ཡང་ན་གང་

ཟབ་སོགས་སྤྱོད་པོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་ལ་ངེས་རྒྱུ་ས་ལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་
བ་ལས་གསུངས། གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ནི། །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨྲ་ན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས
བསྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྨྲ་བར་ནུས་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། དེ་དེ་དོན་བཤད་རྒྱུ་མི་འདང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དོན་ཡོད་མེད
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདི་སྔར་དོན་རྟོག་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིར་ཀྱང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། །འདི་ཀྲང་
ད་ཀྲ་ཉིད་ཡིད་སྨོན་བསགས་རོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཕུང་པོ་ལེགས་པར་བརྟགས་སུ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་སྔོན་པ་སྐྱང་ངོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྤྱང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། །འགྲེལ་བ་ཤཱ་ད་ཀྱི་འགྱུར་ལས་སྒོ་སྐྱོང་སྐྱ་བསོད་
ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་དོན་བཙན་བུ་པའི་དགེ་སློང་ནམ་ལ་འཆར་རོ། །སྤྲང་པོ་པ་ནི་བསམ་གཏན་པའི་མིང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་པ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་ང་རང་སྐྱེ་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་ཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ

༄༅། །ཕྱམ་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལས་གཞན་པ་བཀག་པས། ཙམ་ཏྲི་སྦྲུའི་དོན་བྲམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཙམ་ཏྲི་སྦྲུས་-ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལ་སྒྲ་ཀྱི་དོན་བཀག་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས། ད་ཤད་ཀྱུལ་དེ་ལས་ཉམས་པ་གཞན་ནུ་སེམས་
གཙོ་བོར་བསྒྱུར་བ་པར་བ་-ཤད་པ་ལས་བྱུང་ཕྱིར་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བ་-ཤད་པ། ཇི་ལྟར་དོན་ཆེན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱུ་པ་ལ་ནང་ངེས། རྒྱས་ཞེས་བ་-ཤད་པ་ན། ཚིག་སྒྲ་ཡམས་ངེས་ཞེས་པ་མི་མཐུན་པར་བྱས་ནས་ཏེ་མི་མཐོང་ཁྱུད། སྐྱེས་
རྒྱས་ཅེས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཕྱིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་མཐོང་པར་རྒྱས་ནས། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ། ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ
ཞེས་གསུངས་པར་-ཞེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་སྐྱོ་འདོགས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱི། སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ
ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟ་ཆ་དང་པ་ཉིད་མེད་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཕོ་ཚིག་གསལ་ཇི་ལྟར་དུ་བ་-ཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་ནས་མི་ཟླ་བར་འདོད་པར་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཞག་ལ་ཏེ
ཁྱེད་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་དམ། སླར་ཡང་དེས་བཅུ་པ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ངེས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཏེ

རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བགྱིད་སྐད་ཅིག་ཡང་དག འདུ་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པ་ཚེ་འདི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ་མ་རིག་ས་སོ། །ས་རྩ་བའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཡང་འདུ་བྱེད

ཀྱི་འཕྲུལ་རྟུར་བསྟུས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རང་ཞིག་གསུངས་སོ། །དེ་ན་འཇུད་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་མིག་སྟོང་བ་པ་ར་ཕྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པས། །རྒྱ

ཀྱི་གཞན་དགེ་པའི་འཁོར་གཞན་དང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་མི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་མི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ

ཞིག་ན། སྨྲས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཕྱིན

ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དཔེར་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་རྣམ་ལྡན་བས་མས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་བསྟན་ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་

ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་མཐའ། དེ་ལྟར་འབྱུང་དུ་སྨྲས་པ་ཉིད་པ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་ཤིང་རང་བ་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགགས་པ་ནི་རྟོག་སོ་སོར་རྟོགས་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ར་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས

348

ཨཱ། །ང་ཉིད་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་ཚིག་སྒྲོན་མ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་མི་ལོག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱང་བ་ནི་ཚང་གི་བཅུ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་རྣམ་པར་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་དུ་མ་ཆུ་མ་འདས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ནམ
རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྗེས་རྟོགས་ན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ངེས་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འཁྲུལ་པ་པར་གྱུར་ནའི། །གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ། །མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟོགས་པ་པར། །རྗེ་ལྟ་བུར
ན་གསལ་བ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་པ་ལོག་པ་ན་གསལ་བ་དུ་འགྲོ་བ་བསོད་ཀྱི། ཕྱིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཞི་ཡི་ཤེས་བཅད་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ད་ཡང་
བརྟེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་བས་བདག་གི་དོན་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་བཅུ་དང་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུན་མོང་བའི
ལས་ཀྱིས་འགོད་པ་བསྐྲུན་དེ། །རྒྱུ་གི་ཕྱེ་བ་འཁོར་ནས་འདོད་མིན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའོ། །བསྡུ་ལ་སོགས་
པའི་འདུ་མ་དཔག་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྣོད་མང་པོ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །ལས་པའི་རྟེན་ལས་སྐྱེས་ཏེ་དེ་ལས། །སེམས་དཀྱིལ་འཁོར

རིས་འཛིན་གཏེ་དུ་དུ། །མཚན་དང་དང་རྣམ་ཆེན་ཤེད་བཞི་ནི་རྡོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་རྟེན་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྐྱེས་བསྐྱེད་བཞི། སེམས་ཙམ་པ་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་བཤད་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་འདོད་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་མེད་པ

མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བས་ལུས་པ་ལས་ལས་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་སྣང་ནས་ནི་ཕྱི་ཀྱང་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་ཆོས་པ་བོ་ནས་ལས་གཞི་གི་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀུན་སྣང་བསྡུས་པ་ལས་སྐྱེད་

པོ་དང་ཆོ་རབ་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྣང་བ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་འགོག་པ་དང་བསྟུན་ལ། ཡིན་ལུགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཙམ་གྱི་སྣང་སེམས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱེ་

བརྟན་ཏོ། །ཆ་ཤད་པ་སྣ་མ་དག་པ་སྐྱེས་དང་ཁྱིམ་སྣང་སྐྱོམ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམ་འཛུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མེད་པས། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཤད་

གི་གཟུགས་ཞིམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པ་ཡི་འདུ་མཛད་ཀྱི་སྣང་དུང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་པ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཟློག་པ་སྟེ་ཁག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་

350 ནི་བཀག་པས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཅན་སོ་སོ་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ལ། གཟུགས་ཉིད་པ་པོ་མིན་པ་འདི་སྟོན་པ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་

༄༅། །པག་ཞན་གྱིས་ཕྲུད་པ་པོར་ཧོམ་ས་པ་སྐྱེ་བརྟགས་པར་བྱས་པ། ཕྱེད་པ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཁོན་བས་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྟ་དང་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ

པོར་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་དང་བའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཏོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་དེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་ཕྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་གཅིག

བཅོམ་ནས། བཅོམ་པ་དང་གཞི་ཡུལ་འཕྲོག་པ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ

བར་དགོས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་བཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ

ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་དེ་དག་དེར་ཤར་པོ་དེ་ལྔ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར

351 མ་འཛིན་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །གང་གི་ཆོས་བརྒྱགས་རྣམ་འཚོལ་བའི་འཐད་པས་ལྷུར་བས་ཕྱི་དེ་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཀ་རི་ཡོད་པ་འཕྱད་ངས

ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཡང་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཙམ་
པས་བརྟགས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་བཤད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས། །སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར། ཞེས་གསུངས་ལ་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས
ཀྱང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དཔག་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྨོས་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འགོག་པར་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས་བརྩམས་པ་བཞི་ནི་དེ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་
ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གཟུགས་དགག་པ་མདོ་ཡི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའི་གཟུགས་འགོག་པ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐམ་ཡིན་པར་ཆེས། ཟིན་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་འགོག་མི
ནུས་པ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་མི་ལེན་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན
352 པས། རིགས་པ་སྨྲས་པས། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྡུ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས

༄༅། །མདུང་ཁྲི་མ་ལྷུར་བ་ཅིག །ལ་གཅིག་སྐྱེན་པའི་ཚུལ་གྱི་མཁའ་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེ་དེ་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་མཁས་ལྷུར་ལ་བརྟན་ཡས་ཀུན་ལ་བཀོད་པ་སྒྱུར་ཏེ་བརྟུགས་ཙ་ནས་ཀྱི་
ཆོས་ཐབས་ལྷུར་ནི་ཁྲི་རོལ་ལ། ཁམས་ལ་ན་དགོས་པ་ལ་འཇོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་བཟུང་སྐྱེ་བ་སོགས། ཁམས་ལེན་སྐྱུང་ཕྱི་རོལ་ཁམས་ལེན་མི་དགོས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་བཤིག་ནས་སྐྱུབ་མི་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་ཕྱིན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བ་ཤད་པ་ཞིན་ཏུ་མང་ངོ། །ལུང་ལས་བྱུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་བརྟགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་ཞུ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པ་ངར་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་པ་སྟོང་ཞེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་གག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
ངོ་ཞེས་བསྟུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་དང་དངོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བསྟུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་གྱིས་ནི་སྔར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དང་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་
མཉམ་མཉམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་མ་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དགག་པ་ཞིག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བ་ཤིག་ན་སྒྲང་སེམས་ཙམ་པ་ཕྱིར་ཀྱི་ཞན་ནར་བ་བཅུ་བ་ཤུག་སྤུབ་པ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི

ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་སྨྲ་གཞན་དང་ནང་རྣམས་སུ་གྲགས་པ་ལ་ཡང་དམ་པར་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་བཙོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཇིགས་པ་ལ་བརྟེན་དམ་པར་མེད་ཅིང་བཟླ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་གོས་པ་དེའི་ཕྱིར། །རྣམ་ཞིག
པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དོན་དམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་སྣང་བར་སྟོན་པས་དགག
བྱ་ཡུལ་ཁུང་པར་ངེས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་པ་དང་། དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོ་འདི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དག་བརྟུ་ཕྱི་མདོ་འདི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད
མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་སོགས
354 ཡུལ་ལྔའོ། །གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་བསྟུན་རང་

༄༅། །ལྷོགས་བརྟམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མདོ་སྡེ་
གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྐྱེ་ན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག
པར་རབ་དབང་མི་དད་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཕམ་པས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ན་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཇོམས་པའི་ཀུན་ནས་ནུས་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལུང་འདི་ཉིད་
པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ལས་ངེས་ཤེས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ལུང་ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་པ། མདོ་འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་
རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པར་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་སྐབས་ཉིད་ལ་རྟེན་པའི་མདོ་ལས་ཕ་ཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་ཅེས་སྟོན་པའི་འདིས

མི་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཙིཏྟ་མ་ཎི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་པ་སྐོར་ཕྲུགས་མདོ་དང་། སྡུད་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཕྲོས་ལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་ཏ་པ་ལོ་ཕྱག་སོ་ཧཱ་ནུ་ཀྱིས་བཞི་མདོ་དམ་རྒྱུད་སེ་མས་ཤུལ་ནར། ལོ་ཙཱ་བ་སྐྱོ་དང་དར་མ་རྩ་ལྡན་བཟུང་བསྡུ་དེའི་རྣམ་པ་གྲོལ་མ་ལྷ་ཕྱུག་ཁ་བརྒྱུར་པར་སྤྱོད་པ་ལ་
འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་བཀྲུན་སྣོན་མ་སྨད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཙམ་ཏྲི་སྒྲུབ་ཀྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ནས་ཀྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག
ཡོད་པར་བསྟན་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་བཞག་ཞིག་ཕྱུམ་བཟང་སྒྲུ། སྐྱར་ལ་ཤད་པ་རྣམ་པ་དེ་སྐྱ་ཏི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ནི་དུང་དོན་ཉི་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་ཡང་དག་སྐྱ་མ་བསྟན་པ་ལས། ཀུན་བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་རྒྱུན་
ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མ་གསུངས་པ་བསྟེ། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པར་བཏགས་པ་དང་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མིན་གྱི་ཕྱེད་པར་ཕྱེ་བོ། །བདག་བཏགས་ཉིད་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་བསྟན་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཕྱེད་བ་རང་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྟོག་དང་ཕྱེད་པར་དུ་བཀོད།

༄༅། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་བརྟགས་དུས་ཞིག་ཉི་གཞི་གྲུབ་པ་ཡི་ཉེ་བོ། །མདོ་དེ་རྣམས་གཞན་སྟོང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བཞི་ཉེ་ཀ་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟུངས་ཀྱང་། ཕྱི་ལ་པར་གཞན་དབང་ཙམ་ལ་ནམ་མ་བསྟུངས་པ་ནི་དཔྱུ
སེམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་པའི་གཞི་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྟོས་པ་ཡང་ལུགས་
འདིས་དྲང་ངེས་དུ་འཆད་དོ། །འོང་མདོ་ཏུ་ལེའུ་བདུན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྔར་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕོར་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དེ། །
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མ་དབེན་ནི་ཉིན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཀྱང་ཅུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པའི་སྐྲལ་བརྟགས་པ་ལ་མདོ་དང་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་
དོ། །དེ་རྣམས་ལ་བོ་བ་མཐར་ཆེད་པར་མཚན་སྙིང་རྗེས་སེམས་དཔའ་པར་ཏུ་ལུགས་འདིའི་གནད་བསྡུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞིབ་དུ་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་
ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མེད་པར་བསྟན་པའི། ཐེག་ཆེན་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དེ་བཞིན་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་སྒྲ་རྣམས་བསྟན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བདག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་མ་བདག་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས

ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་པ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་རིགས་པ་ཚོམ་གྱིས་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་དང་དོ། །ཞེས་སོགས་སྡུད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཉི་སྣ་བ་ཤར་
བའི་དོན་ཚོན་བཞི་གཟུགས་ནི་དུ་ཕྱེ་བ་ཡི། དེ་ལྟ་ཡི་གསལ་བ་ནམས་བཅིག་སྤྲུ་དེ་དང་། །བཅིག་ངེས་དོན་ནུ་འགྲེལ་བ་ལྟ་ནི་མི་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་མཐར་ཕྱུག་གྲུབ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཞེས་ཕགས་པ་ཉི་ཀྲིས་མཛད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་"
མཐར་ཕྱུག་ཕྱག་པ་བ་ཕྱི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ལས་གོ་སྐལ་པ་ར་དགོངས་ནས་འཇུག་བགྲོ་འདུ་མ་སྨོས་སོ། །ཕྱག་མ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དུ་སྤྱང་གི་སྤྲས་ལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས་
པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནང་བ་ནང་བ་ལ། །སྣང་བ་སྣང་ནས་ཀྱི་གཏེང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དང་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏན་པ་སོགས་ལ་སྣང་སྟོང་བ་སྣང་པ་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཕྱི། །ནང་བའི
ནང་གི་ཆོས་དང་བསྟུན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུང་པ་ཡང་སྟོན་པའི་ཉང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཕྱི། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལུང་རྟ་མ་ཡིན་དེ་དུ་ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ
ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཚེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་པ་རྣམས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ལ་དགས། ཞེས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་པ་ཉིད་རྣམ་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ངེས་པ་

༄༅། །དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུའོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུ
བ་ཡིན་ཏེ། །འགྲེལ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཇི་ལྟར་དྲང་པ་ཞེ་ན། སོ་སོར་གྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ནི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་
གསུངས་པ་ནས་བཀའ་དང་པོ་ངེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཀའ་ཐ་མའི་ཞིབ་མོ་ལ་ནས་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཕྱོགས་མ་རྣམས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། འདས་ཤེ་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སོ་ན་ཕྱི་རོལ་མ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འཇུལ
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བོ་ན་ཉིད་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྙིང་ཆུ་དང་རྒྱུར་མེད་པས་རྒྱུར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚེ་ས་གྲུབ་ཆེ་བས་མ་ཐག་པ་ཐོབ་ཀྱི། །འཕགས་པའི་ལྷའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཏམ་ཉི་མ་མིན་ནོ། །ཐེག་སྟེང་གྲོས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངས་བསྒྲུབ་པའི་བརྗོད་པ་ལ
ཚོགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཞེས་བཀའ་འཕྲུལ་པ་དང་། །སློབ་ཚིགས་ཆེན་པོས་མདོ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་པའི་སྙིང་པོ་བསྟུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་དག་པ་མཚན་ནས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དོ། །ཅེས་
དོན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བཞིན་དུ་བུ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་ཤེ་ད་དྲི་མ་ཅན་དུ་ལྡན་པ་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཞི་བ་གཡུང་དྲུང་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་འདི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་ནི་ལན་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ

དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་ཨུཏྐེ་གས་ཀྱི་བཀག་དང་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་ན། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ཞི་ཆོས་ཀྱི་བཀག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་བྱིས་
པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པ་སྐྱང་བ་དང་། ཨུཏྐེ་ཤས་ཀྱེད་བཀག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་། སྨོན་དེ་ནི་ལྟ་བ་ལ་ཞེམས་པ་ཡར་བྱུས་ནས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་གི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་
བསྟན་པས་འདི་ལ་ད་ལྟ་ར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁར་གཟུང་ན་ཨུཏྐེ་གས་ཀྱི་བཀག་ལ་ཁྱད་པར་དང་འདྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་
ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་ཨུཏྐེ་གས་ཀྱི་བཀག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡེ་ཀྱི་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་
རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ཆར་དུ་ཆུ་དཔལ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དྲངས་པའི་ལྟེ་ཀྲུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ན་མ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཞལ་བས་བླངས་པ་ཕྲུང་
དྲང་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཡིན་པར་ཡང་འདིས་མཚོན་པར་གཞལ་བ་སྒྲུབ་བྱ་བཞེད་པས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་ཡུལ་མཐའ་བའི་ལང་ཀ་ཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཚོན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ག་ཉིད་ཀ་རྣམ་རིམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཞལ་སྣང་ལ་པའི་ཕྱིར།

ཐ རྒྱུད་བླ ཤུ 361

༄། །ངང་། སྣང་བ་འགྲེལ་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལྟགས་ལ་བོར་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདིས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་བཤད་པ་ལས། བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ཡང་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཟླ་འཛིན་བཀག་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཙམ་པ་དང་དོན་ནི་དང་དུ་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་ལ་གསུམ་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་བཞི་འོ། །ཀུན་གཞི་སྟར་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དོ། །རྣམ་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་བོད་
པ་མ་བརྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་དྲང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བ་དང་། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཡི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་དུས་
པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལང་ཀར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་དགོངས་ནས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་

362

དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་ནི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་དགེ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལྟ་ར་ན་སྔ་མ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་བོ།། འཕྲོ་ལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ངོ་ནས་སུ་ཞུགས། ས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་དང་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་གཉིས་ལེགས་པར་འགྲིགས་ནས་ལུང་དེས་
ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྟོགས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་པའི་མཇུག་ཕྱོགས་སུ་མེད་ཉིད་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གཞན་དུ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་ག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་བོད་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མ་ཡིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པས་ནམ་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ལ་
བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ དེ་ལྟར་རྩེག་ མར་སྨིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཕྲིན་མནས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐབས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ།། དེ་ལྟ་བ་ལ་སྟོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་བཞི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་

༄༅། །བླ་མས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་མེད་པ་སྐྱེ་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་ལ་བཀག་པ་ཡང་བཀག་མེད་རྟོགས་པས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཞེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་ཡང་དགག་ཀྱང་ཡར་མཛད་པ་
ཁོན་གསུངས་ལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་མེད་དེ་སྐྱེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་བཀག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ ཞེས་པ་བཀག་གཏག་པ་སྐྱེ་དེའི་བཀག་མེད་པ་བདེ་སྨྲ་ཀུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་
འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་རྩུང་བྱེད་བསྟན་པ་ཚ་མཇིས་རྟོགས་སོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དུ་དོན་ཡིན་པ་ནི་བྲུད་རྒྱུ་བ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་
ཅན་ལ་མས་ཚོ་མ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །ཀྱིས་རྣམས་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་དོན་དུ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྷས་བྱུང་ཡང་ཞིས་སྐྱི་དཔོན་ལ་ཡས་བསྡུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པའོ། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྗོགས་པར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་དྲང་དོན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་སྐྱེ་རྣམ་གཞག ཞེས་པ་རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྡོང་
ཕྱག་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྣམ་འབྱུང་དོན་སུ་མ་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་དུ་རྟོགས་པ་རབ་སྐྱེས་ནས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་

སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དག་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མིག་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལས་བྱུང་མིག་གཟུང་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས། །གཟུགས་ལ་ངེས་པར་གསུངས་
པར། །ཕྱི་དཔྱད་ཀྱིས་བརྟགས""""ཀྱི་འཛིན་པ་བཟློག། ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཕྱི་མ་ཞེས་སྤྱིར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པ་ལས། འབྱུང་བ་བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་
པའི་རེག་བྱ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་སོ་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་འབྱུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱ།
ཡང་ན་ཡུལ་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་ཤེས་པ་ན་བཤད་ཚུལ་སྔ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། བཤད་ཚུལ་སྔ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
སུ་གསུངས་པར་ཤེས་པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་བའོ། །མདོ་གང་ལས་བདག་ཉིད་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
364 དོན་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་

༄། །ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཡི་ཕྲེང་བ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཟག་བསྟན་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་སྐྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་རྣམ་སྨིན་པ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །ང་ཡིས་ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །དོན་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཆོས་མང་པོ། །ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དེ་ཡི་ཚུལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསླབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཞེས་པ་ནས་ཟེར་བས་ཞིག་ནི་མདོ་སྡེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་སྟོན་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་ལུགས་ཞིག་ལ་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྟོན་པའི་དྲང་དོན་ནི་སྤྲོས་པ་བཅུ་ངེས་ཞིག་ཀྱང་བཞག་ཞིང་། དོན་ནི་ཁ་ཞེ་ལ་བར་དོན་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མདོ་སྡེ་ཡོད་ཚད་ལ་ཡི་སྨྲ་བ་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་རྟེན་སྒྲགས་ཅད་པར་མི་ནུས་པས་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་ ... ཅེ་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉིད་དང་ངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་སྒྲ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ར་བ་ཤད་བསྒོས་པའི་ཤེས་བྱ་རྟག་ཏུ་ཁྱབ་པས་ཤེས་སོ། །དོན་པོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གསལ་པ་རང་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ན

ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྒོམ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་པོ་གཅིག་བསྒོམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཀྱིས་ཞེས་པ་
གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །དཔེར་ན་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བས། ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་གཅིག་གིས་ཆོག་རྣམ་པ་མི་ནུས་ནོ། །ཇི་བསྒྲུབ་ན་ལས། གྲངས་དེ་སྙེད་འདོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་གྲོགས་མི་ནུས་པ
ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ལྟར་ན
དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཚིམ་སྟོན་པ་ཡི། །ཇི་སྐད་བསྟན་ནི་ཐག་པ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ
མཚན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཞིག་གི་ཞེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་གི་ལ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་ནི་དེ་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དགའ་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཤེས་འགྱུར་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད
366 ནི་གྲུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་པ་གཞི་བ་སྣ་མཐོང་བཞིན་པའི་དོན་འབྲེལ་བྱུང་བ་ཅན་གཟུགས་སོགས་བརྟེན་དང་འདྲ་བ་ལག །ཤེས་སྤྱ་གཞན་བཏགས་པའི་ངང་བཞིན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་ག །ཤེས་ལྟར

༄༅། །དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པ་ཞིག་དང་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་མཐུས་ཕ་ཅན་ལ་ཡོ་ཞེས་ངེས་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འཕར་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ན་དེས་
རྒྱུས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་པའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དངོས་བྱམས་པ་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ནས་མཚན་
ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱས་ལ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་བཏགས་ནས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་
འདོགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་པའི་བརྟགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཞུས་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐར་ཆོད་པས་ན་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚིག་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་གཙོ་རྒྱུ་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་འཇིམ་གོང་དང་དབྱུག་གུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐུད་པ་དང་ཆུ་དང་
367 རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་བུམ་པ་འབྱུང་བ་ན། །རྫ་བུམ་འདི་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡོན་སྣ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། རྫ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ལྷུར་པ་དག །རྫ་བུམ་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་

སྐྱེ་བ་དང་ལེ་མས་སོ།། ཕྱི་རོལ་པ་ཧེ་ཏུ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོང་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང ། བདག་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དང་། དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ཤས་འཐོབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནག་པོ་དང་འཆལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་དང་། ལོག་པས་འཚེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་ནི། ཚིག་གི་དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ནས་ལྕམ་སུ་པ་ཚིག་བས་ཤ་འདི་ནཱ་ཡང་ཕྱོགས་གཞི་ཕྱི་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མེད་དུ་ར་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བྲམས་པ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོབ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱུ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དེ།། ཡང་བྲམས་པ་དང་གི་ཁ་ཏུ་མ་དང་། ཚིམས་དང་ཚིམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་འབྱུང་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་དུ་རི་བོང་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྨྲ་བ་བཀག་གཞན་རི་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཀ་ག་པ་བཞི་པོ་ཅི་ཙམ་ལ་མི་གནོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་ར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པ་ར་མཐུན་དང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འདང་རིགས་པའི་དཔོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་རྣམ་བཞི་ལང་། ཕྱོད་ལྡན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཆར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲམས་པ་ཕྱོག་ལ་ཕྱེས་ཏེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དུ་ཟིན། །ཕྱི་ར་ཞིག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ནེ་གཞུས་ཀྱིས་དཔག་ལ། །ཐམ

༄༅། །ཚོགས་ཀྱང་ལ་རྟོགས་ན་ནི་གཞན་ནས་སྐྱེ་འདོད་ན་ནི། ད་ཙ་བསྟན་པ་བསྒྲོག་པ་རྒྱས་པ་གསོ། ཕོ་དང་དུ་ཧེ་ལྷ་རབ་ལྗགས་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེ་ན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ཉིད་མ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར
ཡང་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་སྲིད་དོ་ཞེས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ལ་ཞེས་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡོད་པ
མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་དང་པོ་ཉིད་ལེགས་བྱུང་བས་བསྟན་བརྒྱུད་པ་ན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་འགྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཏུ
འགྱུར་ན་བདག་གཞིས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ལ་ལ་བ་ནང་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་པདྨའི་རྒྱུ་བ་དང་དེ་ནི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་འཇམ་པ་ཉིད་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་
ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བཞུས་པ་དང་འབལ་པོ་ནི་ཉ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་ཡང་དེ་དེ་ཉེ་དབྱེ་གཞག་ལ་སོ
369 པ་ནང་གི་ལས་ཉིད་ཚེན་སྔ་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བསྐྱེད་ནས་བ་ཁོ་ན་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མེད་མི་གས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདི་ལ་བཤད་པར

370 ཕྱིར་རོ། །ག་ལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་སྣང་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཀུན། རང་གི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག
ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་སྨིན་པ་དུས་ཚིགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་ར་འགའ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཚིགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྐྱེས་ཡུལ་ལ་ཡང་ཙམ་པ་ཀའི་མདོག་ངེས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་བྲལ་ཡང་
མདངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཅན་དང་རྣ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་འབྲལ་བ་བརྗོད་ནས་མཐོང་བ་དང་ ...... རྒྱལ་བ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏེ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚེ་དང་འཛིན།
ཏེ་ན་པ་འདི་པ་ཡིས་སེམས་དོན་ལ་སོགས་པ་ཞི་ཀྲི་ཡ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་ཉུང་པ་སྤྱོས་ཀ་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དེ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་
པ་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་སྟོན་མཁར་གྱི་ཨུཏྤལ་གྱི་དྲི་དང་ཁ་དོག་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཞིག་ཀྱང་ཆེས་བཟང་བའི་འཛིན་ཏེ། དེ་ན་པ་དང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྔོན་པོ
ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། རྒྱུད་པ་ན་ཕྱར་ན་དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྐྱ་གསལ་བ་སྒྲོ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་རྣམས་པས་དང་རྒྱུད་དང་མི་དང་ཕྱུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས

༄༅། །ཕྱི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་བསྒྲུད་དང་བཞི་བོ་སུ་ལ་སོགས་པ་དགའ་དང་། ཨ་ཙ་ར་ཕུ་ཏྲ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་སློབ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་པ་འཆད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མ་ཟད་ཀྱི། བློ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཡོན་ཏན་ཉིད་སྐྱོ་ཚོགས་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དག་གོ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེ་དང་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་པའི་ཀྱི་ཕྱུགས་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བ་ཞིག་ཏུ་
ཉུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མཚན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་གྲོ་ག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་པར་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་
ཐུང་བ་ཡིན་ཡིན་ནོ། །གང་ཏུ་ཕྱུས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདྲ་བས། འདི་ལྟར་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་ག་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་པ་ཡི། རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཞེས་ཡིན་ནོ་སྣམ་དུ་སེམས་སོ། །མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཅིང་
བཟའ་བར་བྱེའོ། །ལུས་མཆོག་འདས་པ་དང་དེ་ཕྱིན་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཚོགས་པ་རྒྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་བ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བུ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པར་འདོད་ཅིང་བུ་མོའི་འཇིག་རྟེན་པ་
371 རོལ་མོ་དང་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞག་ཚིག །འདུན་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ཡི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མོ་དང་སྨས་པའི་ཚེ་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན།

ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བ་ཡོལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་རྟོག་མ་ཐོང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འཛིན་རྟོག་པ་ཡུལ་མངོན་སུམ་རྟོག་མ་ཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཞིག་ཡིན་ཀ་མ་མངོན་སུམ་ལ་ཡིན་པ་ཞིག ཡིན་བྱ་ངེས་མངོན་སུམ་མི་ཐེན། མངོན་སུམ་རྟོག་མཐོང་བ་ལོག་པ
མངོན་སུམ་རྟོག་འདོད་ན་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྒྱུད་ལ་དངོས་པོ་ར་འགྱུར་ཏེ། ཨོ་ན་ན་བ་རོལ་མངོན་སུམ་རྟོག་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་ཀྱི ……… དངོས་ཀྱི་བྱ་ད་བ་ལྟར་མི་དོན་སྣ
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཏོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་འབྱུང་བ་བདེ་མི་པ་དང་འཛིན་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཐ་ཅན་ཡང་ཉེ་སྣ
བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་བཟུང་བས་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་བ་དཔེར་སྣོན་ནས་འཛིན་རྟེན་ཕ་རོལ་མ་དཔང་དཔོག་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །ཕྱི་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་ཟད་ཚེ་སྟ་དཔག་ཡས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཐུང་སུབ་སྤྲོས་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་འདི་ནི་རྟོག་ཀྱིས་བསྐྲུན་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཚེ་མ་དང་པོ་ནི་གྲུབ་ཟླ་བ། །སྒྲོས་སུ་ངེས་ཚོགས་ཐེར་ཟད། །བཟང་
མོས་ང་ཚོས་གཏམ་བ། །དེ་ནི་སྙད་གོའི་ཧེ་བ་དང་རུ། །ཅེས་བྱེད་སྨྲས་དོན་ཏུ་ཏོགས་པ་རི་ཚད་མ་ཉི་མིག་ཅོག་གཅིག་ཀྱི་ཕལ་ཡོད་ཀྱི་སྔོན་ཡུལ་ཇི་ཚམ་ས་ཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཚམ་ཏུ་ཟད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སབ་ཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོར

༄༅། །ཀ་ཅོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བ་ཤད་པའི་བསྐྱབ་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཡུལ་འདུས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བ་ཀ་ཉིད་ཅེ་ན་ཀུན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡོད་ཀྱི་མཐུན་པ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ
ངེས་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་ཀྱི་ཕྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ག་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་ན་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྩོམ་སྤྱུ་ཀ་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་བྱེད་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་ཏོ། །དེ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅེས་པ་སྟེ་འདུ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་མ་ན་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི
བདག་ཉིད་བདེ་ན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་བདེ་ན་པར་རྟོགས་པ་འཚོ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མཐོང་བའི་ལ་བསྒྲུབ་དུ་འི་ཚེ་ས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲུབས
པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རང་གི་རྟགས་ལ་ཡང་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྟོང་པ
དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྤྲུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་བ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སུ་ཡང་ན་ཤ་བསམ་དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚང

པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཤར་ཆེན་པོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ལས་དང་། གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
འཐད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་དུ་ཞིག་སྟེ་སྨྲ་བར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་སྟེ་གཟུགས་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲ་ཚོ་ལྔ་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་ཡང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་བའི་མཐའ་འགོག་པ་ཡང་། རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་པའི་ས་ལ་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་གཞུ་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་
ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་ལ་ཡིན་དེ་ཚེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་པོ་ཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཇིག་རྟེན་གཞན་གནོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག། ཤེས་བྱའི་
374 རང་བཞིན་དམིགས་པའི་དོན་གྱི་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ།། བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།། གང་གི་ཚེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཡང་དེ་ཚེ་བཞིན།། ཞེས་བརྗོད་པར་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་

༄༅། །མཁྱེན་པ་ཡོད་ཚེ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་བསྟན། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་པར་རྟོགས་ལ་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཚིགས་དང་རྗེས་དཔག་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་བ་པ་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་བར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་འགོག་པ་ཀ་ཡང་
ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སོ་སོར་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ།། བསྡུ་བ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་ཞིག་ཡོད་
ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་གཉིས་ཀ་འབྲས་སྐྱེ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། གང་དག་དང་པོ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག །ལས་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདོད་
པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དག་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལས། གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས། གཉིས་ཀ་སྒྲ་སྤྱད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་དང་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་བ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤྱི་བསྒྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བཞག་གི་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི་པོ་གསུམ་དང་། དེ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོ་ན་གང་བའི་ཕྱིར་ན

འཕགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་ཀུ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལམ་སྦྱོང་བ་རྣམ་སྨིན་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ།། ཞེས་སྨྲས་སོ།། འདིས་ནི་མཐའ་བཞི་འདི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབ་ཀ་ཁྱུང་། མཐར་སྣང་བ་དང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་ཏོ།། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ།། དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ།། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་བཅའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་
བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་བོ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་སྣང་བ་བཞིན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་མིན་པས། ད་
ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཉམས་པས། སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་ཞིག་ན་ཡང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་དུ་སྣང་བ་མཐོང་བ་དེ། ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདོད་ལྟ་ན། འདི་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་
སྣང་ཙམ་ནི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསྒྲུབས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་བདག་ཉིད་དེ་རང་གིས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཟུགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆ་ར་སྤྱོད་ནས་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་རྟག་པོ་སྐྱེ་འཕགས་པོ་
སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡང་ལ་ནི་གཟུགས་པ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན། ཕྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ཉིད་ཅི་ཡོད་པ

ཨ། དབུ་མ། ཀྱི་ཆ་ཆེ། 377

༄། །ཀཱ་ཏུ་མཚོན་པར་ཞེན་པའི་ཀཱ་རྣམས་སུ་སྐྱུར་པ་འདི་ནི། ཐྲིས་བ་འདི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བས་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཏི་མུག་གིས་བཀབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཅི་ལྟར
ཡིན་ཞེན། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་དངོས་སྣང་བ་ནི། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ཡི་བཀྲིས་བསྒྲིད་པའི་རི་མོ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྲ་ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་དང་།
རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟེ་མཐོང་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱིས་དབང་གིས་མི་མཁས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སྣ་ཚོགས་པ་བཀྲ་གྲེས་ཀྱིས་ཏེ་དངོས།
གི་ཞེས་པས་རྟོགས་པར་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི། བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི
ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ནི་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ། གཏི་མུག་མེད་པར་ཡང་དག་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་སྟེ། མི་མཁས་པ་ཞེས་ནས་རྟོགས་པ་ཏེ་དེ་རིགས་པ་ལྟར་བྱས་པར་བཟོད་མ་ཆགས་སོ། །མཁས་པ

དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་བའམ། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་དུ་སྨྲ་བ་འཐད་ཞིག་ཅུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་པོའི་ཉེ་མས། ཐུབ་པ་སྡུག་གོ་པར་འཁྲུལ་པའི་མ་རིག་པ་
རྣམ་པར་བཅས་ལ་བསྟུད་སྤྱོད་ཞིང་། ལས་འདུ་བྱེད་དགག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏེ། ལས་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུད་པ་ལས། ཐུབ་རྒྱལ་ཚུལ་བས་བཤད་པ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་ལ། །སྐྱེ་མེད་རྫ་བ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདིས་ཞེས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མུན་བསལ་ལ་ལྟར། །མ་རིག་གཉིས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་འབྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ནི་ནམ་མ་པར་རང་བཞིན་འགག་ཡང་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི
ཕྱིར། །དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱུ་མ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་ན། མ་སྐྱེས་པས་མོ་
378 གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྒྲ་ཤད་སོགས་ཁས་མཐོང་ངོ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་དཔེ་ཡིན་ཞེས། ར་ཞིག་སྐྱོན་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཉམས་པ་དེ་དག་ཉིད་དུ་ཡོན་ལ་

༄༅། །བསྟན་པ་བཅུ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་རྐྱ་ཏེ་ཧེ་ཤུ་ཀི་ཅི་ཏི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚོན་པ་ལ། ཀྱེ་བཟླས་ལ་སོགས་མཐོང་ལ་མོས། ཤམ་གྱི་དུ་མི་མཐོང་བཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཏེ་སྐྱུ་

འཕྲུལ་བསྐྱེད་ནམ་ཀློང་མི་ཟ་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཕོ་མོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྒྱ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱ་བས་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་ཕོ་མོ་ཅག་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡུལ་འདི་ལྟར་བཟུང་བ་ཤེས་ནས་ཤེད་ཀྱི་ཞབས།

ཡང་དག་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་གསུངས། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་དུ་ཤད་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱག་མ་སྐུ་རྒྱུད་པའི་སྙིང་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་

འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྷུན་རྣམ་ཉིམ་ཡིན་ནོ། ཕོ་མོ་ཅག་ཉིམ་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་མེད་བཟླས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཕྱད་པོ་རང་བཞིན་དངོས་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །ཕྱིར་རྒྱུན་རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་དངོན་

པ་ཉིད། །སྣང་སྲིད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་སྣང་། །ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་བསྒྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་བྱུང་ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་སྦྱར་ན། །ཕྱིད་རྒྱུ་བཅལམ་

འདི་དག་སྐྱེད་ཙམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཞིང་བརྟགས་པར་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ནི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ཆུ་ཡང་ཆོས་འཁོར་ཞིག་ལ་དཔེར་སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་འགལ་ཡང་མ་གྲིགས་ལ། དོན་དམ་པར

ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་སོ། །ས་རིས་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ལྷག་པར་ཤོར་ཞིག་ཨ་རེ་ཞིག །འདི་ནི་ཕྱི་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ཤད་པ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཡང་ཕྱི་མ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་མཚུངས་པ་མཐོང་བ་དང་། མིག

380 འཕྲུལ་མ་བཞིན་ཕྱིན་སྣང་ལ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་ཆུ་ཟླ་མེད་སོགས་ལ་དང་། སྒོ་ཀྱི་ཡང་ལྷ་འགྱུར། བརྗོད་པས་བརྟན་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཅན་དང་སྨྲ་ལ་བསོགས་ལ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས

བྱུང་། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ལ། སོགས་ཞམ་གྱི་བུ་མཐོང་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་སྲིད་ལ་སོ་ཞེས་ཏེ་བཏགས་ཉིད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡིན་ཕྱིར་ལ། ཕྱིས་ཤིང་བ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་སྤྱོད་དོ། །དེ་རི་ཕྱིར་དེ་བོན་ཉིད་དུ་གཟུགས

སོགས་འདི་ཉིད་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་བྱུང་། གང་གི་ཕྱིར་སོགས་ཞམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དོན་དམ་དུ་མདོ་ནས་སྨྲ་དང་ཡང་སོགས་ཞམ་གྱི་བུ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ

འདི་ནི་ཡན་ནས་ཚིག་ལ་མ་ངེས་པ་སྟེ། འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཐོགས་ལུས་ཀྱིས་བྱུང་། འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲ་བ་ཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མ་མཐའ། །མི་ལམ་གང་ལ་དགོས་པ་མེད། །ལོག་པའི་བློ་ལྡན་མངོན་པར་ཞེན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་བྱུར

བྱུང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །དཔེ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་གཟིགས། །རྒྱུ་ཡི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། །མཐོང་ཡང་སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་མེད། །དཔེ་ཉིད་ཡོད་སྒྲུ་རྟེན

ཀ

༄༅། །ཕས་ཕྱུང་བ། །རྟག་པ་མིན་པར་རྟོགས་པར་རྟོག །མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷག་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར
ལས་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྗོད་དུ་མེད་པ
ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར
དམིགས་ནས། དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི
ཀུན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དཔྱད་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གཏན་མི
འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཡང་སྦྱར་བ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན

ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གསུངས་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན།
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།། ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡེ་ནས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །
གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སོ་དེ་ཀ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་ཟིན་པར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བས་སུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་ཞེས་པ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་
དེ། གདོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་སོ།། རང་གི་ངོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བརྒལ་བ་འདི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་སོགས་ལ་འདེབས།
དེ་ཉིད་དུ་སྣ་ཚོགས་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྤུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་བས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོད། ཞམ་གྱི་ཕྱུང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། འདི་ནི་མ་ཟིན

༄༅། །ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་པ་ཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཆ་ཤས་སུ་བཅོམ་པས་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྱོ་མོར་བཅོམ་ན་བུམ་པའི་བློ་མི་འཇུག་པའོ། །བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་གཞན་བསལ་ན་ཆུའི་བློ་མི་འཇུག་གོ། །གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་ལ། བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཅོམ་ཡང་དང་། བློས་རོ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བློ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འཆད་དོ། །སྟོང་པ་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་
དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་རྒྱུ་ལ་ཕྱེ་བ་དང་། རང་གིས་མཛོད་པ་གཉིས་མཐུན་པར་སྣང་བ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་དཔྱད་ན་ཤ་ཐད་པའི་དོན
དམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་བཅལ་སོགས་ལ་བར་གཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། འབྱུང་འགྱུར་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ནི

384 རྒྱུ་འམ་གཞི་དང་བཅས་པར་རིགས་ན་དཔྱད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བཏགས་པའི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་རྩོད་ཀྱང་བ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཏེ། བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན་བདག་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཁྲུ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་བརྟགས་པ་བརྟན་མཐའ་མེད་ཀྱིས་པ་བརྟགས། བརྟགས་པ་ཡོད་པ་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱུགས་སྐྱེ་བར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལ་ཞི་ཡང་དོན་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ། དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ཀ་གཏན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྣང་རྫེ་སྙིང་བ་ལ་དོན་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱེས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཡོད་ཀ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། བཏགས་དང་བཏགས་གཞི་དང་བཏགས་ཉིས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་དེ་ཕྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི

༄༅། །ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་འདི་ཡིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར་བ་འགོག་པ་སྟེ། མཐའ་བཞི་ཀའི་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་རྟེན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། ཡང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བ་ཡིས། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟོས་འཇོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེད་པས། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེ་དངོས་པོ་སྒྲིད་ཚོད་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འདིས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྨོས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཐད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པ་ལ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན

སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལུགས་དེ་དག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟློག་ནས་སྨྲ་བའོ། །ལྟ་རྟོག་གི་དྲི་མ་འཁྲུགས་པོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནུབ་བམ་ཉེ་བ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ལུགས་ལྡན་མེད་པ་
ལོགས་པར་སྒྲོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་རྗེས་མི་འཆད་པ་ཞིག་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་སྔ་མ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འང་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་སོ་སོ་བའི་སྣང་ཞིག་མའི་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་པོ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས
གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་དང་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ཀྱང་། མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག
གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་འཐད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཕ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་རི་ཡོས་ན། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ངན་རྟོག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མ་ལུས་པ་དག་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། །འདི་ལྟར་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཟང་པོ་འདི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བཀག་མ་ཐག་ནས་ཏེ། རིགས་པ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

༄༅། །དེ་ནི་དེ་རྟེན་ཡང་འབྱུང་བ། །བདག་གི་ངོ་བོ་དང་མ་སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ། །ཞེས་པ་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་ན། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་
པར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་
གཏན་ཚིགས་སོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཀ་ར་པ་གཉིས་པ་ལ་བལྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ལས། སྔོ་གྲོལ་ཚན་པོ་ར་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ས་ལེ་སྦྲམ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བློ་གསལ་བ་རང་གིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་བཞིན
ཀྱིས་མ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་དབུ་མ་ཐུན་མོང་གི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པས་ཆུས། །རྩ་ཤེ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མར། འཕགས་པས་ཚད་མ་ལྡན་རྣམ་པ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་

ལ༔ བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གདེ་ཅི་ཡང་དག་པ་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
པ་ག་ལ་ཞིག་ཆུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱལ་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡས་ནས་མ་བཏགས་བཀག་ལྟར་དང་བང་ལྟུག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ནི་ཉིད་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག
པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལས་ཁ་ཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི
རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཡ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལ་ཤིང་མེད་པར་འབར་བ་རྣམ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཏན་ལ་འཇུག་པ་བསྒོམས་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་མ་དུ་མཛད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་པས་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་
པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་མ་ཐོང་བ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཐོགས་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕལ་ཆེན་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལོག་པ་ཉིད་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ལྟར་བུར་འགྱུར

388

༄༅། །ཧཱུྃ། སྣ་ཚད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཁ་ལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་སྟོང་པ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་གཙོ་བོར་མཐར་

འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་འདི་དག་ལྟར་སྣང་སྣ་ཚོགས་སུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་

མ་ཡིན་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པས་དབྱིངས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བཅོས་ཀྱིས་ཡིན་པ་འདས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅག་པ། ཞེས་མ་ཁས་བརྣམས་བསྒྲུབ་དོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དོན་རྣམས་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་དགག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཀ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་མཐོང་ས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་

མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་མཐོང་བ་བསྐྱེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཁྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་

རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པས། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ

ངང་ལ་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་པ་ལ་ཕེབས་སོ།། མཐར་ཕྱིན་རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྲ་རྡོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཁྲུགས་ཡངས་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་ཉམས་ཐབས་འདི་ཉིད་ཐུབ་ལུང་ཡོ་ཁ་ལས། ཀ་རྗེ་སྐྱེ་མ་ལ་ས་མཁར་ཀྱི་སྤྲ་ཤིང་ངའི་བཀའ་ཀྱི་སྐྱོན་པོ་དོན་དམ་བཅོ་ཡང་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན
ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་རྟགས་གཅིག་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པ་ཞིག་ཉིད་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལྟར་མཐར་ཕྱུང་སྟེ། དགོས་པ་འདི་དོན་ལ་བཞེད་དེ་སྐྱབ་བཞིན་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་རྒྱུ་བཞིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱི་ནི། རྒྱུད་དབང་གིས་ཤུགས་མོ་ཞེས་བཅུ་ཁར་བཤིགས་པ་མ་ཡིན
ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་རིག་མཐའ་མེད་ལ། སྒོ་འང་ཆོས་བཞིན་ཡིན་རྒྱུད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མེད་དོ།། ཀློང་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བཀོལ་ཡིན་ནོ། འདི་ཡི་རྟོགས་ཞུང་གི་ཡང་ལ་མཐར
དང་དེ་ལ་ཕྱིར་བ་ལ་མཐར་ལ་སྐྱོང་ཞེས་སྦྱར་ཕྱར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་འཛིན་པ་ཡི་ཕྱིར་བར་བསྒྱུར་བ་ལ་མཐར་རྒྱུད་ཞེས་བཤད་པའོ།། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ
ཡང་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་ལ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མེད་དུ་ཟད། ཀ་དག་ཕྱག་པ་རྗེས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ནི་མཐར་རྒྱུད་བདེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ
390 ཡིན་ནོ།། ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་མཐའ་དང་། དེའི་མཐར་འཛིན་ཀྱི། བསམ་རྒྱལ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས

391

༄༅། །བསྐྱ་སྤུ་ནམས་མེ་དམཐའ་ངང་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྒྲོ་མཐའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་རང་ཞེན་པའི་ཕྱག་ཀྱ་པ་ལ་ས་མ་བརྟགས་པའི་ཚེ་བཅུ་ནས་ནི། དོན་དམ་པ་ར་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཁྱུལ་ཁྱུའ་ཙ་ན་ནི་ཡོད་མཐའ་ཁ་ཕྱོགས་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི། སང་ལྟ་ཁྱུས་ལ་མཐུན་བརྩེ་ཡོད་ཙམ་པ་ལྟ་སྤུ་ནམས། ཡང་མཐར་རང་འདི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ།། གཞུང་གོ་སྐབས་དགའ་འཁྲུགས་ཕུ་དེ་ནམ་ཤ་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་བ་ཞད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉེ་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པར་བསྒྲུད་པ་བཞི། ཅུ་ཡང་པ་མཛད་པ་ནི། ཇོ་དཔལ་འཆང་བཀས་པ་སྟོ་གཞན་རིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ར་འདུད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དོ་ཞེན་ཞེས་པ་རྟགས་སོ། ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཕྱེད་བ་མཛད་པ་ན། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་པའི། སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཕྲ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས། ཐབས་མཁྱེན་པ་ལ་གླུ་ཟེ་ཅི་མ་སྲུང་ཞེས་སྨྲ་བོ་ནམས་རྣམ་པ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཀྱི་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱིས་པ་དོན་པ་རྣམ་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཕབ་ཐེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ར་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇ་ཀྱ་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་དགྲ་ན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རྟོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། རྒྱ་བ་ཐོགས་པ་མཆོག་པ་ཕྱིན་ཀྱིས་ཐུ་རྣམ་བཞིན་ཆ་བ་ཞེས་ཅན། ནམ་པར་ལྡང་བ་ལ་ཉེ་ཐོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞེ་ཞེས་པ་ར་བསྟན་པ་ན། གཞན་ཀྱི་གཞུང་ལས་ར་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པས

ཅུང་ཟད་ཙམ་གཞན་དུ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནས་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་དེ་མི་ཟློག་ཚུལ་ཅིག། སྣང་བ་ནི་བཞི་སྟེ་བསྡུ་བ་ལྟར་རང་ཉིད་འཇིག་པ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་རིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཉིད་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་བཞག་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་ཅིག་གིས
བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་ཚུལ་ཡོད་པ་མེད་དོ། བརྒྱུད་པས། ཆོས་འདི་ནི་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།། སྟོང་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་མ་ཡིན།། ཞེས་གསུང་སོ། ཡིན་ལྟར་དེ་ཡིན་པས་ཀྱང་གཞན་དུ་སྒྲུབ།། ཚོགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཅུ
བ་བསྒོམ་བའི་ཕྱིར་དང་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་དང་ལོག་བའི་ཕྱིར་དང་རྣམ་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་ཞེ་ལ་འཇུག་བའི་དོན་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་རྟེན་པ་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དང་བསྡུ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཆོས་མ་དང་པར་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱེད་དུ་དེ་ན་བ་ལ་
ཐུང་ཞིག་ཡོད་པ་བདུད་ལྡན་པ་དང་དགེ་སློང་གི་ལ་རྟེན་སུ་ཚིག་ས་བར་འགྱུར་བས། ཁྲི་ཚིག་ས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མེད་དོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ས་གཞི་ལ་བ་ལ་ཆགས་པ་བདེ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་རྒྱུད་འབྲུག་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི། འཆིང་
བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲི་ཚིག་སུ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལོག་པར་ལམ་ལ་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་ནི་མིན་ནོ།། གང་གི་ཚེ་ཆོས་འདི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པས་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་ཕྱིར་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ
392 ཁོང་ཁྲོ་བ་རྣམ་པར་བཅས་ལ་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བ་ཡར་སྐྱོང་བ་ཉི་ཤུ་དུ་གྱོལ་བར་འགྱུར་རོ།། སེམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། རྟོད་མི་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན།། དེ་དག་ལ་ནི་གྲོལ་བ་མེད་དོ།། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་གྲོལ་བ་མེད་པ།། དེ་ལ་གཞན་གྱིས

393

༄༅། །གཱ་ལ་ཡོད། ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་བྱུང་། དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་སྡེ་ཁྲོ་ལ་འཁྲུགས་མི་དགའ་ན། །ཀྱང་ན་བསྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སྤྱོད་བཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་

བྱུང་། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་པར་འགྱུར་ཅིང་། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་

ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་ལྷུང་དོར་ནས་བ། རྒྱ་བོ་ཞི་སློབ་མ་བྱེད་ན། ཐུབ་མཐར་ལ་དགོད་པ་བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་དམ་དུ་འཆི་བ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཕྲག་ལ་བསྐྱེད་ནས་མ་ནུས། ཕྱིད་པར་ཆེན་བྱེད་པར་ཞེས་པར

གྱིས་ཤིག། བདག་སྐྱ་ལོག་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་པོ་འི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཞེ་ན་ཏུ་མང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བར་དག་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། བྱང་དོར་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་ཀ་སོགས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཞིང་རྟོག་ས

པ་དོན་མེད་ཞབས་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་ཞབས་པ། འཆིང་ན་ལ་སྦྱོར་བ་དོན་ནི་དེ་ལ་བརྟགས་པར་འདོད······

394

ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མ་ལུས་བ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི ། འཁོར་བ་འཁྲུལ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལོངས་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང ། སྐྱེ་ན
རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྔོན་དུ་ཀུན་ཤེས་མ་འདུས་པ་དང་དང་བའི་ངོ་བོ་ཐམས་བཅད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེས་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ །
དེ་དག་ཉིས་ལུས་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་ཞེས་རང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ་ནི་དེ་སྤོང་བ་དེ་ཡང་སྔར་ཚོས་དབྱེ་ངེས་རྟོགས་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པ
ལྟར་རིག་ལྟ་ས་རྟེ་ལྟར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡུལ་ལ་རྟེན་ནས་མེད་པར་མཐོང་བས་སྤོང་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འཇིག་ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་ངའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་བརྟགས་པ་ན། བདག་ཏུ་དཔེ་ས་པའི་ང་ཞེ་བདག་ཅེ་ལྟ་བ་དེའི་ཡུལ་དམིགས
པའི་སྣ་མ་དང་སྐྱེས་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ཉི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ན་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་ཟླ་བ་འདྲེན་ལྟ་ཉིད་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་བདག་གི་རང་སྟོ་ངས་གྲུབ་པ་མེད་པ་བ་རྟོགས་
ལས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། །རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཞེས་བདག་ཅེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཚོལ་མར་བདག་ཁོན་ལ་རྟོག་པ་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ…

395

༄༅། །འཕགས་པ་བརྟེན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྤྲང་ས་པ་ཉིད་སྐྱོ་རྒྱལ་ལྡོག་པ་མེད། བདག་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་འདི་ནི་ཁྲམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྲབ་ས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རྟུས་ལས། བདེ་ཆགས་སྐྱོང་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ནམ།། དེ་ཡི་ཕྱིར་
རྒྱ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་།། ཞེས་སོ་པ་དང་བཞིན་ནས། ཞེས་པ་འདི་གསང་བའི་མདོ་ལས་རྗེས་སུ་ཏེ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདི་སྐད་དུ་ཐེ་ཡིན་ནོ། ཤེ་རྟ་དང་ལ་བཅད་ན་ཡུལ་ལ་གདོང་ལོམ་ལས་ལ་ཡལ་བ་བཞི་མོ་ཐམས་ཅད་སྙེམས་
པར་འགྱུར་རོ།། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཚོགས་ལ་སྦྱ་བ་ཉེ་བར་ཞིན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་པ་བསྟན་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པ་རི་རབ་དང་མཉམ་
ཕྱོགས་པ་མཐུན་པས། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡིད་ཡིད་པར་ཞེན་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་བརྟག་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ན་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འབྲུག་པ་བར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག
མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་ངེས་པར་རྙེད་ནས། དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་སྒོམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཞེས་པར་བྱའོ།། གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་
ལས་ཏེ།། ལས་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།། ཞེས་ཕུང་པོ་དང་དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་། འདིར་འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལ་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར

པོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེ་དེ་དེ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། བརྗོད་ཆ་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ལས།
བའི་ཡུལ་ལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཇོག་པ་ལ་འཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་རུ་བསྟན་པས། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི
རྩ་བར་སྟོན་པ་ནི་རང་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དེ་ངེས་སོ། སྔོ་ལ་ཏུ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་ལ
བཞིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ་བདུན། གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ། རང་སྡེས་བརྟགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག
ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་མའི་ཕྱོགས་རྩོད་དང་བཅས་པ་སོགས་པ་ལྷག་མ་དགག་པ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་བཞིན་ཡོད་དཔག་པ།། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་ཆོས་མཚུངས་བཞག་པ་དེ་དང་བཅས་པར་བཤད། དེ་ཉིད
བཀག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དྲིས་ན་མི་ལ་ལས་ཤེས་ལྷ

397

༄། །ཕྱིན་ཞིག་ཅེན། དེ་ལ་བཀའ་ཉིས། གྲགས་ཅན་གྱི་ཕྱུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ནི་ཟབ་པའོ་སྐུ་ལ་སྐུ་ཡ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ཏི་ག་པའི་དགོས་པ་དང་ནུས་
འཕྲུ་དུ་ལམ་གྱི་རྟེན་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱབ་མེད་དང་འགྲུབ་རྟགས་གྲངས་ཅན་ལམ་ཀྱིས་མཚན་པ་སོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དཔེ། རྩ་བའི་རང་
བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མེད་པ། །ཆེན་པོ་ངར་འཛིན་དང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་བདུན། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཕྱི་རོལ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཕྱིར་ལས་ན་རང་བཞིན་ནི་དུ་ཡོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་དང་རྒྱུད་
ཅེས། སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན་པ་སྙོམས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཚེ་སྙོམས་པ་ཡི་དྭངས་ལ་ཡང་ལས་སྦྱ་ཞིབ་བྱེ་རང་བཞིན་དང་སྒྲ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་པ་འདི། དེ་ལས་ཐ་ཆེ་བོས་སྨྲ་ལས་རྩོ
བ་ཅིག་ནོ། །དེ་ཡི་ཚོད་པའི་ཚེ་ཡི་ནང་། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེ་ན་པོ་དེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་པོ། །དེ་ལས་དང་པོ་སོ་བདུ་ཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་སྡེ་གུ་བཅུ་གཉིས་ཀ་དཔེ་ཚོགས་སོ། །དབུ་རྫས་པོ་ལས་འཁྲུང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་སོ། །ཀྱང་པ་ནས་གསུམ་པ་ལྔ
ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་ཆུ་དང་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་འབྱུང་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནས་རྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡ་ཞེ། ཚེ་ན་པོ་ལ་ལ་སྙོམས་པར་ཆེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་པ་རིམ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་པ་ཡང་ཡོན་

ལ་ཉི་མ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཉི་མ་འཁྱུར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྔ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉི་མ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རིང་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་སྐྱེ་ཉི་མ་འཁྱུར་བ་ཆེན་པོ། །སྐྱེས་བུའི
རས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཞམ་ཡིན་ལ། ཉི་མ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ལ་སོགས་པའི་ཉིན་པོ་ལྷ་ཡི་དབྱིབས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞུགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག །ཡ་སྐྲོས་ཉེ་བ་རབ་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒྲོན་ཞིབ་པ་བརྟག་པ་བའི་དོན
འཕྲོས་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྟོང་འཁོར་བས་ལུས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རིམ
གྱིས་ཕལ་མ་གཏན་བཀྲམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པར། མི་ཕྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་གཙོ་བོ་ལ་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་ལ། དེས་བསྟན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ལྟར་དང་ཚད་དུ་གྱུར་པས། རང་ལ་ལས་མི་འགྲོ་ཞིང་འགྲུབ་པར
འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བཙོ་བ་དང་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། མི་པགས་ལ་རྟེན་དང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཀུ་ཤ་ཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་གང་
398 ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་ལག་ར་བའི་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྡུལ་ལ་ཆུང་སྙིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཛག་པའི

ཐ

༄། །ཁ་གཉིས་ཅ་ཅན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱིར་བ་དང་གཡོ་བ་ཡི་ཁ་གཉིས་ཅ་ཅན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཀྱང་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་རྒྱས་ལ་བའི་ཁ་གཉིས་ཅ་ཅན་ནོ། །བརྟན་པ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དགའ་ཐུབ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པ་ལེགས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
འདི་ལ་ཆགས་ཉམས་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདི་ར་ཡོན་ཏན་དག་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉམས་སུ་མ་པ་ར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་གྲུབ་ཉིས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ
ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆང་བ་ཕྱིན་པ། ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི
དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དང་ལག་
པ་དང་རྐང་པ་དང་རྒྱུ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལྤགས་པ་འམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །ལྷ་ར་ཉིས་བཅུ་གཅིག་གོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང
399 རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་གཙོ་བོའི

རང་བཞིན་པོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཞུང་ལུགས་སོ།། ཞེས་བཞི། ཇི་ལྟར་གྲགས་ཅན་དགའ་གྱིས་བདག་ཁམས་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ངར་འཛིན་ཅིང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཞི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེ་
བྲག་པ་རྣམས་ནི་བློ་དང་བཅས་པ་ཕྲ་རྟགས་ལ་རྫས་ཡོད་པར། འཁོར་བ་དང་སྣང་བ་དང་འདུས་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱབ་པའི་ལུགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་དོ།། དེ་ལ་སྒྲོ་ཡི་ལུགས་ལ་འཛིན་པའོ།། དེ་བཞི་འཁོར་བའི་ལུགས་ཉམས་སུ་
སྐྱོང་བའོ།། རྟག་པ་སྨྲ་བ་ཉིད་ལས་བཟློག་པའོ།། འདོད་པ་ནི་འཇིག་པ་རྒྱུ་བ་རི་དྭགས་ཡ་ལ་རེ་བ་འཚལ་བའོ།། སྣང་བ་ནི་མི་འཇིག་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ཉིད་དོ།། ཐམས་ཅད་པ་ནི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡ་ཕྱེ་ཅེས་ཕྱུགས་དང་རང་སེམས་ཀྱི་མཐའ་
པ་ཉིད་དོ།། བདེ་ལས་མཚོན་པར་ཐོབ་བཞིན་པར་ཡོངས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་སོ།། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ།། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤེས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱེད་པའི་ལུགས་སོ།། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་ཡི་
ཀྱི་དང་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལ་ཡིད་སྒྲུ་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འཁྱམ་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བྲལ་བས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་བདུད་ཕུང་བ་དང་ཚམས
400 པར་གནས་པ་དེའི་ཚེ། རང་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ།། ཞག་ད་ཡང་རྟག་པ་དང་། ཤེས་བུ་འི་སྐྱེ་དབ་དང་། ཤེས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟས་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཅན་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་སྦྱང་མེད་པར་ཡང་

༄། །སྨྲོ་བ། །བྱེ་བྲག་པ་པ་མཆིག་སླུམ་པ་དག རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱུ་བ་རང་རང་ཙམ་པ་བ་བ་བས་ལོ་ནོ། །སྐོ་ཐེད་དུ་སྨྲ་བ་དཔག་ནི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ནུ་མས་ཀྱིན་ཨ་ཕ་བ་གཅིག་ཡིན་བ་སྟྲར། །རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པས་
བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་རྣམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བ་བས་ལོ་ནོ། །འགྲེལ་པ་ར་བདག་གི་ཕྱིར་བར་ཀུང་ཟད་ཙུད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུ་རྟོགས་ཙ་ནུ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱ་ཏ་ཀ་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟང་ས་པས་བཞུང་
འདི་ནི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྲ་ས་ཅན་དེ་འཁྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སུ་རྟོགས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་ངེས་པར་འཆད་པ་ནི་དཔྱམ་པོ་བཤད། ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་མི་འདྲ་བ་དཔེར་སྨྲ་བ་དེ་ནི། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲ
བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བསྟོ་དོ་བོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་ནུས་སོ། །སྤྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་རྟོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་མུ་སྟེགས་རང་གི་ཚིག་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱོ་བས་བཟླས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བུ་རྣ་ར། །རྟག་ལ་དབང་། སྨྲ་བའི་ཚོས་ཅན
བ་ཀ་གཱ་ཀུ་ང་སྐྱོ་ན་མོ་དཔལ་ཉི་རྟགས་དང་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྫས་བཙད་ཙམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་པ་དེ་ནི་དང་འཇིག་ལྟ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ང་མི་རུང་ངོ། །སྟ་ཡ་ར་ཞེ་ནི་ལ་ཙ་ཙི། །ང་འཇིན་གྱི་རྟེན་ཞེས་བཤད་ན་སོ་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི
ར་ཤ་ཀ་ཐི་ཏ་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་དགོ་དེའི་ཡུལ་ནི་ངོ་མ་དུ་ཀ་ཞག་ས་ལོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ངོ་ས་བཟུང་འགོད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ལས་ལ་ཟློ། །རྣམ་པ་འི་ཡུལ་ནི་ཀ་ཟུག་ཏི་བ་ཞེ་ཡིན་པས་ལ་དེ་ཉི་ཤུ་སྤྲ་ཚམ་ད་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགོ། །དེའི་ཕྱིར་ར་འདི་ལ་ཀྱི་ཤ་རྩེ་ཀ་པའོ། །

402

བསྟན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་པ་ནི་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་འི་འགའ་ཞར་དག འདིག་ཧྲི་ཏི་ར་མི་གྲགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་བཅུམ་ཕྱེད་པར་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་བའོ།། དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་དེ་རང་འི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་བཞི་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དཔོན་ནུ་རམ་ཟང་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡང་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ཡང་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་རྟག་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའོ།། རྟགས་དང་དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འགོག་པར་མ་ནུས་ཀྱི།
གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྟགས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ། མུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་སྔར་ངར་བཤད་པའི་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་ར་བཤད་པ་ཀུན་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པར་བྱའོ།། ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡི་དཔེས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་ཁས་ལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།། ཕྱི
ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ནས་མི་གཏོགས་པར་བཏགས་ཏེ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ

༄། །ཕྱུང་བ་མ་བརྩད་པར་སྨྲ་མ་ཐུ་ལ་ཞུགས་ཏུ་འཛིན་པ་ར་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་སོན། དེ་ལྟར་ཡང་དམ་མཐོང་བ་ཡི་ཡི་མི་ཞེས་པ་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བ་སེ་ཐུས། བདག་གི་ཉི་བ་དང་ཡོན་པ་ཐབ། །གཞན་དུ་འཕྲུལ་པ་ཏྲེ་མ

ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་ཡོད་ཡིན་ན། །གཞན་ཡང་སྲོག་ཉན་བརྒྱུད་དུ་མེད། །ཚིག་དང་། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱང་ཕུང་པོ་བཞིན་ཞིག་དང་པོ། །ཀྱི་ན་བཤིར་ཡང་ཕྱུང་པོ་ལ་སོང་བ

ཐ་དད་པའི་བདག །འདི་འཛིན་རྟག་ཏུ་མ་ལུས་ཚད་སྒྲིབ་གཞག་མ་མེད་པར་བས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡིན་ཏེ་ནུ་ཙང་མི་ཕྱང་པ་བར་ཡང་མི་འོང་ངོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱིས་བཏགས་པ་ཕྱུང་པོ་བདག །དེ་ལ་པ་བཞིན་པ་སྐྱོ་དེ་ཉམ་པ་དམ་མི་འཛིན་པ་འདུ་ཡོད་ཐར་བའི་ཞེན་པའི་ཕྱུང་པར

ཡས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བཏགས་ཏུ་རྟ་ཁར་འབྲུ་ཡེ་པར་གྱི་ཏོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་སྤྲོ་ཡིན་ཏེ་ནུ་ཙང་མི་རིགས་ཞེས་སྨྲ་བར་ཡང་ཐལ་པ་ཕྱ་མི་རྙེན་ཏེ། ཕྱ་རྗེ་བ་ཐྱོ་རྩེ་ས་སུ་ཡོ་ཡང་ཚམ་ཕ་ཀ་ཕྱོད་ཆེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ལ། འགྲེ་ནི་ཕྱུང་པོ་ལྔ

ངེ་བ་སྦྱོང་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཞག་ག་དག་དུ་སྦྱ་བ་དེ་དང་བ་ད་མ་སྐྲུན་པ་ལས་རྣམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་ལྷུན་པ་མ་ཤེས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱོང་བ་སེམས་པའི་དོན་པ་ཡིས་མཁའ་དེའི་ཡུལ་པ་ཙ་ན་ང་རང་འཛིན་པའི་བློ་བ

ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་མ་ཐང་ངེན་པ་ལ་བློ་བ་གྱུར་ནས་བཞག །ཕྱུ་ཕོ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཞགས་དང་ར་ཞེན་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མ་མཆེ་ན་གཞང་དག་ལ་ཕྱ་ཐྲོ་བ་མཐར་དཔྱན་བའི་བཞིམས་པ་

མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་ང་ར་འཛིན་ན་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཆེ་བ་རྒྱལ་པར་སྐྱུར་པ་སྒྲ་ར་དེ་ཚེ་མ་སོང་དུ་ཞིང་ཏུ་ཕྱ། དེ་དུས་སུ་ཡང་ཕྱུ་འགྲོའི་སྐྱེས་བུ་ལས་ཐོག་པ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་། མུ་སྟེ
ཀྱིས་བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་བ་དངོས་ལ་ཡང་། ང་ར་འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་བས་ཞེས་ཟེར། ཤེས་རབ་ཅན་ནུ་ཞིག་མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་ཕྲ་བ་ར་འཛིན་ཞིང་ཏུ་ཞེན་པར་སྐྱེད། དེས་ན་ཕུང་པོ
ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ནི་ཉམས་སྟོང་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ
སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་གྱི་ལུགས་འཁྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་གྱི་ཞེན་དང་། སྒྲུབ་པ་བོ་ཡི་ཡན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་སྨྲ
མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོན་ཡིན
ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ང་ཙམ་དང་པ་དང་ང་ཡི་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས་ལྟ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ཙམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོ

༄༅། །འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འགྱུར་ལ། །གཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ངེས་པར་ནི། རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ཆར་ཡང་འོང་ངོ་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ན་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ།
405 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་ང་དག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་མཚོན་པའི་སླད་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་བར་བཤད་ནས་སོ། །མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་པུ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་
གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བ་ཡིས། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲར་གསུངས་སོ། །འདི་ག་ལས་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་
པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག

ཅེས་གདགས་སོ་ཞེའོ། །རྟོགས་ཀྱི་འཕར་བ་ལས་བྱུང་། ཞེ་རྟ་བ་པོ་ས་ཅིག་ཞུང་ཕྱག་སྣོད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དང་སེམས་སུ་འདོགས་སོ། །ཞེ་རྟ་སྟ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་ལ་དང་།
ལ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་བཀའ་སྩལ་པ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བཀའ་སྩལ་པས་མཐུ་རེས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཞེས་ལུ་དག །སྔར་པོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ནི་བདག་ཡིན་ལ
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཤད་གོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་སྐབས་ཕྱེད་སྨྲོས། །སྐྱོབ་པ་ན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་འདི་ནི་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་སྐབས་ཡང་དེ་དང་འགྲེལ།
ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྙིང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྨྲོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཟུར་ཀ་ཡིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་
ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ངོ་ཐ་དད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་པ་སྔ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། དེའི
ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཞེས་མང་ནས་གང་ལྷག་པ་ཅིག་ལ་ཡང་དག་དགོས་གྱུར་མདོ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབུས་ས་མཐུན་ཅེས་དང་རང་ལ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་[illegible]བ་དང་

406

༄། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་རྣམས་མང་པའི་ཕྱིར་བཀག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་བཟང་པོར་ཐལ་བ་བཅུ་ཕྲག་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ངང་པོ་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་འཚེ་ན་པར་བསྡུང་ངོ། །
འདི་ནི་མང་པོ་ར་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཚོམ་ལ་འཕྱེན་རྟེན་མི་རྟུང་བས། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་སྐྱ་ཡ་ཁས་མ་བླངས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཚོམ་ཡིན་པ
བརྟེན་པ་ལ་སྐྱོན་ནམ་སྐྱོང་། བདག་ཕུང་གཉིས་བརྟེན་པར། ཆོས་ལ་ན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ནས། དེའི་རིགས་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བ་འབད་དོ། །དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ལྔ་ག་གཅིག་སྐྱེ་རོ་ཞེས་བྱ་བའི
ཕྱིར་ལས་ནི། ཕ་རོལ་པོས་བདག་མང་པོར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བས། ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས། ཁོ་ན་ལ་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ
བདག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། གསོ་སྐྱོང་དག་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། ། གང་འདི་སྐྱེས་སོ། འདས་པའི་སྐྱེས་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག
གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཕ་རོལ་པོས་བཏགས་པའི་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚུང་པོ་དོན་རྟག་པའི་བཏིག་ཆོགས་ལ་སྐྱ་བརྗོས་ལ་འཇུག་པ་སྐྱེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གྱིན་ཅི་ཡོག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་སྐྱོང་བས་ནི་ཤེས་རང་དུ་རྒྱུ་རྣམ་ཚང་དུ་མི་ལྷུང་
བའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྤྲངས་པ་མིན་པའམ། སྔོ་སེར་སོགས་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་འདྲིག་རྟ་ལ་དམིགས་པའི་ཉུང་པའི་འདོད་ཆ་སྤྲང་ལ་ཞེན་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དང་རང་གི་ཕྱུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཞེ་སྒྲ་རྣམ་རྟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལས་
འདས་པའི་ཚེ་ཕྱུང་པོ་ཐུ་ཆ་རང་ཆད་པས། ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུང་ནས་ལས་འབྲས་
པར་ཞུགས་པའི་རྟོག་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི། ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་ཇི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་སྔོན་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར
མི་འཐད་དོ་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྣམ་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བསྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་དང་ལུས་ལྟར་ཞིག་པས། དྲན་མ་དང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདི་རང་སྣང་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
408 པའི་བདག་གཞན་སྐྱེས་བསྐལ་སྣང་ལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང

༄༅། །འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རྒྱུད་པ་པོ་ནི་བདག་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་
རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ཕྱི་
མ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་བྱུང་བས་སྔ་མ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྔ་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས། དེར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུན་ཅན་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྐྱོན་རྣམ་པར་སྤྱད་ཟིན་པའི་ཚེ

ཉེས་པ་ར་ཤད་དྲེ་ཉིད་ཏེ། བྲམ་ཟེ་པ་ཆེ་སྨྲས་པ་ལ་བརྟེན་ཚེ་ལ་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། །ཙྪ་ཞེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྟ་ལས་མིག་འཛིན་ན། །དེ་ལྟ་བ་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཕྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་བསགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕུང་པོ་རྟོགས་པ་རང་གི་ཤེས་པས་རང་བསྐྱེ
བདག་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་རིགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་པ་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་ངས་མཐའ་ཡས
མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་ནས་ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་
འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་མ་བརྟན་གྱི་ལྟ་བར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ནམ། ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན

༄༅། ། །བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་སོགས་པ་དང་། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཚེ་ཏེ་ཕྲ་ན་ལུང་བོ་བྱམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྲོང་ལ་པཎ་ཆར་ཡོད་པ་
མི་ནི་བཞི་ལ་ལུང་བསྟན་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལུང་མ་བསྟན་པ་བཀག་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གི་ཉེས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲས་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་
བརྟགས་ནས་འདྲི་བའོ། །དེ་ཡང་དམད་ཀྱི་ཕྱིར་བའི་སྐྱེ་བ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འདྲི་ན་ནི། །ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གི་སྐྱེས་བུ་ལུང་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་འདྲི་བ་པོ་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས
པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཀ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས། རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལུ། ཆོས་རྣམས་ཅན་ནི་བདག་མེད་པར་ཞེན་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར
སྣང་བས་ལ་སྤྱི་བཏགས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། དེས་པར་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་མ
ཡིན་ནོ། །ནོན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་ན་ཕུང་མ་དུ་མཐོང་བ་འི་ཚེ། བདག་གི་མཚན་གཞི་ར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འདི

412

པ་རིགས་པ་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་བདག་ཞེས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གཞི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་བདག་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕུང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་གོ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་གི། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཚེ་སྔ་བ་དང་གི་ཚེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་
ཚུལ། བདག་གི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེན་ལ་བཏགས་ལ། གང་གི་ཚེ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཉེ་བར་སྦྱོར་གྱི་ཏེ་དག་ཞེན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་བཅས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ་རྟག
པའི་བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་ཅི་ཞིག་གཞན་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་ཉིད་ཕྱུགས

413

༄༅། །ཁྱད་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞི་སྣང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་ན། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཕ་དག་གི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པར་མི་འཇོག་དང་། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་
ཉིན་པ་གི་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་བྱ་བདག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྣ་བསྒུ་ཆེ་ཆུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགོས་སྤྱོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་ནང་གི་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་བུ་ལས་རྒྱུ་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་པོར་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཁྱོད་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྨྲ་རབ་ཤད་ཟེར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་ཞེས་ཐུབ་འདིར་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན། གཞན་ཡང་
འབྲས་ཀྱི་སྣ་བས་སུ་ཡང་མི་འཇོག་པར་བྱ་སྟོབས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྣ་བས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་ཐུང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱུན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱུར་ནི་ལྷ་ལ་ཞུ་ར་བས་བཀག་མེད་པ་མཐོང་ན་ལུ་མ་ཐུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཏེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྨྲ་ལྟ་བས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་སོགས་པ་དང་ཡི་དོ་བོ་སྟེ་ཡིན། ལྷགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མོ་རྟག་གི་ནི

414

ཕུག་ལ་ཀླུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་སྤྲིན་ནེའུ་ལྷུ་ཡི་ཡེ་མ་ངར་རྒྱལ་འབྲུམ་པས། ཉེ་མ་ངར་པོ་སྨེ་བས་ཡིན་པར་ཀླུའི་ཆོས་སྨྲ་ཞིང་ཁྲུས་ཁྱུང་པོའི་ཆོས་ཉམས་ལ་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་མཚོ་ཕྱིང་བཅོམ་པོ་རྒྱལ་ཁྲུང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱིར་ར་མ་ཤེས་པ་སྒྲིབ་རྟོགས་པ་ཅི་ཡོད།

སྐྱེ་དམིགས་སོ། །ཡང་ནེ་ཙུ་འབྲུ་ལ་ཀླུ་རྒྱལ་མཆོད་པ་ཚོམ་སྤྲིན་ནེ་ཙུ་འབྲུའི་རོ་མ་ངར་པོ་སྦྲུལ་བཞིན་དུ་ཡོད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ངར་གཏོར་བས་པའི་མདོན་ཞེན་སྤོང་མི་ནུས་པ་[illegible]། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་དབང་ཅན་བར་དམིགས་པས་རྟག་པའི་

བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་སྤོང་བར་འགྱུར་ན། གང་ཟག་གི་

ཡང་སྐྱེ་དེ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་བུ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངང་བསྐྱེད་འཁྲུར་ཀྱི་ཡུལ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་ལ། ན་རྟག་བདེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སོགས་ནམ་མི་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲད་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་ཐར་པ་ལས

མི་གྲོལ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་ལྔ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་ལྟ་བར་བསྟན་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ

ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞན་སྐྱོན་ཏེ་ནས། ཐུབ་པས་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་སྐོར་ལ་ཡང་

༄༅། །ཕྱ་གཏེར་དཔ་ཡེ་པཱ་ཡ་ཀྱོན་ཀླས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སློབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིད་ཀྱུང་ཆུ་གཅུད་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བའོ།། དང་པོ་ནི། ཆེ་སྙི་ཞེ་བཙོག་ཞུང་ཚད་མར་ཐེ་ཚུ་པ་ལ་རྟག་གོ་རེ་ཚོད་
མས་གཞན་བཅམ་ཡིན་ལ། ལྡང་གིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཞེན་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལས་གསོ་དགོ་གསྐྲུད་དམ་ཐམ་ཟེ་ག་ང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ན། མདོ་དོན་ཕུང་བརྟམས་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་ནོ།། །འདི་ཅི་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། ཁོན་ལྡན་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་འགོག་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་གཞུང་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བདག་ཕྱི་རོལ་ཅི་མ་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བདེ་ལྡང་པོ
ལྔ་མས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཁེགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་བཅུགས་ཕ་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོ་གཞན་ལས་བཀག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་དང་ཚོར་བ་བདག་མིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པ་ར་མདོ་གཞན་ཉ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ་བར་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏེ

ཉལ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ལས་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་རྟག་པ་བཞིན་ནི་ཙོ་ཆེ་གཞི་ཀ་ཀ་པ་བཞིན་ནར་ངེས་སོ།། གལ་ཏེ་མདོ་དེས
བཙུན་པ་ལྟ་ཞེས་པས་བཀག་དོན་གཞན་པ་ཀ་ག་མེད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དེ་བཞིན་ལ་ལྟ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་བར་གསལ་བར་སྟོན་པས། ཙོ་ཞིག་སྐོགས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན
ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅན་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་དང་རིག་ཡིན་བློས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི
མདོ་ཡི་ཚིག་འདིའི་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་ལ། བཟློག་དོན་ལ་གནོད་པ་སྤྱིར་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་མས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་ལྟའོ་ཞེས་པས་ནི
ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་སྟོན་པར་གསལ་ལོ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་སྤང་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་
416 བཀག་པ་དེ་ལ་ས་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་འདིས་ཕུང་པོ་བཞིན་པར་ཕུང་པོ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཟླ་བ་བཞིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དགག་པར་རིག་པར་བྱའོ།། གཟུགས་སོགས་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི

༄༅། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀར་མི་ཐུབ་པས་ན། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟགས་ནས་ཤེས་
ལ་ཡང་དགག་ཞེན་པ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་ངེས་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འཛིན་ཀྱི་མི་སྲིད་པ་ཡི་ཉམས་ནས། བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་བཀོད་པ་ནི་སྣང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཚོགས་པ་ཞིག་བཅོམ་ཕྱི་མ་དང་ཞགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔོན་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པ་འགོག་པར་ཤེས་པས་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་འབྱེད་
པའི་མ་དེའི་དགོངས་པ། ཡང་ཐེག་ཆེན་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ལམ་ཐུན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཁྱད་མེད་པའི་ཚིགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིད་ལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ན་ཚེར་དུ་སྟོན་པའི་ལྷག་པ་ཡི་དབང་པོའི་ཞལ་ཐུང་བཀའ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་དཔའ་བར་བྱེད་ལ་གོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེལ་ཐེ་ཉེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ས་པོ་འདི་ད་ལྟར་ཞིན་ན་ཡ
417 ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ནི། བླ་མ་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ནས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕུང་པོ་རིན་ནས་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་མི་འཐད་དོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་བདག་ལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ

རྣམས་ཀྱི་དོན་སྣ་རེ་རེ་བ་བསགས་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ཤེས་པ་ཚལ་ལ་ཤེས་བརྗོད་པ་བཞིན། ཤིང་གི་ཚོགས་བསགས་ཚལ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རེ་རེ་བསགས་ས་སུ་འགྱུར་བས་ཤིང་གི་དོན་པོ་རེ་རེ་བཤགས་ས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤུལ་བ་དཔེ་མི་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ན་བརྟེན་དོན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བདག་ནི་མགོན་དང་། འདུལ་བ་ཅམ་སྣང་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། ཀྱེ་རྟ་ཁང་ཚོགས་པ་བརྒྱུད་པ་དེ་མ་གཏོགས་མིན་ཞིང་། འདུལ་བ་བསམ་སྣང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དེ་ལྟར་བའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་མགོན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བ་ཡིས། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མི་མགོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་སེམས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བཀག་གི་སྐྲ་རོས་འདུལ་བྱེད་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བྱེད་ལ། རྣམ་དག་འཚོགས་པ་ཅན་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་ལ། སྔར་དེ་ལྟར་བཀོད་དཀྱུར་བདག་གི་སྐྲ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པ་ལས་ཉེས་པ་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

༄༅། །ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀམས་པ་ཙམ་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་ཀ་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་འདོགས་མི་འདོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དགོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཕུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཡང་།

དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཙམ་ཁས་མ་ལེན་པས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་ལུགས་མི་བཞེད་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་པ་ལ་བརྟེན་ནས
ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ལ། དེའི་དཔེར་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་ན། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་སོ་པ་རྟོགས་ལུང་བརྗོད་འགྱུར་དེ་འདིར་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མ་དྲངས་པའི་དོན་དང་ཅེས། མདོ་འདིའི་ཚིག་རྐྱང་རེ་རེ་ནས་པ་བཀོད
ལུགས་ལ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་དགོངས་བློ་ལ་བརྟག་འབབ་བསྐྱེད་པའོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངེས་པ་ཉིད་དེ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ར་
ཡང་དག་དང་རྫུན་པར་བརྟགས་ལ་འཇོག་པར་བརྟག་པ་མཛད་ཚུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བཀའ་རྒྱ་གི་ཀ་ལས་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་ཙམ་དུ་མི་འདུད་པ་བཞིན་ནོ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བ་གཉིས་ལྟར་བར་བསྟན
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་ཤིང་རྟ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟའི་རྒྱུ་ཀུན་དཔར་ཅན་དང་ཟུང་བར་འགྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ
420 ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་ན་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཡིན་ན། བདག་ཏུ་ཚོགས་བརྗོད་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས

421

༄༅། །དེ་སྐད་བཤད་པས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ལ་ནི། བདག་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལ་ཕྱེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར ཤེས་སྐྱེ་མ་དུ་ཞལ་མས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གྲོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱེད་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་རང་རྟེན་པ་པོ་བདག་དང་། འདི་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་ཞིང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྐྱེ་ལམ་ནས་སྐྱེ་བ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལྷ་ལོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན ཞིང་སྨིན་པ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་མི་རིགས་པའོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར གྱི་གཟུགས་གཉིས་དང་། ལུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་བྱུང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཤེས་དེ་མི་ཡིན་ན། །ཟས་པ་དང་ལུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གི་བཅས་ཀྱང་དེ། །ཉེ་བར་ལྷུང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །ཞུམ་ལྷུམ སོགས་དང་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་ལྟ་ཁྲབ་ཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དང་བྱ་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར རོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བུད་པོ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚུལ་ལྔ་པོ་འདི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སུ་ཐུབ་བུད་པོ་ཟེར་བ་ཅིག་ཞིག་ཡོད་དེ་མ་མདོ་ལས་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་བཞིན

མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་
422 རིགས་པས་ནི་ཉེར་བླང་བ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་པར་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བས་བྱུང་བ་
དང་། འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་སྦྱོར། བདག་ཆེན་སྐྱོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྤྲོ་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་བྱ་བྱེད་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་གཉིས་ཀ། ཡན་ཆུང་རྟོགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པ་འདིར་དངོས་པོ་ལ་ཨུ་པ་ཏཱ་ཞེས་པ་སྒྲའི་ཕྱིར་ལ། ལྱུ་ཏའི་རྐྱེན་ཕྱིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་པ་པར་བྱེད་པས་ན
པར་འབྱུང་བས་ཡིན་པས། རང་གི་སླུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་ཏུ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཆེ་བས་ལེན་པ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །ཡ་ཡང་ཧྲ་ལྱུ་ཏའི་རྐྱེན་གྱིས་འདྲིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་ལས

༄༅། །ཕྱིར་བཟློག་ཅེ་ན། ཀྱཻ་རྡ་དཔལ་ལྡན་ནི་པ་ལ་ཆེ་སོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ལས་ལ་སྦྱར་ཏེ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོ་བར་བརླང་བརྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཟློག་བ་མི་ཁ་ག་ལ་ལོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །བདག་ནི་ཉེར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་མ་ངེས། | | ཞེས་བདག་ཉིད་ཉེར་ལེན་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཉེར་ལེན་པ་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་ཙམ་དུ་པ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེ་ཤིང་པ་ར་ལྟར་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་གང་ལས། བྱེད་པ་པོ་བཞི་མ་དམིགས་ཀྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མདོ་དེ་ལས་ནི། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་བཀག་གོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོ་གང་མ་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འགྲིབ་གི་ཞེན་རྣམ་ད་ཤར་སོ་པ་ལས་གསུངས་སོ་ཟེར་ཀྱང་། ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་གང་ཟག་རྟོག་ལ་ལ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་དང་བཞི་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲུབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། བཀྲ་ང་ཏུ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཁས་བླངས་པ་ན། མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི

ཀྱེ་དཔལ་པོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་ཉོན་མོངས་པས་དེ་ཡང་ཀྱེ་དང་སྦྱར་བ་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྟན་པས་མི་འཇིགས་པར། དེ་ལ་གཉིས་པ་ར་ལྟ་བུ་པོ་རྟོགས་པ་ནི་ཞི་སྟུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་པ་ནི། ཐུང་བ་སྤོགས་མཚན་མཚོ་སྐྱེས་ནི་བདག་ཅུ་ནི་དོན་ཡ་བསྐྱེད་བ་བཞེད་པ་ང་ཡོད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ན་ཡང་ནི།
ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱུ་ལ་ཡ་བ་སྐྱུ་མཐུ་ལ་བཞི་མདོ་ཡས་བདག་ཉིད་སྐྱོན་སྐྱེད་ཆུ་དང་མ་དང་སྦྱོད་མ་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། སྦྱ་ནི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཆོས་ཡི་ཁམས་འཇམ་སྒྲ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ལ་དཀྱིལ་བས་དང་། མིག་གི་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལ་སོ་
པས་ལ་དེ་ཀྱི་རིག་པ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བསྒོམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་པར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དང་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕར་བཅུད་ཀུན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅུ་དོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་ཅེ་གསང་ལ་མཚན་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཞིང་ཀྱི།
བདག་དེ་ནི་སེ་རི་ཡཀྵ་ལ་སོགས་པའི་ལ་གྲུམ་དང་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡིན་བསྟུ་དེ་ཉམས་དང་ངེས་པ་བཅུ་གྲུ་མི་བྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྩ་མ་ཉིད་ཀྱི་རང་བདག་ཆུ་འཇིན་པ་ཟློ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྲོག་མཐུ་ཡང་རྣམས་ཞུགས་པའི་དོན་ལྷ་མ་དུ་འཛིན་པའི་སྲིན་
ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་ལ་ངེས་པས་བསྒྱུར་བ་མི་ནུས་སོ། །ཨོ་ལ་ས་སྐྱིང་ནས་ཚེ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་བཞང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་རིག་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནི་བསྐྱེ་བ་བཅུ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུང་སོ། །ཁམས
424 ཚེ་ནི་བསྒྲུ་ར་ཡས། ཁམས་དྲུག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གཞི་ཚོགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནི་བསྐྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་བསྒྲུ་ར་པ་ལ་གཟིགས། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ནི་ཁམས་སྒྲ་ནི་སོ། །ཁམས་ཀྱི་ལུས་པ་དང་གཉིས་སྤྱད་པ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་ཞེས་པ་གསུང་བའོ།

ཨ་ བྱང་འཇུག ཤེར་ཊཱི། ༦༦ ཁཻ

༄༅། །ནཱ་ཞབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཟླ་ཚད་ཆོས་པ་དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ལྡན་གཞི་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་སོ།། ཡིད་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་བཅུ་བཅུ་དྲུག་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲུ
བཙོ་ར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བ་རྒྱུ་བ་སྒྲུབ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་སྐྱོ་བཙོ་ར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བ་རྒྱུ་བ་སྒྲུབ་དང་། བར་མ་སྐྱོ་བཙོ་ར་བ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་བ་རྒྱུ་བ་སྒྲུབ་སོ།། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཉམས་སྤྲོ་སེམས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།། དེ་ལྟ་ར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་འཛིན་ལྡན་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་ན། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས
ཡུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བཏགས་དང་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་། འཁྲུལ་བྱས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཚེ་དབ
ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྲིད་ཕྱིར་ལེན་པ་མེད་པ་ར་ངེས་པར་འགྱུར་ད་ཚས་འདས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དུ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ང་བདག་ལྟའི
དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་བཏགས་པར་འདོག་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི། ཐར་པ་འདོད་པའི་དབང་པོ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ལ་ཚེས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཡིད་འཕྲུལ

པ་འདུ་བསྒྲུབ་པའི་མཐར་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། །ལྔ་པ་ནི། ངོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བཀག་གི་བརྟགས་དོན་བཙལ་བ་ན། །ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚ་རང་། །ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་ཡིན་མོད་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་
འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་སྣམ་པའི་དེའི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྤྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཤད་པ། གང་ཟག་གི
བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཚེ་ན། རྟག་པའི་བདག་ཚམ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟོ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བཀག་གི་ཡུལ་དུ་ང་མི་འདོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྟག
པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྡོག་ཏེ་རྩ་ནས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཀྱེ་མ་མ་ལྟོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་རོ།། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཐོག
མ་མེད་པའི་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཉིད། ཡན་ཆུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། གང་ཟག་ལྷུན་པོ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་རྩིག་ཕུག་ན་སྦྲུལ་གནས་པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་པ་བཞིན་དུ
426 གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མི་ཁྱིམ་འཇིགས་པ་ལ་ཁྱིམ་འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་བསལ་བ་ན། ཁྱིམ་དེར་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པས་དེའི་འཇིགས་པ་ལྡོག་པར་མ་ནུས་ཏེ་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཀྱེ་མ་འོ་མ

༄། །ཞག་ཞག་ཀྱི་གནམ་མཐོ་རེ་རྟེན་བཞུགས་སོ། །དང་པོ་སྐྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་པའི་རྩ་ཞི་ཏེ་པར་གནས་སུ་ཉེར་ཀྱིང་། ཀླུ་རྒྱལ་པོ་བྱ་ཞང་ཀྱི་ཆེ་གླ་ལས་བརྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་པས་པ་སམ་འཐོང་བས། དེའི་འཛིན་པས་པ་བསྒྲུབ་སྒྲ་
མི་ཏྲེང་དང་། ཀུང་པོ་ཆེ་ཨོ་དང་བར་ལས་པ་མཐའ་བ་ཡབ་སྐུ་སྐྱོང་བ་ན་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གླང་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པའི་དཔག་ཚད་མི་དང་། མཐོང་བ་ཐོག་མ་མེད་པས། སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་
འཛིན་པ་པ་སྐྱེས་པར་བསྒྲུབ་ནས་བག་ཆགས་པས་སོ། །ཕུང་པོའི་ལྷ་ཕ་ཚ་རྒྱུ་དོན་པའི་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་བས་ལ་བར་མི་རྒྱུས་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་པ་དང་། ཞག་འཇིག་ཕྱིར་པ་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་དངོས་པོའི་དོན་
མ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པ་མ་རོས། ཐུབ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདིན་ཞིང་རྟེན་པར་བྱུང་བའི་ལུགས་རྟེན་འབྱུང་བ་ཡི་ཤེས་པས། དེ་ནས་དེ་ལས་གཞན་དང་འདི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཅད་སྟོང་པ་མེད་པའི་གནས་ལ།
དཔྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ལྟ་བ་ཉིད་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དཔྱད་པའི་ཐོགས་དོགས་པ། སྤྱིར་རྣམ་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་རྣམ་དུ་ཡང་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དང་པོ་དེ་ཀྱིས་གཞུང་བ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཀྱི་ཕྱིར་པ་བདག་ཕུང་པོ་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུབ་གཞན་ཀྱི་བརྟན་པ་ཕྱིར་ལྟེ་སྤྱི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟ་ཞིག་ཏུ་ཀྱིས་

427

བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ནུབ་པར་གྱི་ཕྱིར་ན་ཁྱུང་པོ་དང་བསྒྲལ་བའི་རྡོ་ཤིང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ར་ཤེས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཕྱི་ནང་ཅི་ལ་གཉིས་ལས་ལ་འབབ་པ་བཙམ་སྣ། དེ་རང་འཇིག་རྟེན་ན་ལ་བར་ཡིན་དང་དེ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་དེ་སྐྲ་རམ་ཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དོན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདུག་ལ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ཕུང་པོ་ནམས་
ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་གཞན་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་རབ་ཏུ་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ལྡན་པའི་རྐྱེན་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་པ་ཀ་ལ་སྐྱེ་བ་ལང་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་སྐྱེ་དབོ་ཐ་དང་
པ་ལ་སྦྱོར་ལ། ལྷ་སྦྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཏུ། གཞན་ཉིད་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པས། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་འདོད་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་
428 གཞིས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ག་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་སྔར་དགག་བྱ་ཉེ་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྣམས་པས་བཞི་ཉམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཕྱི་རུ་རེ་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་ནས་རྣམ་པས་ཞུགས

༄༅། །ཕྲེང་བ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བཀག་ནི་ཀ་ཟུགས་དང་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཕུང་ལ་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་ལྟས་ལྟ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ན་ཕུང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་ཕུང་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་བསྟན་ནས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྔ་ལྔ་རྣམས་སུ་བབ་ལ། རྩ་བ་ནི་ལས་ཀྱང་། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཉི་ཤུར་འགྱུར་གསལ་བ་ལ་ཚིག་ཕུར་དེ་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་ལྟའི་ཚེ་ན་ཕུང་པོ་དགག་མེད་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། དེ་ལྟར་འཇིག་པར་འགྱུར་མཚན་ནི་སྔོན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟག་པར་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་ནུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་པ་བཞི་ཡི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་འཇུག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྟ་བསྒྲུབ་སྟེ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཚིག་ལྔ་བས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ལས་ཀྱང་གཞན་ལྟ་བ་གསུངས་པ་བཞི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡང་ཞེས།

ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཡི་འཕགས་སུ་མ་ཆེན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། །དམིགས་པ་ད་ལྟ་དམིགས་ནས་སྣ་མ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་འཁྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ
བབས་པས། །ཉིན་མོ་ཞེང་ཉིན་མོ་ཚན་པའི་བྲག་རྡོ་འཇིལ་བ། འཁོར་བ་གྲོགས་མ་མཐའ་དག་འཇོམས་པ། དཔང་ས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོང་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡུལ་པ་ཁྲབ་པ། མཆོག་པའི་གསེར་གྱི་སྒོ་གཞི་ལས་འཕྲོ་ན་པ། རང་གམ་མདང་བ་མཆོག་ཉུམ་དུ་རྟོགས
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས་བཅོམ་པ་སྟེ་རུ་ཞིག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱ་བ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ། དམ་ཐབ་གཅིག་ཏུ་བྱང་པའི་རྩ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྟེན་སྐྱུག་པོ་ལ་གནས་པའི་རྩ་མོ་མཐར་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ནི། སྐྱུར་ཆ་ཞག་
པའི་ཕྱུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་ལ་བཞི་བཞིར་ཆ་ཤད་པ་འདི་དག་གོ། །འདི་ར་འགྲེལ་པར་ཡོངས་ལས། རྩ་མོ་ཚོས་མཐོ་བ་བདག་ཏུ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་རྩ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྩ་བའི་འགྱུར་ལྟར། རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ
དང་ལྡན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་དང་འཛིན་སྟངས་པ་ཤད་པའི་ཉེ་ལུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྡན་སྐྱུག་ལ་གནས་པ། ཞེས་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་འི་འཇིག་ལྟ་ཚ་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །གང་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེ་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དང་དགེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཁད་ཤིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་ཆ་ཡོད

༄། །རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྲང་ས་བའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔམ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བཀྲ་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནས་ལ་བའི་ཕྱིར་
བ་བཏང་བ། རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཕུང་པོ་ལ་གཏོགས་དེ་འཛིན་ནམ་གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་བོ་ཐ་དད་དུ་པ་མིན་ལ། ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་
ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་བ་པ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་པོའམ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་
དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
མི་རྟོགས་པ་སྨྲ་མི་འདོད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་སྣ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཆེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་

432 དངོས་པོ་སྣ་གཉིས་ག་དང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྔ་མས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། གང་ཟག་བརྟགས་པ་ཡོད་དུ་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྔར་ན་ཐུམ་པ
ང་རྒྱ་ལྷུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་དེ་པ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་དེ་བ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཉིད་དུ
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྣེ་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བར་བསྟན་ནས། དེ་ནི
དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། རྟེན་དམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པར་རྩོམ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན
དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དགོས་སོ། །དངོས་པོ
ལ་བརྗོད་ཀྱང་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྫས་སུ་མེད་དོ། །ཇོ་བོ་རིན་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ལ་བཞི། བདག་མ་ཕྱར་དཔྱད་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི།

༄། །ཧཱུྃ་ཕཊ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། སྔར་མ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་མ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་པ། ཨོཾ་ཡི་གེ་སྔགས་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ནི། གཞུང་གི་ཕྱི་སྐོར་བ་ཤར་
བའི་སྐོར་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་གང་ནས་གཙོ་མ་སུ་ཡོད་པ་མི་སྨྲ་བ་ཡིན། ཕྱི་རང་མགོ་ཡོན་པའི་རྗེས་སུ་ཆེད་མི་མཁས་པ་ནི། དེ་ལ་པོ་རྒྱུ་ཕར་བཞིན་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་མི་ནུས་སོ། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མི་ནི་ལ། ཁྱོད་པོ་རི་དང་ཤ་
བ་དང་ལ་གྲུབ་གང་ལ་དབང་གི་མིན་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ། བདག་འདི་ཡུལ་པོ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མི་མཐོང་། ཕྲག་རིན་ཅི་ཕུང་པོ་རྣམས་སུ་ལྡན་པ་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་ན་གདགས། བདག །བཏགས་པ་པ་
ཡོད་ཅེས་པ་ལས། བདག་ནི་དམ་པ་མ་དམིགས་པ་ནས་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ དེ་སྐད་སྨྲས་པའི་རྣམ་པས་བདག་པ་ལ་བསྟན་པར་མི་རྒྱུ་ཞེས་བ་ཤད་པ་ནི། བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་སྐད་འདི་ལ་བརྟགས་ན་འདི་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཚད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏགས་ལ་ལེན་པས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བཞི་པས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་བཞིན་ནོ། །བདག་གི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་བདག་ནི་བྱར་བའོ། །དེ་སྐད་འདི
བའི་སྒྲུབ་དང་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པས། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་བདག་ནི་མ་བཞག་པའི་ཚིག་ཞེས་ཀྱི་ཕྱི་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་ཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་བརྟགས་པ་བསྟན་ཏེ་མི་རྒྱུ་བར་མཐོང་བའི

ཀྱི་རོ།། བདག་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་དུ། ཤད་པ་འདི་དང་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ལས་པ་བརྒྱ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་པ་ལྟོས་ཅི་དང་བ་ཤད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་བརྩམས་ནས་གཞན་དུ་འཆད་པ་བཞིན་ལ། གཞན་མི་ཉེ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཕང་བརྒྱད་པ་ཡིན་
པ་དང་། ཁྱད་པ་ངོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ལྟར། ཡན་ལག་དག་བདག་ཉིད་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དབྱིབས་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཁྱད་པ་གཉིས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་འཆད་པ་དགག ཕྱིས་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་འཆད་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྟོམ་ལྡེ་ནི་སྣར་བསྟན་ཞིང་
བས་འདི་ནི་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་སྣང་། རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་སྔོན་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་བཤད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་བྱང་ཆུབ་འགྱུར་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་
དུ་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཕྲ་མོ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་སྣང་བ་བཤད་ཀྱི་ཤིང་འདི་ཤེས་འགོད་པ་ནི། སྣང་སྐབས་ན་ལས་སྤྱོད་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
434 མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མ་དེ། ཡན་ལག་དེ་ཁྱང་མ་ཚང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡང་བར་འགྱུར་རོ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་རང་གི་སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙ

༄། །ཤཱཀྱ་ཧྲུ་དང་། ཡན་ལག་སྐྱམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་ལ་གཙང་ཙུག་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཚད་མ་ཉམས་པ་ཡས་ས་མཐུན་ཞིང་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མ་དང་རྒྱལ་བའི་ཡུ་གུ་ཞིང་པོའི་མཐའ་ལ་དུ་ཚོ།
པ་གཉིས་ཀ་སྟེ་རབ་བྲུད་དུ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་རང་ལུགས་པ་ཡིས་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རི་རི་བ་དུ་ཚོགས་པ་བཀྲི་ཀ་ཡན་ལག་ཆུ་འཛིན་གསི། ཡན་ལག་ཚད་ནི་དུ་མི་འཛིན་ལ། རྟེན་དང་དགོས་ཀྱི་ཚད་ཚོགས་པ་མཐའ་བའི་ཡན་ལག་ཚད་ནི
འཁོར་བའི་རྒྱུར་དང་། དེ་ཡང་འཛོམ་བའི་སྦྱོར་བོ། །ངང་གི་རླུང་ནི་རྣམ་སུ་ཨ་བརྗོད་པའི་ཚོགས་ལས་བརྗོད་པའི་དགོངས་ཏེ། །ལུས་རྩ་ལྟེ་ཡན་ལག་གི་སྦྱོར་མཚམ་ཡང་ཤེས་རབ་རིམ་པ་འཛིན་པ། ཚོགས་པ་ཚམ་པོ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཀ་ལ་ཙཀྲ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོར་མཚམ་ཞེ་ན། ཕྱིས་ནི་ཡན་ལག་རི་བདག་གི་ཡི་དམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟག་གྲང་། དེ་ནི་སྦྱར་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་ཚུད་པ་མ་
བཅས་ཀ་གི་མ། སྤྱར་གྱི་ཕྱིས་ཀྱི་ཚུད་པར་བཅད་པ་དག་གི་ཕྱིས་ཡིན། དེ་ལ་ཀ་ལ་ཙཀྲ་བ་ལྷར་འཁོར་བ་དང་མི་མཐུན་སོ། །ཙཻ་ཏྲི་ཞེ་ན། ཕྱི་རོ་ལྷ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་པ་ལ་མཚོ་བ་བའི་ཡན་ལག་རི་རེ་ལ་བཞུར་མ་བསྒྲིགས་པའི
435 ཚེ་ལ་ཡུ་ཕྱིས་རི་སྟར་ཡོད་པར་བྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་བཀྲིགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཚོགས་པ་བསྡུས་པ་བའི་ཚུལ་ལྷ་དང་སྟེམ་དང་བཞི་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མ་བསྒྲིགས་པ་བཞི་སྟེ་ལྷ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ར་གླ་ལ་རྟེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཡོད་པ

མི་ཉེ་བ་ཞིག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཞེ་ཀྵེ་ཏྲ་པོ་ཏྲ་ཡམ་ཡི་ཧི་ཡ་ར་ཀྲུ་ཏོ། །ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་ཕྱིར་མཚམ་ལ་ཕྱུང་ཀྵེ་ཏྲ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཕྱི་ཡི་ཡུམ་ལག་སོ་སོ་བའི་ཕྱིར་སམ་ལ་ཕྱུང་པར་མེ་ཏཱ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །
436 ཅི་སྟེ་ཕྲོགས་པ་གཉིས་པ་སྒྲེ་སྦྱིན་ཀྱི་ཕྱུང་པ་ར་སྟོམ་ཏ་ཤྲཱི་འཕྲུན་གཞན་ཞིག །ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེ་ཤྲཱི་ཀྵེ་ཏྲ་རར་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དྲུ་ཀྵེ་ཏྲ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིར་བ་ཞང་ཡོད་ན་ལ་སོགས་པས་སྤྲུལ་ཤྲཱི་ཏྲ། །གཉིས་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ཤྲཱི་ཀྵེ་ཏྲའི
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱི་ཕྱུང་པ་ར་ས་སྟོད་སྐྱམ་པ་སྐྱོ་བྲུ་བཞིན་ནོ། །སུ་ཡ་ཏ་ཀྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་མ་བསྒྲགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་རོ། །མི་ཨུ་ཏུ་བའི་ཕྱིར་ཏ་བ་ཡོད་ན། །ཡན་ལག་སོ་སོའི་ཕྱིར་ཨམ་མི་ཨ་ཏུ་པ་འདི་མིག་གི་ཤེས་པས
ཀྱེ་ཏུ་ཡོད་པ་ར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་ང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོ་རི་ཕྱིར་མཚམ་ཤེ་ཀྵེ་ཏྲ་ར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །ཚིག་སྟོ་ར་བད་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཚིག་ས་བརྒྱ་མས་ཀྱི་ཕྱིར་ས་ཕྱུང་པ་ར་བ་ཀྵེ་ཏྲ་ར་འཇིག་སོ་སྙི
ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ས་ཞེས་བ་ཤད་པ། གལ་ཏེ་ཚིགས་པ་ཞེས་ཏུ་བ་དོན་པ་སྐྱེ་ཧྲས་སུ་ཡོད་པ་ཏུ་རུ་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་དཀྱིན་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ས་སུ་ཡ་ཀ་ས་པ་ར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཚིགས་པ་ཞེས་ཏུ་ར་ཧྲས་སུ་ཡོད་ཏུ་རུ་ཟླ་འགྱུར་མེད
དེ། །ཧྲཱུ་རཱ་ཙ་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོད་ཀྱི་སྤྱ་ར་ཙ་ཚིག་མ་སྟ་ཙ་ང་ས་དབ་སྐུ་ཙ་ཙ་ཞེས་ཏུ་ཧྲས་ཡོད་ཏུ་མེད་པས། །ཕྱི་ཆོས་དེ་ཡན་ལག་ཚིགས་པ་བ་གྲངས་ས་ཡི་རྒྱུས་པ་ལ་ས་རྟེན་ཞུས་རྩོགས་པ་བས་ཡིན་ཏོ། །འདི་ལྟ་བའི་སྟག་གས་ཨ་ཏུ་རྣམས་ཞེ་སྟེས

ཀ

437

༄༅། །ཡོད་ལྡན་དུ་ཐུབ་པ་བོན་ཟླ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཁམས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ར། ཡན་ལག་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ཡོད་ཕུབས་སྣང་ངེས་བ་འདི་ཀྱི་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་ཐུབ་རྣམ་ཀུན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གདགས་

ཀ་ཅིར་ཕྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་རྟ་འི་སྣང་བས་ཀྱང་དེ་ནི་ཤིང་རྟ་ར་འཛིན་པའི་དགྲ་ཟླ་ནས་སུ་ལྕགས་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་རྩོལ་བས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་ཐམས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ནི་གཏགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས

འདོགས་པ་ཡ་ཡབ་ལྟན་ཞིང་། ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཚོགས་པ་རྒྱུ་ཆས་ཀྱི་གདགས་གཞི་འདྲེན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཡི་པ་དགོས་སྒྲོས་བུད་འཛིན་གྱི་མེད་དུ་བ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟ་ལ་

ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཡང་ཤིང་རྟ་ར་གཞན་གྱི་ཆ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟ་ཡིན་ལ་བཟུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་པ་བསོ་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བདེན་པ་སྒྲུ

བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ། མ་རིག་པ་དང་བས་བཅད་སླ་བུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འབྲུ་སྣང་དང་

སྨྱུ་གུ་སྟེ་ཕ་ཉལ་ཕྱུར་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནས་དོ་བོ་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་ཕུར་སྟེ་བོ་ཐ་དོ་བའི་དང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཆ་ཀུན་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །   བབད

རྩོལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྲུམ་ཀྱང་གང་གི་ཤེ་ར་ནར་པར་བཞིན་སྤྱོད་པ། ། ངེས་དོན་གྱི་མཐའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ལ་ཡབ་དེ་ཉིད་པར་མ་དོར་བར་ཞེ་ཉན་པ་དོན་མི་དཔའ་འཁོར་བ་ཞེ་ཅིག་ཞིག་སྐྱེ་དེ་ལ་བཟང་གི་སྡེ་ལ་མར་ཡོངས་འགྱུར་བའི་བསྒྲུབས་ལ་ལེགས་པའི
རྒྱལ་བསྒྲུབ་དེ་ཕྱང་འདྲ་འཕྲོ་རྡུ་གནས་པ་འཆི་མ་ཁབ་དབྱེན་ལས་ཕྱུག་པ་ཡོད་དམ། དེ་ལ་ཕྱུག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཞིང་ལས་སྦྱོར་དང་ཡང་ཤེ་རྟ་རི་པའི་རྩོམ་གསལ་བ་ལན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཤེ་ཞན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ར་རྟོང་......
ལ་ཞེན་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མཐོང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ལོགས་པ་མི་རིགས་པས། ངམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་བར་དུ་མི་རིགས
སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་སྐབས་པ་གལ་ཏེ་ཞེན་ཤེ་ཏྲ་འདིའི་བཏགས་དོན། སྣང་བ་ཤར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་འཆལ་བར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེ་ཤེ་ཏྲ་མེད་པར་འགྱུར་རམ་ ཤེ་ཏྲ་ལ་འདིག་རྟེན་ན་སྣང་དོན་གས་པ་དེ་སྐྱེ་ན་ཚད་པར
འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེ་ཏྲ་རྟེན་ཅན་རྟེན་ཤེས། །ཞེས་ཤེས་ཅན་གྱུར་ལ་སོགས་པ་བཏུ་སྐོར་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེ་ཏྲ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི
མཉམ་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤྱང་ཞིང་འགྱུར་རོ། །ངང་རྩལ་ཀྱི་དཔྱད་གནད་བར་ཕྱུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་ཀྱིས་ཤེ་ཏྲའི་བཏགས་དོན་རྣམ་པར་དཔྱད་བཟློག་ཆུད་ལ་བྱས། ཤེ་ཏྲ་འཇིག་པ་ར་ཕྱེ་ཅིང་བཏགས་དོན་རྣམ་བཅལ་བཞི་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ

༄༅། །གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅོལ་བ་ན། ཤེད་ཧྲི་རིན་ཆེན་གཅེས་པ་བསྒོམས་ཀྱི་འདེགས་རྟེན་གྱི་ཐབས་ལྡན་དུ་རྣམས་ཕྱེད་དེ། དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་དེ་པ་དེ་ལ་བརྟེན།
བཅོས་མཛད་པས་ནི་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས་ལ། དཔྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཐབས་འགྱུར་བར་དཀོན་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅོལ་བས་མཚོན་ན་ཤེད་ཧྲི་འདེགས་མི་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཅུང་པ་དེ་ཉིད་དབུས་པའི་ལུགས་སུ་སྨྲའོ། །དེས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུགས་དང་
རྟེན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འབད་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཅག་ལ་ནི་སྔར་པ་ཤད་པའི་སྔོང་པའི་ཉེས་པ་དང་མེད་དོ། ཤེད་ཧྲི་ནི་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་དོན་དམ་པ་འདས། འདེགས་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅོལ་བ་ན་ཤེད་ཧྲི་འགྲུབ་པར
འགྱུར་བ་མིན་ནོ་དཔྱེ། དེ་ལྟ་བུར་ཤེད་ཧྲ་འདི་ནི་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་འདོད་པར་འདེགས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལས། །སྟོན་པ་དང་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདི་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་འཕྲད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པ
དེའི་ཕྱིར་སྤྲུག་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བཅོམ་པས་བྱུང་བ་ལྟར། ཤེད་ཧྲ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །པོ་བཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཤེད་ཧྲ་འདེན་ཅིག་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འདེགས་རྟེན་གྱི་ཐ
439 སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་ལ་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་རྒྱང་འདེབས་སྐྱེད་པར་ཚེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤེད་ཧྲི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་འདེགས་པ་དཔྱད་པ་ནི་ལུགས་ལ། འདེགས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཞག་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཕ་རོལ་པོས་རྒྱུད་དུ་གླ

ཐུང་དཀྲོལ་ཞེས་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཕང་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱོན་རྩེར་བཟློག་པ་དེ་ཚེ་ཡན་མ་ཐེབས་པ་བཟའ་བ་ལྷུང་བ་དེ་ཚེ་མ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ།། །།བཞི་པ་ནི། ཕྱག་པའི་ཕྱོགས་འདིར་འདེགས་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སློབ་མ་ཀྱེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་གསལ་བར་
གྲུབ་པ་འཕར་ཞིག་ཅུམ་བྱེད་ཀྱི། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་མིང་གི་ཁྱོད་ཡས་གཞན་ལ་ཀྱང་བཀའ་རྟེན་འབྱེལ་པའི་ལྷ་ཡིས་རྣམ་པར་སྤྱད་པར་མ་བྱད་པར་རྡོག་རྗེན་ལ་གྲགས་པའི་སློབ་མ། ཁམས་གླང་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་དེ་འཕང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྔང་གི་མཐུན་ཀ
ལ་སློབ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་སློབ་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཏེ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་འཕང་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་སྣང་ནས་བྱ་བ་ནི་བར་ཕྱིན་པའི་བྲུབ་ལ་སློབ་ནས་སོ། ཉུང་པ་ནི་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་སྟེ།
དང་པོ་ནི་བར་ཕྱིན་པ་གཟུགས་ལ་ཞོན་པའི་བཀག་པ་གཞི་ལ་སློབ་ནས་སོ། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་པ་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཞག་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་གཙོ་བ་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཚིགས་པ་ཅན་ད
མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། ཚིགས་བ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུར་ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆ་མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་འདེགས་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་རོ། །བ་གདམ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་གཏན

༄༅། །ཅེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བསམ་བརྟགས་པ་སྐྱེ་འཇིག་པ་བར་མ་ཕྱེ་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་གོང་
འོག་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པར་མ་བཞག་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་
ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ན། དེ་རྣམས་འཇིག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
དུ་མི་འདོད་པས། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །ལུགས་དམ་པ་འདི་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་། དེའི་ཡ་བྲལ་
སོགས་གང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཇོག་ཚུལ་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དམ་པ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །
441 རྣམ་ཕྱེད་ཅན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་འདི་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྐབས་པ་ལ་ལྔ། དོན་གྱི་དོན། དེ་ལ་སྦྱོར་དཔེ་སྦྱར་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ། བསྟན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་མཐའ

སྐྱེས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་བསྡུ་བ་གཞིའི་བདག་ངེས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་སྣང་རབ་ཤར་བ་དེ་ལྟར་བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པ་བདུན་རྒྱུ་སྤྱད་པ་ན། ཡོད་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་པ་གྲགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
རྣམ་འགྱུར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་། ཤིང་རྟ་འདི་ལ་སྦྱར་ལྷུར་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཆོས་སྟོང་བ་ཁོ་ནར་དོན་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ
བ་ན་ངེས་པར་བརྙེད་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལ། རྣམ་འགྱུར་བས་ཤིང་རྟ་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྙེད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་མི་རྙེད་པ་གང་དེ་ནི་རྟ་སྤུ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཙམ་ཏམ་ཡང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ
བའི། མ་རིག་པའི་ཤིང་རྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པར་བཅུས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ད་ལྟར་ཤུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་པ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། ཀྱིལ་ངེས་དོན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་འགྱུར་བ་བ་ལྟག་ཏུ་འཇུག་པར
འགྱུར་རོ། །འདས་བཅུས་ཤིང་རྟ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བསྟན། །དེ་ནས་ན་དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དགག་གིས་སྣང་
བ་ཤར་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་བདེན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་ཏུ་ཉམས་སུ་ངེས་པས་བསགས་སྣང་བར་བྱ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤིའི་ལུགས་སྐྱོན་མེད་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་བར་བྱའི། །འདི་ལ་ལུགས། །ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསར་བཀོད

༄༅། །ཕར་མི་ཕྱིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོད་གསལ་བ། རྣལ་འབྱོར་བ་ནས་བསྡུ་དགུར་ཤ་ཕྱུང་ཞིང་ཤཱི་ཏྲ་མ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་སྟོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅིག་མཉམ་གཞིག་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཚོགས་པའི་སྤྲུལ་བ་ལ་སྣ་ལ་མཚོལ་བ་ཁྱིད་ནི་བཞད་གང་རྒྱུ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤཱི་ཏྲ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མི་ནུས། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དང་པས། དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཤཱི་ཏྲ་སོ་སོར་ཞིག་པ་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མ་དང་བར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཧྲ་རམ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཤཱི་ཏྲའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། སྔར་ནི་ཉམས་ཤཱི་ཏྲ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་པོ་ནས། འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤཱི་ཏྲའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། སྔར་དེ་ཤཱི་ཏྲ་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་དེ་ནི་འཁྲུལ་ལོ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་ངོར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤཱི་ཏྲ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱུད་རིང་དུ་བྲལ་བས་པ་བོན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་ན་དག་ནི་ཤཱི་ཏྲའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤཱི་ཏྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་ནི། དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕ་རོལ་ཤཱི་ཏྲ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀུང་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འཆོག་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ནི་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྨིན་

མའི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་དྲ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བཞུགས་པ་མེད་པར་བསྲེགས་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འདི་བུད་ཤིང་དྲུང་ཕྱུར་པའི་ཡན་ལག་དྲག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཟློག
ཚོགས་པ་ལས་རྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོང་པར་བྱེད་ལ་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ནི་ངེས་པར་བསྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་ལུ་ངས་མ་ལུ་ཏེ་བརྟེན་ནས་གསལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལྟར
ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་པའོ།
བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་རྟེན་མེད་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བཟློག་པར་སླ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན
པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད

445

༄། །ཇིས་སྐྱོ་འདོགས་སོ་སོར་རྟོག་དེས་སྤྲོ་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་བླང་བ་ཕྲ་བརྟགས་ནས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་རྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟག་ན་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བདག་དེ་ཉིད་དེར་བྱུང་བའི་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་ལེར། གལ་ཏེ་སྔར་བྱུང་བ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དགོས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་བསྒྲུབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྐྱེ་འཇིག་ནི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཆ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་ལ་བུས་དང་བཞིན་ན། ཤེས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་མཛད་པ་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བདག་འདི་ནི་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བདག་ཆོས་བུ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། མི་ཟད་པ་པོ་ཆོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །ཟད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན

ཧྲུལ་སུ་མེད་པས་སྨྲ་ནད་པ་ར་ཀ་སྤྱུངས་པ་བཞི་འདི་ཡ་བ་ཏུ་ངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་ཞིག་བརྟགས་པས་དོན་རྣམ་པ་རྫུན་གྱིས་བཙོ་ལ་བཅན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་། བདག་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་། མ་རིག་
པའི་རྣམ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་ནས། འཇིག་རྟེན་པས་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁྱམས་ལ། བདག་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ན། མུ་སྟེགས་པ་བདག་འཚོལ་བ་དེའི་རིགས་པས་ཁྱད་པ
ཉིད་བཙལ་ཏུ་མི་འཐད་པར་མཐོང་བས། བདག་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྒྱུན་ཅི་ཡོག་ཆུ་སྐྱུར་པ་བྲམས་ཟད་ཡུད་པོ་ལས་དོན་ཐོ་ཀྲ་བར་ཞེན་ཅིང་། རང་གི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཕྱུང་པ་ལས་དོན་བཟང་པོའི་བདག་མེད་དོན་སྨོན་ཞིང་འབྲུལ་བས། ཁུང་པོ་ཚོམ་ཉིད་
དངག་ཏུ་ཕས་བསྒྲངས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངེས་སྐྱེད་གོས་སྐྱམ་དུ་བསམས་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི། སྤྲུལ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པས་ཡིན་ན་སྙམ་དུ་རིགས་ཚུལ་ལ་བསྒྲུབ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི
བདག་ཡིན་ཞིང་། འཕྲུལ་མི་དང་ཡི་སྐྲག་དང་དུ་འཕྲུལ་སོགས་པར་གནས་པ་མཐར་དག་རྣམས་ལ། རྟག་ཏུ་མི་གནས་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ང་ར་འཛིན་པའི་བློ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། གང་ལ་བལྟས། "འདི་ཁང་ཁྱོད་བཀོད་དམ། བདག་དེ་ང་
446 འཁྲུལ་བ་སྐལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བདག་ནི་གཏམས་པའི་ཏེ་ནམ་གྱི་ལ་སོགས་པ་ནད་ཡོ་བདག་ཉིད་ཙམ་དང་། ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་བདག་ཏུ་ཡི་དགག་གི་ཚང་ཡིན་པ་ནས། དཔེ་ཁང་དུ་ཉིད་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་གྲགས་པའི་ངོ་

༄༅། །གཏི་མུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅིས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་འདྲ་བའི་རང་གཟུགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་གཞི་འདི་དངོས་པོ་དགའ་ལ་ཡང་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ཟད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་རྫས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ལས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་རྣམས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ

447

ལྡན་པའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྔོན་རྡེ་རྗེའི་གཞན་གྱི་ཕ་ངམ་གི་སྣ་བྱུང་ལྔ་པ་ཀྱི་སྐད་དུ་སྒྲོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྒྲེ་པ་འཛིན་པ་སྤྱེ་དོ།། དེ་ལྟར་ཐོག་པ་ཆེ་ལྡང་ཀ་ཉིས་ཀ་རི་ལ་མ་གྱི་གཞན་དུ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཁས་པས་རྗེ་སྣང་བ་ཞང་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོད་སྒྲུབ་ཚུལ་བར་དུ་སྟོན།། ཕུང་པོ་བ་ལ་བསྡུས། ཡུམ་སྣ་མ་སོ་བས་ཀྱི་དོན་པོ་ལ་བསྟན་པ། རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྒོམ་དང་ལ་གཞན་གྱི་ཚིག་པ་སྤྱོད་བའོ།། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཏགས་པ་བརྟགས་པ་ཤེས་ཏེ་ཞིའི་ཕྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཀ་ཕྱུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་རྭ་སྣེ་དང་། དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་། འཕྲེང་བ་དང་རྗོད་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཤིང་རྟ་ཕྲུག་དང་། འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཡི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས། རང་རང་གི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྩལ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བར་རྣམ་སྤྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཤིང་རྟ་བྱུན་ལ་བོད་ཀྱི་མྱ་ཁ་ཅིག་ཤིང་ཀ་ཁ་ཉི་འཁོར་ལོ་ཙམ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཕྱུན་རྩ་ཤིག་བསྐྱུམ་ཚང་རྒོལ་བ་སྣ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཁང་པ་གཅིག་ཡིན་ནེར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་རྒྱུ་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ལ་གི་སྒྲ་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་བཀར་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མ་བརྟགས་པའི་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྲུལ་པའི་དགའ་བོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཁྱེད་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་འཐུན་པའི་ཚིག་དང་བའི་མཐའ་དང་བར་བཀག་སྤྱོད་ལ་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་བརྩི་ཀས་ཀྱི་སྡོམ

༄༅། །པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། དགེ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམ་མཆོད་དོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ་རོལ་དགོད་མེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྣམས། ཐུབ་པ་མས་ཀྱི་བཞེད་བསྒྲུབས་པ་ཞེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་པ། ཇི་ལྟར་ལུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། ལུས་པ་ཡོ་ཆས་ཅན་ཡིན་ལ། མི་རིས་སྣོ་བས་ངེས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྐྱེན་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ལུས་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། རྟེ་བ་སྤྱི་བ་དང་མཇུ་བསྒྲུད་བ་མཁྲིན་པ་འདི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེ་ནི་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ཞེད་ནི་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་འདོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མ་དང་བུད་ཤིང་གི་བར་དུ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་བར་དུའོ།། །འདི་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་དུ་བཙལ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་ནི་རིགས་པའི་སྤྱོད་པ་མི་གཞུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱུད་ནི་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ཞེས་རྟུམ་ཀྱི ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས

JTW

ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། ། གང་གི་ཚེ་ན་ཚོགས་ལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་ཚེ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་
ནི་རྒྱུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཅི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་གི་ངོ་བས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་ན། །གཞི་རྒྱུ་ཡི་འབྲས་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག
ཅུང་འགྱུར་བ་བཀག་ཞིག་སྣང་དེ་གཉིས་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ཞིག་གམ་ལྷ་ཡི་བུ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དགོས་པ་ཤིག། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་སྟ་བའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུ་རིང་ལས་སུ་རྒྱུ་ཡི་རྫས་ཀ་ནི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་ཡོད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར
བས་སོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་སུ་འབྱུང་བ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཡི་ཤུལ་ཅན་གཉིས་ཀས་བསྒྲུབ་པར་རིགས་པར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས
སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱུ་འབྲས་དང་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཀླད་དང་ཁྱིམ་ལ་ཚེ་ཕྱེད་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ཞེས་སོ། །གཅིག་ཏུ་ལ་ཕྲད་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས
450 བུ་ར་ཞེས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་ཡང་མི་དང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་ངོ་ན་ཕྱེད་པ། དེ་ལ་རྒྱུ་མི་བཟུམ་ལས་དང་སྐྱེ་དགོས་མི་སྐྱེ་ཏེ་བྱེད་པ་མེད་པར

༄༅། །འཇུག་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བརྟགས་པས་འགྲོ་ལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྐབས་ནས་ནི་དེ་
མ་གཏོགས་པ་པའི་རྟོག་པ་མཚུངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ
ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་ནུས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་འཇོག
པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་འང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར
འདོད་པ་དེ་ལ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟགས་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་ལས་བཞག་པའི
ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཅར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི

ཡུལ་དུ་འགྱུར་ར་ཡང་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པ་བཀག་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཧཱི་སྐད་ར་ཤད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་
པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཞིང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །འདི་འགྲེལ་པར། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་སྣང་བ་
ལ་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ཏུ་མི་འདུག་ཅེས་སྨྲ་བ་ཀོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་ཕྲ་ར་སྐད་བབ་ཞིག་འདེབས་པ་མི་ཕྱེ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་མཚུངས་
པའི་སྤོང་བ། རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན།
ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་པ་འདིས་སུན་ཕྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ནམ། མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཁྱོད་ལ་འང་འབྱུང་བས་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཏེ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་ཞིག་གང་
སུན་འབྱིན། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་ན་ནི། མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་ལ། བརྟག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་གིས་སུན་འབྱིན་པ

༄༅། །ཡེ་སྨུན་དཔུང་བུ་སྐུན་འཕྲིན་པའི་རྣམ་བཤད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུན་འཕྲིན་ནི་སྐུན་ཁྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་པོ་ཡང་དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། གང་གི་ཚེ་སྐུན་འཕྲིན་ལྟར་
སྣང་དོན་སྣང་སྣ་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས། ཕོན་ནམ་པར་འཛོམས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལུགས་སྐུན་དཔྱོད་པར་བྱ་བ་སྐུན་ནི་འཕྲིན་པར་ནུས་པམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྩོལ་བ་རང་གི་ཚིག་ལ་འང་ཕྱིར་རྩོལ་བ་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས་དེ་སྐུན་འཕྲིན་ལྟར་སྣང་གིས། རིགས་པས་སྨྲ་བར་དོན་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞད་པ་སྟེ་འཚོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེན། མ་ཁྱད་པར་སྐྱེད་ནམ་ཁྱད་པར་མཚུངས
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་སོགས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟ་གབབ་ལེན་གྱིས་མ་ཁྱད་པ་ཉིད་དུ་རྫུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྟགས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི་མ་ཁྱད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འཛིན་ལ།
མིག་གིས་ཀྱང་མ་ཁྱད་པ་ཡོན་ནར་རྫུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གིས། མ་ཁྱད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་ཀྱང་མ་ཁྱད་པར་སྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་ཁྱད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རྫུ་བ་ཡོན་སྐྱེད་པར
བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བར་གི་ཕྱིར་ཁྱུད་ནི་སྐུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྩོལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རྟེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྩོལ་བ་ཅི་སྐུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་པ་ཞེས་བྱའམ། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི

ཀྱི་རོ་ཁྱེན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྤྲུབ་པ་རབ་དྲང་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བརྒྱབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ། འདིར་མ་བཤད་
པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཞེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ལ་བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། སུན་འབྱིན་ཕས་སུན་ཉེར་ཏུ་ཁུམ་ཐང་
པར་སུན་ནི་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཐད་ཀས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་རྣམས་ཞེན་པའི་ཉེས་པ་བཞི། འདིར་ཚོལ་བ་བཀག་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆར་བ་དེ་ལ་སྦྱིན་ཏུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆར་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། བདག་ལ་སྲིད་པས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱི་ལྟར་ན་སུན་ཕྱུང་བ་དང་སུན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་སྔར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཕ་རོལ་པོས་རྒྱུ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ།
454 རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་བཀོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི

༄། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་དང་བའི་ཆུ་ཀླུ་ཡིས་ཁྱབ་པ་ཁམས་མི་ཟད་པ་ཡིན་པར་བསྔོ་ནམ་མི་ཟ་བ་པར་བཀོད་པ་རྫོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ལམ། གལ་ཏེ་དམ་དུ་བཅས་པ་ལ་ཡོད། །དོན་ན་དེ་ལ་སྒྲུབ་ནུས་ཡོད། །ང་ཡང་དམ་བཅའ
མེད་པས་ན། །ང་འདྲ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་ཞེན་ཡོད། །ཞེས་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བཅའ་པ་ལྟ་བས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་འཕྲོ་བ་འགྲོ་བ་ར་འགྱུར། །ཞེས་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མ
སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡི་བདེན་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་པ་འཕྲོ་བ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་པ་འཕྲོ་བ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཆོས་དང་ལྡན
པ་རབ་འབྱོར་ཡང་འཚེ་ཐོབ་པ་མངོན་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཐོབ་པ་དང་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ
པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡང་ཚད་ཀྱིས། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་

456 ཙེ་ཕྱུགས་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚོལ་བྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མ་བཅའ་བ་རང་རིག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་ལས་ལྷུན་ལས་པ་ཞི། འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
ཅེས་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་ཉམས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། ཐབས་ཤེས་པ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ།། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པ་སྨོས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལས་ལ་ཞུ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷུན་འགྲུབ་ཐུང་ཀྱིས་ལྷུན་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱིན་དོན་ནམ
པར་ལྷུན་མི་འགྲིབ་ཀུང་ཐས་སྣང་དུ་ལྷུན་འགྲིབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྟན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བྱ་དང་བཞིན་ལ་ཡོད་པ་རི་འབྲུ་བར་ནམ་ཉམས་གཉིས་ཀྱང་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། མཐོང་བར་ལྷུན་སྤྱོད། ཉི་མ་དང་ཁྲུང་བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་རྣམ་པར་ཕྱེད་དང་དམ་ཕྲད་པར་སྒྲོ་ཞེས་བརྟགས་དེ་སྤྲུལ་འཆོལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྤྱང་པ་ཞིག་སྔོ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་དང་ཁྲུང་བཞིན
ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཚིག་ཆུང་བ་ཚེ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འཛིན་པའི་དོན་དེས་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཚེ་བ་ཉེ་བར་འཚང་། རང་གི་ཀྱང་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་ལ
ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་བསོད་པ་དང་འདུ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉི་མ་མ་རིག་པ་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ། ཆུ་ལ་བ་མཐོང་བ་ཡིང་རྒྱུ་བའི་གཞན་གཅོད་ཚེ་ཅན་ལྷུན་རྒྱལ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་སོགས་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས

༄༅། །བར་ཞེས་པ་རྟོའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་པའི་འཐད་པ་དགག་པ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཀུན་གཞི་སྨྲས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དགག་པ་མའི་ཞེན་ཡུལ་ཅིག་ཡིན་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་དཔྱད་དེ་ཤེས་འབྱེད་ལུགས་བར་
ཞེས་པ་རྟོའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་པའི་བརྟགས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ། བརྟགས་དོན་འཚོལ་བའི་གཞི་ལ་སྨྲ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤུགས་འཕྲེན་པ་དང་ལ་ན་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གླགས་མི་རྙེད་དེ། བརྗོད་པ་
ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནའང་། །གླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་
ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་ཀྱི་ཐུན་ཐེར་དང་གཞུང་ཕྱུང་ཅུ་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བརྗོད་པ་འདི་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཏབ་ནས་འགོག་པར་
ཞེས་པ་རྟོའོ། །འདིར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པའི་བརྟག་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་མིན་པས། །ཁོ་བོ་ཅག་
གི་ཚིག་ཉམས་ལ་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཞེས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏན་ཚིགས་སོ་གས་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཉེ་བར་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྒྱུ་ཞེས་ལྡན་ལ་ཉོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་བཅས་པ་སྔ་སྐྱོན་

འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་འདི་ལན་འཇིག་རྟེན། ཕ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་ལ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞགས་ལྷས་ནས་སྐྱོན་འདུག་པ་ལྟར། གནས་ལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞགས་ལྷས་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འདིས། དབུ་མའི་
དགག་བྱ་ཆོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་སུན་ཕྱིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་རྟག་གཅིག་གི་ལན་སྨྲ་བར་བྱེད་པས། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་བོན་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞགས་ལྷས་ནས། སྐྱེ་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཕས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་བོ་ཕོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཐོན་ཚལ་མཛེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་རྟེ་རང་གི
དཔྱད་བྱ་གོ་བྱེད་གདན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བོ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྲད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ལམ་བྱུད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ལན་འབྱིན་པའི
རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉུང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན། །དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཕོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་ཡི་ཚད་པ་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་བ་འདའ
 ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དཔེར་ན་ར་བ་རི་བ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲ་ཆ་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། ཆུང་པོ་ཉིད་དང་། ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྟུན་འབྱིན་པས། རྣམ་ཤེས་མི་དཔྱད་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པ

༄། །ཤེ་ཞི་ཐུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་ཕྲ་ལྷུས་བུ་རྣམ་པར་སྟོང་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཕྱ་བ་བརྡུང་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ
སོགས་དངོས་ལས་མཐུན་པ་དང་རང་གི་ཕྱུ་བསྒྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལྷ་དང་དག་ཀྱང་བཀག་པར་མི་ནུས་པར་བྲུ་སྨྲོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ལ་འཕེན་ཏག་ལ་ཡང་ཐུབ་མ་བཏགས་ཀྱི་ཐབ་པ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ
ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་རབ་བཀྲ་ནས། རྟོག་གེ་ངན་པའི་ལམ་ཞིག་ཏུ་འཁྱམས་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་བཟོ་ངན་པས་སྤྲུལ་བ། ཡང་དག་པའི་ལམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨྲས་པ། དེ་བས་ན་ཞེན་ཏུ་ཆགས་ཅན་འདི་ལ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་ན།
གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་རབ་རྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་འདང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་ནས། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་འདོད་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པོ་རྣམས་མཐར་ཅག་དཔྱད་པས་དངོས་པོ་སྟོང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཞུག་པར
ནུས་པའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཕྱིར་རོལ་པོ་ལས་གཞན་དཔྱད་པ་ལ་དོན་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དུ་འཇུག་པར་བདེན་ལྷག་ཏུ་ཞེན་པས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདེན
མེད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེར་སྒྱུ་མ་དེས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་པོ་ཅས་ཆོས་པོ་སྣ་བའི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ཡིན

ལ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ལན་ཡང་ལུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱེ་ཁྱོད་ལྷ་ཞིག་གིས་བཅོལ་བ་སྐྱོ་སྣང་ཅིང་། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱུ་སྐྱེན་བུ་ལྟར་རང་གི་སྙོམ
རྟོག་ངན་པའི་སྦྲུ་བས་ཀྱིས་གཏུམས་པའི་སྡོང་དུ། རྟོག་གེ་ངན་པའི་ལྷད་བུ་གྲངས་པའི་དྲ་བས་རྟེ་རྒྱ་ཞེན་ཅུ་སྣང་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཛུགས་པར་ཅི་སྟེ་ཕྱིད། བདེན་འཛིན་གྱི་རྩ་དང་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། །དངོས་པོ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་བརྟེན་པ
ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་མ་དོན་སུམ་མམ་རྫས་སུ་ཕག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་གོ་ན་རྣ་བ་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བའི་ཡ་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བོན་ལ
བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྣ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། སྣང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་པ་སྣ་བུའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་རང་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ལུང་འཕྲིན་གདབ་པ་ཤེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟག
མཇུག་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ། མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་ལུང་འཕྲིན་པ་གོ་དགུ་སྣང་བ་ཡང་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ལ་སོགས་པ་སམ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ཏེ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན།
བཟློག་པོས་ལུང་འཕྲིན་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བཏང་གིས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་བརྟག་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་གྱི་ལུང་འཕྲིན་པ་གཏང་བར་བྱའོ། །ཐལ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས

༄༅། །ཚུ་ལེ་ཁམས་ནི་དཀའ་གནས་ཞུགས་ཐུབ་པའི་དགོས་པ། མཆོད་པ་འདིར་ཞི་སྲིད་མཛད་ཀ་བརྗོད་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟག་པས་བཅིངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྡུ་ན་ཉིན་པའི་ཕྱིར་འཕྲིན་བཅོས་ལ་ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཐབས་ལ་ཡོད་དེ། ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོས་པ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་རིགས་ནས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྟོགས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོས་པ་བཀག་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བྲལ་བ་འདི། ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོས་ལ་བཟློའི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དཔྱད་ན་ལུས་དང་གི་ཕྱོགས་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ཀྱི་མེད་དམ། ལྟུང་པ་ལ་ལུང་ཅི་ཕྱིར་དགོས་ལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལྷ་རང་བཞིན་བཞད་པའི་ལུང་འཛིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། དམ་ཐག་ཏུ་བ་ཞད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསལ་བ་བསྟན་ཏོ།། ཉན་ཐོས་སྐྱེན་རྣམས་ལ་ལུས་འཛིན་ཚོགས་ལ།། ཕྱི་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསལ་བར་བྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཡང་.......... རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་རྒྱ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་ལས་དང་། ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། འཆིང་ཀུ་ཕྲ་བ་ལས་བརྩམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་
462 ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱོ་སྐྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོང་

ཀྲ

༄། །པར་སྒོམ་པ་ཡོད་པ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཞི་མ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་བཞིན་བློ་ཚོད་ལ་བབ་པའི་རིམ་
ཉམ་པ་བཞ་དཔའི་སྟོབས་པ་དང་བཅས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་ཅེ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་ཕྱེ་བ་བཤད་ནས། སླར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཞག་ཅིང་དེ་དག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞག་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་བསྡུས་པའི་ཕྱེ་བ་གཉིས་དང་། འབྲིང་པོའི་ཕྱེ་བ་བཞི་དང་། རྒྱས་པའི་ཕྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་པོ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན།

464 པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་དེ་སྣང་ཚུལ་འཁྲུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པར་ནུས་སོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཆུང་ཟད་ཡོད།། སྟོང་པ་ཆུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།། མི་སྟོང་
ཆུང་ཟད་ཡོད་མིན་ནམ།། སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།། །སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ།། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ།། །ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྱིར་དགག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས
སུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀུན་གྲགས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ
བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། ནང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།། དེ་ཡང་
མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། མིག་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མིག་ལ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན

༄། །གང་གི་ཕྱིར་ནམ་ཞིག་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འཇིག་པ་ཐུབ་ཡོ། །དེ་ཡང་དུས་སྐད་ཅིག་ཞིག་པ་ཉམས་
ནས་སྐྱེ་བ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་རྗོད། བརྟན་པར་འགྱུར་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཡང་མཆོག་པར་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
བསྒྱུར་བ་ནི་འགྱུར་བར་སྤྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ན། ཐམས་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་པས། སྐྱེ་ནི་དོ་ན་ཁྲི་ལྟའི་དོ་ཉི་ལུགས་ལ་འབྲུགས་པ་མར་གས་ལ་སོ།། འབྱུང་ལ་དབྱད་པས། ཕྱིར་ཟློག་གནས་པ་ཉིད་དེ། །མི་འཇིག་པ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་བཏང་ནས་མི་གསལ་བ་ལ་རྒྱས་བཞིན་
ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་
པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱབ་ཆོས་ན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་ལོ། །ཕྱིར་ཟློག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི། །ཞེས་པ་ཡང་ཐག་ཆོད་འགྱུར་ལས། ཕྱིར་ཟློག་ཉིད་ལས

པས་ན་ངའི་དོན་བཅིང་ལ་བརྗོད་ལ། ཞེས་བསྒྲུབ་བ་སྔར་བྱེད་དོ། །དཔྱད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་པ་འཇིག་པ་བཀག་པ་ཡིན། མིག་སོགས་དེ་ཡང་རང་སྐྱེ་ལུ་སྐུ་ཤར་བ་གནས་ནས། དེའི་ངོ་ཤ་ཞུ་ཤེས་པའི་འཇིགས་ང་ཏ་ཆད་ཅན་མ་སྨྲ་བ་བཏགས་པ་ཁ་འཇིགས་པར་ཡིན་པ་
ཤེ་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལེགས་སོ། །དོན་དམ་དུ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཀྱི་བྱི་སྣ་དང་བཅས་འདི་ལ་ཚུལ་གཞན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཅི་ན་ཞེས་དྲིས་པས། རང་བཞིན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ
བ་ལས། །འབྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཇི་ལྟར་རུང་། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུང
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྔོན་པོ་ཆུ་ཀྱིས་བརྟན་བཅོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ལ་ཞིག་ཞེས་པའི་ཕྱིར་བར་དུ་མཛད་པ་ནི་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། བདག་གི་ཕ་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བསྟུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སོགས
466 པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། །མིག་སོགས་འདི་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད

ཞ

༄༅། །གོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པར་རོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད
དམ། དེ་མ་དག་ཅན་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩོན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་མ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། དེ་མ་དག་ལམ་སྒོམ
པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅན་པའི་དེ་ན་དམ་པ་བདེན་པ་གྲོགས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་བཞིན་དུ། །ལམ་དཀའ་བ་དུས་རྒྱུན་བཞི། །དང་པོ་ནི་ཉི་ཚུ་ལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་
བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས
467 ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པ་བརྒྱ་བར་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་བྱང་བ་དང་བྲལ་བའོ། །གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྙིང་རྗེ་ཡང་དག་པ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་དུ་ལན་ཅིག་བཟོད་ནས་དུ་སྙིང་བརྗོད་ལོ་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་པ

ང་ངལ་ཕྱི་མ་ཅན་ཕྱི་མ་མཐོང་བ་ར་རབ་ཏུ་སྦྱང་ཞིང་། རབ་ཏུ་སྦྱང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་རས་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྡོད་པ་བྱུང་བརྗོད་ར་ཀུན་ཏུ་ཚེ་མ་ཞིང་བ་སྐྱས་པ་རྣམ་ཐར་འཛིན་པ་མེད་པའོ། ཤེས་ཀྱི་བྱུག་པ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན་
ནི། ཆགས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་གསུངས་སོ།། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པ་བཞིན་ནོ། སྒྲ་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། དོན་དམ
པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མི་ནུ་པ་ལ་བཀོད་པ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་ཕྱོགས་པ་རང་ཞལ་ལ་པ་བསྟན་པ་ནི་རང་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔར་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ཐམས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཕྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲོ་གསོས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པར་སྤྲོན་པ་ཙམ་མོ། །པ་
ཚང་གི་འགྱུར་གྱི་དེ་ཉིད་རང་ངོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་མཐུང་ཡང་དག་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་འཕྲུང་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འགྲུར་ཡས། མཐུང་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ཡབ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བའོ། སྔར་འགྲེལ་པ་ར་མདོ་དེ་ལས་པ་ལས། མཐུང་
468 ཡང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་ཡ་རབ་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་འབྱུང་པ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་སྐབས་པ། ཀུ་མ་ལ་ཤཱ་ལ་ཞེས། དཔོན་པ་ངེད་བཞིན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཞུང་ནང་གུང་མི་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་རྣམ་ལ་ཡིན་པ་དང་། གཞག

༄༅། །ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་སྟེ་ན་ནི། བདེན་རྫུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་སོགས་པ་ཞེས་སྟོ། འདིར་ནི་[illegible]
རྐྱེན་གྱི་ངང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིས་པའི་སྐྱེ་བ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཐང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ནོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱི་ནི་ཅི་ཞིག་གི་སྐྱེས་ཀྱང་མ་དོན་རྒྱུ་མ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་པར་
སྐྱེད་པ་དེ་ཉམས་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་མིག་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་ཞེས་སོགས
ག་ཞིས་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ལ་དེ་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན
པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྒོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་བརྟ
པར་བྱ་བས་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན

པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཁས་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱི། ཕ་རོལ་པོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་རྩོམ་པས། རང་བཞིན་འདི་ཉིད་བཅོས་པར་མཐར་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་
དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཚ་བ་ལ་སོགས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མི་རུང་ངོ་། །ཚ་བ་སོགས་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་སོགས་དང་བཅོས་མ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ལ། ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་རང་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་འདིས། ཆོས་སྐྱེས་བསྒྲོད་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཀུན། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྡོག །ཁམས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་

༄། །ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉེ་མཚོན་པ་བའི་དམིགས་པ་གཏད་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་གཏད་པ་གཞག་པའི་སྟོང་པ་དེ་བ་ཞིག་ན། ལེགས་པའི་ཁམས་ཅན་ལས་པ་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ད་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་ནི། མིག་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་གཞན་གྱི་ཁྱད་པའི་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའོ་
ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མིག་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་བའི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་པའི།
རྒྱུ་ཀྱིས་མ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་ནང་གཟུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཁྱབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྟོང་པའི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དེའི་
རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཀྱང་རང་རོང་གི་ཕྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་
བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་དང་རྣམ་བཞག་ལ་ཕྱི་ནང་རྣམ་བཞི་བཞིན་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིད། དབང་པོ་མ་བསྡུས་པས་བཤད་ཀྱི་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཞེ་ར་འབད་དེ་ནི་ཞེས།

བཞེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་ཉིད་དེ་ལུགས་མཐུན་པ་ཞིག་ནི། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རྟོགས་ལ་རྟོགས་པ་ཞེད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དོ། དེ་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེ་མ་བསྐྱེད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དེ་ཐེག་ཆུང་བ་ལམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཚེས་ཡུ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནང་ནས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་བཞི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཚེས་ཅན་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་སྟོང་པ་བརྗོད་པ
འཛིན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་ཉིད་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ
ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་བདེ་བ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅིང་ལ་ལྟོས་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ནས་སྐབས་སུ་བཅད་དེ་ཚེས་མིན་པ་དེ་སྟེ
ཀྱང་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་དག་པ་ཚེས་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་སྟོང་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐོར་ཞིག་ཏུ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་བཤད་པས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོང་ཉིད
འཛིན་ཉིད་ནི་མི་ལུས་པ་ལ་བཀྲུབ་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་སོགས་མཚོན་པ་བཞི་སྒྲ་མ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྐྱོན་ནས། དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཚེད་མེད་པར་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚེ་དེ་ན་པའི

༡༧༡ ། །རབ་ཡིད་རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་ཡང་དག་མཉམ་འཛིན་པ་ཡི། དབང་པོ་ཆེ་དགོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཀྲོ་ཏ་ཞེ་ཆེ་ན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤ་རང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་སྤྱི་ཆ་མཐུན་པས་ཉམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།
གང་ལས་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་ན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཡིད་ཀྱི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་གཏན་པར་ཏོ་ཀ་ཧཱུྃ་ཞེས་ཏི་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་དོན་
ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་བསྟན་དུ་བཅོས་པ་ལ་ཕྱེད་པ་དང་། དེ་ནི་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། འདི་ནི་སྒྲ་དག་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །སྣང་འདས་རྣམ་ཤེས་ཕྱིས་པ་སྤྱི་པའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་
དེ་ནི་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་སྙིང་རྗེས་སྟོབས་པས་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་པས་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྤྱི་བཏང་བར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བར་འཛིན་པ་བཟློག་པ་བརྟུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་མངོན་པ
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སྣང་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཆོས་པར་ལ་སྒྲིབ་པ་ཏུ་མི་རྟོག་པ་སྤྱི་འགགས་པའམ་འཛིན་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ

ལྟ་རུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།། །གསུམ་པ་ནི། མཐའ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ལོག་པའི་གཡང་ས་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་པ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས། གཏན་དུ
བཟུང་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡང་དུ་ལྟུང་བའི་རྟག་ཆད་དང་། རྟག་ཆད་ཙོ་མ་ཕྱི་ཁྲིད་པར་སྤྱོད་པར་བྱའོ།། གཞི་གང་ལ་མཐར་འཛིན་དུ་ལྟུང་བའི་རྟག་ཆ་ཀྱི་མཐའ་འདི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི། འདི་ར་མཐར་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ།། མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་མཐའ
བྲལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོངས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། མཐར་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ།། འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་མེད་དང་གཙང་མི་གཙང་གི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས། དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ།། ཞེས་བསྔགས་སོ
ཕྱུར་མཐའ་སྤངས་པའི་དབུས་བདེན་ནམ་སྣམ་པའི་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་མ་ཙམ་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སེམས་པ་དེ་ནི་བྲག་བཙུ་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུའོ།། འདི་ཡན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་
ལ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐོགས་མ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་དང་། འདི་ཉིད་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་ག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད་དོ།། །འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི། སྐྱེ་
474 པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ནི་རིམ་པར་བསྟན་ཏོ།། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་འཕོར་བ་དང་འདོར་བ་ལ་ནི་རིམ་པར་བརྗོད་ལ། དོར་བ

475

༄༅། །དེ་མེད་བཞིན་པའི་རྩེ་ལ་གཏོད་པ་མེད་བསྒྲེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐབ་འདྲ་དང་སྦྱར་འཕགས་ཡང་དོན་སྣ་མེད་པ་སྤྲོ་དོར་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཙམ་གཅིག་གང་ཡིན་པའོ། །རྩོམ་མེད་པའི་དོན་ཐབས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །དེ་བས་ན་བསྟོད་པ་ཉིད་ཙམ་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་ཐབས་མེད་པ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ནི་གང་
གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ལ། སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བཅོས་ཉིད་ཀྱི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་བས་ན་བར་མ་དང་པ་ཡིན་པ། གཏོང་མཁན་དེ་ཡི་གི། ཞེས་སུ་
གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏན་དེ་སྣང་བ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་སུ་ཡང་བརྗོད་པས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་སྣང་བས་སྟོང་པ་ནི་ཕྱི
ནང་སོ་སོའི་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཉིད་འདི་ལ་བའི་དོན་ལ་ཞེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མཉམ་པ་ཀ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དམ་ཐུབ་པ་ཞེས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ལྷག་པ་ལ་
ཞའི་ཕྱིར་བསྟུན་ལ་སུམ་ཅུ་ཞེ་གཉིས་སོ། །དོགས་པ་རི་རྒྱ་མཚོ་འདི་གཅིག་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐོབ་ལ་མི་འགལ་བ་འདི་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་དེ་ན་བཤད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་མི་རྟག་པ་ལ་འཇིག་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་སོགས་ཏེ་ནང་ཚན་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པ་དྲུག་དང་། རེག་པ་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་ནམ་མཁའ་ཉེ་བར་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་ཕུང་པོ་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། གྲོགས་པོ་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ནི་འདི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཏེ་དེ་རྣམས་དོན་

476

༄༅། །ལྡོག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྨོས་པའོ། །ཚིར་བཞི་བ་ནི་བརྡེ་སྐྱུག་བརྟག་ལྟོས་མས་ཀྱི་སྦྱོང་བའི་ཕྱག་ཉིད་ཙཎྜ་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་གྲིའི་མཚན་ནམ་སྨྲོ་སྣང་རྟོགས་པས་དང་། ནང་གི་མཚན་མ་བདེ
ཀླུ་གཉེར་གས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྟེ། མཚན་མ་ནི་ཕྱུལ་གྱི་སྣ་རིམ་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལྷུན་གྲུབ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་གཞན་པ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་པའོ། །གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས
ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕུང་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྲུལ་བརྟགས་པས་གཞན་ལ་བསྒྲུང་ནས་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་འདུ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཛིན་པའོ། །ཀྱི
མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷག་བསླུ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཕྱུར་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཡང་རབའི་ཕྱང་ །ཁམས་ཕྱ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དགོངས་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཚན
ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབྱེ་འཕྲོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ། སྦྱིན་པར་ལ་ཚལ་ཕྱུ་འབྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པའོ། ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉུང་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་དགོས་ལ་བ་ཐོབ་པའོ། །བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རབ་བརྟན་བརྟགས་ཞུམ་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །བསམ་གཏན་ནི་དམིགས་པའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྤྲོ་བ།

ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་བའི་དམིགས་པ་ར་ལ་ཞེམས་སྟེ་གཟིགས་ཅུ་བཀྲས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། གཟུགས་རྣམ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
འགའ་འཕྲལ་ཡང་ཆགས་པ་པ་སྐྱེ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྐྱེ་འགོག་པ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱར་བ་ཕྱད་པ་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །ཐམས་མ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་མ་གཏན་བཞི་ཐུགས་
དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་མ་གཏོགས་ལས་ལ་གཞན་བཀོད་ནས་མཁའ་མཐར་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ .... གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དང་ནི། ཡང་དག་མཆོག་པ་ཡིན་ངེས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འཕུར
པ་ཐོབ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཁྲོ་བསྡུས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་སྣུབས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་
478 པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཀྱི་དངོས་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོག་པས། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟ་བས། སྨོན་པའི་ཡུལ་ཅན་

༄༅། །ལམ་མི་སློབ་ཞིང་། །ཕྱི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་སོ་འབྱང་བ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་རང་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བསྡུ་ལ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ནི། །སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་ནང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བ་ཤིག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ནང་ལ་འདུ་ཤེས་དེ་བ་ཤིག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་

ནི། །སྤྲུལ་པ་ལ་གཟུགས་སྡུད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །འགྲོལ་བའི་དམིགས་པ་ཡང་པོ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནང་དང་གཟུགས་ལྡན་དུ་ཤེས་པ་ཉེས་འབྱུང་བ་ཞིམ་ཀ་བའོ། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དམིགས་གཏན་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །བསྡུ

སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་ནི་རྣམ་པར

ཐར་བ་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་འགག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་ཐར་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། འཚང་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ལ་འཕེལ་བའི་ངང་བཞིན་ནམ་མཚན

ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ཚུལ་རྣམས། ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཏེ་མ

480 ཕུལ་བར་སྤར་ས་རྒྱལ་བསྟེ་ཕྱག་ས་སྣུ་ཆུང་ངོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དབྱིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ངེས་རྣམས་སོགས་ཤར་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ལ་ཆུང་ངུ་རྒྱལ་བ་སྟོག
འཕྲུལ་ནུས་པར་འགྱུར་སེ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚོས་མཐུན་གྱི་སྐོ་ལ་བསྒྱུར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་པའི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་ཀྱི་བརྟན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ད་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐོ་ལ་བསྒྲུས་ཀྱང
གཞན་དུ་བྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནུ་རིན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་དང་སྤྱོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། སྤོབས་པ་ལ་སོགས་པ་ ... བཞི་ཆད་པ་སྟེ་གསུམ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ
བར་སྦྱོར་བ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཉེར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་མཚོ་ག་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཕན་འདོགས་མས
ཆེན་པོ་ནི་སྒྲ་ཞིག་ལ་རྣོན་ལྡན་ཆགས་པ་དང་། །གཞན་དག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དུས་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཞེས་བསྡུ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི། མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལེགས་ཞན་གྱིས་མི་འགྲོ
བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ཡམ་འདྲེས་པ་འདི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུལ་བ་ཀུན་ཤེས་མི་མཐུན་བས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་མི་ཐུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་རྒྱུ་ཆེན

༄། ། །གསུམ་སྟེ། སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཙམ་ཅོ་དང་། ཕྱོགས་ལ་བསྐྱོད་པ་བདར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐར་དང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་བཏུག་ནི་སྤྲོས་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་གཞན་ལ་མེད་པས་རྟེན་མ་འདྲེས་པའོ། །འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་པར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། །རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས།། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ཟིན་པ། ཤེས་རྣམ་གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་སུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ཀུན་ཡིན་པ་དེ་རྣམས། དེ་ལྟར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་པོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་པ་ཟླ་ཚད་དུ་མི་གནས་ཤིང་། ཕྱུང་ཟིན་འདས་པ་ནི་བྱུང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དང་།
འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དེ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱུང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་དང་ད་ལྟར་བ་དང་གསུམ་མི་བརྟན་ཅིང་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་། རང་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་
ལ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་དང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོངས་རྟེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་ཀུ་གནས་པ་མིན་པར་དང་། འཇིག་པ་མིན་པས་ན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི
ཕྱི་རོལ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་བ་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་ནས་ནི་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕྱེ་ལྷུག་ཏུ་གཞལ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་གཅིག་ལ་སྦྱོར
482 བཞིན་མང་དུ་སྤྲོས་པ་ཡང་མེད་དེ། གཞི་མི་གསལ་བས་ན་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྟེན་མེད་ཆེ་རྣམས་གྲུབ་ན་གཞི་གཞན་ལ་སྐྱག་ཕྱོགས་པའི་ཚོ། གཞན་གྱིས་སྐྲུན་པ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཡང་པ་ཞེས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཆོས་མཚོན་པ།

༄༅། །འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྐད་དུ་བྲིས་པ་དང་། གཞན་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཞུགས་ཚེ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྐད་དུ་བྲིས་པ་གཉིས་ཀ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེས་ཐུབ་པའི་དོན་པོའི་སྒྲས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ནས་ཕྱིར་བརྗོད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ཞེས་དོ། །སོ་སོར་ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་མྱང་འདས་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །འདིར་ཚིག་ཆེའི་འགྱུར་ལས། མ་བྱུང་ཡང་དེ་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་བསྒྲགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བའོ། །གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྐད་དོད་ནི་མཆོག་དང་གཞན་དང་ཕ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྟར་ན་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་རྟག་ཅིང་

ཤེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལས་མི་འདའ་བར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་རན་ན་གཞན་ནི་འདོགས་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འདོགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་ཞེས་ཐུབ་ལ་ཧྭུ་ཧྭུང་བརྟམ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཞེས་སོ། །ངོས་པོ་ལྷ་ངོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཞེས་རེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །
གསུམ་པ་ལྷ་རན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་ནི་འདིར་འཁོར་བ་བཟློག་པའི་མྱང་འདས་སོ། །དོན་ནི་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་
མེད་པས་དོ་བ་ཞི་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པ་ཤད་ཀྱང་འདིར་བ་ཤད་པ་མི་བློས་པ་མི། འདི་དྲྭེ
ཆོ་འཕྲུལ་པོའི་ངང་དུ་མཛད་པའོ། །བཤད་པ་ཁྲིམ་གཉིས་རྒྱལ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་བ་ཞེས་ཡིན་པ་དང་། ཏག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པས་ལས་ལེན་ན་བདེན་པར
ཁྱབ་པོ་སྣང་བའི་རྩོལ་བ་གཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་དག་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རྒྱས་པར་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་ཀ་འདིར་བཤད་པ་དེ་ཀློང་དུ་བཅུ་པ་བསྒྲ
པ་སྟོ་རབ་ཏུ་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྟག་པར་སོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ། སྟོང་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ

ཡ

༄༅། །ལས་བྱུང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ལྡན་པ་འཛེམས་པའི་སྣང་བ་བཟང་པོ་ལ་ས་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་རུ་འདྲེན་པའི་འདུས་སུ་བཞིན་ཏུ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་ལུས་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནི། ཕ་སྣང་དཔ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བཅུ་འགགས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སློབ་མ་སེམས་པར་འདུག་གོ། འགོག་པའི་ངང་ལས་ཉིན་བྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་མ་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ཤད་པ། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་འགོག་པ་འོད་གསལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མ་ལོག་ན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འདི་ཡི་སྙིང་རྗེ་འཕང་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྒྱུར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། ཐབས་མ་པ་ནི་རྒྱུ་ན་ཡས་འདས་པར་གཏོགས་སོ། །ས་བདུན་པ་བ་འདས་ས་བདུན་པ་དེའི་གོང་དུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་བཅད་པ་ལེགས་པ་གསུང་སྐྱེས་ཅན་ཕྱིས་རྣམས་མངས་རྒྱས་འབྱུང་པོ་ངར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེལ་གྱིས་གནོན་པར་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་ཕྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཡི་ནང་ཉི་ཟླ་བསམ་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གཡས་པ་གཡོན་གྱི···བ་ཞིག་པ་ཡང་ནས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ས་བདུན་པ་བ་དེ་ནི། གཉུལ་བུའི་སྒྲ་བའི་ངལ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྨུང་བདར་ནས། སྔོན་ལ་བཟང་དུ་ནས་ཀས་པའི་དགེ་བའི་སྟུང་གི་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྫོང་ཤས།

ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཏེ་ན་ས་སུ་སྨོན་པ་རྣམས་འདོད་པ་བརྟན་མས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་མི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཤོག་པས་བཟློད་སྟོབས་ཀྱི། ག་ཤོག་བ་གཉིས་བང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་རེ་བའི་
ལམ་ག་ཤོག་པ་བཅིངས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བུལ་མི་ཟད་པར། ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བར་བགྲོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་ལས་པ་རང་བཅུ་གསལ་བ་ལས། དོན་ལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་
པའི་རྣམ་བཤད་པའོ། ། ༄ ། །བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལོགས་ས་བཞི་རྣམ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདི་ན་ནི། ས་སྔ་མ་ལས་ཁྱད་
པའི་འགོག་པ་ནི་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་ལ་བྱང་སེམས་འདི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཕགས
པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འགོག་པ
486 ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རིང་དུ་སོང་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་ངོ་། །འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི

487

༄༅། །ཀྱཻ་རྡོར་ཞེས་རྒྱུད་པ་ར་བཟུང་ངས་སོ། །མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡུས་པ་ར་འཐབ་དཔའ་བསྐྱེ་ཆེས་ཡོངས་སུ་གསུམ་པ་ར་ཡང་འབྱུང་ངོ། །དགེ་ཚུལ་ཡིན་ནི་སྟ་རས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཞེས་པར་བྱའོ།།
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགའ་མ་བཀོད་པ་ར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མ་བཞི་རབ་བཞུགས་སོ།། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཞན་སྣང་པས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་རྟོགས་པའི་ཐབས
ལ་མཁས་པ་བཞི་བྱུང་ས་ལས། ཕྱག་ཆེན་གཉིས་པ་ཕྱུང་བའི་དངོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་སྐྱོང་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི
རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་དེ་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། སྣང་མེད་ཕྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་དེ་སྐྱ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཚ་མེད་ལ་བཅའ་མ་ཡིན་པའི་སེམས
ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་བརྟུལ་ཞུགས་པའི་ཐབས་མཁས་སྐྱོང་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་འཕེལ
སུ་ཚ་དམེད་པར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྐྱོད་ལུས་དགེ་བ་ཚང་བ་དགའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་བརྩམས་ཀྱི་ཡོངས་གྲོལ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་དག་ཀུན་བ་རྣམས་དེ་ལ་འཛུད་པ་དང་། ཕྱག་

རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཁྲིམས་ལ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཚེ་རབ་ཤད་པ་གོ་རིམས་པ་བཅུ་གཞག་ལ་ཐ་མས། རྟོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་ཤད་པའོ། །

༄ གཉིས་པ་ལ་བཤད་མ། ས་དེ་རི་སྨིན་ལམ་བསྒྲུབ་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྤྲོད་ཚུལ། སྔོན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བར་བསྟན་པ། སང་བསྐྱེ་ཐབ་པར་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡང་དག་སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས།

རྣམ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གང་དུ་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ། བྱང་སེམས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། དེ་ལ་ཡང་དག་ཡང་དག་སྔར་ས་བརྒྱ་པ་མཐའ་ཅན་གྱི་སོ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ལུགས་ནི།

ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དཔེར་ན། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རང་འགྲོ་བའི་སྒྲ་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཡོད་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲིན་མ་ཐུག་ཏུ་ནུབ་པ། ཀྱེ་ལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་

ནས། ཚད་དུ་བསྒྲུབ་མི་ནོས་པར་འགྲོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་ལ་ནི་སྔོན་ཚེ་དུ་བསྒྲོད་ཅིང་འགྲོ་བས། ལོ་བརྒྱ་ར་ཡང་དེ་སྒྲིད་ཚུལ་དམིགས་པ་སྦྱིན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བའི་རྒྱུ་

བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་རང་འཇུག་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་འཕྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོམ་གཉིས་པ་དེ་ནི།

ཕ

༄༅། །སྨོན་གྱི་ཚེ་དེ་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བ་བརྒྱ་བདུན་ཡང་། དེ་སྐད་དུ་དཔག་ཚུལ་མེད་པ་བཟོད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྐབས་བཅུ་པའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཕྱིན་པའི་པ་རབ་ཞིབ་བདུན་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་རབ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟོབ་ནས་ཡམ་བགྲོད་པའི་རྟོའོ། །ས་བརྒྱད་པ་པ་འདི་ཡི་སྨོན་ལམ་སྟོན་འདེབ་ཏུ་ན་ར་ལ་འདས་པའི་སེམས་དང་བ་བསྒྲུབ་པའ། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དུག་ཅུ་བཏབ་པ་དེ་ནི། །ས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འདི་ཚེས་ལྷག་པར་འབྱུང་ངོ་། །ས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་ས་ར་གཞག་སྟེ། སྐྱེ་བར་རྒྱལ་ཚབ་འཐོབ་ལ། བཅུ་བ་ར་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་རོ། །ས་ནི་གཡོ་བར་འགོག་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ནི། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱུན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདས་ཐམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་ངས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྟོང་ཕྲག་ཚོགས་པ

དེ་ཁྲོད་ལ་མང་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་ནུ་མཚོ་ཀུན་ས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་ལ་ཞིག ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་ཤིག ། བསྙེད་པའི་སློབ་འཛིན་གྱི་སྒོང་མ་འདོར་ཅིག ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་པའི་རྣམ་བཟང་ཐ་བསྟེན་ལ་བཀུར་
བ་སྟོབ་ཀྱང་། ཀྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞེན་པ་ཡུམ་ཞིག ། རྣམ་མཁྱེན་བརྩོན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཆུ་འཕྲོད་པ་རྟོགས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཡིད་སྨོན་ལམ་ཉུང་ཟད་པ་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིག ། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྒོམ་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་རྒྱུ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བས་མཐོང་བའི་ཁྲུབ་པ་བཙུན་པར་གྱིས་ཤིག ། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི
གནས་པ་ཉིད་དོ། ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚང་ཕྱུག་གི་པར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ
པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་འདི་འཐོབ་བོ། ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཁ་ད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི
490 ཚེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་གསོལ་ནས་པ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྩོན་པའང་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་ནས། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར

༄༅། །བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ནས་ནང་དམ་རྫས་ཀྱི་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་རྟེན་ཐོབ་ཚུལ་ཚོགས་ལ་བསོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིན་རང་གིས་ཤུགས་འཕོ་བ་པར་གསུངས་པས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་མི་སྨྲ་བས་པའི་བཙན་ཐབས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་བརྒྱུད་པ་འདི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱིས་འགོག་ཅ་ལས་སྤྱོད་པ
དེའི་ཕྱིར་ལས་འདི་རྣམ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚུལ་ལ་སོགས་མཉེན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་དག་དང་ལྡན་ཞིང་ཀུན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སབརྒྱུད་ལ་བཞི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལ་བརྟེན། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་ཁྲིམ་སྐྱེ་རྟེན་མོངས
པ་སྤྲོ་དབྱུང་བ་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན། །ཁམས་གསུམ་ན་སྐྱེད་པ་དང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་བསྐལ་པ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཉི་པ་ནི་བསྐྱེད་སྐྱང་ས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྟེ། ཁམས་ལ་གསུམ་ཀྱི་སྡུ
མ་རུ་ཕྱུར་བུང་། ཀྱང་ཤེས་རབ་འདིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། བདག་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་འབྱུང་བ་ལས་བར་ལྷ་རབ་ཁྲོད་དུ་བྲལ་བ་པས་ལུས་བའ་འཕོ་བ་པར་སྨྲ་བ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་བརྒྱུད་པ་བ་འདིས
བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ནས་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཆེས་ལ་ཞེས་སོ། །ལས་རྟོག་པ་ལས། །རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་ཀྱང་ལ་ལས་འདང་འང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་སེམས

འདོད་ཆགས་དང་ཞུམ་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་ན་མི་དངས་ཚད་མ་རང་འདོད་ཆགས་དང་མ་ཡལ་བ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ལོག་ཏུ་ཕྱི་རྟེན་ལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ག་ཡ་ཏེ་ན་འདི་པ་བསམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞུམ་ན།
འཁོར་བ་ར་སྐྱེ་བ་འགགས་པས། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡིན་ས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བརྟེན་པ་ར་འགྱུར་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་བར་དེ་ཡི་ལས་ཉིན་གྱི་དབང་གིས་ཤུགས་འཁོར་བ་ར་འཁོར་བ་བཞི་འཁྱགས་ལ་མེ་ཀུན། ས་འདི་ཐོབ་པ་ན།
ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུད་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྒྱུ་བ་ཐོབ་པ་ར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བདུད་བཞི་ལས་ཐུབ་ནམས་འདིས་ཁྱབ་པ་འཁྱོང་གི་མདོ་ལས་པ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་ཕྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་ལ་ཟིན་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྨོན་ནས། སྔོན་པའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་སུ་རང་གི་དགའ།
ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ར་བྱེད་པ་ར་འགྱུར་པས། འདི་རི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ར་འགྱུར་བསམ་ལྷ་ཀྱི་ཀླུ་ཡི་ཉིག་ཤ་བརྗོད་སྐྱེ་བའི་ཡང་བ་རྟེན་དང་ཡོད་པ་ར་ཚོ་རི་ཆོ་དཔྱིན་གྱིས་བརྟན་པས་ཆོས་སྣང་བ་འཐོབ་པོ། །ཀྱིད་དེ་འཛིན་ངེས་པ་ར།
སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཀོད་པ་ཏུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ
པར་སྨིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། །ཞིང་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར

493

༄༅། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀྲ་ཀུ་ཙྪནྡ་ཡས་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ར་ཙུ་ཀ་ད་བཀྲ་ཀུ་ཙྪནྡ་ཡས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བཀྲ་ཀུ་ཙྪནྡ་ཡས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བརྒྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཀྲ་ཀུ་ཙྪནྡ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །མཐར་ནི་དགུ་ལམ་སྟོན་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམ་པར་ཀྲ་ཀུ་ཙྪནྡ་ཡས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར
བཤད་པ་གོ་སླ་བ་ས་ཙུ་ཀ་ལ་ཡབ་ལས། དེ་ནས་ཕྱི་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པ་འདི་བ་ཤད་པའོ།། ༈ ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ལྔ་ཡིན་ན་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཐར་དག་རྟོགས་པར་དག་པར
འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ་ནི་ཕྱིན་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས། ཇི་ལྟར་མ་འདིའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་པའི་རྣམ་པ་འདི་སྟོབས་ནི་ཉེས་པ་ཞེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཚུལ་ཡ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོའི
སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་ཏ་ག་ཙུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཞི་ཞུ་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་རྣམ་པར་དེ་བ་ཡ་ལ་བ་ཡ

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ངང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ནི་ཞིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྡུད་ཀྱང་
པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། །བཞི་

༄། །ཕལ་པོ་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། སྦྱོར་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་མི་
ནང་པ་རིག་པ་ལ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷུམ་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེར་བ་ཤད་པ་གསོལ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྐུ་པའི་ར་ཤད་པའོ།། ཪྻ། །བཞི་པ། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་
ཀུན་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་ཕྱང་བསྐུར་བ་ཕམ་པ་སྤྱི་མཚམས། འཐོབ་པོ། །འཕྲིན་ཅུ་ལ་ཞི་བྱང་སེམས་འདེས་ཏེ་ངེ་འཛིན་གྲགས་མེད་པ་འཕུལ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཐམ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡང་ཞེས་དབང་བསྐུར་བར་
མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོས་ཕྲ་རབ་ཚམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས།
རྒྱ་ཁྱོན་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཙམ་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་པདྨ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམས་པར་གནས་སོ། །དེ་དེ་འཛིན་ནང་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེ་དེ་
ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་ཕྱོགས་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས། འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་ལ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་

495

འདི་ལྟར་ཕྱིན་བཅུ་རི་ནར་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྔགས་པར་བརྗོད་པའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་ན་ཏ་ན་ཏེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་དང་བསྒོ། ཐུབ་ལ་ཡུལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ
པར་བཞག་པ་ཤེས་པའི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི
དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆར་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་སྐད་དུ་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཞུང་ལྟར་དེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་པ་འདི་ལས་ཀྱང་
སྤྲིན་གྱི་ས་སྤྱུན་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་མི་ཆད་པར་འབབ་པ་སྟེ་ལེགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ
པའི་བཤད་པའོ།། ༄ ། །གསུམ་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ས་ལྷག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན
དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་དང་པོ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དྲང་སེམས་པ་འདི་ཡིས

༄། །རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ། །དེའི་དོན་ནི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་རུ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་འཇུག་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆེ་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སྟེ་ལྡང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྗེས་སུ་འཕྲུལ་རྣམ་སྤྲུལ་སྐྱེ་གྲངས་དང་། ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ནི་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་
བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བཤད་སྟོན་པའི་རང་གི་ཡུལ་རང་དང་བཅས་པས་མཛེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ནས། ས་གཉིས་པ་པར་ཕྱིན
497 པ་ནས་སྟོང་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བཞིན་ནོ། །བོད་ན་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས། ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་གཞན་སྟོང་དང་སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་པར་ཞིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྲག་ཆེན་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཉེ་བ་ས་གསུམ་པ། བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན

པ་སྡེ་ལ་ལྷག་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ལས་ཀྱང་དཔའ་ལྷག་པོ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཕྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཕྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཕྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཕྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་
ཕྲག་ཕྲག་པར་བསྒྱུར་བ་སྟེ་ཕྱེ་བ་འབུམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྟར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་བ་མཐའ་ཀླུ་གཏེར་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། །ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་གནས་
ལས་བགྲང་བར་མི་ནུས་པས། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པར་བྱ་བ། །མི་གཡོ་བ་འདི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་གནས་པ། །གང་ཞིག་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་སྨོན་ལམ་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྐྱོམས་པ་སྟེ། །སྟོང་གསུམ་
གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རྡུལ་གྱི་ཕྲ་བ་ཚད་དེ་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཆེན་དགེ་བའི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། །
ཡོན་ཏན་སྔར་བཤད་པའི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ས་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམས། བསྐལ་བཅུ་སྟེ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཡི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་ཚད་ཁམས་ཉམས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
498 པ་འདི་ནི་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚེ་སྔོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པ་དགེ་བ་ཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །དགེ་བ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་།

༄༅། །ཧེ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་གླུ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཞེ་ཤ་ཀ་གི་སྒྲ་བ་ནི་ལུ་ཧ་རུ་པ་བ་ལ་ཡོ་ཀ་རྫུ་ན་ཨི་ཏྲ་ན་བརྗོད་པ་དེ་ཛེ་མ་ཏྲ་ན་ད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ཞེས་སྐད་ལ་འདི་བརྗོད་ཅེས་འོས་ན་ས་ཡིན་ཏན་གཞན་སྟོན
མའི་གོ་རིམ་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་འདས་ནི་སྨྲ་ལ་པ་སྟོན་པ་ལ་རྟག་པའི་ཀུན་སློང་རྒྱུ་མ་དང་ རབ་གི་ཡུམ་ཀྱི་བསྟུ་བ་ལྡེ་བུ་རེ་རེ་བ་རྒྱུ་བ་སེམས་ལ་དགའ་ར་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་ལས་འདས་པ་ནི་ལོ་བཞིན།
བྱང་སེམས་གཞན་ལ་གྲིམ་མི་ཡང་དབའི་འཁོར་རྣམས་དང་ལྔ་བཅིག་པ་རྣམས་ཏུ་སྙ་ཚིག་སྨྲ་ཚིག་ལ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་རྣམས་ལ། དཔེར་ན་དེ་དགེ་ལས་གཞན་སློབ་པ་ལྷའི་ཕར་ར་བ་སྨྲ་དང་སྨྲ་མིན་དང་མི་ལ་སོར་
པ་རི་སྤྱི་འབག་བྲ་ད་པ་ཡང་མ་ཕྲེལ་པར་བསྒྲུབ་ནི་ཕྱུ་ཏུ་ར་རིན་སྤྲ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་མཛད་སོ། །ཀུན་གི་སྒྲ་ནི་མ་སྨྲས་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མཚམས་པ་བཀའ་སྟུ་ཡུ་བཀྲ་ཕྱིན་དང་། ཚོང་ལབ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། མི་འི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཀྱི
ཕྲིན་དང་། རང་བཞིན་རྒྱུས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བསགས་པའི་གཟུགས་བརྡུང་ནས་ལྷུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུས་སོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་སྒྲུང་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ནི
499 ལས་རྒྱུ་པ་ཡས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཅིག་པ་འཕྲུལ་སྟུ་རིས་ལ་ཞུ། དང་པོ་རབ་དགས་སྦྱར་པའི་ཚུལ། སྒྲ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་རྣམ་གཞག སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ་བསྟན་པ། ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ། མདོར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་ཏུ་ཀྱི

ན་ཤུ་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྗེ་དཔེ་མེ་ན་བླ་མའི་སྣང་བས་ཚན་ཁ་བར་ཅིག་མ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཚུངས་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཕྲིན་བ་ལ་ལྟོས་ཀྱི
པའི་མུན་པ་སྒྲིབ་པ་མ་མཐོང་བ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྟུལ་བ་བརྗེས་པས། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བཞུགས་པར་མཚོན་ནས། སྐར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་པས་ངེས་རྒྱུ་འགྲེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དེ་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕྲིན་པ་ལ
འབད་པ་མེད་པ་འབའ་ཡ་བཙམས་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་དེ་བརྩམས་པ་སྒྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནས་ཡོད་པའི་ཡི་ནས་ངེས་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ས་རོག་མིན་དུ་བཞི་སྐྱེ་གནས་ཏེ་བབ་ནས་རྟེན་ཀྱིས་བརྟེས་པར་སྒྲུབ་ཏོ།། ཡེ་ཤེས
དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ནི་རིགས་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་འདི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར
ཏེ།། ཆོས་ཀྱི་དང་པོའི་འགྱུར་ནི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ན་སྣར་བ་ཤད་བ་སྐར་ངེད་བཅས་ལ། ཆོས་སྐུ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནས་ཆོའི་འཕྲུར་ལས། སྐར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་གྱིས་དེར་འཆད་པ་མཛད་ཀྱུར་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ་ཕྱག་སོ།། དེས
500 མི་གནས་པར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྐར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་ཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་ལོག་མིན་པ་སོགས་པར་སྟོན་ལ། སྟོན་ན་སངས་རྒྱས་ཟིན་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཉོས་པ་སུམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི

༄༅། །ལུགས་སོ།། འོག་མིན་དུ་དང་པོར་འཚང་རྒྱ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་རྒྱལ་པ་དང་ཡུལ་ཁམས་གཞི་ང་བཟློག་ལ་བའི་སྐོར་ཏེ།
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱེ་བ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། མི་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྟོང་དེ་དག་ཏུ་བརྟགས་པ་སྐྱེ་དང་འབྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཚོམ་དུ་མཆོད་ལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་དེ་ངེས་པོ་སྒྲ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འགྱུར་བདུན་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་ཕྱི་བ་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་རོ་
གཅིག་པོར་ཞེས་པ་རྒྱུད་དོ། །རོ་མཉམ་དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ན། མཁྱེན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེ
འབྲེལ་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཡང་བློས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲི
ན། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པས་ཞེས་ཀྱང་དོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ

རེ་འདུག་པའོ། །བློ་དང་ཡུལ་ཅི་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་རྗེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་མི་འཐད་དོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡུལ་ལ་མཐུན་པས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྣང་རེས་པ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡུལ་ཤེས་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀྱ་ལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་འབྱུང་བ་མེད་དེ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་པ་མེད་པར་རྫོགས་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཞེས་བྱ་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་བཞིན་པ་ལ་ཡུ་ཞེས་གིས་"རྣམ་པར་ཐུང་བ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཡང་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་འི་རྩོད་པ་སྤང་བ། མཐེ་བ་པོ་མི་འཐད་པ་ཡི་རྩ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་ཏེ་ཞིན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་པའི་དོན་པ་ན། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྗོད་དེ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སེམས་ཤེས་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །སེམས་སྔོན་པོ་ཡིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་ཡོ་ས་སུ་ཞེས་པ་ནས་བརྟག་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་བཞེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡོད་ན་འོ་ཤེས་ཉིད་རྟ་དཔག་བས། །ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དང་འབྲུ་ལྡན་ནི། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱི་སྣ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་བཞིན་སྣ་ཡིན་པ

༄། །བཞིན་དུ། དེར་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་པ་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་ཉམས་པ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བའི་ངང་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་འགོག་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་ཀྱི་རྟེན་པའི་སྐྲོན་མ་དེ་དོ།། ནམ་ཚེའི་འགྲུར་ལས། དེ་ཚེ་དེ་རེ་ཉི་རྟོགས་པ་རེ་ཉམས་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བ་བསྐྱར་སྐུ་ལུས་མེད་དཔག་པ་ཡི་རྣམ།། འདི་དང་འགལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཉམས་པར་བཞག་གོ། དེ་ལ་ཡུན་འགའ་ཞིག་བཞག་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ཉམས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་བསམ་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་བཟླས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མཐོང་བར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་རིག་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བརྟགས་པ་བར་འདོགས་པ་མེད་ན།། དེས་ན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཀྱི་ཉམས་པ་ཤར་བཅམ་ལས་རིག་པ་མིན་པར་སྤྱི་མི་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་པ་འདུ་བ་གཅིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་དང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་སྐད་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོས་སྒྲ་ལ་དཔེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཉམས་པ་མ་ཤར་ན་བློ་ཡུལ་ལས་མི་འདུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤར་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པ་ངང་བཀག་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉམས་པ་མ་ཤར་ན་བློ་མི་འཇུག་པ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་འཇུག་མི་འདེབས་པས་བློ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཉིད་མ་བློ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཞར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཚེ་དཔེ་དང་བཅས་པར་བསྒྲུབ་པས། སྤྱིར་
འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།། འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
བཀའ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ཚུལ་མི་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་བས། མདོར་བསྡུས་པ་ཅིག
འཛིན་པ་རུ་ཅི་རོ།། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བློ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་འོང་ངོ་། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས
མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་འཕྲོད་ལས། མཁྱེན་པ་འདི་སྐད
504 ཅིག་གཅིག་གིས་ནི།། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་པ

༄༅། །ཀྱཻ་མ་ཧོ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རྟེན་ཀྱིས་ལུས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱེ་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཆེ་ལ་རྒྱུ་བཞུགས་པ་པ་ཀྱིས་
ཏུ་སོ་སོ་ཏིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ན་ནི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དུས་སྦྱང་བས་སྣ་ཚོགས་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཉིས་སྣང་
ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་མིན་ནོ། །འདི་མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལ་ཤར་བ་བ་ཀུ་ནི་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདི་རྒྱ་ཧྲ་མ་ཡས། ཤེས་རབ་ཡུམ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་ལྡན་ནས། །གསལ་དང་ཆ་
ཀ་ཀི་རང་། །ཐང་དང་འོད་ཀྱི་ར་འོད་དང་ནི། །ཉི་མ་ཤར་བྱེ་ལ་འོད་ཟེར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཅུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་སྒྲུབ
བསོ་ལ་བ་ར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། །འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ་ཞེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལུས་པ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མཉེན་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་
505 སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཅུམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་བའི་དུ་མ་ཉིད་དུ་ས་ལ་ཞེས་སོ་སོར་ཀྱི་དོན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་བཞག

506 ལམ། ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་ཚོགས་ཀུན་སྤྱིའི་རྗེས་མེད་ཀྱི། མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་རང་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། བསམ་ཅན་དང་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའོ།། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྲོས་རྟེ་དེ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་རྟེ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་མིན་ནོ།། དོན་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་བདག་གིས་ལས་བརྟགས་པའི་དེ་བོས་དོན་པ་ཡིན།། དེ་ཕྱིར་སྣང་བའི་ལོན།། གཉིས་ནི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཐམས་མདོན་ནུས་མ་གཟིགས།། ཞེས་དང་། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་།། བདག་གི་དེ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ།། དེ་ཆེ་མཚན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཕྱིར།། བཀྲལ་བ་བརྟེན་ཕྱིར་མི་བཞེད་སོ།། ཞེས་བཀྲལ་ཀྱིས་ནུ་ར་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་ཉམས་སུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡང་བཞི་པ་སུ་སྣང་པའི་ཉི་ཚུལ་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་མཐོང་བས་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་དང་། འཕགས་པས་བསྡུས་པ་དུས་ལ། ཞེས་པ་དང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ཡི་མི་མཐོང་བས་མཐོང་དགའ་ང་། ཁྱད་པར་བསྡུས་པ་ཡིན། ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཉེས་པ་ཐུབ་པ་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་གཞན་སྣང་གི་མཐོང་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ། མ་ངེས་རྒྱུ་ཡི་ནས་བརྟུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་མ་ཉིད་མི་གསལ་བར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཏེ། མཁྱེན་རྒྱུ་ལ་མི་འདུབ་གཉིས་དང་བ་ལ་འཇུག་པ་སྙུང་ནན་ཅུང་ཟད་དུ་ང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་དོན་ཀུན་ཡང་དག་བརྟེན་པ་མཛད་པ་ཡིས།། ཞེས་སོ་གསུང་ཀྱི་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་པ་ཉིད་སྐྱོར་བརྟེན་པ་ཀྱང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ཅང

༄༅། །དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་པ་བསམ་གྱི་ཁྱད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱུ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ནི་དཔང་དུ་ཆེ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ལས་རྙེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་
རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་
བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་བློ་ཡིན། ཡུལ་སོ་སོའི་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྟར་ན་རིགས་ཤ
མི་འཐད་དཔྱད་པ་བཀུམ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་བཅད་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་ནམ་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ
ཞེས་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་བདེ་ཡུལ་དང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་མེད་པའི་དོན་དམ་དང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ལྡོག་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་དཔལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཙོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ

སོ་དེ་ཚེ་ལས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཚིག་ཉིད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཕྲད་པའི་ལན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྟོན་པ་འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་སྐུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་
པའི་ཕྱིར་ངེས་རྒྱལ་དུ་ཡི་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ནི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཞིན་པ་སྔོ་མཐོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་ལས་མཐུ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱན་མདའ་བ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔྱུང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པ་ནི་སྐུ་ཡི་རྣམ་པས། །སྣང་ལས་སྤྲུལ་གང་ཞིག་འབྱུང་བཅས་ཀྱི་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཅི་གདུལ་བྱ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དོ་བོ་ན་ཉིད་ཕྱེ་ནས་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་
སྤྲུལ་པ་ན་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཕྱ་ཞིག། །ལོངས་སྐུ་དེའི་ཕྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། །དེ་ཚོམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྤྲུལ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ནམ་བར་དང་། །གཞན་རྟ་ཏ་བྱ་དེ་ཅིག་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་ནམ་མས་མེད་པ་ལས་སྤྲུ་གཞན་ཞིག་ཆོས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སེམས་བྱུང་གི་ནི་མཛད་གཟོད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་དཔྱད་ཀུན་སྡོང་གི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ཆོས་སྟོན་པའི་
བྱ་བ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུར་འགྱུར་སྒྲུབ་ན། །དེ་ཆ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་དཔེར་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་ཏ་དེ་རང་ན་འཕྲིག་རྟེན་ ...འདི་ར་ཧྲ་མཁན་རྟོག་པས་ཚེན་པ་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱུད་པའི་གཞིར་བཞི། །དཔེར་ན་ཨཱ་ལ་ཡུ་ན་ཏེ་དུ་སང་ངེ་

༄༅། །ཨཱ་ཝན་ཏི་ཞོ་ཕོ་བསྐྱར་བའི་རབ་བྱད་ཅིག་ལ་དབྱུ་སྒྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འདང་། འཁོར་ལོ་ངེ་འཁོར་མ་ཞེ་རྡོ་རྗེ་སྒྲུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུབ་པའི་འཕྲད་རྗེ་ལ་གྱི་རྟོགས་བཅད་

བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བཀའ་ཉིད་ཆ་ཉིད་ཡང་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཕྱི་དེའི་འབྲེལ་ལས་འཇུག་པའི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བས། སངས་རྒྱས་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་སྤྲོས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི

དགེ་བ་གདུལ་བྱའི་སྐུ་བོས་བསྐྲགས་པ་ཕྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྨིན་ལམ་ཁྲིད་པ་ཅན་བརྟན་པའི་མཐུས་འཕགས་པ་སྐུ་བྱུགས་ལས་ཡིན་པས། ཅེས་ནི་ཉིད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་རྫོགས་

པ་ཞེན། རྫོགས་པར་ཆོས་ཀ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལྷུན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་སྐུ་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་མི་ཀུན་ནས་བདེ་བ་བར་བསྐྱོད་ཀྱང་གྲུབ་ཅིག། ཅེས་པའོ། །འདི་ནི་ཐེ་ཚེས་ཤེ་ཀྱི

མཛད་བྱས་པ་བཀའ་ཆོ་རི་བཙོ་ལྷ་ཁང་ཕྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ། ད

ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དང་དུ་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཟད་པ། ཡུལ་ཅན་ཡུལ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཀའ་ཅིག་ཅན་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མཐའ་ཡས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་གསུམ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས

སྤྲུལ་པ་མི་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་ལ་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་པ་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སོ།། འདི་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་མཛད་དུ་ནས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་རང་ངེས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་
སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་ཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དེའི་ཚ་སྤྲོ་པ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཇམ་དཔལ་ལ་སྤྲུ་བ་མེད
ཅིང་འགགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་སོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་སྐད་དུ་ནས་ཡང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་སེམས་ཕྱིན་ལས།
ཕྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཞིང་མི་འཇུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཡོན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པ་སྟེ་བརྙེས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དག་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་དུ་ལས་བསྟན་ཏེ།། སེམས་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གསལ་ལ་ལས། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི

༄། །སྟེ་ན་བཀང་ཞེན། གང་ལ་ས་མས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་མེད་ན། །ཡི་གེ་ནམ་སྐྱ་སྐོར་རྒྱུད་ཆི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནང་
འགྲོལ་ལམ་འགྱུར། ཞེ་ན་འདི་ནི་རྣམ་མེས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞ་ཤེས། ཞི་བ་ནི་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱུ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སོགས་པའི་མཐར། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན
དུ་ཟིན་གྱུར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་གིས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཞེས་མོད་པའི་ཁུངས་སུ་རྗེ་བཙུན་པའི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་འདུས་ཆེན
པོའི། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་གང་གིས་ཚེས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྐུ་འདི་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོགས་དང་བྲལ་ནས་ནི་པའི་སྐུ་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱུ་བ་གསལ་བར་སྟོན་པའི། དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟུལ་བྱའི་འཁོར་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐུ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་པའི་སྣང་དུ། རྟག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་རྩོལ་འགྲེས། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཞིན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ། །ལོངས་སྐུ་འདི་ནི་ཐུན་སེམས་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བ་སྟོ། རང་གི་ཚིགས་གཉིས་ལས་ཞེས་དགྲིམ

མེད་པའི་མེ་ལོང་གྲོལ་བའི་ས་བོན་པ་རྣམས། །བོན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་པ་དང་ཆགས་པ་མོས་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྣང་བས་ཡི་ཆད་དོ། །སྐྱབས་འགྲོ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར། །འཁྲུལ
།ངང་གི་མོས་པ་ཡིས། །དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་སྐུ་འདྲེན་པ་དང་། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འཕྲུལ་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐུ་དེ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྣ་བས་ལོངས་སྤྱོད་འདི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ངང་ཚུལ་ཇི་གདུལ་དང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། བཤད་པ་ལ་མང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས
སྣང་བ་ཤད་པའི་གཟུགས་སྐུ་ནི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ནུས་སྟོ། སྔར་བཤད་པའི་ལོངས་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ངོ་བོ་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྟེ་འདྲ་བས་བུ་ཡི་སྐུ་ཡང་དག། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུ་ཡི་ཕྱུར
པར་ནུས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྟོན་པའི་དང་པོས་ཆོས་ལོངས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ། འབོར་བཤོག་ཨ་མེད་པ་ཞན་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དགྲ་འགགས་ཉེན་པ་སྟོན་ཀྱི་ཕྱུང་བའི་མཐར་མ་ལུས
 པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བ་སྟེ་ཡན་ཆད་ནས་འདྲེས་པར། སྤྲུལ་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཡིན་མ་ལུས་པས་བཀྲབ་མཐར་དག། མི་ཡོད་ཅིང་ཞིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་གཟུགས་པ་རྒྱུན་རྟ་དེ་ལུ་གཅིག་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

513

༄༅། །ཧེ་མ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཞབ་འབར་ཁྲོ་ཡེ་ལ་སྒྲོན་པའི། བར་ཆད་ཀྱི་ལ་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་ཕུལ་ཕྱག་ལ་མཛད་པར་ཤོག། ས་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བོད་མཐོང་ཟླ་ཡང་ལ་བསོགས་པའི་ཉི་མ་བཅུ་ཤིང་ཁ་བཅུད་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞི་བར་ཤོག། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

འབྱུང་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱིས་མཚོན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ན། ཐུབ་པའི་དང་པོ་བསྐལ་པ་བསོགས་ནས་སྨོན་པར་མཛད་པར་ཤོག། ལང་ས་རྒྱུ་མི་དགའ་གི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་བ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་འདྲ་བར་ཤོག། དར་གསོ་བའི་རྩ་བ་ཐོས་ཀྱི་སྒོ་འདུ་ཤེས་

བ་རྟེན་སྐྱེད་པར་ཤོག། ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བཀའ་དྲིན་བསོད་ནམས་དགེ་འདུན་རྟེན་འབྲུ་བ་རྟེན་ཁྱབ་རྟེ་འདྲ་བ་དང་། བར་ལ་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དེ་རུ་སྐྱེ་བ་མང་དུ་རྣམས་བསྒྱུར་ཚེ་ནས་སྤྱོད་བར་ཤོག། ཆོས་གསལ་དང་ལྡན་པ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་

པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞི་དེ་ང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་སོགས་པའི་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་པ་དང་། རབ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཉན་པ་བསླབ་

པའི་གཞི་མཛེས་པ་དང་ཆོས་གསུམ་པའི་བསླབ་པ་བསམ་བྲག་ཏུ། ཐུབ་ཞིང་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག། བར་ཆད་བྱུང་བ་དང་གྲུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་པ་དེ་དགའ་ལ་རབ་བཤད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་བ་གང་ཞེ

ཚོ་སྐྱེ་གཞི་བཅུ་དང་། ཚེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་ཅིང་ཕུལ་དེ་ཞི་ལུས་བདེ་སྐྱིད་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཚེ་བྱིན་ལས་རྒྱལ་པའི་གཞུང་འབྲི་བ་སྒྲུབ་སྨོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཞོན་པར་ཤོག། བརྩོན་འགྲུས་

༄། །དཔལ་མ་གཱ་དྷ་ན་ཤྲཱི་ཏི་དང་དེ་འཛིན་ཏུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་རྒྱང་སྐྱོད་ཀྱི་ཞབས་སྔ་རོལ་གང་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྟེན་པ་མཐོང་ངོ་།། ཞེས་པ་དང་རྒྱ་ཡི་བ་ལ་ར་ཤ་ཏྲ་ཀ་ཁྱབ་པར་ཀྱི་ཡོ། ཀླུ་གཅིག་ལ་བཅིག་ཟང་དུ་གནས་
སྐྱབས་ཕྱི་ཚོམས་ཅན་དང་བརྟེན་པ་ཉི་ཚོགས་གི། ཚོན་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཀྱི་ཉི་ཏེ་སྐྱེ་བསྐུལ་བསྐྱུར་ཡི་བསྡུའི་ཁྱད་བྱས་འབད་གསལ་བར་རྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཀའ་དགའ་སྟོང་ཕྱག་བ་དང་། མཐོང་བ་ན་བརྒྱུད་ལས་འཁྲུལ་བ་བཀོད་དོ། སངས་
རྒྱས་གང་དག་དགྲ་ནས་ཁའི་མཁྱེན་ཕྱག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཚན་ཞབས་ཚེས་རྟེན་པས། རྟག་རྡོ་ལ་ཕྱིན་བཟུང་བསྡུ་གཞི་པའི་འགྲོ་བ་དུས་དབུགས་འཕྲིན་ཤིང་འཛིན་རྟེན་ནང་བཅུགས་བ་དང་། དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་རྒྱུ་
ལྟ་བ་ཀྱི་མི་དང་པོའི་བར་དུས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དེ་ཡོ་གི་སྤྱོད་པ་བཟུང་། ཕྱག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་རྟེན་པ་དང་བཞིན་ནོ། བསྒྲུ་ཡི་ཁྱད་དུ་གཅིག་ཁྲུ་ཚུལ་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་རྟེན་པར་རྒྱུས་ཏོ། མིག་འཕྲུལ་མཁན་ཕྲམ་ལ་པ་དགའ་ཞིག་གི་ལྟ་གས་
དངོས་ཀྱི་མཆོད་ཚུལ་ཞིག་གིས་ཟད་དུ། དང་གི་ཡུལ་ལ་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་མ་བ་ལྔ་ཚོགས་པ་བརྟེན་པར་རྒྱུས་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔའ་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་དང་བཞིན་དང་བདེན་བརྫུན་ཕྱུགས་པར་ལོད་དང་མཉེན་ནུས་ཏེ་བསྒྲལ་བ་དུ་
ཡང་གཞན་པ་ཕྱང་མཛད་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་མཛད་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རབ་སྟོན་ལ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་མཁས་པ་བསྐུ་ཞིག་དང་འདུ་བ་དམི་རྟོག་པ་དང་། རྟོགས་ཀུང་ཕྲ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ནི་སྒོ་ནས་ཕྱག་པར་མཁོ

༄། །བར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་སྔ་ཕྱི་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་ལྡན་ལྡན་ལས་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲི་སྒྲོ་ན་པ་རྣམས་ལྟ་གཞིག་ཆུ་བསྐྱིའི་ཕྱེ་ལུ་སྐྱོར་བར་མཛད་པ་དང་བཞིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་སྨིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཕྱིར་བརྟག །ཕྱེ་ལ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱ་ལ་འཕགས་པ་དང་ཀྲུ་ན་ཐོས་

མ་ལུས་པའི་སྒྲོན་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་སྐྱེ་བའི་རིན་ནམ་སྣང་བས་ཀྱི་སྤྲོད་ཐབས་ཐམས་ཅད་ནི། །པ་སྐུ་རི་ཆེ་བུ་གཅིག་ཆུ་ཆུང་ལ་གཅིག་ཏུ་གི་ཚོགས་ཙོ་ན་བ་རྟུལ་བ། །སྒྲུབ་པ་བཞི། དཔྱ་རྒྱ་གཞུང་ཡུན་སྒྲ་མཆོག་ན་བ་བརྗོད་གཞུང་རྟོགས་ཞིམ་དང་ཡང་བཞིན་ད

ལ་མང་འདས་དང་བསྒྲུབ་བརྒྱ་སྤུ་མཆོག་ས་པ་དང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བ་ཤད་པ། དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདད་པ་ནི་ནི། བཞད་བཅོམ་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས་དུ་དེའི་སྐོར་ནས་ཞལ་བང་ཡི་མཐུན་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དུ་ལ་བྲ་སེ་གཅིག

གི་ཡུལ་ཀྱི་ཁྲིམས་མ་སྟོན་པར་ཐུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་མཐར་ཡས་པ་སྐྱེ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཀྱི་ཁྲིམས། དུ་ན་ཡུ་ར་བརྒྱ་གཅིག་གིས་བྱེ་བ་ཡང་སྟོན་བསྔོ་དང་བཞི། དུ་ལ་གཅིག་པོ་དང་སྐུས་བཅོམ་ཡང་མེ་རྒྱལ་པ། འཇིག་རྟེན་ཕུ་བ་སྟོང་ཆེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་

རོ།། དུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་བཀྲེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་པའི་མཐའ་འི་ཡིད་དུ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་ཚོགས་ན་པ་ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ནས་ནི། འཚམས་སུ་གྲོང་ལ་ལུས་པ་ཅན་ལུ་ཕུར་སྐྱི་ཕྱག་ན་གང་རྗེ་སྐད་པ་དང་པ་དེ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ལ

མེད་དོ།། སྒྲ་མཐའ་ཡུལ་ལ་ཀྱི་ཕྱང་དུ་ཕྱིན་པ། དེ་ནི་སྟོན་ཀྱི་དང་དུ་རྒྱམ་པའོ།། གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོན་པ་བརྒྱུད་དང་བརྟན་པ་དང་རྣམས་རྒྱུ་ཕར་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་དོན་ལ།། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའོ།། དང་པོ

༄། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུ་སར་བཅུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ན། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚེ་མ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལ་ཡང་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྨིན་པ་བློ་སྒོ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསོགས་གླུ་སྐྱེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་སྐྱེ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ། སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་མཁྱེན་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བ་སྦྱོར་བ་དང་འབྱུང་བར་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་མཁྱེན་པའི་ས་ལས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ལག་སྙུང་ས་སྟེ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་
ཡོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་དགོངས་བ་དང་། འཕགས་པ་བསྟན་པའི་ལམ་ལས་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་སོགས་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་བཟློག་པ་ནི་གཞན་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བས་ཀྱང་། ཤེས་ན་ཡང་རྣམ་སྨིན་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་བྱེད་པས་ལས་

༄༅། །ཕྱག་ཕྱིས་སྤྱི་བ་བཅུད་པ་བཞུགས་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ནི་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་པ་ཕྱུར་བོའོ། །དེ་ལྟ་བའི་གཞན་དང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བྲིས་པ་བསྡུས་པ་བསྟོད་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞུང་དང་བཀའ་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷུང་ངོ། །འདོད་པ་སྡེ་དགེ་བ་དང་མི་བཅོས་པ་སྟེ་ལས་མི་དགེ་བ་བསྟེ་མ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ལས་འདི་མ་དང་། ཉག་བཅས་ཀྱི་ལས་དབང་བཟང་པར་སྐྱེད་པའི་ཉམ་མེད་ཀྱི་དོན་པོ་ལས་ཉམས་དང་། ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་
ཡིན་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཚོགས་པ་ལྟར། མཁྱེན་བརྒྱ་མཐའ་གྲོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ། དུས་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འདོད་
ཆགས་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སེ་སོ་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཡིན་ཀྱི་ཕྱིར་བ་སྣ་ཚོགས་པ་བཞི་བ་དང་། ཁྱིམ་དང་གང་ཡང་ཁྱིད་
པ་རྒྱ་ཡུགས་པའི་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཞད་པའི་མོས་པ་རིས་ངེས་གཡོ་བཀས་པ་སྟེ་བསྟན་པའི་མོས་པ་ལྔར། མཁྱེན་པ་རྣམས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ལྟ་ག་རགས་མོས་པ་རིས་རྒྱུན་ཁམས་པ་
517 ཁྱབ་པ་དེ། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་དོག་རྒྱས་ཁམས་མཚན་དཔག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མིག་དང་སོགས་པས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཉ་བཅས་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་བཀོད་དང་། གཟུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་དང་། མིག

གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཁམས་སུ་གསུངས་པའི། ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ རིགས་པའི་སེང་གེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །ཡང་དག་མིན་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པ་དེ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོའོ། །སོ་
ཀྱིས་བསླུས་པ་དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཚོས་རྣ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་བ་ཉིད་ཆུང་ངུའི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་དང་། ཐ་དད་པོ་རྣམས
ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་འདས་པ་དུས་བཅས་པ་སྔོན་སྔར་བྱུང་བ་ཞེ་སྐད་གི་ངོ་བོར་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆགས་པ་སྒྲིབ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་
ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་དང་མི་དང་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པའི་ལམ་ལ་སོ
འབྲུ་མ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཏེ་བག་ལ་སྦྱང་ཁྱད་པར་ཀྱིས

519

༄༅། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཐུབ་པ་མཆོག་ཡས་པ་དཔལ་མ་མཁྱེན་པ་ཞི་དང་། ནམ་པར་སྣང་པ་བརྒྱད་པར། གང་ཞིག་ནས་གང་དག་སྟོང་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་འཛུམ་གི་ཀྱང་པ་ར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་བསྐོར་བ་སྐུ་མཐར་ཕྱིན་གཉིས་བཞི་
ཀློང་ལ་པར་ལ་རྟག་པར་བསྐྱུད་ཅང་། ཀུན་བྱུང་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་ཅན་ཐེགས་པ་མེད་པ་རྩ་ཞི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཕོས་སྦྱོར་པ་འདིར། །ཆེ་སྒྲུབ་པ་ཅི་མུག་ལ་སྟེ་པ་སྟེ་གཏིག་ནས་གཅིག་ཅུ་བརྒྱད་པ་ཐེག་མཆོད་པའི་སྒྲིབ་པ་གཞན་ས་
པའི། འདུས་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རེ་ར་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐར་ཡས་པ། གཞི་སྨིན་གྲོལ་དང་ཆ་བ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱུར་མ་ལ་བདེ་ཀ་འདི་འདྲ་པར་གྱུར་ཅེས་སྨྲན་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར
སྨྲན་དང་། འདི་སྐད་ཅི་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅུ་གྲོལ་བ་ཞེས་སྨྲན་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་སྤྲིན་བ་སྐྱེ་ཕྲན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་བློ་ཐགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་ཤར་དེ། །སེམས
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་གནས་ཁའི་ཡོད་ཕྲུག་པའི་འདོད་རྟེན་ལ་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཀུན་རྒྱུས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག
པས་མཚམས་པ་སྐྱེ་མཐོང་ས་པར་འཇུག་པ་ཡིན། ཡུལ་མཐར་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་ཤར་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ཡག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་སྟེ་མཚོན་པའི་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྟུལ་བ་དང་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་རྗེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོ་སྤྲ་ ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྒོ་གསུམ་སྣང་སྟོང་ལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཉེན་པ་ཚགས་པ་སྐྱོ་ཤོ་
བ་མེད་པ་ནི། མཐར་ཡས་པ་བརྒྱ་པ་བརྡ་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ཐུར་དུ་ཞེས་པའི་དགག་ཆ་གསུམ་རྣམས་ཤེས་ཅུ་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི། འགྲེལ་པ་ལས།
གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཁྲུགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྒོ་བར་བྱེད་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུར་ཐུག་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དགག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དགག་གོ། ཞེས་གསུངས་ས་ཡོད། ། ཉ་ན་དང་
དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ནི་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཞེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གསལ་སྟུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡུམ་ལས
འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པས། ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ཡང་སྐུས་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཕྲ་བ་པར་མ་གསུངས་པས། །འདིར་གསུངས
520 བཅིང་བ་བརྟན་པར་བྱའོ།། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཡང་དག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཉམ

521

༄༅། །རང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་མི་གཅིག་གོ། །བག་ཆགས་འདི་ཞི་ན་ཐུབ་པ་ཞི་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་
ཐམས་ཅད་པར་ཟད་མེད་ལ་བསླེབ་པ་ལ་ཞེ་བཤེས་པ་དང་། ཞེ་ཐུབ་བཏགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ། དེ་གྲགས་མར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞིའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ཆེ་མ་ཞིན་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཆེན་ཕྱིར་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས་སྟོང་དཔལ་མཁྱེན་དགོངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་མ་
ཤར་དང་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལུགས་མིན་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱེར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇིག་པ་ཡང་མི་ནུས་སོ། །འདི་ཡང་ཉེ་མ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་
དུས་དང་ལྟ་བ་འདིའི་དུས་སུ། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་ལུས་དེ་དང་དེ་གཉིས་མ་ཕྱེད་ལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ལ་ཏེ། དཔེར་ན་སོན་གྱི་
ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱུ་ས་བོན་གྱིས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྨྲ་ཚེ་ཡི་ཉི་གྱིས་བརྗོད་ནས་ཞིང་། ༄༅།

ལས་གཞན་མི་ཀ་ར་ཀ་ར་སྒྱུ་བསྒྱུར་བར་ཀུན་བརྟགས་ནས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཐུབ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྨྲས། དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕྱིར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་འམ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ལྟ་
སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་ཉི་དང་བོང་སྐྱོན་ནས་ར་བྱུང་པ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འདབ་ཆགས་ཤིག་ཡང་ཆུང་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཀྱིས། ཕ་རོལ་གཏིང་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ན། ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་ཁྱུང་ལྟ་བུ་ཚགས་ཀྱི་ཐེང་པོ་དེ་ལྡོག་པ་མི་
འཕྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུར་ནམ་མཁའ་གཞན་དང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྡོག་པ་ར་འཕྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་དང་བཅས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བ་ཞུགས་པ་བཅུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཐར་ཡས་པ་ལ་བརྗོད་པར་ལྡོག་པ་ར་འགྱུར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྗེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིན་ཕྱིར་དང་གི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཡིན་ནོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་མཛོད་པ་པས་ཀུ་ཏྲོ་ཀ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེས་པ་དང་དེ་བརྗོད་པར་རྒྱལ་བས་འབྱུང་ར་སྲས་ཆེ་སྟེ་མི་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོག་ཞིག་ཤེས་པ་འང་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདག་གིས་དགོས་པ་སྤྲོས་པ་སྤྱི་ཚམ་
522 ཙམ་ཞིག་བར་ཡོན་ཏན་ལྟར་བརྗོད་མ་ཞིག་སྨྲས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་བགས་པ་བླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ཤར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ།། བཞི་པ་ནི། མ་དོར་བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་པ་དང་ཆེ་བ་གཉིས་

523

༄༅། །འགྲུབ་པའི་ཟབ་མོ་ཉི་སྟོང་ཕ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཤད་པ་བརྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟ་བའི་ཟབ་

པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོགས་ལ་ལ་ལ་གས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་ས་ལམ་རྒྱུ་ས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞི་རྟོ་ལོ་འདོད་ཕ་འཕྲབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱུམ་པ་བཞི། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྐུ་ཉམས་དང་དུ་བྱང་ལེ་ཨ་ས་ནུམ་ས་ཀྱི་དོན་དང་སྦྲས

སྤྲུན་མོ་དང་ལ་བྱུང་བ་ནི་ང་། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ། བདེ་བགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲག་བྱེད་རྟུ་ལྡུ་ར་པའི་དྭང་དུ་ཨ་ནུས་བ་ལ་ཤ་ཤ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་སུ་ཉིད་གྱི་ནུས་ཡང་དག་པོར་ཉིད་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ལས་སོ་སོ་ཡེ་བའི་སྒྲ

ཨང་ང་བཀྲོད་ཀྱིས་ན་འགགས་སྣང་ང་སྐུའི་སྙིང་པ་གསུང་རྒྱན་ནས། སྒྲུབ་པ་ཡི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ལས་མི་ཡུལ་དུ་བྱ་ཤེགས་པ་དང་ནི། བསྟམས་པ་བཞི་སོགས། ཤམ་མས་ཡུལ་དྲུས་ད་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་བཞི་བརྒྱད་ལས

ཀྱི་སྒྲོན་བྱུང་དུ་རྣམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འང་དམ་པ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐམས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་བ་སྐྱེ་ཕྱིར་བའི་ཞགས་པ་མཆེ་མེད་པས་འཆེལ་བ་ལ་ཡུལ་པ་གྲགས

པ་དང་ལྡན་པ་བཞི་དཔེ་སོ་གཟུགས་སྐུ་ཡི་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གསོལ་བས་སྤྲོད་ཅན་ཞིང་ཐལ་འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། སྐུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ།

འདི་བཞི། དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཀླུ་ཞར་ཙ་ན་དུ་ར་ཤད་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དགེ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་དེའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ལམ་གཞན་སྤྲིན་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མཐར་ཡང་
སོ་སོར་བཞི། སྤྲང་པོ་དང་སྤྱི་ལ་ཕྱིར་སྤྲུར་པ་བཤད་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བསྟན་པ་དང་མི་འདེ་ཕྱི་མོ་རུས། དེ་ལོན་ཉིད་སྐྱེ་ཕྱུ་ལ་ཙན་གྱི་ཟླ་གྲོགས་ཉི་མ་ལེགས་རྟེ་ཡང་རྒྱ་ལ་འདུལ་བའི་རྣམ་པ་ཐར་དུ་བསམ
ལྟར་རང་འགྲུབ་ནས་ཡང་མ་ཡོན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། ཐུབ་བརྟུད་ཀྱིས་གསུམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲོག་པ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གྱང་རང་ཡང་མི་མཐུན་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏོ། དེ་སྐད་དུ། འདི་ལྟ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་དབྱེ
བ་ཐར་ལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་སྨྲས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན།། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི།། སེམས་ཅན
རྣམས་ནི་གཞུག་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དེ།། དེ་ལ་གཞིས་ནི་དོན་ནི་ཉིད་ལ་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ བྱམས་པ་ཅན་ནི་དང་པར་མི་ཤེས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་ངན་པས་འཕགས་པར
524 བསྒྲོད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་བ-ཤད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཉིད་པའི་ལྷག་འདས་ཚོམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འཁོར་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆིག་ཏུ་ཤེས་པ་-ཤད་པའི། ཀླུ་ལ་ཕྱུར་ཞིག་ཏང་བའི་ཕྱིར་ཀླུང་ས

༄༅། །ངང་བསྒྱུར་བ་འདི། །ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུད་ལས་འདས་པ་གཅིག་ནི་ན
ཡེ་ཤེས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བློ་ཐོགས་པས་ཀྱང་རྒྱུ་ཤེས་པས་འདུས་བར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེ་རྗེན་མོངས་ཤེས་ཆེན་པོ་སྐྱོད་པར་བྱེད་དེ་རྒྱུ་རྒྱུར་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ལས
ཏུ་མི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྐལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོབས་མ་ལུས་པ་འདི་དགག་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། དེ་དག་གིས་ལྟག་པར་མོས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛམས་པར་བྱེད་པས། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་པ
འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྟེ་གཞུལ་བུ་ཞང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་པས་གཏེར་དགག་དགའ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བར་ཞེ་ཤེགས་པ་སྤྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་ཐུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐུགས་རྗེ་མཁྱེན་རབ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་
ལ་བརྩོན་པ་ཤེས་མང་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་རིག་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་དེ་ཁུ་ཐག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐལ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིར་ཉིད་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་པ་གཞན་གྱིས་དེས་པར
བསྟན་པ་ཡོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཤགས་སྐྱང་པ་ཡོད་ཅེང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ངན་ལ་ངེས་པར་དགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་བའི་ཞེ

པ་ཚིའི་སྐྱིད་དུ་ཆེས་པའི་ཚིག་སྒྲ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས། ཡུན་རིང་པོར་བསྒྲུབ་བའི་ལམ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་རྗེ་ཚེའི་སྐྱིད་དུ་མ་སྨོས་པ་ཡི་ངོར་དུ་བཀྲོང་ཕྱིར་ཡི་དུ་ལོང་བ་རྣམ་པར་གསོད་པ་རྗེ་སྤྱོལ་བ་སྨ་ཧྲུད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་རྒྱུ་ཕྱོགས་པ་ཚེ་ན་པོ་འི་ཆེ
ཞེས་ཏུ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་པའི་ཐབས་སུ་བྱུར་པ་འདི་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེ་ལས་མཆོག་པའི་རང་རྒྱལ་བ་ལ་ཉེ་ནར་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེ་ནི་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགས
པའི་ཕོ་སྦྱོང་ལས་པ་རྣམས་ལ་ཕོགས་སུ་སྔོ་ཕྱི་རྣམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཅན་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྷ་ཚོགས་རྟོགས་པ་རྒྱས་ཤས། གཞན་ནི་ཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དུ་དགོས་སོ།། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདི་མདོ་ཀུན
ལས་འབྱུང་བ་ཡང་ས། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་པར་ནི་མདོ་སྡེ་དུམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ཞེས་པ་དུ་བྱའོ།། ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བ་དུ་ཐུབ་ཆུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ན་ཞད་པ་དང་། ཕྱིན་ཀྱི
ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉན་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེའི་ཞིང་མ་ཡུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྱུར་བ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་དོན། ཇི་ལྟར་བ་ཤི་ཇི་ལ་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་བདག་པར་སྒྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འབྱུང་ཆུ་བ་ཀྱི་མཆོག
ཐ་ཡང་ཤེགས་པའི་འཕྲུལ་བ་ཡང་དེ་སྙེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བོན་རྗེ་སྟོན་དགེ་ཚུལ་བཅས་པ་རྣམས་ལོ་ཡ་བར་ཀར་ཝ་འི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་པ་དག་གི་ཡུམ་ལ་ལགས་སོ།། དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་སེམས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས

༄༅། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ནམས་ག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པ་བཤད་བྱེད་པས་ཀྱི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་
མི་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་དགའ་དང་ཉིད་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་ཤེས་པ་བའི་ཚོ།
དེ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྐྱོན་དེར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྔ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། ཕྱི་ནས་སངས་མ་རྒྱས་པ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་རྒྱུའི་ཆོས་སྐུ་ཡང་
སྔོན་དུ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་བསྐལ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སྤྲུལ་སྐུའི་འཚང་རྒྱ
ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནག་ཚོད་ནི་འབྱུང་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཞེ་རྣམས་བྲེ་ཡས་སྟེ་ཐུ་མ་ལུས་ན། །ཕྱིར་བརྟུལ་ནི་ཉིད་ལོད་པ་རང་སྐྱེད་དུ། །དེ་བར་ག་ཉི་གསལ་པ་མཆོག་སྤྱར་ཕྱུར་ཀྱི་ཕྱུར་རྒྱུན་ཕྱུང་། །འབྱུང་
འཕྱར་ཞེས་འབྱུང་བ་སྐར་ཡོངས་སོ། །དེ་སྟེང་མཐུས་པར་འགྲེལ་པ་བཤད་ཀྱང་བཤད་ན། །རྒྱ་ལས་གསང་བ་འདི་བ་ཤད་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་མཛོད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་འདི་ཚོད་ནི་དེ་སྲིད་དུ་ངེས་ཏེ།

ཀཱུ་ཡ་བྷ་མ་སྭ་ར་རཱ་ཛཱ་ཡ། ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཉན་ཏུ་ཞི་བར་སྐྱོ་བ་མཛད་པ་སྔོན་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམ་ཐག་ཉམས་པ་ར་འཇིག་པ་ར་འགྱུར་བ་མཆིས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཞི་ཡིས་ནས་ཀྱི་རང་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི
ཡུ་མ་གྲིས་བསྐྱེད་ནས་སྔགས་བརྗོད་བཅུ་བཞི་ལ་ཡི་མཉམ་ལ་གཏད་པ་ཡང་ཡོད་ནས་བྱང་བ་རྩོལ་བ་འགྲུབ་འདི་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ལ་ཡི་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མདང་སྐྱེ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན
བསྒྲུབ་པར་བགྱི་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་མཐའ་ཞེད་པ་རབ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་ཞིག་ཅེས། བདེན་འདིར་ཀྱི་གཏི་མུག་གི་སྒྲོན་གྱི་བདེ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཁ་ནས་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་མངོན་པར་ཞེན
པས་ཉོན་པས། ལྷག་བསམ་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུག་དང་བཅས་པ་ཟབ་པ་ཡི་སྐྱོ་བ་ཉེ་ཀྱིར་མི་སྐྱོ་བདག་གི་ལྟ་བ་ལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བར་ཏེ་ཡང་དུ་སྦྱོར་ནས་སྙིང་རྗེ་བ་དུ་ཕྲ་ཅིག་ཐུབ་ལ་མ་ཡི་སྨྲ་བསྟན་ལ་གྱི་ཡིད་སྐྱེ་བ
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་བར་ག་ཤེགས་པར་འགྱུར་བས་ལགས་སོ། །ཀ་ནི་ཕྱིར་ན་ལོག་ན་ཇི་ཀྱི་ན་ལ་མི་ཤེས་པས་དེ་ལ་བ་ལ་བཅོམ་པས་མངོན་ན་པར་འཚང་བའི་བློ་ཅན་ལས་འབྲས་ལ
ཡིད་ཆེས་པས་ལྷ་དང་མི་སྐྱེ་ཞ་ཡོད་པ་དང་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེ་ནི། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བར་མ་ཐུབ་ཅིང་། ཡུལ་རྟག་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར

528

ཤེར་ ༩༥ ལྡུམ་

༄། །ལ། རྒྱུ་བ་བྲལ་གྱི་རོ་ལ་ལོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག ། སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱི་གྲོགས་པ་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་དང་། སྡུར་བ་ཤེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱོར་བ་པོའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོ
པ་དང་ལྡན་ལ། ཐུགས་རྗེ་བཅོམ་པའི་ཡུལ་དུ་ར་བ་ཏུ་རྟེན་བརྟེན་སོང་བས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ནི་བ་ཕྱོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་གནོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པས་ཕྱིད་པ་ལ་ནི་བ་ཕྱོགས་པ་གཅིག་པའི་སྐུ་དེ་ལས་འདས་པ་མི་མངའ་
བར་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ། །གཞུང་པ་བརྟན་པ་བཅོམ་དེ་ལྟར་བཅུ་མས་པའི་ཚུལ་འདི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་ལུགས་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་ཀྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཕྱུང
ནས། དེ་ནི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ངེས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་གི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་ཞི་བ་ཡུལ་ལས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅན་ཐ་བའི་ཚིག་འདི་ནི། ཕྱི་ནི་ཅི་མ་ལོག
པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་ཀང་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་ཉ་དུ་བཅས་པར་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་འབྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པ་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་ཅི་གི་གིས་མདོ་སྡེ་བཀྲམས་ལ། ཀྱེ་ཤག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀང་དོན་ལ་ལས་བར་སྨྲས་པ་དང་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་ཏུ་བསྟོད་དོན་མ་སྨྲས་པ་དང་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་པོ་ན་ཉིད་ལ་ཞེས་པས་བཀྲམས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེ

529

ལས་ཀུན་ལས་པའི་ཆོས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་བསྟན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བཀའ་སྩལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འཇོག་པས། །རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་དོན་གཉིས་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་མཐར་རྣམས་རང་ལུགས་ ཀྱི་དོན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པར་མཐར་ཐུག། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་ཚོད་མར་སྒྲོ་བ་ལྟར་
འདོད་ཞེན་པས། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་ཡང་སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་ལུགས་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཐལ་འགྱུར་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟེང་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་པ་རྒྱུ་ཡི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གཞན་གཞི་མི་འཐད་པ་ལེགས་པར་ཀྱིས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དང་ངོས་བཟུང་ཀྱི་ཏེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །གཅིག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡས་འདས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕ
530 ལྟ་བ་ལས་འདས་པ་གཞན་ལུགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྒྲོ་བཏགས་སྤང་ས་ས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་ཀབ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས

༄༅། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཀྲེ་སྨྲས་པའི་ལུགས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་ལུགས་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཐུགས་ཀ་པོ་ཉིད་
མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་མེད་པར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་སྤོང་ངེས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ར་ཤུད་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བློའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ངོས་
གནས་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་མཛད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབུས་པའི་ཀུ་མུ་ད་ཡ
ཕྱེ་བའི་ཆུས་ཀ་ཀུ་སུ་དཔལ་འབྱེད་ཕྱོད་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་ཡོད་ལ་རེ་བ་རྣམས་སྐོང་བར་བྱེད་དོ། །གཡལ་ཆེ་ན་ཀླུ་ཡིན་ནམ་གནས་པ་བརྟན་ཅེ་ཕྱིན་གཅིག་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
པ་པོ་ཉིད་ཉིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་པས་འཇིགས་ཏེ། དེ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤང་ངེས་མཐའ་ཞིག། དེ་སྐད་དུ་སྨྲོས།། དེ་ལྟར་གསུང་ལམ་པ་ལ་ཕྱིག་གཅིན

ང་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་རྩོད་དམོད་རྣམས་ནས་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་མཛད་གྱུར། སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་གི་ཞབས་ཀྱང་པ་དེ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་མང་པ་ཅིག་འདུག་པ་བརྒྱུ་མ་ནས་ཀྱིས་ལེགས་ཆེ་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་རིང་པོའོ།། ཡང་ཟླ་བ་མཁོ་འོ་དོན་
འདི་ལུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ལ་སྒོ་རྒྱ་འཛིགས་སུ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་སྒྲོ་བོ་ཡིས།། སྙིང་ཆེ་རབས་མཁན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བཀའ་བགྲོས་གསུམ་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་སྣང་ངོ་།། འདིར་ནག་ཚོར་འབྱུང་ལས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་བ་ནམ་པར་སྤྲ་བཙན་དཀར་ལས་བྱུང་། རྒྱུ་རི་སྒྲོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་བ་ཚིག་གི་འགྱུར་
ལས་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ལྟར་གཞན་སྟོང་སློབ་དཔོན་སེམས་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བཀའ་གཉིས་པ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བཞེད་པ་དྲངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་མ་བརྟགས་པའི་བཀའ་གསུམ་གྱི་ཚིག་མཐུན་མོད་ཀྱང་མཐོང་ལྟར་སྣང་རེ་ཞིག་
སྣང་ཞིང་། སྤྱན་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྤྱོད་ནུས་པར་མཐོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་མཐའ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་མི་རྟུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་ལགས་སུ་རང་མཁན་གྱི་གསལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་ལ་
བ་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོབས་སུ་རྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་གཞན་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡོངས་ལ་རྣམ་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མཐོང་ནས་དང་བོ་སྟོབས་སྤྱད་བ་འདི་དག་མཐོང་

༄། །བསྡེབ་བརྩམས་ནས། ཕར་ཐག་གི་ཕྱག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤྲོ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བྲི་བ་ལྟར། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་དེ་བའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ཡ་དགའ་བའི་བློ་དོར་བར་བྱས་སྟེ། ལུགས་གཞན་དང་བློ་སྤྱོས་སྤྲུར་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་མི་བྱའི། རང་གི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་གཞན་ལ་ཡ་མཚན་པར་བྱའོ།། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། བཤད་པ་སྦྱོར་བ་ཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསག་གིས་ཚོགས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་རྣམ་དག་པ། ཡོད་དེ་ཡི་ཚོགས་པ་འདིས་ནི་མཐོང་བའི་ཚོ་
ཀྱིས་སྤྲོ་ཞིང་ཞུགས་པ་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་མ། རྩོམ་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྟུལ་འཕྲོ་ཀྱི་ཀ་ཁ་ཀ་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་མཐུས། སེམས་ཅན་ཀྱི་འདྲེན་པ་ལྷ་ཡི་མ་ལུས་པས་ཐབ་མོའི་དེ་ཉི་
ད་ཉིད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས། སྐྱེ་རྒྱུ་བད་བར་བ་ཞགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འདང་ཚེས་བསྒྲོད་པ་ར་ཐོག་ཅིག། ཀུན་ཚིའི་འབྱུང་ལས། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་མཛེས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་བརྗོད་ལས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། བཞི
པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཀླུ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་ས་མཐའ་སྐྱ་འབྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་

ལྷན་ནླ་བགྲགས་པ་བརིག་པ་འཛིན་པདྨ། སྒྲུ་མ་ལྷ་ཕུའི་ཧྲིད་དེ་འཛིན་བསྐྱེས་པར་གྲགས་པ་ཕྱག་པ་སྡྷ་ནཾ་མེད་པའི་མཆོག་ལ་ཕྲུགས་རབ་ཙུ་གཉེལ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་མཚུངས་རབ་དང་ཕྲུགས་རྗེ་ཕྱ་ཡཧ་ཞུང་བ་མཁའ་འ
བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བདུད་མ་ལ་འོ་མ་བཞིན་པས་སོ་སོ་ཙན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྨོངས་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་བརྗོད་གསོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་མོ་དཔེ་ལྟང་སྐྱེ་ཉེས། རིན་ཆེན་སྣང་བའི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་བཅིའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྣ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྨྲ་ཤྲི་གླི་ཙུ་མ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་རས་པ་མོ་ཆེ་ར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་ཐགས་པ
ཕྱི་མོ་ཅན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་འོག་ཞུ་ཕྱོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་ཞིང་། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ༄ འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་ཚུལ་སྨྲ་ར། འཕྲུར་ཁྱུང་གསྟུང་ནས་ཕྱུང་སྐོང་བརྟན་མར་བསྒོད་པ་བཞི། ཏ་བ་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་
བཤད་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་རྩ་བ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་ཐལ་བགྲུབ་པའི་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་མཆོག། ཟབ་མོ་དབུ་མ་མཐའ་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་ཡབ་མ། །མཐའ་གཉིས་སྤྲོས་དང་རྟོག་ཏུ་སྤྱོད་བསྟན་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འགྲེལ་པ་མཛད་
འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་དམ་པ་འཕགས་པ་ཟླ་གྲགས་ཏེ།། དགོས་པ་འགྲེལ་པའི་མཐས་པའི་ལུགས་མང་ཡང་། །ཡོངས་རྗོགས་འགྲེལ་མཛད་དཔལ་ལྡན་ཟླ་ནས་ཀྱིས་བསྒྲུབས།། ཐུབ་པའི་ཞབས་རྗེ་བཞི་པ་ཀླུ་ཡི་ལུགས།། སྒྲུབ་པའི་བསྟན་

༄། །ཕྱག་བརྒྱ་མ་གྱི་བཞེད་པའི་སྒྲོ། །གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བཏུས་གཏན་རྣམས་མཐར་ཆེད་པར། །ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པར་རབ་བཤད་པ་ཡིས། །ཕྲ་འཕྲུར་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པར་བྱས། །ཐུབ་བསྟན་ཉི་ཟླའི་ཕྱོགས་ལས་འདི་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་། །གཞི་ཀུན་ཐུབ་པའི་རིགས་ལ་ལམ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲ་བཞིན་པ་རྣམས། །རང་གིས་མཐོང་ལུགས་མཆོག་འདི་རྟོགས་པ། །མདོ་རྒྱུད་བཤད་པའི་དྲི་མ་བསལ་བ་ཡི་རིང་། །སྐལ་བཟང་འགའ་ལ་ཟབ་ལམ་གསལ་བྱེད་པ། །ཕྱག་རྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ཀུན་ཏུ་ཡས་ཀྱི་མཆོག །འདི་པར་མི་འགྱུར་ཕྱིར་དུ་འདྲ་བརྒྱུས། །དེ་ལྟ་བ་ཡས་བྱུང་བའི་རྩོམ་པ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ཀུན་རྟོགས་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ལ་ལྡན་པ། །སྡིག་ཅིང་བསགས་བཅས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འཕེལ་བྱེད་འདི་ཉིད། དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱ་ལ་དཀར་བརྩུབ་ལགས་པ་དཔལ་གྱིས་དྲུང་ལ་སྤྱད་བཞི་བརྩུའི་མཐུན་ལྷུན་རྟེན་ཆར་བསྒྲུབ་པ་བཤད། གཞན་ཡང་དགེ་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་ཚེས་འདི་ལ་ཞན་ཏུ་མོས་ཤིང་། དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིས་ལྟས་པ་མི་ཉམ་སུ་ཡང་བཞིན་ཞིག་འགྲེལ་པའི་དཀར་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཚང་བ། ཆོས་དོན་གསལ་བར་སྤེལ་དུ་དོན་གྱི་མཐར་གཅོད་པ་རྒྱས་པ་ཅིག་གྱིས་ཞིག་ཅེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐུལ་བ་དེ་དོན་དུ། དྲང་མཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། ||

Karma Sonam Rabgye
Karmae Shri Nalanda Institute
Rumtek Monastery
East Sikkim ; India.